

**Національний університет
біоресурсів і природокористування
України
Гуманітарно-педагогічний
факультет
Кафедра англійської філології**

**Мова як міст між культурами: сучасні тренди та
новітні практики у викладанні англійської мови**

МАТЕРІАЛИ

**VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

29 квітня 2026 р.

КИЇВ – 2026

Мова як міст між культурами: сучасні тренди та новітні практики у викладанні англійської мови : зб. матеріалів VI Міжнародної наук.-практ. студ. конф., Київ, 29 квітня 2026 р. / редкол.: Савицька І. М. (голова) та ін. – Київ, 2026. – 331 с.

Збірник є результатом роботи VI Міжнародної науково-практичної студентської конференції «Мова як міст між культурами: сучасні тренди та новітні практики у викладанні англійської мови», проведеної кафедрою англійської філології Національного університету біоресурсів і природокористування України. Матеріали згруповано за шістьма секціями: цифрові технології у навчанні іноземних мов; змішаний формат навчання; новітні підходи до викладання іноземних мов; методика іншомовної підготовки у вищій школі; педагогічні та психологічні аспекти навчання іноземних мов; пріоритетні вектори розвитку іншомовної підготовки. Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам і студентам, а також усім, хто цікавиться питаннями міжкультурної комунікації та іншомовної освіти.

Редакційна колегія:

Савицька І. М., к. філос. н, доц., декан гуманітарно-педагогічного факультету НУБіП України (голова)

Амеліна С. М., д. пед. н, проф., завідувач кафедри іноземної філології і перекладу

Клименко Л. В., в. о. завідувача кафедри англійської філології

Качмарчик С. Г., к. пед. н., доц. кафедри англійської філології

Зайцева Н. П., к. філ. н., доц. кафедри англійської філології

Затверджено на засіданні кафедри англійської філології НУБіП України (протокол № 9 від 12.05.2026).

Рекомендовано до друку вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету НУБіП України, протокол № 9 від 14.05.2026

Тези подаються в авторській редакції. Відповідальність за автентичність і достовірність викладених матеріалів, а також за коректність цитування джерел і посилань на них несуть автори.

Передрук матеріалів, опублікованих у збірнику, можливий лише за попередньою згодою авторів.

© НУБіП України, 2026

© Автори, 2026

ЗМІСТ

ВІДКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

ТОНХА О. Л.

Вітальне слово

САВИЦЬКА І. М.

Вітальне слово

КЛИМЕНКО Л. В.

Вітальне слово

КАЧМАРЧИК С. Г.

Вітальне слово

ДОПОВІДІ НА ПЛЕНАРНОМУ ЗАСІДАННІ

РЕНСЬКА Алла

The importance of English for the Erasmus+ programme: lessons from a work camp experience in France

ХОРВАТ Дьозьо

The dynamics of English language learning: from primary school to translation and tourism

ПАВЛОВСЬКА Соломія

From Kyiv to Prague: how English opened the door to my Erasmus+ adventure

ЦЕРІНГ Єлизавета

English as a bridge: my experience in a double-degree programme abroad – a case study of studying in Poland

МЕЛЬНИЧЕНКО Яніна

My experience of studying in the Erasmus+ programme at Purpan Engineering School

ПІСКУН Марія

Learning through Erasmus+ at the Polytechnic University of Cartagena

КОЛОМІЄЦЬ Олександр

How English shaped my adaptation process in Germany – from academic communication and cross-cultural interaction to building friendships and professional confidence in an international environment

ЛАТИШ Ольга

Learning English is a priority in my life

**СЕКЦІЯ 1. ЦИФРОВІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ
НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ДОСВІД, РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ТА
ПЕРСПЕКТИВНІ ПІДХОДИ**

АТАМАНЕНКО Н. В. Науковий керівник: ПОВЕДА О. П.

Роль англomовних цифрових ресурсів у професійній підготовці майбутніх педагогів аграрної галузі 19

БАДЬОРА С. М. Науковий керівник: КАЧМАРЧИК С. Г.

Цифрові технології у викладанні іноземних мов: виклики та можливості 20

ДРАЧУК М. В. Науковий керівник: КАЧМАРЧИК С. Г.

Використання онлайн-платформ та ресурсів для інтерактивного навчання англійської мови 22

Khrystyna HIMBER. Scientific supervisor: Hanna MEDIANYK

BBC digital resources as a tool for developing professionally oriented listening skills of future journalists 24

ГУЛЯНИЦЬКА Марія. Науковий керівник: КЛИМЕНКО Л. В.

Modern methods of learning foreign languages 25

ILCHENKO Olena. Scientific supervisor: Iryna CHERNELIA

The effectiveness of mobile apps in developing students' lexical competence 26

GYRZHII Victoria. Scientific supervisor: Iryna CHERNELIA

The use of digital and information technologies in forming foreign language competence of future lawyers 28

ІЩЕНКО К. О. Науковий керівник: КАЧМАРЧИК С. Г.

Застосування цифрових технологій у викладанні англійської мови: експериментальні дослідження 29

КЛИМЕНКО Л. В. <i>Дистанційне навчання іноземних мов в Україні: досвід і виклики</i>	31
НОВІКОВА О. І. Науковий керівник: КЛИМЕНКО Л. В. <i>Гейміфікація та адаптивне навчання як інструменти подолання освітніх втрат у викладанні іноземних мов: досвід України та ЄС</i>	33
ЮРЧЕНКО Д. В. Науковий керівник: ХАРЧУК Н. С. <i>Цифрові та інформаційні технології у процесі навчання іноземних мов: досвід, результативність та перспективні підходи</i>	35
Svitlana KHRYSTIUK <i>Integrating data analytics into foreign language teaching: a data-driven approach</i>	36
Anastasiia KOLODIICHUK. Scientific supervisor: Oleksandr SODEL <i>The use of AI-generated content to enhance foreign language learning among business students</i>	38
КОПКО О. М. Науковий керівник: ЧЕРНЕЛЯ І. М. <i>Цифрові технології як засіб підвищення ефективності навчання іноземних мов</i>	40
Viktoriia KOROTENKO. Scientific supervisor: Indira RENSKA <i>Digital platforms for learning foreign languages in social work practice: opportunities and prospects</i>	41
КУДРЯ А. А. Науковий керівник: ЗАЙЦЕВА Н. П. <i>Використання штучного інтелекту у вивченні професійної англійської мови</i>	43
Daria KUKHARENKO. Scientific supervisor: Indira RENSKA <i>Developing English communication in social work education: digital and AI approaches</i>	45
Arina KURBATOVA. Scientific supervisor: Hanna MEDIANYK <i>Digital verification of English-language sources as the foundation of professional training for future journalists</i>	48
ЛАХТІОНОВА Д. Є. Науковий керівник: КАЧМАРЧИК С. Г. <i>VR та AR технології для розвитку навичок мовлення та сприйняття на слух</i>	50
LIUBENKO Dmytro. Scientific supervisor: Iryna CHERNELIA <i>The impact of digital technologies on the effectiveness of foreign language learning</i>	52

- ЛУК'ЯНОВ І. О.** Науковий керівник: **ЯМНИЧ Н. Ю.**
Інтеграція штучного інтелекту як персоналізованого тьютора у вивченні англійської мови: від інструментарію до когнітивного партнерства 53
- Iliia MARKO.** Scientific supervisor: **Iryna CHERNELIA**
The use of digital platforms and mobile applications in foreign language learning: impact on student motivation and performance 55
- Yanina MELNYCHENKO.** Scientific supervisor: **Oleksandr SODEL**
Integration of data-driven digital tools and AI in ESP learning for international management students 57
- Daria MISHCHENKO.** Scientific supervisor: **Iryna CHERNELIA**
Digital technologies in foreign language teaching: modern approaches and efficiency of use 60
- МОСТОБЕНКО А. О.** Науковий керівник: **ЯМНИЧ Н. Ю.**
Гейміфікація та імерсивні технології (VR/AR) як засіб підвищення мотивації та ефективності іноземної освіти 61
- НІКОЛЕНКО К. М.** Науковий керівник: **ХАРЧУК Н. С.**
Використання штучного інтелекту та адаптивних цифрових платформ у навчанні іноземних мов: ефективність, виклики та перспективи розвитку 63
- Anastasiia ONYSHCHENKO.** Scientific supervisor: **Oleksandr SODEL**
Innovative digital technologies in English language learning for future international management professionals 66
- ПЛАКСА І. О.** Науковий керівник: **ПОВЕДА О. П.**
Використання цифрових технологій у викладанні іноземних мов: досвід України та зарубіжних країн 67
- Viktoriia RATOVSKA.** Scientific supervisor: **Svitlana KHRYSYTIUK**
Distance learning in foreign language education: an evidence-based evaluation of effectiveness and limitations 68
- Indira RENSKA**
Digital and information technologies in foreign language teaching: experience, effectiveness, and prospective approaches 71
- РУДЕНКО Я. С.** Науковий керівник: **ХАРЧУК Н. С.**
Розвиток аудіативних та мовленнєвих навичок англійської мови за допомогою коротких відеоконтенту в застосунках «TikTok» та «Instagram Reels» 72

SLIPENKO Sofiia. Scientific supervisor: Iryna CHERNELIA 74
Application of mobile apps in foreign language learning: an analysis of effectiveness

Anastasiia TELYCHKO. Scientific supervisor: Svitlana KHRYSTIUK
The effectiveness of blended learning models in foreign language teaching in higher education 75

ВИНОГРАДОВ Д. О. Науковий керівник: ПОВЕДА О. П.
Цифрові та інформаційні технології у процесі навчання іноземних мов: особливості і подальші перспективи 78

СЕКЦІЯ 2. ЗМІШАНИЙ ФОРМАТ НАВЧАННЯ ЯК СУЧАСНА МОДЕЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Karina BARANOVSKA. Scientific supervisor: Svitlana KHRYSTIUK
Blended learning: evidence from Ukrainian and international educational practices 81

Anna BARANOVSKA. Scientific supervisor: Svitlana KHRYSTIUK
Integrating online platforms into blended learning for training international relations professionals 83

Bohdana BULAK. Scientific supervisor: Indira RENSKA
Blended learning format as a modern model of organizing the educational process in higher education institutions 86

ДАЩЕНКО К. Науковий керівник: КЛИМЕНКО Л. В. 89
The future of higher education: integrating technology and human-centric mentorship

ДЕРЛЮК А. І. Науковий керівник: ПОВЕДА О. П.
Змішане навчання як ефективна модель організації освітнього процесу в умовах цифровізації 90

Roman HLADKIY. Scientific supervisor: Indira RENSKA
Practicality and necessity of implementing blended learning formats in educational institutions 91

ГОЛОВЧЕНКО Н. Науковий керівник: КЛИМЕНКО Л. В.
Соціальна присутність та подолання відчуття відокремленості студентів у моделях змішаного навчання 93

ГРЕЧАНЮК О. А. Науковий керівник: КАЧМАРЧИК С. Г.
Інноваційний потенціал змішаного навчання 94

Yana YAREMYCH. Scientific supervisor: Liudmyla KLYMENKO <i>Blended learning as a modern model for organizing the educational process in higher education institutions</i>	96
КАЧМАРЧИК С. Г. <i>Вивчення англійської мови онлайн: дистанційне та змішане навчання</i>	97
Anhelina KAMENCHUK. Scientific supervisor: Iryna CHERNELIA <i>Advantages and disadvantages of hybrid learning in higher education</i>	100
КАТРИЧ В. Є. Науковий керівник: ЯМНИЧ Н. Ю. <i>Модель «перевернутий клас» у викладанні англійської мови професійного спрямування: від теорії до професійної комунікації</i>	102
ХАРЧУК Н. С. <i>Розвиток дистанційного та змішаного навчання в Україні в умовах війни</i>	103
КОЛОМІЄЦЬ Д. Науковий керівник: КЛИМЕНКО Л. В. <i>Змішаний формат навчання у закладах вищої освіти</i>	106
КОЛОМІЄЦЬ М. О. Науковий керівник: ЧЕРНЕЛЯ І. М. <i>Цифрові технології як основа ефективної реалізації змішаного навчання у вищій освіті</i>	107
Iryna KOSTIUK. Scientific supervisor: Oleksandr SODEL <i>Best practices of blended learning in European universities: comparison of Austria and France (Erasmus experience)</i>	108
Ivan KUCHER. Scientific supervisor: Iryna CHERNELIA <i>Blended instruction as a current paradigm in higher education systems</i>	110
МЕЛЬНИК О. О. Науковий керівник: ЗАЙЦЕВА Н. П. <i>Поєднання онлайн та офлайн навчання для розвитку навичок ділової англійської комунікації</i>	112
Alina NAUMENKO. Scientific supervisor: Indira RENSKA <i>Blended learning as a modern way to organize teaching in higher education</i>	114
ПАСЬКО М. Ю. Науковий керівник: ПОВЕДА О. П. <i>Перспективи розвитку змішаного навчання у закладах вищої освіти України</i>	116
ПАВЕЛЬЧУК М. О. <i>Formation of students' communicative competence in a blended learning environment</i>	117

Oleksandra POPOVYCH. Scientific supervisor: Svitlana KHRYSTIUK <i>A comparative analysis of blended learning models within the context of the contemporary educational systems transformation in Ukraine and abroad</i>	120
Dominika PRYKOLOTA. Scientific supervisor: Iryna CHERNELIA <i>The role of the teacher in blended learning in higher education institutions</i>	123
Veronika PTAKHOVSKA. Scientific supervisor: Iryna CHERNELIA <i>The role of digital technologies in the implementation of blended learning</i>	124
САГАЧ А. В. Науковий керівник: ЗАЙЦЕВА Н. П. <i>Ефективність змішаного формату навчання у вивченні іноземної мови студентами спеціальності менеджмент</i>	126
ШИНДИЛЮК А. О. Науковий керівник: КАЧМАРЧИК С. Г. <i>Оптимізація освітнього процесу у вищій школі засобами змішаного навчання: досвід, виклики та перспективи</i>	128
СКОРУПИЧ А. О. Науковий керівник: ХАРЧУК Н. С. <i>Blended learning as a key trend in the development of higher education</i>	130
ВАСИЛЕГА А. Ю. Науковий керівник: ЯМНИЧ Н. Ю. <i>Гнучкість та інклюзивність змішаного навчання в умовах кризових викликів: досвід та перспективи української вищої школи</i>	131
ВОВК В. Ю. Науковий керівник: ПОВЕДА О. П. <i>Змішане навчання як ефективна модель організації процесу викладання англійської мови у закладах вищої освіти</i>	133
СЕКЦІЯ 3. НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ДОСВІД УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН	
АНТОНОВА М. Д. Науковий керівник: КАЧМАРЧИК С. Г. <i>Англійська мова спеціального вжитку від Британської Ради в Україні</i>	135
Alona CHEBAN. Scientific supervisor: Iryna CHERNELIA <i>The role of online platforms and mobile applications in learning foreign languages</i>	136
Oleh CHINIKULOV. Scientific supervisor: Liudmyla KLYMENKO <i>Strategic vectors for enhancing foreign language training in modern higher education</i>	138
ДЕЙНЕКА В. М. Науковий керівник: ХАРЧУК Н. С. <i>Modern approaches to teaching foreign languages: experience of Ukraine and foreign countries</i>	140

ДЕНІСЮК О. А. Науковий керівник: ЗАЙЦЕВА Н. П. <i>Застосування елементів гейміфікації у викладанні англійської мови</i>	141
Oleksandra DIVNICH. Scientific supervisor: Hanna MEDIANYK <i>The clil approach in teaching English: the Austrian experience and prospects for Ukraine</i>	143
Anton HOLOVKO. Scientific supervisor: Svitlana KHRYSYTIUK <i>Developing intercultural competence in International Relations students through foreign language learning</i>	145
Pavlo HONCHARENKO. Scientific supervisor: Svitlana KHRYSYTIUK <i>AI-based virtual negotiation scenarios for training professional communication skills in International Relations</i>	148
Mariia HORDITSA. Scientific supervisor: Oleksandr SODEL <i>The role of digital tools in foreign language learning for international business students</i>	151
Anastasiia KOVALENKO. Scientific supervisor: Oleksandr SODEL <i>Practical use of the English language in the training of future international business managers</i>	152
ЯСИЧЕВА Д. О. Науковий керівник: КАЧМАРЧИК С. Г. <i>Шляхи формування мотивації у студентів до вивчення англійської мови</i>	154
ЯЦЕНКО Валерія. Науковий керівник: КЛИМЕНКО Л. В. <i>Сучасні методи викладання іноземних мов: український та міжнародний досвід</i>	156
Polina YURCHENKO. Scientific supervisor: Iryna CHERNELIA <i>Implementation of CLIL and TASK-based learning in higher education</i>	157
ЮВЧЕНКО Анастасія. Науковий керівник: КЛИМЕНКО Л. В. <i>Предметно-мовне інтегроване навчання (CLIL) як інноваційний підхід у вищій школі: український та європейський контекст</i>	159
Svitlana KACHMARCHYK <i>Building rapport with the first-year students to boost successful learning</i>	160
ХАРЧУК Н. С. <i>Task-Based Learning як ефективна стратегія розвитку мовленнєвих навичок</i>	161

Svitlana KHRYSTIUK <i>Content and Language Integrated Learning (CLIL) for training professionals in international relations</i>	163
Kateryna KOSMINSKA. Scientific supervisor: Iryna CHERNELIA <i>Using Task-Based Learning technology in teaching foreign languages</i>	166
Liudmyla KRUHLENKO <i>Language training as a factor in developing students' sociocultural competence in a multicultural university environment</i>	169
КУЛІШ О. Р. Науковий керівник: ПОВЕДА О. П. <i>Особливості новітніх підходів до викладання іноземних мов</i>	171
Olha LATYSH. Scientific supervisor: Liudmyla KLYMENKO <i>Foreign language learning in higher education: integration over segregation</i>	174
КЛИМЕНКО Л. В. <i>Використання штучного інтелекту у вивченні іноземних мов: український та світовий досвід</i>	176
МИХАЛЬСЬКИЙ І. А. Науковий керівник: ХАРЧУК Н. С. <i>The impact of gamification and AI-driven personalization on student engagement: contemporary practices in Ukraine and global trends</i>	178
МОСТІПАКА К. О. Науковий керівник: КАЧМАРЧИК С. Г. <i>Роль автентичних матеріалів у формуванні мовленнєвої компетенції: порівняльний аналіз практик у школі та ЗВО</i>	179
Yuliia PAVLENKO. Scientific supervisor: Iryna CHERNELIA <i>Using YOUTUBE videos and movies in English lessons</i>	181
ПЕТРОВ В. О. Науковий керівник: КАЧМАРЧИК Світлана Григорівна <i>Визначення поняття «інновація» у системі неперервної професійної освіти викладачів англійської мови</i>	183
Mariia PISKUN. Scientific supervisor: Oleksandr SODEL <i>How knowledge of English increases competitiveness in the labour market</i>	185
Hlib PONOMARENKO. Scientific supervisor: Oleksandr SODEL <i>Modern approaches to foreign language teaching in higher education</i>	186
Yuliia RUDYK. Scientific supervisor: Oleksandr SODEL <i>The role of foreign languages in building international partnerships</i>	189

ПОШТАР Я. О. Науковий керівник: **ЯМНИЧ Н. Ю.**
Методика CLIL як засіб професіоналізації мовної підготовки у вищій освіті 190

РЕДЬКО А. А. Науковий керівник: **ЯМНИЧ Н. Ю.**
М'які навички у контексті викладання іноземних мов: від лінгвістичної грамотності до професійної успішності 192

Indira RENSKA
Digital and communicative approaches in teaching Business English: comparative perspectives from ukraine and abroad 194

ШАРУПА О. Д. Науковий керівник: **ПОВЕДА О. П.**
Міжнародна інтеграція та розвиток іншомовної освіти у вищій школі 196

Svitlana TABAS. Scientific supervisor: **Liudmyla KLYMENKO**
Integration of English into professional training of students as a key vector of higher education development 197

Dmytro TERIAIEV
Innovative approaches to teaching Ukrainian as a foreign language: experience of Ukrainian and Slovak academic contexts 197

Vitalina ZAIETS. Scientific supervisor: **Hanna MEDIANYK**
Video interviews as an innovative tool for training journalists in foreign languages 199

ЖИШКО І. Ю. Науковий керівник: **ЗАЙЦЕВА Н. П.**
Гейміфікація як інструмент підвищення мотивації до вивчення англійської мови 201

СЕКЦІЯ 4. ЕМПІРИЧНІ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ РОЗВІДКИ У СФЕРІ МЕТОДИКИ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

АВРАМИЧ В. В. Науковий керівник: **ЯМНИЧ Н. Ю.**
Корпусна лінгвістика як емпірична база для створення навчальних матеріалів: від інтуїції до доказової лінгводидактики 204

БАСАРАБА Д. М. Науковий керівник: **ЯМНИЧ Н. Ю.**
Моніторинг стратегічної компетенції студентів: концептуальний аналіз та методичні перспективи 205

Viktoria DESHKO. Scientific supervisor: **Liudmyla KLYMENKO**
Empirical and conceptual research 207

ЯРОШУК Богдана. Науковий керівник: КЛИМЕНКО Л. В. <i>Пріоритетні вектори розвитку іншомовної підготовки у закладах вищої освіти</i>	208
Svitlana KACHMARCHUK <i>Mental map techniques usage while teaching English for the professional purposes' vocabulary</i>	209
Viktoria KALENIUK. Scientific supervisor: Iryna CHERNELIA <i>Formation of students' foreign language competence: empirical approaches and modern methodological strategies</i>	211
Kira KASIAN. Scientific supervisor: Iryna CHERNELIA <i>Formation of professional foreign language competence of law students: conceptual and empirical dimensions</i>	213
ЛИСАК Є. В. Науковий керівник: КАЧМАРЧИК С. Г. <i>Стратегічні напрями розвитку іншомовної освіти у вищій школі</i>	215
ЛЮБИНЕЦЬКИЙ К. Ю. Науковий керівник: ХАРЧУК Н. С. <i>Modern trends in foreign language teaching: Ukrainian and international experience</i>	217
МАТВІЄНКО Т. А. Науковий керівник: ЗАЙЦЕВА Н. П. <i>Комунікативні стратегії в англомовному бізнес-середовищі</i>	219
МЕДЯНИК Г. А. <i>Методика роботи з автентичними англомовними новинними текстами на заняттях зі студентами-журналістами</i>	220
Indira RENSKA <i>Conceptual and methodological aspects of teaching professional English in higher education institutions</i>	222
Алла РЕНСЬКА <i>Жіноча суб'єктність у тюркській літературі модерного періоду: від традиційної репрезентації до концепції «нової жінки»</i>	225
САЛАШ Є. В. Науковий керівник: ЧЕРНЕЛЯ І. М. <i>Міжкультурна комунікація як складник іншомовної підготовки в контексті європейської інтеграції України</i>	227
САМСОНЕНКО А. В. Науковий керівник: КАЧМАРЧИК С. Г. <i>Використання іншомовних ресурсів як складова підготовки майбутніх фахівців з менеджменту</i>	229

ТЕТИК В. Р. Науковий керівник: ПАВЕЛЬЧУК М. О.
Особливості поетики роману «Джейн Ейр» Шарлоти Бронте у контексті вивчення англійської літератури у закладах вищої освіти 231

СЕКЦІЯ 5. ПЕДАГОГІЧНІ, МЕТОДИЧНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ: ВЗАЄМОДІЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ТА ВИЩОЇ ШКОЛИ

АЛЬНУСІРАТ М. В. Науковий керівник: ТЕПЛА О. М. 234
Переклад гастрономічних текстів з англійської мови: проблеми та стратегії

Sofiia BERDES. Scientific supervisor: Svitlana KHRYSYTIUK
The teacher as a facilitator in competency-based and learner-centered education 235

Natalia BEZUHLA. Scientific supervisor: Iryna CHERNELIA 238
The role of motivation in foreign language learning: from school to higher education

Diana CHAIN. Scientific supervisor: Indira RENSKA
Innovative methods of teaching foreign languages in secondary schools and higher education institutions 239

ДЕНИСЕНКО Т. Р. Науковий керівник: ТЕПЛА О. М.
Інтертекстуальність та міжкультурні аспекти англomовного гастрономічного дискурсу 241

Mariana DIUDZHOK. Scientific supervisor: Indira RENSKA
The role of artificial intelligence in foreign language training of students in higher education 243

Oleksandra DROZDOVSKA. Scientific supervisor: Indira RENSKA
Psychological barriers and foreing language anxiety among university students: coping strategies 245

ФЕДОРЕНКО М. В. Науковий керівник: ХАРЧУК Н. С.
Адаптація студентів-першокурсників до навчання іноземної мови у вищій школі 247

Nastia HUIVAN. Scientific supervisor: Liudmyla SHANAIEVA-TSYMBAL
Philosophical, educational, and linguistic aspects of cross-cultural communication 249

Tymur MELNYK. Scientific supervisor: Nataliia ZAITSEVA
Psychological barriers to learning English among psychology students and ways to overcome them 252

- СИВОКОНЬ В. В. Науковий керівник: ЗАЙЦЕВА Н. П.**
Адаптація навчальних матеріалів з англійської мови для різних рівнів підготовки студентів 254
- КАЧМАРЧИК С. Г.**
Нова програма з методики й організації навчання практичного курсу англійської мови 256
- Anastasiia KOLODIICHUK. Scientific supervisor: Oleksandr SODEL**
Challenges in learning foreign languages for business students and ways to overcome them 258
- КОВАЛЬЧУК Р. Р. Науковий керівник: ЯМНИЧ Н. Ю.**
Наступність методичних підходів: від загальних знань до професійної комунікації у системі «ШКОЛА – ЗВО» 259
- КОВАЛЮК А. С. Науковий керівник: КАЧМАРЧИК С. Г.**
Сутність комп'ютерно-опосередкованої взаємодії на заняттях англійської мови зі студентами 261
- Victoriia KRAVCHENKO. Scientific supervisor: Svitlana KACHMARCHYK**
The use of gamification in blended learning of foreign languages as a means of increasing students' motivation 263
- КРОТ Ю. О. Науковий керівник: ЯМНИЧ Н. Ю.**
Психологічна спадкоємність та подолання «мовного шоку» при переході до ЗВО: методичний та психологічний аспекти 265
- МАХОНЮК Є. С. Науковий керівник: МЕДЯНИК Г. А.**
Навчання критичного сприйняття англомовних медіатекстів як компонент професійної підготовки журналістів 267
- Valeriia MAZUR. Scientific supervisor: Svitlana KHRYSTIUK**
Overcoming psychological barriers in foreign language learning: pedagogical and psychological perspectives 269
- МЕДЯНИК Г. А.**
Емоційний інтелект викладача іноземної мови як чинник ефективного навчання 272
- МИКОЛАЄНКО В. Є. Науковий керівник: ХАРЧУК Н. С.**
Педагогічні, методичні та психогічні аспекти навчання іноземних мов на сучасному етапі: взаємодія загальноосвітньої та вищої школи 274

Sofiia OBOZNA. Scientific supervisor: Oleksandr SODEL
Foreign language training of students majoring in “International Business Management”: vectors of development and practical needs 276

ПОВЕДА О. П.
Психологічні аспекти навчання англійської мови на сучасному етапі: взаємодія загальноосвітньої та вищої школи 278

Polina SHKLIARUK. Scientific supervisor: Iryna CHERNELIA
Psychological barriers in transitioning from secondary to higher education language learning environments 279

СОСНОВСЬКА Л. О. Науковий керівник: ЧЕРНЕЛЯ І. М.
Роль педагогічних і психологічних факторів у навчанні іноземних мов: модель наступності між середньою та вищою освітою 281

Yelyzaveta STARIKOVA. Scientific supervisor: Oleksandr SODEL
The role of Business English in preparing future International Economic Relations specialists: practical aspects 282

Maksym TITARENKO. Scientific supervisor: Oleksandr SODEL 283
Modern approaches to teaching english in agricultural higher education institutions: enhancing professional competence in the context of globalization and digitalization

Yuliia STEPANOVA. Scientific supervisor: Svitlana KHRYSYTIUK
Motivational and methodological aspects of foreign language learning in the context of interaction between secondary and higher education 285

СУПРУНЕНКО Дарина. Науковий керівник: КЛИМЕНКО Л. В.
Мотивація студентів до вивчення іноземної мови як психологічний чинник успішного навчання 288

СЕКЦІЯ 6. ПРІОРИТЕТНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Anastasia BABENKO. Scientific supervisor: Liudmyla SHANAIEVA-TSYMBAL
Information warfare and propaganda in international communication 290

ДАНИЛЕНКО Д. В. Науковий керівник: ЯМНИЧ Н. Ю.
Формування міжкультурної комунікативної компетентності як вимога глобального ринку праці 292

- ФІСУНОВА М. М. Науковий керівник: КАЧМАРЧИК С. Г.**
Навчання через серіали, фільми та подкасти: формування міжкультурної грамотності студентів 292
- КАЧМАРЧИК С. Г.**
Удосконалення методичної підготовки майбутніх педагогічних працівників засобами інтерактивного навчання на заняттях англійської мови 294
- КЛИМЕНКО Л. В.**
Формування іношомовної комунікативної компетентності: вертикальна інтеграція навчання 296
- ХАРЧУК Н. С.**
Інноваційні підходи до іношомовної підготовки студентів у контексті євроінтеграції 298
- Svitlana KHRYSYTIUK**
Theoretical and practical aspects of soft skills development in international professional communication 300
- Karyna KONONCHUK. Scientific supervisor: Hanna MEDIANYK**
Professionally oriented english language training as a factor in journalistic safety in conflict zones 304
- КУДЕРЯ Я. Ю. Науковий керівник: ХАРЧУК Н. С.**
Priority directions for the development of foreign language training in higher education 306
- Vitalina KUKHAR. Scientific supervisor: Svitlana KHRYSYTIUK**
Linguistic and communicative aspects of negotiation in foreign language training for international cooperation 307
- КУРГАНЕВИЧ Й. О. Науковий керівник: МЕДЯНИК Г. А.**
Від Netflix до аудиторії: використання автентичного відеоконтенту у професійній іношомовній підготовці журналістів 310
- Anastasia MARTYNENKO. Scientific supervisor: Indira RENSKA**
Digital tools and blended learning in higher education: enhancing the quality of foreign language and professional training 312
- ПОВЕДА О. П.**
Формування іношомовної комунікативної компетентності студентів у закладах вищої освіти 314

- ПРОКОПЮК М. С.** Науковий керівник: **ЯМНИЧ Н. Ю.**
Інтернаціоналізація вищої освіти через запровадження англомовних програм (ЕМІ): стратегічний імператив та практичні виклики. Глобальний контекст та «м'яка сила» освіти 315
- ПРОЦЕНКО Софія.** Науковий керівник: **КЛИМЕНКО Л. В.**
Іншомовна підготовка стає стратегічно важливою складовою модернізації вищої освіти в умовах глобалізації, євроінтеграції та зростання міжнародної конкуренції на ринку праці 317
- Sofiia RASENCHUK.** Scientific supervisor: **Indira RENSKA**
Priority vectors for the development of foreign language training in the system of higher education 318
- Alla RENSKA**
Crimean Tatar as a priority vector in the development of foreign language education in Ukraine under European integration and linguistic diversity preservation 320
- Daniil RZHEVSKIY.** Scientific supervisor: **Iryna CHERNELIA**
Modern approaches of teaching foreign language for professional purposes for creating professional competences 322
- Veronika ROZHKOVA.** Scientific supervisor: **Svitlana KHRYSTIUK**
Gamification as a determinant of learner engagement and foreign language acquisition efficiency 324
- STADNICHENKO Anastasia.** Scientific supervisor: **Liudmyla SHANAIEVA-TSYMBAL**
Priority vectors for developing foreign language training in the higher education system 327
- Anastasiiia TERESHCHENKO.** Scientific supervisor: **Iryna CHERNELIA**
Interactive technologies in foreign language teaching 328

СЕКЦІЯ 1. ЦИФРОВІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ДОСВІД, РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ ПІДХОДИ

*Атаманенко Назар Васильович,
студент спеціальності «Професійна освіта»
Поведа Олександр Петрович,
к. політ. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

РОЛЬ АНГЛОМОВНИХ ЦИФРОВИХ РЕСУРСІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ

Вступ. Глобалізація аграрного сектору вимагає від майбутніх педагогів високого рівня іншомовної компетентності для доступу до світових інновацій.

Постановка проблеми. Традиційні підходи не забезпечують достатньої готовності фахівців до вільної професійної комунікації у міжнародному науковому просторі.

Мета дослідження. Обґрунтувати переваги використання англомовних цифрових ресурсів та інтелектуальних систем у підготовці викладачів аграрного профілю.

Аналіз літературних джерел. Іншомовна підготовка в сучасних аграрних закладах вищої освіти є фундаментом професійного становлення, оскільки вона готує студента до міжкультурної взаємодії безпосередньо у виробничому середовищі (Піддубцева, 2023). Сучасні дослідження вказують на те, що інтеграція штучного інтелекту (ШІ), зокрема чат-ботів, дозволяє ефективно персоналізувати навчання в агротехнічних ВНЗ (Hatmanto & Sari, 2026). Такі системи здатні адаптувати навчальний контент до вузької спеціалізації (наприклад, механізація чи агроменеджмент), що пришвидшує засвоєння англійської мови для спеціальних цілей (ESP) (Hatmanto & Sari, 2026). Крім мовних навичок, ШІ-технології сприяють розвитку професійних «м'яких» навичок (soft skills), створюючи умови для безперервного розвитку педагога (Піддубцева, 2023).

Впровадження цифрових інструментів трансформує роль студента, перетворюючи його на активного дослідника, який самостійно керує процесом здобуття знань (Employing Digital Tools, 2024). Використання мультимедійних платформ та онлайн-ресурсів замість виключно паперових носіїв значно підвищує залученість майбутніх фахівців до вивчення іноземної мови (Employing Digital Tools, 2024). Це забезпечує надійну базу для подальшої професійної діяльності, де англійська мова виступає головним інструментом обміну досвідом та участі у міжнародних проєктах (Піддубцева, 2023).

Особлива увага в наукових розвідках приділяється опануванню спеціалізованих мовних реєстрів, що включають термінологію точного

землеробства та цифрового агровиробництва (Basturkmen, 2024). Робота з автентичними цифровими джерелами дозволяє майбутнім педагогам глибше розуміти складні лінгвістичні структури та вузькоспеціалізовану лексику, що є критично важливим для успішного функціонування в сучасному аграрному середовищі (Basturkmen, 2024). Вивчення цих реєстрів за допомогою цифрових ресурсів забезпечує ефективний перехід від академічної теорії до практичного застосування знань у глобальному контексті (Піддубцева, 2023; Basturkmen, 2024).

Висновки. На основі аналізу можна стверджувати, що англomовні цифрові ресурси є ключовим інструментом модернізації аграрної освіти. Їх використання дозволяє майбутнім педагогам не лише засвоювати актуальні знання, а й оволодівати сучасними методиками викладання. Інтеграція штучного інтелекту та фахових онлайн-платформ робить освітній процес гнучким, персоналізованим та орієнтованим на виклики сучасного глобального ринку праці.

Список використаних джерел

1. Hatmanto E. D., Sari M. I. (2026). Application of AI Technologies in Teaching ESL and ESP at Agro-Technical Higher Educational Institutions. *ResearchGate*.
2. Employing Digital Tools in ESP, a Need Analysis for Business English Course Design. (2024). *Mediterranean Journal of Social Sciences*.
3. Піддубцева О. І. (2023). Мовна та професійна підготовка фахівця аграрного сектору: монографія.
4. Basturkmen H. (2024). Learning a Specialized Register: An ESP Research Agenda. *Language Teaching, Cambridge University Press*.

Бадьора Софія Миколаївна,
студентка спеціальності «Менеджмент»
Качмарчик Світлана Григорівна,
к. пед. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Стрімкий розвиток цифрових технологій останнього десятиліття докорінно змінив природу освітнього процесу, і викладання іноземних мов опинилося в епіцентрі цих перетворень. Сьогодні цифрові інструменти вже не є додатковим ресурсом, що ним можна знехтувати без істотних втрат для якості навчання, а становлять інтегральну частину методичної системи. Водночас цифровізація мовної освіти супроводжується як значними можливостями, так і помітними викликами, осмислення яких є необхідною передумовою їх ефективного використання у практиці викладання.

До найбільш очевидних можливостей цифрових технологій належить безпрецедентний доступ до автентичних мовних матеріалів. Якщо ще двадцять років тому викладач англійської мови був суттєво обмежений вмістом друкованого підручника і кількох аудіокасет, то сьогодні в розпорядженні студента – мільйони годин автентичного відео- й аудіоконтенту, мільярди сторінок текстів різних жанрів, інтерактивні словники з прикладами вживання, корпуси сучасної англійської мови з частотними даними. Така зміна якості ресурсного забезпечення відкриває принципово нові методичні горизонти.

Друга група можливостей пов'язана з персоналізацією навчання. Адаптивні платформи на кшталт Duolingo, Memrise або Babbel використовують алгоритми машинного навчання для постійного коригування рівня складності завдань відповідно до прогресу конкретного студента. Інструменти штучного інтелекту дозволяють генерувати індивідуалізовані вправи, давати миттєвий зворотний зв'язок щодо письмових текстів, моделювати діалоги для тренування усного мовлення. Системи аналітики навчання збирають детальні дані про активність студента, які можуть стати основою для індивідуальних методичних рекомендацій.

Третя ключова можливість – гейміфікація навчального процесу. Дослідження останніх років послідовно демонструють, що ігрові елементи – система очок, рівнів, нагород, змагань – істотно підвищують мотивацію студентів, особливо при роботі з рутинним лексико-граматичним матеріалом. Платформи Kahoot, Quizizz, Wordwall дозволяють викладачу швидко створювати гейміфіковані завдання й використовувати їх як для активізації знань на початку заняття, так і для контрольних зрізів наприкінці модуля.

Однак цифровізація мовної освіти супроводжується низкою серйозних викликів. Перший із них – нерівномірний доступ студентів до цифрових ресурсів. Не всі здобувачі мають однаково якісне інтернет-з'єднання, не всі володіють достатнім рівнем цифрової грамотності, не всі мають у розпорядженні сучасні пристрої. Цей чинник перетворюється на потенційний фактор освітньої нерівності, який потребує цілеспрямованої уваги викладача та інституції.

Другий виклик – ризик поверхневого навчання. Доступність готових перекладів, генеративних інструментів та автоматичних коректорів може стимулювати в студентів стратегії уникнення мовних труднощів замість їх послідовного подолання. Studenti, що звикли отримувати готовий продукт від ChatGPT чи DeepL, ризикують не розвинути власні мовні навички в очікуваній мірі. Це вимагає від викладача переосмислення дизайну завдань – у напрямі таких форматів, де штучний інтелект є інструментом, а не заміном студентської роботи.

Третій виклик пов'язаний з академічною доброчесністю та проблемою оцінювання. Поява потужних мовних моделей зробила традиційні домашні письмові завдання вразливими до недобросовісного виконання. Викладачі змушені переходити до інших форм контролю – усних співбесід, презентацій, портфоліо з документованим процесом створення, формувального оцінювання на основі активності в аудиторії. Така трансформація системи оцінювання вимагає більше

викладацького часу, але водночас краще відображає реальний рівень мовної компетентності студента.

Узагальнюючи, цифрові технології у викладанні іноземних мов відкривають значні методичні можливості, проте їх повноцінне використання вимагає системного методичного підходу. Викладач сучасної мовної освіти повинен володіти не лише глибокими знаннями з лінгводидактики, а й сформованою цифровою компетентністю, критичним мисленням щодо нових інструментів, готовністю до постійного оновлення методичного арсеналу. Подальші наукові розвідки доцільно зосередити на емпіричному дослідженні ефективності окремих груп цифрових інструментів у різних форматах мовної освіти.

*Драчук Марія Валентинівна,
студентка спеціальності «Менеджмент»
Качмарчик Світлана Григорівна,
к. пед. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМ ТА РЕСУРСІВ ДЛЯ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Онлайн-платформи та ресурси перетворилися протягом останніх років на повноправний компонент методичного арсеналу викладача англійської мови. Йдеться не лише про кризові обставини карантину чи воєнного стану, що пришвидшили перехід освіти в цифровий простір, а й про глибинні зміни самого характеру іншомовної освіти, у межах якої взаємодія з автентичною мовою, інтерактивна практика та індивідуалізована траєкторія перестають бути додатковими опціями і стають базовими очікуваннями студентів.

Сучасний ландшафт онлайн-платформ для вивчення англійської мови є надзвичайно різноманітним. Можна виокремити кілька великих груп ресурсів: системи управління навчанням (LMS), якими користуються заклади освіти для організації курсів – Moodle, Google Classroom, Canvas, Microsoft Teams; спеціалізовані мовні платформи з адаптивним змістом – Duolingo, Babbel, Memrise, Busuu; ресурси на основі автентичного контенту – BBC Learning English, EnglishCentral, FluentU, TED-Ed; інтерактивні інструменти для створення завдань – H5P, Wordwall, Quizizz, Kahoot; платформи для розвитку конкретних навичок – Grammarly для письма, ELSA Speak для вимови, italki для усної комунікації з носіями мови.

Інтерактивність у контексті онлайн-навчання має різні рівні. Найпростіший рівень – це інтерактивність «студент-контент»: завдання з негайним зворотним зв'язком, гейміфіковані вправи, адаптивні тести. Наступний рівень – інтерактивність «студент-студент»: форумні обговорення, спільні документи, парні діалоги в окремих віртуальних кімнатах, peer-review. Найвищий рівень –

інтерактивність «студент-викладач-студент» – реалізується через відеоконференції, спільні проекти з менторською підтримкою, індивідуалізований формувальний зворотний зв'язок. Якісне онлайн-навчання передбачає присутність усіх трьох рівнів, причому в збалансованих пропорціях.

Платформа Duolingo, що сьогодні налічує понад півмільярда зареєстрованих користувачів, заслуговує на окремий розгляд як приклад масштабного впровадження принципів адаптивного навчання та гейміфікації. Її алгоритм базується на пристосуванні складності завдань до рівня користувача й на принципі spaced repetition – повторення матеріалу через інтервали, що оптимізують довгострокове запам'ятовування. Емпіричні дослідження ефективності Duolingo показують позитивні результати на рівні базової лексики й елементарної граматики, проте платформа має істотні обмеження у формуванні продуктивних навичок – спонтанного говоріння та академічного письма.

Платформи на основі автентичного відеоконтенту – TED-Ed, FluentU, EnglishCentral – застосовують іншу методологічну логіку: студент опрацьовує реальні матеріали (лекції, інтерв'ю, фрагменти фільмів) з інтерактивними опорами у вигляді субтитрів, словникових підказок, контрольних запитань. Така робота розвиває одночасно слухове сприйняття, лексику, фонові культурні знання та критичне мислення. Особливо ефективною є інтеграція таких платформ із аудиторною роботою: відеоматеріал переглядається асинхронно вдома, а аудиторний час присвячується обговоренню та продуктивним завданням на його основі.

Окремої уваги заслуговують інструменти штучного інтелекту, що останнім часом істотно розширили межі можливого в онлайн-вивченні мов. ChatGPT та аналогічні моделі дозволяють генерувати персоналізовані діалоги, пояснювати граматичні явища у відповідь на конкретні запитання, давати зворотний зв'язок щодо письмових текстів, моделювати співрозмовника для тренування комунікативних навичок. Grammarly та аналогічні коректори допомагають студентам систематично вдосконалювати письмо. ELSA Speak застосовує технології розпізнавання мовлення для тренування вимови. Кожен з цих інструментів може стати потужним помічником у навчанні за умови методично обґрунтованого використання.

Водночас використання онлайн-платформ супроводжується низкою методичних викликів. Перший із них – фрагментація навчання: коли студент паралельно використовує п'ять-сім різних платформ, виникає ризик втрати цілісного бачення навчальної траєкторії. Другий виклик – переоцінка автономії: не всі студенти готові до самостійної організації власного навчання, і без структурованої підтримки викладача їхній прогрес істотно сповільнюється. Третій виклик – добір якісного контенту: серед мільйонів доступних онлайн-ресурсів далеко не всі мають належний методичний рівень, і функція курування контенту лягає на викладача.

Узагальнюючи, онлайн-платформи та ресурси для інтерактивного навчання англійської мови сьогодні становлять багатий, але потенційно непростий у використанні методичний інструментарій. Їх ефективне застосування передбачає

системну роботу викладача з добору, інтеграції та супроводу використання цих інструментів, а також формування у студентів навичок цифрової самоорганізації. Подальший розвиток цього напрямку методики має бути спрямований на створення комплексних дидактичних моделей, що поєднують різні групи онлайн-ресурсів у когерентній архітектурі мовного курсу.

Khrystyna Himber,
student majoring in «Journalism»
Hanna Medianykh,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

BBC DIGITAL RESOURCES AS A TOOL FOR DEVELOPING PROFESSIONALLY ORIENTED LISTENING SKILLS OF FUTURE JOURNALISTS

In the context of the ongoing digital transformation of education, the issue of developing foreign language communicative competence among students, particularly future journalists, is gaining increasing relevance. In the 21st century, when intercultural communication has become an integral part of social life, the social significance of foreign languages continues to grow, and proficiency in English as a global lingua franca is becoming an essential component of professional training. Therefore, the successful development of foreign language communicative competence forms the foundation for full language acquisition and further professional self-realization.

The aim of foreign language teaching at all stages of education is the development of communicative competence through mastering phonetic, lexical, and grammatical aspects of the language, as well as through the development of the main types of speech activity: speaking, reading, writing, and listening. Listening occupies a special place among these, as the perception of speech by ear is a prerequisite for effective communication.

Listening is a powerful means of learning a foreign language, as a significant portion of information in the modern world is perceived through the auditory channel. This includes direct communication, watching video materials, listening to music, podcasts, and news broadcasts. The development of listening skills, like other types of speech activity, requires constant practice. For journalism students, the development of auditory skills is of particular importance, as their future professional activity is directly related to the perception, analysis, and transmission of information.

One of the most effective tools for developing professionally oriented listening skills is the use of BBC digital resources, including BBC News, BBC Learning English, podcasts, and video materials. The BBC Learning English application is one of the most well-known tools for improving English listening skills. Its functionality allows for diversification of the learning process and makes it closer to real conditions of

professional communication. The platform offers both audio and video materials that can be used to develop students' ability to perceive authentic speech.

Of particular value is the fact that BBC resources provide a wide range of materials of varying levels of difficulty, which enables the gradual development of listening skills. Students can work with news broadcasts, thematic programs, interviews, and analytical reports. According to researchers, "listening to news is an effective way to improve listening skills, as the speech is usually natural and spontaneous" (Pasternak, 2023). Moreover, news covers a wide range of topics, allowing learners to practice comprehension in different communicative contexts.

The advantages of BBC digital resources include their authenticity, multimedia nature, and accessibility. The combination of audio, video, and textual support facilitates better comprehension of information, activates different perception channels, and increases learning efficiency. Students have the opportunity to become accustomed to different accents, speech rates, styles of information delivery, and professional journalistic vocabulary. This is especially important for future journalists, who must quickly navigate the international information space in their professional activities.

The use of BBC resources in the educational process contributes not only to the development of listening skills but also to the formation of critical thinking. Working with authentic materials helps students identify key information, analyze media texts, evaluate the credibility of sources, compare different viewpoints, and form their own positions on socially significant issues. This is supported by the research of T. V. Zubenko, who argues that regular practice in listening to foreign language materials develops students' logical thinking and their ability to analyze and compare the information they hear (Zubenko, 2019).

In conclusion, BBC digital resources are an effective tool for developing professionally oriented listening skills in future journalists. They provide a combination of language practice and professional competence development, promote critical thinking, expand vocabulary, and prepare students for professional activity in today's globalized media environment.

References

1. Алексеева А. (2023). Формування англомовних навичок аудіювання у процесі мобільного навчання у студентів II курсу філологічних спеціальностей: кваліфікац. роб. Київ. 108с.
2. Пастернак В.А. (2023). Формування у майбутніх учителів англійськомовної лексичної компетентності в аудіюванні з використанням інформаційно комунікаційних технологій: кваліфікац. роб. Київ. 89с.
3. BBC Learning English. Learning English. URL: <https://www.bbc.co.uk/learningenglish/>

*Гуляницька Марія,
студентка спеціальності «Екологія»
Клименко Людмила Володимирівна,
в. о. завідувача кафедри англійської філології,*

MODERN METHODS OF LEARNING FOREIGN LANGUAGES

Nowadays, digital and information technologies are part of our lives, they have seeped into all spheres of life, bringing with them a handful of positive and negative consequences. Of course, learning foreign languages has not remained unchanged, many different ways and methods have appeared with the help of which you can facilitate the process, make learning more convenient and accessible.

First, it is the availability of information (Now you can find out the necessary information in one click, and not look for it somewhere in the pages of books.

Secondly, motivation. Many people of different age categories, and especially young people, see opportunities in this, take an example from idols and strive to develop.

There are also disadvantages, this is, for example, artificial intelligence, with the help of which the language barrier is erased on the Internet, as a result of which some people may decide that learning another language makes no sense.

Most often, mobile applications are used to learn foreign languages to learn new words and watch movies and series in the original. This is often more interesting than juggling the material. However, this is not a substitute for learning grammar or reading tests, nor will it replace teachers. Learning a foreign language is not easy, it takes a lot of time and effort, which must be directed in different directions, since language is not one thing.

***Ilchenko Olena,**
student majoring in «Law»*

***Iryna Chernelia,**
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

THE EFFECTIVENESS OF MOBILE APPS IN DEVELOPING STUDENTS' LEXICAL COMPETENCE

Introduction

Technology today touches every part of our daily lives and schools are no different. Students no longer need to sit in the library for hours looking through large books. Lexical competence is very challenging to learn as a student learning English. You may be able to memorize all kinds of words but without knowing where they are used in context, you may not pronounce them correctly, nor remember them for long.

Traditionally, we used paper- based dictionaries and notebooks to write down new words we learnt. This method worked for many years but it's slow and not always exciting. Today, mobile applications changed the way we do all of this! My goal of this

paper is going to examine the reasons that mobile apps are very effective for students and the way they assist in developing a better vocabulary than that which you could develop using traditional methods.

Experience of «Dead Time» and Accessibility

The primary benefit of mobile applications is their accessibility. Within the life of a college student, there is considerable amount of "dead time". This time includes periods when a student is waiting for the transportation, sitting in the line or while traveling to or from the attending school/colleges/universities. Previously, this was simply wasted time but with the presence of a smartphone, a student can utilize that 10-15 minutes of downtime for actually creating an effective learning/exam preparation session.

The idea of Micro-learning comes from that. Scientifically, the brain can focus better for short periods. Instead of working hard for three hours on a Sunday, apps provide frequent, shorter sessions (ten minutes long, three times a day). This approach helps you build consistency. With the phone in your pocket, you have no reason to miss a lesson.

2. Psychological Comfort and Gamification

It also must be mentioned that memorizing vocabulary is pretty boring! Many new apps make vocabulary learning more enjoyable or fun; they offer users a gaming type of experience and learning environment. For example, Duolingo and Memrise are two popular language learning apps that use points systems, level unlocking features, and friend competitions, among other gaming elements, to help motivate you in your language learning!

As a learner, I experience lower levels of stress when I use an application for learning purposes. There is no pressure not to make a mistake while the teacher is standing over you. The positive emotional condition is very important because, when we are relaxed and having some fun, our brains are much more receptive to new information. The streak system that counts how many days in a row we have practised also helps motivate us to return daily; our desire to not lose our progress is very strong.

3. The Science Behind the Screen - Spaced Repetition

This is basically what makes the apps work – the SRS system. Most of us learn some word from a book and forget it the next day because of not being able to repeat it at the right time.

The mobile apps are equipped with intelligent algorithms that practically do all the work for you. The app takes note of every word you study; it will present the word again three days after you got the word right and in a week's time after that and finally in a month's time but if you make a mistake, the app will show you that word again almost immediately. Through that kind of method, the brain would be forced to move the information from short-term memory to long-term one. Therefore, the learning process is effective, where one does not keep on wasting time on things that he has managed to master.

4. Multimedia: Maybe hearing seeing doing

Lexical competence is a complex skill. It involves reading, writing, and, most importantly, listening. A major problem with traditional vocabulary lists is that students often don't know how the word sounds. They might learn the spelling but feel embarrassed to say it.

Mobile apps provide you with a high-quality audio representation of every sound that you hear. Once you hear this unmistakable pronunciation similar to that of a native speaker, you are on your way to acquiring your ear for that language. In addition, apps usually utilize imagery (photos, GIFs, videos, etc.) to aid in the explanation of what a word's meaning is. If you look at a picture of an object, listen to its name, or read it, then your brain creates a stronger connection between those things.

5. Immediate Response and Individualization

Another good thing about an app is the ability to give immediate feedback. In traditional classrooms, a student does homework on Monday, submits it to the teacher on Tuesday and receives it back on Thursday with the teacher's corrections. By that time the student has forgotten what the mistakes he made were.

After finishing a task, an app lets you know whether the response is correct or wrong; therefore, it lets you immediately reflect and modify your way of thinking if it is wrong. Another thing about apps is that they're very customizable to fit whatever works best for each individual. For example, some students might know all of the business terms but not so much about the basic verbs we use daily. An app lets us choose what "decks" or topics exist that will help us learn what we need to know for our career or life.

Last but not least, mobile applications enable learners to develop independent learning capabilities. We can take charge of our learning process, independent of what is given to us in the classroom by our teachers. With applications like Quizlet, we have the ability to develop flashcards for ourselves to study words that we individually have problems with. Through this autonomy, we are more liable for our learning experience.

Conclusion

In conclusion, I think that one of the most effective resources available to students nowadays is mobile applications. They facilitate flexible, enjoyable, and scientifically effective learning. app cannot take the place of a genuine human discussion or the in-depth advice of a qualified instructor. are very successful in creating a solid lexical foundation. apps in their daily routine is not an option, but a requirement for any student who wishes to rapidly enhance their English. transform our smartphones from a distraction into our finest teachers by using these tools responsibly.

Gyrzhii Victoria,
student majoring in «Law»

Iryna Chernelia,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

THE USE OF DIGITAL AND INFORMATION TECHNOLOGIES IN FORMING FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE OF FUTURE LAWYERS

The modern development of higher legal education takes place in the context of digitalization and integration into the international legal environment, which significantly

increases the requirements for foreign language training of future lawyers. Today, proficiency in a foreign language is not only a component of general education, but also an essential professional skill, as it provides access to international legal acts, foreign case law, and academic sources.

In this regard, digital and information technologies play an important role in improving the effectiveness of foreign language learning. The use of online educational platforms, legal databases, electronic dictionaries of legal terminology, and specialized language applications enables students to work with authentic legal materials in a foreign language. This contributes not only to vocabulary expansion but also to the development of skills necessary for understanding and interpreting complex legal texts.

An important approach is blended learning, which combines traditional classroom instruction with online learning activities. This model allows students to independently analyze international treaties, court decisions, and legal documents in a foreign language, both during and outside of classes. As a result, students develop analytical thinking and the ability to apply foreign language skills in professional contexts.

Interactive technologies also play a significant role in the educational process. They make it possible to simulate real-life professional situations, such as legal negotiations, drafting documents, and participating in court hearings in a foreign language. Such activities enhance communicative competence and prepare students for practical legal work in an international environment.

At the same time, the use of automated translation tools and artificial intelligence requires a critical approach. Inaccuracies in translating legal terminology may lead to misunderstanding of legal norms, which is unacceptable in professional legal practice. Therefore, students must develop the ability to verify and critically evaluate the information obtained through digital tools.

In conclusion, digital and information technologies are an essential component of foreign language training for future lawyers. Their effective use improves the quality of education, promotes the development of professional language competence, and ensures the ability to work with international legal sources, which is crucial for a successful legal career.

References

1. Bigych, O. B. (2022). Innovative technologies in foreign language teaching. Kyiv: Lenvit.
2. Maier, N. V. (2023). Blended learning of foreign languages in higher education institutions. Kyiv: Akademvydav.
3. Thornbury, S. (2021). Teaching Unplugged: Dogme in English Language Teaching. London: Delta Publishing.

*Ищенко Карина Олександрівна,
студентка спеціальності «Менеджмент»
Качмарчик Світлана Григорівна,
к. пед. н., доцент,
Національний університет біоресурсів*

ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Останні два десятиліття стали періодом інтенсивних експериментальних досліджень ефективності цифрових технологій у викладанні англійської мови. На відміну від ранніх етапів цифровізації мовної освіти, коли інновації часто впроваджувалися на основі загальних інтуїтивних міркувань про користь технологій, сучасна методична спільнота все більше орієнтується на емпірично перевірені дані, отримані в межах контрольованих експериментальних досліджень. Систематичний огляд таких досліджень дозволяє виокремити закономірності, які мають практичну цінність для організації мовного навчання.

Перша велика група експериментальних досліджень присвячена ефективності мобільного навчання (Mobile-Assisted Language Learning, MALL). Метааналіз Михайлової та колег (2022), що охопив 23 експериментальні дослідження, виявив помірно сильний позитивний ефект мобільних застосунків на засвоєння лексики й граматики (величина ефекту $g = 0,88$) порівняно з традиційними методами. Особливо стійкий позитивний ефект зафіксовано для технологій із вбудованими механізмами spaced repetition, мультимодальної подачі матеріалу та ігрових елементів. Водночас дослідники наголошують на високій варіабельності результатів, що пояснюється методологічними відмінностями експериментів і характеристиками учасників.

Друга група досліджень зосереджена на ефективності гейміфікованих платформ. Експериментальне порівняння Латигіної та колег (2024) показало, що студенти, які протягом семестру використовували мобільні застосунки з гейміфікованими завданнями, продемонстрували статистично значуще покращення словникового запасу (з 1,93 до 4,50 балів за стандартизованою шкалою) порівняно з контрольною групою, що працювала за традиційною методикою. Аналогічні результати отримано для рівня залученості та мотивації, що вимірювалися стандартизованими психометричними інструментами. Дослідники наголошують, що гейміфікація особливо ефективна для рутинних компонентів мовного навчання, де традиційні методи стикаються з проблемою мотиваційного спаду.

Третя група експериментів стосується ефективності адаптивних навчальних платформ на основі штучного інтелекту. Дослідження Godwin-Jones (2018) та більш пізні роботи демонструють, що адаптивні алгоритми, які пристосовують складність завдань до рівня користувача, дають перевагу над фіксованою послідовністю завдань, особливо для студентів з різномірною попередньою підготовкою. Розмір ефекту, однак, варіюється залежно від якості адаптивного алгоритму, тривалості експерименту та характеру вимірюваних результатів. Найбільш помітний позитивний вплив фіксується на показниках швидкості засвоєння й утримання матеріалу в довгостроковій пам'яті.

Четверта група досліджень досліджує ефективність змішаних форматів навчання. Метааналіз Means та колег (2013), оновлений у наступних роботах, показав статистично значущу перевагу змішаного навчання над повністю аудиторним і повністю онлайн-овими форматами для широкого спектру навчальних результатів. Стосовно мовної освіти, експериментальні дослідження свідчать про особливу ефективність моделі «перевернутого класу» для розвитку продуктивних навичок: коли теоретичний матеріал засвоюється самостійно онлайн, а аудиторний час повністю присвячується практиці говоріння й письма під керівництвом викладача.

П'ята група експериментальних досліджень присвячена технологіям віртуальної та доповненої реальності (VR/AR) у мовному навчанні. Хоча цей напрям є відносно новим, перші опубліковані експерименти показують перспективні результати, особливо у формуванні навичок усного мовлення в стресових ситуаціях. Так, дослідження занурення студентів у VR-моделювання реальних професійних сценаріїв (ділові переговори, наукові презентації) показали значне зниження мовної тривожності та підвищення фактичної мовленнєвої продуктивності порівняно з традиційними рольовими іграми в аудиторії.

Систематизація експериментальних даних дозволяє сформулювати кілька методичних висновків. По-перше, цифрові технології найбільш ефективні там, де вони задіюють принципи інтенсивної мультимодальної взаємодії, негайного зворотного зв'язку та індивідуалізації. По-друге, найкращі результати дає не повна заміна традиційного навчання цифровим, а їх продумане поєднання у змішаних форматах. По-третє, фактор тривалого систематичного використання значно важливіший за фактор вибору конкретної платформи: будь-який якісний цифровий інструмент дає істотний ефект лише при тривалому регулярному застосуванні.

Підсумовуючи, експериментальні дослідження останніх років надають надійну емпіричну основу для методичних рішень щодо інтеграції цифрових технологій у викладання англійської мови. Перехід від інтуїтивного впровадження інновацій до науково обґрунтованої методики є важливою тенденцією сучасної лінгводидактики. Подальші експериментальні розвідки мають зосередитися на менш досліджених напрямках – зокрема на ефективності великих мовних моделей у мовному навчанні, на довгострокових ефектах різних видів цифрових інструментів, а також на культурно-мовних особливостях їх застосування в українському освітньому контексті.

*Клименко Людмила Володимирівна,
в. о. завідувача кафедри англійської філології,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УКРАЇНІ: ДОСВІД І ВИКЛИКИ

Дистанційне навчання – це форма організації освітнього процесу, за якої взаємодія між викладачем і здобувачем освіти відбувається за допомогою цифрових технологій. У викладанні іноземних мов дистанційна форма навчання включає використання відеоконференцій, інтерактивних платформ, мобільних додатків та онлайн-ресурсів.

Найбільш поширеними інструментами в українському освітньому просторі: платформи Zoom, Google Classroom та Moodle, що забезпечують організацію занять, обмін матеріалами, комунікацію та оцінювання результатів навчання.

Використання даних ресурсів дозволяє реалізувати різні формати навчання: синхронний (онлайн-заняття в реальному часі) та асинхронний (самостійна робота студентів із матеріалами).

Українська освітня система продемонструвала значну гнучкість та адаптивність у впровадженні дистанційного навчання. Перехід до онлайн-формату відбувся досить швидко, що стало можливим завдяки активному використанню цифрових технологій.

У процесі навчання іноземних мов широко застосовуються:

- відеоуроки та онлайн-конференції;
- інтерактивні вправи;
- цифрові словники та перекладачі;
- мобільні додатки, такі як Duolingo.

Викладачі активно розробляють власні електронні курси, використовують мультимедійні матеріали та впроваджують елементи гейміфікації. Значну роль відіграє також використання сервісів на основі штучного інтелекту, зокрема ChatGPT, для створення навчальних завдань і розвитку мовленнєвих навичок студентів.

Особливістю українського досвіду є те, що дистанційне навчання часто відбувається в умовах нестабільного доступу до інтернету, повітряних тривог та інших факторів, пов'язаних із безпековою ситуацією.

Дистанційне навчання іноземних мов має низку суттєвих переваг:

По-перше, воно забезпечує доступність освіти незалежно від місця перебування студентів. Це особливо важливо для внутрішньо переміщених осіб та тих, хто перебуває за кордоном.

По-друге, цифрові технології сприяють індивідуалізації навчання. Студенти можуть працювати у власному темпі, повторювати матеріал і використовувати додаткові ресурси.

По-третє, онлайн-формат відкриває доступ до автентичних матеріалів (відео, подкасти, інтерактивні курси), що сприяє розвитку мовних навичок.

Крім того, дистанційне навчання стимулює розвиток цифрової компетентності як студентів, так і викладачів.

Попри значні переваги, дистанційне навчання має низку викликів.

Однією з основних проблем є технічні труднощі: нестабільний інтернет, відсутність необхідного обладнання, перебої з електропостачанням.

Іншим викликом є зниження рівня мотивації студентів. Відсутність безпосереднього контакту з викладачем і групою може негативно впливати на навчальний процес.

Також важливою проблемою є складність контролю академічної доброчесності під час онлайн-оцінювання.

Окремої уваги потребує питання розвитку усного мовлення, адже дистанційний формат не завжди забезпечує достатній рівень живої комунікації.

Крім того, не всі викладачі мають достатній рівень цифрової компетентності для ефективного використання сучасних технологій.

Подальший розвиток дистанційного навчання іноземних мов в Україні пов'язаний із впровадженням інноваційних технологій та вдосконаленням методик викладання.

Серед перспективних напрямів можна виділити:

- інтеграцію штучного інтелекту в освітній процес;
- розвиток змішаного навчання (blended learning);
- використання віртуальної та доповненої реальності;
- підвищення цифрової грамотності викладачів.

Важливим є також адаптація міжнародного досвіду до українських умов та створення якісного національного освітнього контенту.

Дистанційне навчання іноземних мов стало невід'ємною складовою сучасної освіти в Україні. Воно продемонструвало свою ефективність у складних умовах та забезпечило безперервність навчального процесу.

Водночас існує низка викликів, які потребують вирішення, зокрема технічні проблеми, питання мотивації та якості навчання. Подальший розвиток цієї форми освіти залежить від поєднання технологічних інновацій і педагогічної майстерності.

Таким чином, дистанційне навчання має значний потенціал і може стати основою для формування сучасної, гнучкої та ефективної системи мовної освіти в Україні.

*Новікова Олександра Іванівна,
студентка факультету захисту рослин,
біотехнологій та екології*

*Клименко Людмила Володимирівна,
в. о. завідувача кафедри англійської філології,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ГЕЙМІФІКАЦІЯ ТА АДАПТИВНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТИ ПОДОЛАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ДОСВІД УКРАЇНИ ТА ЄС

Сучасний етап розвитку іншомовної освіти в Україні та світі характеризується стрімкою цифровізацією та пошуком інноваційних методичних

рішень для підвищення мотивації студентів. В умовах тривалого дистанційного навчання особливої ваги набувають підходи, що дозволяють не лише передавати знання, а й персоналізувати освітній процес, адаптуючи його до психоемоційного стану та індивідуальних потреб кожного здобувача освіти (Бігич, 2022).

Одним із найбільш перспективних напрямів у подоланні освітніх втрат є гейміфікація. Впровадження ігрових механік (систем балів, рівнів, лідерських таблиць та квестів) у неігровий контекст навчання дозволяє активізувати когнітивні процеси та суттєво знизити рівень мовної тривожності. Досвід країн Європейського Союзу, зокрема Фінляндії та Естонії, свідчить, що використання VR-технологій та інтерактивних симуляцій сприяє швидшому формуванню комунікативної компетенції через ефект занурення. В українських закладах вищої освіти гейміфікація реалізується через інтеграцію таких платформ, як Duolingo for Schools, Kahoot та Quizizz, що допомагають підтримувати залученість студентів навіть у кризових умовах.

Паралельно з ігровими методами активно розвивається концепція адаптивного навчання на основі штучного інтелекту. Використання алгоритмів ШІ дозволяє створювати гнучкі навчальні траєкторії, які в реальному часі аналізують прогрес студента, ідентифікують прогалини в знаннях та пропонують специфічний матеріал для їх усунення. Це стає ключовим інструментом для вирівнювання рівня знань у групах, де студенти мають різний стартовий рівень через перерви в освітньому процесі.

Важливим аспектом є також методика змішаного навчання (Blended Learning) у поєднанні з моделлю «перевернутого класу». Такий підхід переносить вивчення теоретичного матеріалу в асинхронний режим, звільняючи час під час синхронних занять для активної розмовної практики та розвитку м'яких навичок (soft skills). Для студентів природничих спеціальностей, зокрема екологів та біотехнологів, ефективним є метод CLIL (Content and Language Integrated Learning), де іноземна мова стає інструментом для вивчення фахових дисциплін, що значно підвищує професійну конкурентоспроможність на міжнародному ринку праці (Квасова, 2023).

Отже, синергія гейміфікації, адаптивних технологій та змішаного навчання в Україні сьогодні є не просто методичним трендом, а стратегічною необхідністю. Інтеграція європейського досвіду використання цифрових інструментів у вітчизняну систему освіти дозволяє не лише нівелювати наслідки освітніх втрат, а й забезпечити високу якість підготовки фахівців, здатних до безперервного саморозвитку в глобальному світі.

Список використаних джерел

1. Бігич О. Б. Методика викладання іноземних мов у закладах вищої освіти: виклики та рішення. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2022. 215 с.
2. Квасова О. Г. Сучасні технології навчання іноземної мови: від теорії до практики. Одеса: Гельветика, 2023. 190 с.
3. Морська Л. І. Методична система підготовки майбутніх учителів іноземних мов

до використання інформаційних технологій. Тернопіль: ТНПУ, 2021. 310 с.

*Юрченко Данило Володимирович,
студент спеціальності «Менеджмент»
Харчук Наталія Сергіївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ЦИФРОВІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ДОСВІД, РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ ПІДХОДИ

У сучасних умовах глобалізації та активної цифровізації володіння іноземними мовами стає невід'ємною складовою успішної професійної діяльності та особистісного розвитку. Центральне місце в іншомовній підготовці займають комунікативні навички, які забезпечують здатність особистості ефективно взаємодіяти в усній і письмовій формах у реальних життєвих і професійних ситуаціях. Використання цифрових та інформаційних технологій дозволяє розширити межі традиційного навчання, де, за словами Гаймса, комунікативна компетентність включає не лише знання мовної системи, а й уміння використовувати її відповідно до соціального контексту.

Ефективний розвиток іншомовних комунікативних навичок у цифровому середовищі можливий за умови реалізації компетентнісного та особистісно орієнтованого підходів. Сучасний освітній процес, як підкреслює Савченко, має бути спрямований на активну участь здобувача освіти у навчальній діяльності. При цьому викладач виступає організатором інтерактивного комунікативного простору, у якому студенти мають можливість постійно практикувати мову через цифрові діалоги, обговорення, рольові ігри та проєктну діяльність.

Методично важливим аспектом є застосування комунікативного підходу, де основною метою є формування здатності використовувати мову для реального спілкування, а не лише засвоєння граматичних правил. Інформаційно-комунікаційні технології стають інструментом, що забезпечує максимальне залучення студентів до мовленнєвої практики, підвищуючи їхню мотивацію та впевненість у власних силах. Це особливо важливо для подолання психологічних бар'єрів, таких як страх помилок і мовленнєва тривожність, що можуть гальмувати навчальний процес.

Проблема безперервності іншомовної освіти в епоху цифрових технологій полягає в необхідності узгодженості між рівнем підготовки учнів у школі та вимогами закладів вищої освіти. У школі формуються базові мовленнєві навички, тоді як у вищій школі акцент зміщується на академічне мовлення, професійну лексику та самостійну роботу з іншомовними джерелами. Забезпечення методичної наступності між школою та університетом через використання спільних цифрових

ресурсів та критеріїв оцінювання дозволяє уникнути різкого ускладнення вимог та сприяє швидшій адаптації першокурсників.

Отже, розвиток іншомовних комунікативних навичок учнів і студентів із застосуванням інформаційних технологій є складним багаторівневим процесом, який потребує системного підходу. Його ефективність безпосередньо залежить від гармонійного поєднання педагогічних, методичних і психологічних чинників, а також від забезпечення тісної взаємодії та професійного обміну досвідом між учителями шкіл і викладачами університетів.

Список використаних джерел

1. Harmer J. The Practice of English Language Teaching. Pearson Education, 2015.
2. Dörnyei Z. Motivation in Second Language Learning. Routledge, 2014.
3. Савченко О. Я. Дидактика сучасної школи. Київ: Либідь, 2011.
4. Бігич О. Б. Методика навчання іноземних мов у сучасній школі. Київ, 2022.
5. Міністерство освіти і науки України. Освітні стандарти з іноземних мов, 2023.
6. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages (CEFR), 2020.
7. Byram M. Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence. Multilingual Matters, 2021.
8. Kukulska-Hulme A. Mobile Learning: Strategy and Practice. Routledge, 2023.
9. Gros B., Garcia-Peñalvo F. J. Future of Ubiquitous Learning. Learning Designs for Smart Education. Springer, 2016.

Svitlana Khrystiuk,
*PhD, Associate Professor of Department
of Philosophy and International Communication
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

INTEGRATING DATA ANALYTICS INTO FOREIGN LANGUAGE TEACHING: A DATA-DRIVEN APPROACH

The digital revolution has fundamentally altered the landscape of education, and foreign language teaching is no exception. Traditional methods, often reliant on intuition and standardized curricula, are being augmented, and in some cases, replaced by a Data-Driven Approach. In the modern educational landscape, the rapid development of digital technologies has significantly transformed teaching and learning processes. One of the most promising innovations is the integration of data analytics into foreign language teaching. A data-driven approach allows educators to make informed decisions, personalize instruction, and enhance student outcomes by systematically collecting, analyzing, and applying educational data. For decades, language educators relied on “one-size-fits-all” textbooks. However, the integration of Learning Management Systems and

AI-powered apps has created a wealth of information. Data-driven teaching involves collecting, analyzing, and interpreting this data to make informed instructional decisions.

To begin with, data analytics in education refers to the process of gathering and interpreting data related to students' learning behaviors, performance, and progress. In the context of foreign language teaching, such data may include test scores, vocabulary acquisition rates, participation in classroom activities, time spent on language learning platforms, and patterns of common errors. By analyzing this information, teachers can gain deeper insights into students' strengths and weaknesses, which helps to tailor instruction to meet individual learning needs.

One of the key advantages of a data-driven approach is personalized learning. Traditional teaching methods often rely on a one-size-fits-all model, which may not address the diverse abilities and learning styles of students. Data analytics enables educators to identify individual learning gaps and adapt materials accordingly. For instance, if a student consistently struggles with grammar but excels in vocabulary, the teacher can provide targeted exercises to improve grammatical competence while maintaining motivation through strengths-based activities. This personalized approach not only improves learning efficiency but also increases student engagement.

Another important benefit is the ability to monitor progress in real time. Digital tools and learning management systems allow teachers to track student performance continuously rather than relying solely on periodic assessments. This real-time feedback helps educators intervene promptly when students face difficulties, preventing learning gaps from widening. Additionally, students themselves can access their performance data, which fosters self-reflection and encourages autonomous learning. When learners are aware of their progress, they are more likely to take responsibility for their educational journey.

Moreover, data analytics supports evidence-based decision-making in curriculum design and teaching strategies. By examining aggregated data from multiple students, educators can identify trends and patterns that may indicate the effectiveness or shortcomings of specific teaching methods. For example, if a large number of students demonstrate difficulties in listening comprehension tasks, it may signal the need to revise instructional materials or incorporate more listening practice into the curriculum. Thus, data-driven insights contribute to continuous improvement in teaching practices.

In addition to improving instruction, data analytics can enhance assessment practices. Traditional language assessments often focus on summative evaluation, which provides limited information about the learning process. In contrast, a data-driven approach emphasizes formative assessment, where ongoing data collection allows teachers to evaluate not only the final outcome but also the learning trajectory. This shift promotes a more holistic understanding of student performance and supports more accurate and fair assessment.

Despite its numerous advantages, integrating data analytics into foreign language teaching also presents several challenges. One of the main concerns is data privacy and security. Educational institutions must ensure that student data is collected and stored in a safe and ethical manner, complying with relevant regulations. Teachers should also be

trained to use data responsibly and avoid misinterpretation that could lead to biased or unfair conclusions.

Another challenge is the need for digital competence among educators. Effective use of data analytics requires not only technical skills but also the ability to interpret data meaningfully. Many teachers may feel overwhelmed by the complexity of data analysis tools or lack sufficient training. Therefore, professional development programs are essential to equip educators with the necessary knowledge and skills to implement data-driven approaches successfully.

Furthermore, there is a risk of over-reliance on quantitative data. While numerical indicators such as test scores and completion rates are valuable, they do not capture all aspects of language learning, such as creativity, cultural understanding, and communicative competence. Therefore, data analytics should be used as a complementary tool rather than a replacement for qualitative assessment and teacher intuition.

In practical terms, integrating data analytics into foreign language teaching can be achieved through various digital platforms and tools. Learning management systems, language learning applications, and online assessment tools provide valuable data that can be analyzed to improve teaching outcomes. Teachers can use dashboards, visualizations, and reports to interpret data easily and make informed decisions. Additionally, incorporating adaptive learning technologies can further enhance personalization by automatically adjusting content based on student performance.

In conclusion, integrating data analytics into foreign language teaching represents a significant step toward more effective and personalized education. A data-driven approach empowers teachers to understand their students better, adapt instruction to individual needs, and make evidence-based decisions. While challenges such as data privacy, teacher training, and the limitations of quantitative data must be addressed, the benefits of this approach are substantial. By combining technological innovation with pedagogical expertise, educators can create more engaging, efficient, and learner-centered language learning environments.

Integrating data analytics into foreign language teaching also represents a paradigm shift toward more precise, efficient, and personalized education. By embracing a data-driven approach, we can move beyond generalized instruction and meet students exactly where they are in their linguistic journey. The future of foreign language teaching lies in the harmonious balance between technological precision and human-centric pedagogy.

Anastasiia Kolodiichuk,
student majoring in
«International Business Management»
Oleksandr Sodel,
Candidate of Philological Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

THE USE OF AI-GENERATED CONTENT TO ENHANCE FOREIGN LANGUAGE LEARNING AMONG BUSINESS STUDENTS

In today's digital age, artificial intelligence is playing an increasingly important role not only in the creative sector but also in education (Holmes, 2019).

For students studying International Business Management, proficiency in a foreign language is one of the key requirements.

Effective communication with foreign partners, conducting negotiations, preparing business documents and participating in international conferences and projects depend directly on the level of language proficiency.

Traditional methods of foreign language learning do not always provide a sufficient level of practical skills (Luckin, 2018).

In recent years, artificial intelligence technologies have been developing rapidly and are increasingly being integrated into education. Content designed to enhance the language learning process opens up new opportunities for improving foreign language learning.

This approach to language improvement is based on a variety of texts, dialogues, scenarios, learning exercises and case studies. All these materials are generated automatically using specialised tools. One of the main advantages of using AI is its ability to simulate professional communication scenarios (Pikhart, 2021).

Students have the opportunity to practice writing business letters, take part in simulated negotiations and work on business case studies tailored to their level of proficiency.

This develops practical language skills for use in a professional environment. A key benefit is the round-the-clock integration of artificial intelligence into the educational process for learning resources. Students can practice a foreign language without being tied to a university timetable or work commitments. Such flexibility is crucial for the comfortable study of a foreign language for future business professionals who have to balance their academic workload with other projects.

Moreover, using AI helps students become more independent. Artificial intelligence is prone to errors, so information must be carefully checked and critically evaluated. This is a truly excellent way to prepare for the real world of work, tackle new challenges and adapt quickly to change.

Artificial intelligence helps to diversify the learning process; it offers interactivity and the ability to create different types of tasks, making learning even more interesting and motivating (Kukulska-Hulme, 2020).

In conclusion, the use of AI-generated content significantly enhances the process of learning foreign languages for business students. It makes learning more flexible, practical and accessible, allowing students to develop not only theoretical knowledge but also real communication skills needed in a professional environment.

AI tools provide opportunities to simulate real business situations, improve writing and speaking skills, and receive immediate feedback. At the same time, it is important to use such technologies responsibly and combine them with traditional learning methods in order to maintain critical thinking and independence.

References

1. Holmes, W., Bialik, M., & Fadel, C. (2019). Artificial Intelligence in Education: Promises and Implications for Teaching and Learning. Boston: Center for Curriculum Redesign.
2. Luckin, R. (2018). Machine Learning and Human Intelligence: The Future of Education for the 21st Century. London: UCL Institute of Education Press.
3. Godwin-Jones, R. (2018). Using mobile technology to develop language skills. *Language Learning & Technology*, 22(3), 1–17.
4. Kukulska-Hulme, A. (2020). Mobile-assisted language learning. In *The Routledge Handbook of Language Learning and Technology*. Routledge.
5. OpenAI. (2023). ChatGPT and AI in education: Opportunities and challenges.
6. Grammarly Inc. (2023). The impact of AI writing tools on communication.

*Копко Ольга Михайлівна,
студентка спеціальності «Право»
Чернеля Ірина Миколаївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У сучасних умовах розвитку інформаційного суспільства цифрові технології виступають одним із ключових чинників модернізації системи освіти. Їх інтеграція в освітній процес зумовлена необхідністю підвищення якості навчання, розширення доступу до знань та вдосконалення методів формування професійних і комунікативних компетентностей. Особливої актуальності цифровізація набуває у сфері навчання іноземних мов, де вона сприяє створенню ефективного освітнього середовища, розвитку навичок мовлення та підвищенню результативності навчальної діяльності здобувачів освіти.

Цифрові технології охоплюють електронні освітні ресурси, мультимедійні засоби, онлайн-платформи та інтерактивні сервіси, що оптимізують навчальний процес. Їх використання активізує пізнавальну діяльність здобувачів освіти та забезпечує індивідуалізацію навчання. Важливим напрямом є мультимедійні засоби, які поєднують текст, аудіо та відео, що підвищує ефективність засвоєння матеріалу та сприяє розвитку мовленнєвих навичок.

Електронні платформи та системи дистанційного навчання забезпечують гнучкість освітнього процесу, дозволяють навчатися незалежно від місця перебування та формують самостійність здобувачів освіти. Інтерактивні ресурси (онлайн-тести, віртуальні дошки, електронні словники, навчальні платформи)

підвищують активність студентів і розвивають критичне мислення та комунікативні вміння.

Мобільні технології забезпечують можливість навчання у зручний час, сприяють повторенню матеріалу та розвитку автономності, що відповідає концепції безперервної освіти.

Змішане навчання поєднує традиційні та цифрові методи, дозволяючи індивідуалізувати освітній процес і підвищити ефективність формування іншомовної комунікативної компетентності. У сучасних дослідженнях підкреслюється, що саме поєднання різних форматів навчання забезпечує найкращі освітні результати.

Використання цифрових технологій сприяє розвитку самостійності здобувачів освіти, формуванню індивідуальної освітньої траєкторії та підвищенню відповідальності за результати навчання. Важливим результатом є формування іншомовної комунікативної компетентності через доступ до автентичних матеріалів і реальних мовних ситуацій, що сприяє розвитку міжкультурної взаємодії.

Водночас існують труднощі: нерівномірний рівень цифрової грамотності, обмежений доступ до технічних засобів і необхідність постійного оновлення методичного забезпечення. Ефективність цифрових технологій значною мірою залежить від професійної підготовки викладача та його здатності інтегрувати інноваційні інструменти в навчальний процес.

Перспективними є штучний інтелект, адаптивні системи навчання та технології віртуальної й доповненої реальності, які створюють умови для моделювання автентичного мовного середовища.

Отже, використання цифрових технологій у навчанні іноземних мов доцільно розглядати як важливий чинник підвищення ефективності освітнього процесу. Воно забезпечує розвиток іншомовної компетентності, підвищує мотивацію здобувачів освіти та сприяє модернізації сучасної системи освіти відповідно до вимог цифрового суспільства.

Viktoriia Korotenko,
student majoring in «Social work»
Indira Renska,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

DIGITAL PLATFORMS FOR LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN SOCIAL WORK PRACTICE: OPPORTUNITIES AND PROSPECTS

In the modern digital era, information and communication technologies are actively integrated into various spheres of human activity, including education and social services. The process of learning foreign languages has been significantly transformed due to the

development of digital platforms and online educational tools. These technologies have created new opportunities for accessible, flexible learning, which is especially important for socially vulnerable groups. In the context of social work, language learning is considered an important factor of social integration, professional development, and communication in a multicultural environment.

The relevance of this topic is determined by the growing need for effective digital tools that can support the educational and social development of clients of social services. Many individuals who receive social support, including internally displaced persons, migrants, young people, and the unemployed, require access to language-learning opportunities to improve their social mobility and employment prospects. Therefore, digital platforms for language learning can be viewed as an important resource for integrating into social work practice.

Digital platforms for learning foreign languages have been widely used in recent years due to their accessibility, flexibility, and interactive learning methods. Various online applications and educational platforms have been developed to provide users with opportunities to study languages independently or under instructor guidance. Through such platforms, language learning can be organised regardless of geographical location or time limitations.

In social work practice, digital language learning tools can be recommended to clients as part of educational and integration programs. These platforms allow users to develop vocabulary, grammar, listening comprehension, and communication skills through interactive exercises, gamification elements, and multimedia materials. As a result, motivation to learn often increases, and the learning process becomes more engaging and personalised.

Furthermore, social workers can use digital platforms for their professional development and communication with international partners or organisations. Knowledge of foreign languages is often required for participation in international projects, exchange programs, and cooperation with foreign institutions. Therefore, language-learning technologies contribute not only to client support but also to the professional development of social workers.

Another important advantage of digital platforms is the possibility of inclusive education. Many modern applications feature adaptive learning systems that adjust the complexity of tasks based on the learner's knowledge level. As a result, individuals with diverse educational backgrounds and learning abilities can benefit from using such tools. Additionally, many platforms offer free or low-cost access to educational materials, making them particularly valuable for individuals with limited financial resources.

At the same time, certain challenges may arise in implementing digital language-learning tools within social work practice. Limited digital literacy, lack of access to stable internet connections, and insufficient technical equipment may reduce the effectiveness of such technologies for some groups of the population. For this reason, the role of social workers in supporting clients in using digital technologies becomes especially important. Guidance and consultation can help individuals effectively use online learning resources.

In addition, increasing attention is being paid to the role of digital platforms in fostering intercultural competence, which is particularly relevant in social work.

Language learning in digital environments is associated not only with linguistic development but also with exposure to diverse cultural norms and communication styles. Through authentic materials such as videos and podcasts, users develop a deeper understanding of cultural diversity.

Moreover, mobile learning technologies expand access to language education. Applications enable short, flexible learning activities that can be integrated into everyday routines, which is especially beneficial for individuals with limited time and resources.

It should also be noted that the effectiveness of digital platforms depends on their methodological integration into social work programs. Language learning should be combined with practical communication tasks to ensure meaningful outcomes. Therefore, digital tools should be viewed as components of a comprehensive strategy to enhance social inclusion and personal development.

In conclusion, digital platforms for language learning represent an important educational resource that can be successfully integrated into social work practice. Their accessibility, flexibility, and interactive learning methods create favourable conditions for improving language competence among socially vulnerable groups. As a result, opportunities for social integration, employment, and professional development can be expanded.

At the same time, effective implementation of digital technologies in social work requires developing clients' digital literacy and providing appropriate technical support. In the future, the role of digital platforms in social work is expected to increase as technological innovations continue to expand educational opportunities and promote social inclusion. Thus, integrating digital language-learning tools into social programs can be a promising direction for the development of modern social work practice.

*Кудря Анастасія Андріївна,
студентка спеціальності «Професійна освіта»
Зайцева Наталія Петрівна,
к. філол. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИВЧЕННІ ПРОФЕСІЙНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У сучасному освітньому просторі інтеграція штучного інтелекту у процес опанування професійної англійської мови стає не просто технічною інновацією, а фундаментальним зрушенням у методології навчання. Штучний інтелект радикально змінює саму природу взаємодії з мовою, перетворюючи її з статичного об'єкта вивчення на динамічне середовище, що адаптується до індивідуальних потреб кожного користувача. Для майбутніх педагогів та фахівців у сфері управління освітою це означає перехід до моделі персоналізованого навчання, де вибір лексики, складність граматичних структур та темп освоєння матеріалу

визначаються інтелектуальними алгоритмами, що враховують рівень підготовки, темпи сприйняття та специфічні професійні запити студента. Завдяки здатності нейромереж аналізувати колосальні обсяги даних, вони стають персональними тьюторами, здатними моделювати будь-які ситуації професійного дискурсу від проведення міжнародних онлайн-конференцій до підготовки складних фінансових звітів чи написання грантових заявок, що потребують бездоганного володіння термінологією та діловим стилем.

Одним із найбільш значущих аспектів впливу штучного інтелекту на вивчення мови є можливість моделювання автентичного професійного середовища без виходу за межі навчальної аудиторії чи власного робочого кабінету. За допомогою сучасних чат-ботів, що базуються на великих мовних моделях, студенти отримують доступ до цілодобового партнера для практики усної та письмової комунікації. Ці інструменти дозволяють майбутнім фахівцям опрацьовувати сценарії переговорів, де ШІ виступає в ролі опонента, колеги чи міжнародного партнера, надаючи миттєвий зворотний зв'язок не лише щодо граматичної правильності, а й щодо доречності використаних фразеологізмів, тону повідомлення та аргументаційної переконливості. Така практика є неоціненною для формування впевненості у спілкуванні, адже страх перед помилкою нівелюється безпечністю цифрового середовища, де можна багатократно коригувати власну стратегію висловлювання, відточуючи майстерність ділового дискурсу до автоматизму. Це сприяє подоланню мовного бар'єру та значно скорочує час, необхідний для досягнення рівня професійної мовної компетентності, необхідної для успішної участі у глобальних освітніх проектах.

Окрім комунікативної функції, штучний інтелект є потужним аналітичним інструментом, що дозволяє педагогам глибше занурюватися у структуру професійної англійської мови через дослідження дискурсивних паттернів. Використовуючи ШІ для аналізу стилістики провідних міжнародних видань, звітів освітніх організацій чи виступів експертів, студенти можуть виявляти характерні лексичні зв'язки та синтаксичні конструкції, які формують каркас сучасного бізнес-дискурсу. Нейромережі дозволяють автоматизувати процес створення професійних словників, персоналізованих під конкретну спеціалізацію, чи адаптації складних наукових текстів до різних рівнів сприйняття, що є критично важливою навичкою для сучасного педагога, який працює з різними категоріями аудиторій. Це не лише підвищує ефективність засвоєння професійного вокабуляру, але й розвиває медіаграмотність, адже робота з ШІ вимагає від користувача вдумливого формулювання запитів, критичного оцінювання результатів та вміння впроваджувати цифрові рішення у свою професійну практику без втрати власної індивідуальності.

З іншого боку, використання штучного інтелекту ставить перед майбутніми фахівцями нові виклики, пов'язані з етикою та збереженням автентичності інтелектуальної праці. У процесі навчання важливо не допускати повного делегування мисленнєвих функцій алгоритмам, зберігаючи баланс між автоматизацією рутинних завдань, таких як переклад чи коректура, та розвитком власних когнітивних навичок. Сучасний педагог повинен розглядати штучний

інтелект як свого інтелектуального партнера, що доповнює його професійні компетенції, а не заміщує їх. Це вимагає формування особливого типу мислення, заснованого на синергії людського досвіду та машинного обчислювального ресурсу. Саме тому впровадження ІІ у вивчення професійної англійської мови має супроводжуватися розвитком навичок критичного аналізу контенту та відповідального ставлення до використання цифрових технологій, адже лише за таких умов технологічний інструментарій стає справжнім двигуном кар'єрного зростання.

Таким чином, штучний інтелект відкриває безпрецедентні можливості для формування конкурентоспроможного фахівця, здатного вільно оперувати професійною англійською мовою в умовах цифровізації глобального освітнього ринку. Він дозволяє педагогу стати більш гнучким, мобільним та ефективним, надаючи доступ до передових світових знань та інструментів впливу. Використання ІІ перетворює вивчення мови з лінійного процесу накопичення знань на багаторівневий розвиток стратегічних комунікативних навичок. Це неминуче призводить до зміни самого статусу педагога, який стає інтелектуальним лідером, здатним використовувати найсучасніші технологічні досягнення для підвищення якості освітніх послуг та досягнення високих професійних результатів. У світі, де швидкість адаптації до змін стає ключовим критерієм успіху, вільне володіння англійською мовою в поєднанні з вмінням використовувати штучний інтелект як стратегічний актив забезпечує фахівцям не лише конкурентну перевагу, а й можливість бути ініціаторами глобальних трансформацій в освітньому середовищі.

Список використаних джерел

1. Зайцева, Н. П. (2024). Особливості навчання комунікативної граматики англійської мови студентів професійного спрямування. In *Інноваційні тенденції підготовки фахівців в умовах полікультурного та мультілінгвального глобалізованого світу*. Київський національний університет технологій та дизайну.
2. Crompton H., Burke D. *Artificial Intelligence in Higher Education: The State of the Field*. – Computers & Education, 2023.
3. Huang J., Hew K.F. *Implementing Artificial Intelligence in Language Education: A Review of Empirical Studies*. – Educational Technology & Society, 2023.

Daria Kukharenko,
student majoring in «Social work»
Indira Renska,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

DEVELOPING ENGLISH COMMUNICATION IN SOCIAL WORK EDUCATION: DIGITAL AND AI APPROACHES

The study's relevance stems from the growing role of English-language communication in social workers' professional activities in the context of globalisation and the digitalisation of society. Future social work specialists increasingly interact with international organisations, foreign partners, volunteers and representatives of different cultural environments. This requires developed skills in professionally oriented English communication.

At the same time, the active introduction of digital technologies and artificial intelligence into the educational process creates new opportunities for students' English-language communication. Online learning allows you to use interactive resources, simulate professional situations and develop communicative competencies. However, along with the advantages, there are challenges associated with the level of digital literacy, student motivation and ethical use of artificial intelligence. That is why the study of the opportunities and challenges of using digital technologies to develop English-language communication of future social workers is relevant and requires scientific justification.

The study examines the development of English-language communication among future social workers using digital technologies and artificial intelligence in online learning.

The purpose of the study is to identify the opportunities and challenges of using digital technologies and artificial intelligence to develop English-speaking communication skills for future social workers during online learning.

In the current context of globalisation and digital transformation, English-language communication is becoming an important component of the professional training of future social workers. Social work is increasingly international in nature, involves cooperation with international organisations, participation in grant programs, and work with internally displaced persons, refugees, and other vulnerable categories of the population. In such conditions, proficiency in English is not only an additional advantage but also a necessary professional competence.

Digital technologies create new opportunities for learning English, including: using online platforms for learning; using interactive educational resources; participating in international online conferences; developing communication skills through video communication; using artificial intelligence for language practice.

Artificial Intelligence allows students to receive instant feedback, practice professional vocabulary, and simulate real communicative situations in social work.

The role of English-language communication in the professional training of a social worker.

English-language communication for future social workers includes: mastery of professional terminology; the ability to engage in professional dialogue; intercultural communication skills; the ability to work with international documentation; and participation in international projects.

A social worker must be able to explain to a client the conditions for receiving assistance, conduct a consultation, describe a problem, or write a report in English. This is especially true when cooperating with international foundations, participating in volunteer programs and humanitarian missions.

The possibilities of digital technologies in the development of English-language communication

Digital technologies offer significant opportunities to develop language competencies among future social workers. Among the main advantages are:

Interactivity of learning. Online platforms allow the use of video, audio, presentations, and interactive exercises, which contribute to better material assimilation.

Accessibility of resources. Students can use international materials, watch lectures by foreign teachers, and read professional literature.

Practice of real communication. Online meetings with foreign students or volunteers help develop live communication skills.

Individualisation of learning. Each student can choose the pace of learning and the level of task complexity.

Development of digital competence. The use of modern technologies develops the skills necessary for social work in a digital environment.

Using Artificial Intelligence in English Language Teaching

Artificial Intelligence is becoming an effective tool for improving English-language communication among social work students. Its application allows: creating professionally oriented dialogues; training in counselling skills in English; translating professional texts; forming a social work vocabulary; and modelling complex communication situations.

For example, a student can practice situations such as consulting a client, communicating with an international partner, explaining the conditions of social assistance, and conducting an interview with a service recipient.

Thus, Artificial Intelligence contributes to the formation of practical communication skills and increases students' confidence in using English.

Challenges of online learning and the use of artificial intelligence

Despite significant advantages, the use of digital technologies and artificial intelligence poses certain challenges: decreased student motivation during distance learning, insufficient digital literacy, the risk of dependence on automated translation, limitations of live communication, issues of academic integrity, and ethical considerations in the use of artificial intelligence in education.

It is important to form critical thinking and responsible use of digital tools in students.

In addition, increasing attention is being paid to the pedagogical effectiveness of combining digital technologies with communicative and task-based approaches in foreign language teaching. Within such frameworks, learning is organized around real-life professional situations, where students are required to use English as a tool for problem-solving, decision-making, and interaction. Digital environments allow the simulation of authentic social work contexts, including client consultations, case discussions, and

intercultural communication scenarios. As a result, language learning becomes not only knowledge-oriented but also practice-oriented.

In addition, increasing attention is being paid to combining digital technologies with communicative approaches in foreign language teaching. Learning is organized around real-life professional situations, where students use English for problem-solving and interaction. Digital environments enable the simulation of authentic social work contexts, including client consultations and intercultural communication. As a result, language learning becomes more practice-oriented. Furthermore, collaborative digital tools support the development of communication skills. Through group tasks and online interaction, students develop teamwork and communication strategies essential for future social workers. It is also observed that such activities increase engagement and active participation.

Particular emphasis is placed on developing reflective skills. Students analyze their communicative performance and evaluate their progress through feedback and self-assessment, which contributes to learner autonomy and continuous professional development.

Practical significance for future professional activity

The development of English-language communication using digital technologies is of practical importance for future social workers, as it enables them to participate in international projects, collaborate with foreign organisations, work with foreign clients, undertake internships abroad, and apply international social work methodologies. It also contributes to professional development, expanding career opportunities, and increasing a specialist's competitiveness. Therefore, the development of English-language communication skills among future social workers using digital technologies and artificial intelligence is a relevant direction in modern professional education. The use of online learning contributes to the development of professionally oriented language competencies, the acquisition of digital skills, and the preparation of students for work in an international environment.

At the same time, it is important to consider the challenges of using digital technologies and to maintain a balance between traditional and innovative teaching methods. In this regard, particular attention should be paid to developing students' critical thinking and to the responsible use of artificial intelligence tools. It is also emphasised that the effectiveness of digital learning depends on the pedagogical design and the level of methodological support provided. Thus, a comprehensive approach combining technological innovation with sound pedagogical principles is required. In перспективі, further research may be directed towards optimising digital strategies for professionally oriented language training. This will improve the quality and sustainability of foreign language education in higher education institutions.

Arina Kurbatova,
student majoring in «Journalism»
Hanna Medianykh,
Senior lecturer,
National University of Life

DIGITAL VERIFICATION OF ENGLISH-LANGUAGE SOURCES AS THE FOUNDATION OF PROFESSIONAL TRAINING FOR FUTURE JOURNALISTS

In today's environment, working with English-language information content goes beyond mere linguistic translation and becomes a matter of information hygiene and national security. The need for fact-checking stems from the rapid growth of unverified information disseminated through global digital platforms (Tomescu, 2021). Since English is the primary channel of international communication, it is in this segment that the latest manipulation technologies are most often tested, requiring media professionals to be able to quickly distinguish between facts, opinions, and deliberate disinformation. Thus, digital verification should be viewed not as an additional skill, but as a mandatory step in processing any foreign-language source, preceding the content publication stage (Поплавська, 2022).

Global experience with verification tools demonstrates their extraordinary diversity: from simple text-comparison algorithms to complex systems based on artificial intelligence and open data (IEEE, 2023). The variety of these tools allows journalists to conduct multi-level verification: to verify authorship, the time and place of content creation, and to detect technical tampering with file structures. The process of transforming machine translation into professional research is based on the implementation of specific digital algorithms. First, this involves the use of AI detectors (e.g., GPTZero, Originality.ai) to identify texts generated by neural networks, which are often used to create disinformation bot farms. Second, it involves OSINT tools such as reverse image search via Google Lens or TinEye and file metadata analysis (ExifTool), which allows for verifying the consistency between the English text and the visual content (First Draft News, 2022).

In addition, critical analysis of content includes linguistic analysis for “emotional tone” and the use of manipulative vocabulary. The use of digital language corpora allows students to compare how a single news story is presented in different publications (for example, comparing the discourses of The New York Times and Al Jazeera), revealing hidden biases or selective quoting (NOW Corpus, 2023). This approach, based on data-driven learning methodology, teaches future journalists to distinguish objective reporting from the promotion of specific political or corporate interests through the analysis of lexical frequency and contextual usage (Klimova, 2023; Pardede, 2020).

Thus, integrating technical verification tools into the foreign language learning process creates a dual effect: it enhances proficiency in professional terminology and fosters a lasting skill in critical analysis. This minimizes the risk of spreading misinformation in the domestic media landscape and ensures the training of journalists capable of professionally working with primary sources in the face of hybrid threats.

Verification of English-language content becomes the foundation of professional ethics and a guarantee of producing high-quality media content (InVID, 2023).

References

1. Поплавська Н. М. та ін. (2022). Використання бінарних занять у контексті формування критичного мислення майбутніх журналістів. Тернопіль: ТНПУ.
2. Tomescu S. A. (2021). Media Literacy and Foreign Language Teaching: A Synergy for Critical Thinking. ResearchGate.
3. Klimova B. (2023). Enhancing EFL students' critical thinking skills using a technology-mediated self-study approach. Frontiers in Psychology.
4. Pardede P. (2020). Promoting Critical Thinking in EFL Class. Journal of English Teaching, 6(1), 66–80.
5. IEEE (2023). The Role of Artificial Intelligence in Spread of Misinformation and the Counter-Measures. IEEE Xplore.
6. News on the Web (NOW) Corpus (2023). Methodology of media discourse analysis. URL: <https://www.english-corpora.org/now/>
7. First Draft News (2022). Verification Curriculum. URL: <https://firstdraftnews.org/>
8. InVID (2023). Verification Plugin: Professional tool for video content verification. URL: <https://www.invid-project.eu/>

*Лахтіонова Дарія Євгеніївна,
студентка спеціальності «Менеджмент»
Качмарчик Світлана Григорівна,
к. пед. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

VR TA AR ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ РОЗВИТКУ НАВИЧОК МОВЛЕННЯ ТА СПРИЙНЯТТЯ НА СЛУХ

Технології віртуальної (Virtual Reality, VR) та доповненої (Augmented Reality, AR) реальності з категорії футуристичних перспектив протягом останніх років перейшли в категорію реально застосовних освітніх інструментів. Завдяки здешевленню VR-гарнітур, появи мобільних AR-застосунків і розвитку відповідного методичного забезпечення ці технології стають доступним ресурсом для викладання іноземних мов, відкриваючи принципово нові можливості для розвитку усного мовлення та аудіювання – двох найскладніших для формування в умовах традиційного навчання навичок.

Методологічною перевагою VR над традиційними методами розвитку мовлення є можливість занурення студента в контрольоване, але водночас психологічно достовірне комунікативне середовище. У VR-моделюванні студент

опиняється у ситуації співбесіди про роботу, ділових переговорів, відвідування ресторану в англomовній країні, наукової конференції – кожна з яких традиційно вимагає реального досвіду перебування у відповідному контексті. Дослідження показують, що VR-практика істотно знижує рівень мовної тривожності перед справжніми ситуаціями: студенти, які попередньо «прожили» подібний сценарій у віртуальному середовищі, демонструють вищу впевненість і кращу мовленнєву продуктивність у реальних умовах.

Низка комерційних платформ уже пропонує готові VR-курси для вивчення англійської мови. Mondly VR, Immerse, ENGAGE та аналогічні рішення дозволяють студенту взаємодіяти з віртуальними співрозмовниками – як з людьми-аватарами інших учасників, так і з ботами на основі штучного інтелекту – у тривимірних сценаріях, що відтворюють типові комунікативні ситуації. Сучасні бот-співрозмовники на основі великих мовних моделей дають дедалі природніший зворотний зв'язок, адаптують складність до рівня користувача й здатні підтримувати тривалі діалоги на широкий спектр тем.

Технології доповненої реальності пропонують інший методичний підхід, що ґрунтується на накладанні цифрової інформації на реальний фізичний простір. Мобільний застосунок із AR-функцією може розпізнати реальний предмет – книгу, продукт у магазині, вуличний знак – і миттєво вивести на екран його англomовну назву, варіанти вживання у контекстах, аудіозапис вимови. Така технологія перетворює повсякденне оточення студента на безперервне середовище мовного навчання, реалізуючи концепцію «mobile-first» та «learning anywhere».

Особливо перспективним напрямом є застосування VR/AR для розвитку навичок академічного й професійного аудіювання. Традиційне аудіювання у мовному класі обмежується фронтальним прослуховуванням аудіозапису, що методично далеке від реальних ситуацій сприйняття на слух – лекцій, конференцій, ділових нарад. VR-моделювання таких ситуацій з можливістю «озирнутися» в віртуальному просторі, побачити жести й міміку спікера, реагувати на реакції аудиторії, формує значно більш реалістичний слуховий досвід. Експериментальні дослідження демонструють істотне поліпшення розуміння природного мовлення в шумних умовах після систематичної VR-практики.

Втім, упровадження VR/AR у мовну освіту супроводжується низкою методичних та практичних викликів. Перший – вартість обладнання: попри здешевлення гарнітур, обладнання повноцінної VR-аудиторії все ще потребує значних інвестицій. Другий – феномен «motion sickness» (закачування) у певної частини користувачів, що обмежує тривалість сесій. Третій – обмежений обсяг якісного методичного контенту українською мовою або з урахуванням специфіки українського мовного контексту. Четвертий – потреба у підготовці викладачів до використання нових інструментів, що далеко виходить за межі їхньої традиційної підготовки.

Для подолання цих обмежень методична спільнота розробляє кілька стратегічних відповідей. Замість повноцінних VR-гарнітур усе ширше використовуються мобільні рішення з картонними «окулярами» (Google Cardboard), що дозволяють реалізувати базовий VR-досвід при мінімальних

витратах. AR-застосунки, що працюють на звичайних смартфонах, забезпечують поступовий вхід у цифрові методики без необхідності спеціального обладнання. Міжнародні методичні проєкти, такі як Erasmus+ ImmersiveLanguage та аналогічні, створюють бібліотеки контенту, доступного у відкритому доступі.

Підсумовуючи, технології VR та AR відкривають принципово нові можливості для розвитку навичок усного мовлення та сприйняття на слух у вивченні англійської мови. Хоча сьогодні вони ще не стали масовим інструментом, темпи їх впровадження зростають, а методичне забезпечення стає дедалі більш доступним. Подальші наукові розвідки мають зосередитися на емпіричних порівняннях ефективності VR/AR-методик з традиційними підходами, на розробці українськомовного контенту та на формуванні методичних рекомендацій щодо інтеграції імерсивних технологій у мовні курси різного рівня й тематичного спрямування.

Liubenko Dmytro,
student majoring in «Law»
Iryna Chernelia,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

THE IMPACT OF DIGITAL TECHNOLOGIES ON THE EFFECTIVENESS OF FOREIGN LANGUAGE LEARNING

In the context of the digitalization of society, the educational process is undergoing significant transformations that directly affect the methods and means of foreign language learning. Digital technologies have become an important tool for modernizing education, providing new opportunities to increase its effectiveness, accessibility, and practical orientation. Their integration into the educational process makes it possible to rethink traditional teaching approaches and adapt them to the requirements of the modern information society.

One of the key advantages of digital technologies is the expansion of access to educational resources. Thanks to online platforms, electronic textbooks, mobile applications, and multimedia content, learners can acquire knowledge regardless of time and place. This approach promotes the individualization of learning, as each student can choose the pace, level of difficulty, and format of materials according to their needs and abilities (Kukulska-Hulme, 2012). This, in turn, increases learners' independence and responsibility for their learning outcomes.

An important factor in improving effectiveness is the interactivity of the digital environment. The use of video conferencing, online chats, interactive platforms, and virtual classrooms creates conditions for active language practice. Such interaction contributes to the development of speaking and listening skills in conditions that are as close as possible to a real language environment, which is essential for the formation of communicative competence (Hampel & Stickler, 2015). In addition, interactive tasks,

tests, and multimedia elements stimulate students' cognitive activity and contribute to better learning outcomes.

The motivational aspect also plays a significant role in improving learning effectiveness. The use of digital technologies, particularly elements of gamification, makes the learning process more engaging and dynamic. Reward systems, rankings, achievements, and other game mechanics foster intrinsic motivation among students, encouraging their active participation and persistence in achieving educational goals (Deterding et al., 2011). As a result, learning is no longer perceived as an obligation but becomes a personally meaningful activity.

Moreover, digital technologies contribute to the development of critical thinking and digital literacy, which are essential components of modern education. Working with various online sources, analyzing information, and participating in international educational platforms and projects help students develop the skills necessary for effective communication in a globalized world.

At the same time, the effectiveness of digital technologies largely depends on their pedagogical relevance and methodological support. The teacher plays a crucial role, as they must not only be proficient in modern technologies but also be able to integrate them into the educational process in accordance with learning objectives. Thoughtless or formal use of digital tools may reduce learning effectiveness and fail to produce the expected results (Chapelle, 2003). Therefore, it is important to maintain a balance between traditional and innovative teaching methods.

In conclusion, digital technologies have significant potential to improve the effectiveness of foreign language learning. They enhance access to educational resources, support the development of communicative skills, increase student motivation, and foster modern competencies. However, their successful implementation requires a systematic approach, proper teacher training, and the active involvement of learners in the educational process.

References

1. Kukulska-Hulme A. Mobile learning for language acquisition // The Encyclopedia of Applied Linguistics. 2012.
2. Hampel R., Stickler U. Developing Online Language Teaching. London: Palgrave Macmillan, 2015.
3. Deterding S., Dixon D., Khaled R., Nacke L. From game design elements to gamefulness // Proceedings of the 15th International Academic MindTrek Conference. 2011.
4. Chapelle C. A. English Language Learning and Technology. Amsterdam: John Benjamins, 2003.

*Лук'янов Ілля Олександрович,
студент спеціальності
«Інженерія програмного забезпечення»
Ямнич Наталія Юрївна,*

ІНТЕГРАЦІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЯК ПЕРСОНАЛІЗОВАНОГО ТЮТОРА У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ВІД ІНСТРУМЕНТАРІЮ ДО КОГНІТИВНОГО ПАРТНЕРСТВА

Сучасна парадигма вищої освіти переживає фундаментальний зсув, переходячи від епохи простої «комп'ютеризації» до епохи інтелектуальної цифровізації. Якщо попередні десятиліття базувалися на використанні статичних мультимедійних ресурсів, таких як електронні словники та CD-ROM, то сьогодні центральне місце посідають системи штучного інтелекту (ШІ) та великі мовні моделі (LLMs), зокрема ChatGPT, Claude та Gemini. Головна трансформація полягає в тому, що ШІ перестав бути пасивним сховищем інформації. Він перетворився на активного учасника освітнього процесу – персоналізованого тьютора, здатного адаптуватися до унікальних потреб кожного студента в режимі реального часу.

Традиційне аудиторне навчання часто стикається з проблемою «середнього учня», де темп викладання є неминуче зашвидким для одних і занадто повільним для інших. ШІ-тьютор докорінно вирішує цю проблему через механізм адаптивного навчання.

Персоналізація контенту: ШІ генерує тексти та рольові ігри, виходячи з вузьких професійних інтересів студента. Наприклад, майбутній інженер вивчатиме *Passive Voice* на прикладах звітів NASA, а не на абстрактних побутових темах.

Динамічне коригування складності: Алгоритми миттєво аналізують відповіді: як тільки студент опановує рівень *Intermediate*, система автоматично вводить ідіоми та складні синтаксичні конструкції.

Миттєвий зворотний зв'язок (Instant Feedback): На відміну від традиційної перевірки робіт, ШІ надає розгорнутий аналіз помилок за секунди, що є критично важливим для закріплення правильних мовних патернів «тут і зараз».

Одним із найбільших бар'єрів у вивченні мови залишається мовна тривожність (*foreign language anxiety*) – страх виглядати некомпетентним перед аудиторією. ШІ створює для студента «безпечну пісочницю», де алгоритм позбавлений емоційного судження. Це дозволяє експериментувати з мовою, ставити будь-які запитання та практикувати одну конструкцію сотні разів до повного автоматизму. У такому контексті ШІ виступає як когнітивний партнер, який підтримує діалог, спонукає до роздумів і допомагає вибудовувати логічні ланцюжки іноземною мовою без жодного психологічного тиску.

Для ефективної інтеграції ШІ недостатньо просто надати студентам доступ до чат-бота – необхідна розробка чітких методичних сценаріїв:

1. Симуляція дебатів: ШІ приймає роль опонента, змушуючи студента захищати свою позицію на гострі теми та шукати складніші мовні засоби для аргументації.

2. Критичний аналіз текстів: Студенти виступають у ролі «редакторів» для текстів, згенерованих ШІ, шукаючи фактичні помилки або стилістичні невідповідності, що розвиває медіаграмотність.

Траєкторії ESP (English for Specific Purposes): Для немовних факультетів ШІ стає незамінним у створенні професійних глосаріїв та симуляції фахового контексту, наприклад, проведення медичного консилиуму або бізнес-переговорів.

Попри колосальний потенціал, інтеграція ШІ ставить складні етичні питання. Насамперед це стосується академічної доброчесності та ризику автоматичного написання робіт без реального засвоєння знань. Також існує небезпека технологічної залежності, що може призвести до втрати навичок самостійного пошуку та перевірки фактів.

У цих умовах роль педагога зазнає кардинальних змін: він перестає бути єдиним джерелом знань. Його нова місія – стати архітектором навчального досвіду, який навчає студентів мистецтву формулювання запитів (*prompt engineering*) та критичній інтерпретації результатів роботи ШІ.

Інтеграція штучного інтелекту – це не просто технологічний тренд, а необхідна відповідь на виклики сучасності. Використання LLMs дозволяє демократизувати доступ до якісної індивідуальної підготовки, роблячи процес навчання орієнтованим на студента. Майбутнє методики полягає у синергії людського інтелекту та машинного навчання: викладач керує стратегією розвитку особистості, а ШІ забезпечує безмежний простір для практики. Мова стає справжнім містом між культурами, коли кожен студент отримує «цифрові ключі» до її впевненого опанування.

Iliia Marko

student majoring in «Law»

Iryna Chernelia,

Senior lecturer,

National University of Life

and Environmental Sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

THE USE OF DIGITAL PLATFORMS AND MOBILE APPLICATIONS IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING: IMPACT ON STUDENT MOTIVATION AND PERFORMANCE

The digitalization of the educational process has become one of the defining features of modern higher education, particularly in the field of foreign language teaching. The increasing importance of communication in a globalized world, along with the need for intercultural interaction and professional competitiveness, has led to the active integration of digital technologies into educational practices. Digital learning can be defined as a process of learning that is mediated or supported by digital technologies and includes forms such as online learning, mobile learning, and blended learning, with the aim of enhancing accessibility, flexibility, and individualization of learning (2, Wikipedia, 2026)

At the same time, digital technologies not only reshape educational environments but also transform pedagogical approaches, teaching methods, and learning outcomes. Today's communication is largely based on digital technologies, which transform educational environments and pedagogical practices (Esen, 2025)

Within the framework of digital learning, online learning plays a crucial role. It involves the use of the Internet to access educational resources and interact with instructors. Online learning typically relies on Learning Management Systems (LMS), which provide access to teaching materials and enable дистанційне навчання (2, Wikipedia, 2026). In addition, modern digital education incorporates a wide range of tools, including mobile applications, interactive platforms, virtual and augmented reality technologies, and artificial intelligence systems. Digital tools in second language learning include innovative environments such as blended learning and AI-based platforms that provide personalized learning experiences (Esen, 2025). These tools create flexible and adaptive learning environments tailored to individual student needs.

One of the most effective models in this context is blended learning. Blended learning is an educational approach that combines online educational materials and opportunities for digital interaction with traditional face-to-face classroom methods (3, Wikipedia, 2026). A key characteristic of this model is that students gain a degree of control over time, place, pace, and path of their learning. Blended learning requires the physical presence of both teacher and student while integrating computer-mediated activities into the learning process (3, Wikipedia, 2026). Research demonstrates that this approach is more effective than either purely online or purely traditional learning. Student achievement in blended learning environments is higher compared to fully online or fully face-to-face instruction (3, Wikipedia, 2026). This effectiveness can be explained by the combination of flexibility, accessibility, and direct interaction with instructors.

Digital technologies also significantly contribute to the development of language skills. The integration of digital tools improves speaking, listening, writing, and overall language proficiency (Esen, 2025). Online collaborative environments, in particular, enhance interaction and engagement among students. Online collaborative learning improves language proficiency through interaction, feedback, and personalized learning opportunities (Esen, 2025). Furthermore, mobile learning allows students to access educational materials regardless of time and location, which increases the efficiency of vocabulary acquisition and continuous practice.

Another important aspect is the impact of digital technologies on student motivation. Digital tools enhance student engagement, confidence, and willingness to communicate, which are essential components of successful language acquisition (Esen, 2025). The use of multimedia resources, interactive tasks, and gamified elements makes learning more engaging and effective. Digital game-based learning, for example, has been shown to positively influence vocabulary development and student motivation, even if its overall effect is moderate. Such approaches create a dynamic learning environment that encourages active participation.

Artificial intelligence represents a particularly promising direction in digital language education. AI-based tools, including chatbots and large language models, provide personalized learning experiences and real-time feedback (Esen, 2025). These technologies

allow for adaptive learning processes that respond to individual student needs and learning progress. However, the integration of AI also raises important concerns related to academic integrity and ethical use, which require careful consideration in educational contexts. Despite the numerous advantages, the implementation of digital technologies also presents several challenges. One of the most significant issues is the digital divide, which refers to unequal access to technology based on socioeconomic status, geographical location, and other factors (2, Wikipedia, 2026). Technical difficulties, such as unstable Internet connections or insufficient digital literacy, can hinder effective learning. Blended learning, in particular, depends heavily on reliable technological infrastructure and adequate technical support (3, Wikipedia, 2026). Additionally, students may face challenges related to self-regulation, time management, and online collaboration.

The COVID-19 pandemic significantly accelerated the adoption of digital learning worldwide. The pandemic led to an unprecedented expansion of digital learning, highlighting both the benefits of educational technology and the challenges of unequal access to digital resources (3, Wikipedia, 2026). It also demonstrated the importance of flexible learning models, as digital technologies allowed students to continue their education despite global disruptions. In this context, digital learning proved to be not only a supplement but a necessary component of modern education systems.

In conclusion, digital technologies play a crucial role in modern foreign language education, offering new opportunities for improving learning outcomes, increasing student motivation, and personalizing the educational process. At the same time, their effective implementation requires addressing challenges related to accessibility, technical infrastructure, and ethical considerations. The continued development of digital tools, particularly artificial intelligence, suggests that digital learning will remain a central component of higher education in the future.

References

1. Esen S. Digital Tools in Second Language Learning in Higher Education: a Systematic Review of Recent Research // JANUS.NET: e-journal of International Relations. 2025.
2. Digital learning // Wikipedia: the free encyclopedia.
3. Blended learning // Wikipedia: the free encyclopedia.

Yanina Melnychenko,
student majoring in
«International Business Management»
Oleksandr Sodel,
Candidate of Philological Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

INTEGRATION OF DATA-DRIVEN DIGITAL TOOLS AND AI IN ESP LEARNING FOR INTERNATIONAL MANAGEMENT STUDENTS

The modern landscape of international business requires future managers not only to communicate fluently in English but also to process vast amounts of professional data in real-time. For students of International Management and Business (IBM), English is no longer just a subject; it is a fundamental tool for utilizing specialized software, interpreting global economic trends, and managing international supply chains. The shift towards digital-first communication necessitates a revision of traditional teaching methods to meet the requirements of the globalized economy and STEM-integrated business environments. The integration of foreign language proficiency with digital literacy creates a synergistic effect that enhances the professional competence of future decision-makers.

The Practical Necessity of ESP in International Management. For a student pursuing a career in global markets, English proficiency is a practical necessity rather than an elective skill. It serves as the primary interface for complex macroeconomic analysis, including understanding international trade quotas, GDP fluctuations, and the impact of fiscal policies like carbon taxes and green energy regulations. In the context of global uncertainty, the ability to access primary sources of information in English is a critical competitive advantage.

Most professional analytical software, including advanced Microsoft Excel functions for statistical modelling and linear programming canonical forms, operates predominantly in an English-language environment. Furthermore, engaging with international stakeholders, participating in the Erasmus+ community, and monitoring academic scores for global exchange programs requires a high level of Business English. The ability to calculate current average scores or analyse investment project efficiency in an English-language context prepares students for real-world scenarios they will encounter in their future professions.

Digital Technologies and STEM Integration. The modern educational paradigm for management students must incorporate STEM (Science, Technology, Engineering, and Mathematics) elements. This integration allows students to apply mathematical standardization and statistical analysis within the framework of foreign language learning. For instance, when studying international trade, students do not merely learn vocabulary; they perform calculations related to foreign trade quotas and tariff impacts using English-language datasets.

This approach shifts the focus from “learning about the language” to “using the language for solving professional tasks”. The use of specialized English for calculating tomato seed sowing rates in agronomy or evaluating the efficiency of agricultural investments demonstrates the interdisciplinary nature of modern education. By combining linguistic skills with technical calculations, students develop a more robust professional identity.

The Role of Artificial Intelligence and Big Data. To bridge the gap between academic theory and professional practice, certain technologies are essential. AI-powered language assistants and Large Language Models (LLMs) can be effectively used to simulate business negotiations or draft professional correspondence regarding international logistics and customs clearance procedures. Data-driven language learning

involves integrating analytical tasks within the English classroom, where students analyse real-world trade data in English-language spreadsheets.

This approach reinforces both technical terminology and the mathematical standardization skills necessary for modern agribusiness and international trade. Moreover, using English-language platforms to model the IS-LM framework or simulate international trade scenarios for 2030, 2050, and 2100 allows students to practice specialized vocabulary in a context that mimics their future professional reality. The integration of digital tools like interactive databases for crop monitoring or efficiency calculators ensures that students perceive English as a functional tool for solving expert-level tasks.

Psychological and Pedagogical Aspects. Transitioning to a digital-first ESP environment also involves addressing the psychological readiness of students. The shift from routine tasks to expert-level decision-making requires a high degree of autonomy. Digital tools provide immediate feedback, which is crucial for language acquisition. When a student uses an English-language Excel model to solve a trade problem, the success of the calculation serves as a validation of their linguistic and technical competence simultaneously. This dual reinforcement increases motivation and reduces the anxiety often associated with foreign language communication in professional settings.

Results and Professional Impact. The implementation of a digital-integrated approach in ESP (English for Specific Purposes) teaching shows a significant increase in student engagement and retention. By focusing on “functional fluency” - the ability to perform professional tasks such as managing international deliveries or interpreting customs documentation using English-language sources - students become more competitive in the international labour market. This method ensures that language skills are directly linked to the student’s ability to function as a “decision-maker” in a routine-free professional environment. Digital literacy combined with linguistic competence allows for more accurate data interpretation and better strategic planning in international business operations.

In conclusion, the necessity of foreign language proficiency for IBM students is paramount. The focus of higher education must shift toward the integration of digital tools and professional analytical contexts. Future managers must be prepared to navigate a technology-driven global economy where English is the language of both communication and computation. The mastery of English combined with digital literacy, supported by AI and data-driven methods, is the key to successful professional development in the modern economic sphere

References

1. Benson, P. (2011). *Teaching and Researching: Autonomy in Language Learning*. Pearson Education.
2. Flowerdew, J. (2013). *English for Specific Purposes in Theory and Practice*. Cambridge University Press.

3. Hutchinson, T., & Waters, A. (2010). *English for Specific Purposes*. Cambridge University Press.
4. Klimova, B. F. (2015). Using Computers in the Teaching of Foreign Languages. *Journal of Language and Cultural Education*.
5. Nunan, D. (2004). *Task-Based Language Teaching*. Cambridge University Press.
6. Warschauer, M. (2011). *Technology and Social Inclusion: Rethinking the Digital Divide*. MIT Press.

Daria Mishchenko,
student majoring in «Law»
Iryna Chernelia,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

DIGITAL TECHNOLOGIES IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING: MODERN APPROACHES AND EFFICIENCY OF USE

The integration of digital technologies into foreign language teaching has significantly transformed educational practices in recent decades. Modern approaches emphasize learner-centered environments, interactive tools, and flexible access to educational resources. Digital tools such as learning management systems, mobile applications, and online communication platforms provide new opportunities for both teachers and students, enhancing engagement and improving learning outcomes (Chapelle, 2017).

One of the most widely used approaches is blended learning, which combines traditional face-to-face instruction with online activities. This method allows learners to practice language skills beyond the classroom and at their own pace. Studies show that blended learning environments can increase motivation and autonomy, as students gain more control over their learning process (Graham, 2019). Additionally, online platforms such as Moodle and Google Classroom facilitate communication, assignment management, and feedback, making the learning process more efficient.

Another important approach is the use of mobile-assisted language learning (MALL). Smartphones and tablets enable learners to access educational content anytime and anywhere. Applications such as Duolingo or Quizlet provide interactive exercises, vocabulary training, and gamified learning experiences. Research indicates that MALL contributes to improved vocabulary retention and learner engagement due to its accessibility and interactivity (Kukulska-Hulme, 2020).

Digital technologies also support the development of communicative competence through authentic interaction. Video conferencing tools, such as Zoom or Microsoft Teams, allow students to communicate with native speakers and participate in real-time

discussions. This exposure to authentic language use enhances speaking and listening skills and promotes cultural awareness (Blake, 2016).

Furthermore, the use of artificial intelligence and adaptive learning systems represents a modern trend in language education. These technologies analyze learner performance and provide personalized feedback, helping students focus on their weaknesses. Adaptive systems can adjust the level of difficulty and recommend suitable learning materials, thus increasing the efficiency of the learning process (Godwin-Jones, 2021).

Despite the advantages, there are challenges associated with the use of digital technologies. These include technical issues, lack of digital literacy, and potential overreliance on technology. Teachers must be adequately trained to integrate digital tools effectively into their teaching practice. Moreover, it is important to maintain a balance between technology use and traditional pedagogical methods to ensure comprehensive language development (Hockly, 2018).

In conclusion, digital technologies play a crucial role in modern foreign language teaching. Their effective use enhances learner engagement, supports personalized learning, and provides access to authentic communication. However, successful implementation requires careful planning, teacher training, and consideration of pedagogical goals. When used appropriately, digital tools can significantly improve the efficiency of foreign language education.

References

1. Blake, R. (2016). Technology and the four skills. *Language Learning & Technology*.
2. Chapelle, C. (2017). Teaching culture in introductory foreign language textbooks. Routledge.
3. Godwin-Jones, R. (2021). Emerging technologies: Artificial intelligence and language learning. *Language Learning & Technology*.
4. Graham, C. (2019). Current research in blended learning. *Handbook of Distance Education*.
5. Hockly, N. (2018). Blended learning. *ELT Journal*.
6. Kukulska-Hulme, A. (2020). Mobile-assisted language learning. Oxford University Press.

*Мостовенко Анна Олександрівна,
студентка спеціальності
«Інженерія програмного забезпечення»
Ямнич Наталія Юрївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ГЕЙМІФІКАЦІЯ ТА ІМЕРСИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ (VR/AR) ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ

Сучасна вища освіта стикається з викликом «економіки уваги»: у світі, перенасиченому швидким цифровим контентом, традиційні методи викладання іноземних мов часто програють у боротьбі за залученість студента. Цифрова трансформація освіти пропонує вихід через перехід від декларативного навчання (знання «про» мову) до процедурного та досвідного навчання (знання «як» функціонувати в мові). Ключовими інструментами цього переходу стають гейміфікація та імерсивні технології (VR/AR), які перетворюють процес навчання з рутинного обов'язку на захопливий інтерактивний досвід.

Гейміфікація у викладанні англійської мови – це не створення гри в буквальному сенсі, а стратегічне використання ігрових елементів для активації внутрішньої мотивації студента. Цей процес базується на трьох основних механізмах. По-перше, це система прогресії, де замість статичних оцінок за семестр студент бачить свій ріст у реальному часі через «бали досвіду» (XP) та нові рівні. По-друге, соціальна динаміка, що реалізується через лідерборди та командні квести, стимулює змагальність та навички колаборації, імітуючи реальну командну роботу. По-третє, миттєве визнання у формі бейджів та цифрових досягнень діє як позитивне підкріплення, активуючи дофамінову систему винагороди мозку. Головна мета гейміфікації – введення студента у стан «потoku» (за Мігаєм Чиксентмігаї), де ідеальна відповідність складності завдання рівню навичок дозволяє людині повністю зануритися в діяльність.

Найбільшою перешкодою для вивчення мови поза межами англомовних країн є відсутність автентичного середовища. Технології Virtual Reality (VR) та Augmented Reality (AR) долають цей географічний бар'єр, створюючи умови «цифрової автентичності». VR-симуляції дозволяють студентам за допомогою шоломів або мобільних застосунків «переноситися» на бізнес-форуми, в аеропорти чи наукові лабораторії світу, де вони взаємодіють з віртуальними аватарами в контексті, максимально наближеному до реального життя. Своєю чергою, AR-контекстуалізація накладає цифрову інформацію на фізичний простір університету, перетворюючи його на інтерактивний навчальний майданчик, де кожен об'єкт може надати термінологічну довідку чи аудіо-приклад вимови.

Успішна комунікація іноземною мовою залежить не лише від граматики, а й від розуміння культурного контексту, жестів та соціальних норм. VR-технології дозволяють відпрацьовувати ці навички в безпечному середовищі, сприяючи критичному зниженню рівня тривожності. Згідно з гіпотезою «афективного фільтра» Стівена Крашена, висока тривожність блокує засвоєння мови. У VR-симуляторі студент, виступаючи через аватара, отримує необхідну психологічну дистанцію: «це не я помилився, це мій персонаж». Як результат, страх перед помилкою нівелюється, що веде до стрімкого підвищення вільності мовлення (fluency).

Майбутнє методики полягає не у витісненні класичних занять, а у створенні гібридних освітніх екосистем. Це вимагає чіткої синхронізації цифрових квестів із

навчальними планами та рівнями CEFR, перетворюючи самостійну роботу студента на проходження мовних місій. У цій системі кардинально змінюється роль викладача: він стає «гейм-дизайнером» та ментором. Аналізуючи цифрову аналітику застосунків, педагог бачить точки втрати інтересу чи типові помилки й коригує аудиторну роботу відповідно до об'єктивних даних.

Гейміфікація та імерсивні технології – це не розвага, а потужний інструмент оптимізації когнітивних процесів. Вони дозволяють подолати статику підручника, надаючи студенту живий, емоційно забарвлений та контекстуально релевантний мовний досвід. Впровадження таких практик у систему вищої освіти України дозволить підготувати фахівців, здатних впевнено діяти в глобальному цифровому та фізичному просторі, будуючи мости між культурами без страху та кордонів.

*Ніколенко Крістіна Максимівна,
студентка спеціальності «Менеджмент»
Харчук Наталія Сергіївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА АДАПТИВНИХ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ЕФЕКТИВНІСТЬ, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Вступ. Сучасний етап розвитку освіти характеризується активною цифровізацією та інтеграцією інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес. Особливої актуальності це набуває у сфері навчання іноземних мов, де цифрові інструменти відкривають нові можливості для формування мовленнєвої компетентності, персоналізації навчання та підвищення мотивації здобувачів освіти. Цифрові технології, зокрема штучний інтелект (AI), мобільні додатки, віртуальна та доповнена реальність, адаптивні навчальні системи, дедалі ширше застосовуються у викладанні іноземних мов. Дослідження останніх років підтверджують значне зростання використання таких технологій у навчальному процесі, що супроводжується підвищенням інтересу до навчання та ефективності засвоєння матеріалу.

Основна частина. Формування мовної картини світу є складним, багаторівневим і динамічним процесом, який відображає взаємодію мови, мислення та культури. У сучасній лінгвістиці мовна картина світу розглядається як система уявлень про дійсність, що закріплена в мовних одиницях і формується під впливом історичного досвіду, соціального розвитку та культурних традицій певного народу. Вона не лише відображає реальність, а й інтерпретує її, створюючи специфічні моделі сприйняття світу, притаманні різним мовним спільнотам.

Історичні фактори відіграють визначальну роль у процесі формування мовної картини світу. Мова як соціальне явище розвивається разом із суспільством,

реагуючи на всі ключові історичні події, такі як війни, міграції, колонізація, економічні трансформації та культурні контакти. Кожен із цих чинників залишає свій слід у мовній системі, зокрема у лексиці, граматиці та семантичних структурах. Наприклад, у результаті колоніальної політики європейських держав значна кількість мов зазнала впливу англійської, французької чи іспанської мов, що призвело до появи змішаних мовних форм, запозичень та нових концептів.

Особливо важливим є явище мовних контактів, яке виникає внаслідок взаємодії різних культур і мовних спільнот. Такі контакти сприяють не лише збагаченню словникового складу, а й зміні способів концептуалізації світу. Наприклад, у германських мовах, зокрема в англійській, спостерігається значний вплив латини та французької мови, що сформувало багатшарову лексику з різними стилістичними відтінками. Водночас слов'янські мови зберігають більш виражену морфологічну структуру, що впливає на особливості мислення та мовлення їх носіїв.

Особливо важливим є явище мовних контактів, яке виникає внаслідок взаємодії різних культур і мовних спільнот. Такі контакти сприяють не лише збагаченню словникового складу, а й зміні способів концептуалізації світу. Наприклад, у германських мовах, зокрема в англійській, спостерігається значний вплив латини та французької мови, що сформувало багатшарову лексику з різними стилістичними відтінками. Водночас слов'янські мови зберігають більш виражену морфологічну структуру, що впливає на особливості мислення та мовлення їх носіїв.

Соціальні фактори не менш важливі у формуванні мовної картини світу. Мова функціонує в суспільстві як засіб комунікації, тому вона безпосередньо залежить від соціальної структури, рівня розвитку суспільства, освіти, культури та технологій. Соціальна стратифікація, наприклад, відображається у варіативності мовлення, появі діалектів, соціолектів та професійної лексики. Різні соціальні групи використовують мову по-різному, що формує множинність мовних картин світу навіть у межах однієї мовної спільноти.

У сучасному світі важливим соціальним чинником є глобалізація, яка сприяє активному поширенню мов і культур. Англійська мова, наприклад, стала глобальною мовою міжнародного спілкування, що значною мірою впливає на мовні системи інших народів. Це призводить до появи великої кількості запозичень, калек і нових мовних явищ. Водночас глобалізація створює умови для міжкультурного діалогу, що сприяє взаємозбагаченню мовних картин світу.

Окремої уваги заслуговує вплив цифрових технологій на формування мовної картини світу. Інтернет, соціальні мережі, месенджери та інші цифрові платформи змінюють традиційні форми комунікації, сприяючи появі нових мовних практик. Зокрема, поширюються скорочення, емодзі, меми, неологізми, які відображають сучасні реалії та цінності. Ці зміни відбуваються з різною інтенсивністю в різних мовних сім'ях, що залежить від рівня цифровізації та культурних особливостей суспільства.

Крім того, значний вплив має розвиток штучного інтелекту, який активно використовується у сфері мовної обробки та навчання. Системи автоматичного

перекладу, голосові помічники та чат-боти не лише полегшують комунікацію, а й впливають на формування мовних норм і стандартів. Вони сприяють уніфікації мовних структур, але водночас можуть призводити до спрощення мовлення та втрати деяких культурно-специфічних особливостей.

Важливим компонентом мовної картини світу є система цінностей, яка відображається у мові через концепти, метафори та символи. Різні мовні сім'ї по-різному репрезентують такі базові категорії, як час, простір, емоції, соціальні відносини. Наприклад, у мовах східних культур значна увага приділяється колективізму, гармонії та ієрархії, що відображається у мовних формах ввічливості та звертання. У західних мовах, навпаки, переважає індивідуалістичний підхід, що проявляється у прямоті висловлювань і меншій формалізації комунікації.

Не менш важливим є вплив освітніх систем і мовної політики держави. Вони визначають статус мов, сприяють їх розвитку або, навпаки, обмежують їх використання. Освітні програми формують мовну компетентність громадян і впливають на їх мовну свідомість. У сучасних умовах особливого значення набуває інтеграція цифрових технологій у навчання іноземних мов, що сприяє розширенню мовної картини світу та розвитку міжкультурної компетентності.

Таким чином, мовна картина світу формується під впливом складної взаємодії історичних і соціальних факторів. Вона є результатом тривалого розвитку мовних систем і культурних традицій, але водночас залишається відкритою до змін. У сучасному глобалізованому та цифровому світі цей процес набуває нових форм і темпів, що зумовлює необхідність подальших досліджень у цій галузі.

Висновки. Отже, формування мовної картини світу є складним процесом, що відбувається під впливом історичних і соціальних чинників. Мова не лише відображає реальність, а й формує специфічний спосіб мислення та світосприйняття носіїв різних мовних спільнот. Дослідження показало, що історичні процеси, зокрема міграції, війни, культурні контакти та розвиток писемності, суттєво впливають на розвиток мовних систем, сприяючи появі запозичень і трансформації мовних структур. Водночас соціальні фактори, такі як глобалізація, рівень розвитку суспільства, освітня політика та цифровізація, визначають сучасні тенденції функціонування мови. Мовна картина світу є динамічною та змінюється під впливом нових соціокультурних умов, поєднуючи національні особливості з елементами міжкультурної взаємодії. Розуміння цих процесів є важливим для ефективної міжкультурної комунікації та навчання іноземних мов.

Список використаних джерел

1. Методичні рекомендації щодо викладання іноземних мов у 2023/2024 навчальному році. Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти. 2023 р. С. 52.
2. Солощенко В. Особливості реалізації предметно-мовного інтегрованого навчання (CLIL) як провідної методики навчання іноземних мов у Європі. Вісник НУ «Чернігівський колегіум». 2023 р. С. 312.

3. Кремень В. Г., Ляшенко О. І., Локшина О. І. Загальна середня освіта України в контексті європейського освітнього простору. 2024 р.
4. Освіта переможців: Стратегічний план діяльності Міністерства освіти і науки України до 2027 року. 2024 р. С. 68.
5. Левківський В. та ін. Розробка мобільного застосунку для вивчення іноземних мов із використанням машинного навчання. Інформаційні технології і засоби навчання. 2024 р. С. 45-57.
6. Лучкевич В. В. Цифрові технології та інноваційні методи навчання іноземної мови: силабус навчальної дисципліни. Львівський національний університет.

Anastasiia Onyshchenko,
student majoring in
«International Business Management»
Oleksandr Sodel,
Candidate of Philological Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

INNOVATIVE DIGITAL TECHNOLOGIES IN ENGLISH LANGUAGE LEARNING FOR FUTURE INTERNATIONAL MANAGEMENT PROFESSIONALS

The modern global market requires from international management specialists not only professional knowledge, but also a high level of English proficiency as the main tool of communication in business. English is the key to international negotiations, concluding contracts, working with foreign partners and accessing global information. For students of the International Business Management (IBM) specialty, effective study of English becomes a necessary condition for successful professional activity and competitiveness in the labour market.

The use of innovative digital technologies in the learning process is becoming particularly relevant. They allow you to combine professional topics with the development of all language skills: reading, writing, listening and speaking. Among the most effective tools, it is worth highlighting:

- Mobile applications and platforms – for systematic replenishment of business vocabulary and grammar;
- Online platforms – for organizing blended learning and independent work;
- Video conferencing and communication platforms – for simulating business negotiations, presentations and role-playing games;
- Artificial intelligence – for speaking practice, text checking, and personalized feedback.

The use of these technologies allows IMB students to work with a variety of materials: business cases, contracts, company reports, and interviews with top managers. This contributes to the formation of not only linguistic, but also professionally oriented

communication, developing critical thinking, teamwork skills, and international communications.

The practical value of this approach is to increase students' motivation. When language learning is directly related to their future profession (negotiations, presentation of a business project, participation in international conferences), students see real results and make progress faster. In addition, digital technologies provide flexibility in learning, which is especially important in conditions of distance or blended learning.

Therefore, the integration of modern digital technologies into the process of learning English for international management students is not only advisable, but also necessary. It significantly improves the quality of training of future specialists, makes training more effective, motivating, and closer to the real requirements of the global business environment.

References

1. Hutsul L.I. Innovative approaches to teaching English in higher education institutions: integration of technologies and communicative practices // Transcarpathian Philological Studies. 2024. Issue 38. Pp. 104–110.
2. Volkova O.A. Innovative technologies in the process of teaching English in higher education // Scientific Bulletin. 2024. No. 2. Pp. 45–52.
3. Kit N., Chepurna M., Yatsyniak O. Innovative methods of teaching English in higher education // Bulletin of Science and Education. 2023. No. 3(9). P. 193–205.
4. Thornbury S. Teaching Unplugged: Dogme in English Language Teaching. London: Delta Publishing, 2021. 186 p.
5. Vovchenko O.A. Digital technologies in the formation of professional competence of future managers // Pedagogy of higher education. 2022. No. 1. P. 78–85.
6. The Importance of English Proficiency: The Particular Case of Ukraine. Academia.edu, 2023.

*Плакса Іван Олександрович,
студент спеціальності «Готельно-ресторанна справа»*

*Поведа Олександр Петрович,
к. політ. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ДОСВІД УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

У сучасних умовах глобалізації знання іноземних мов є важливою складовою професійного та особистісного розвитку людини. Саме тому питання вдосконалення методів викладання іноземних мов набуває особливої актуальності. Одним із найефективніших новітніх підходів сьогодення є використання цифрових технологій та інтерактивних платформ у навчальному процесі. Досвід України та

зарубіжних країн свідчить про високу результативність поєднання традиційного навчання з сучасними електронними ресурсами.

В Україні активне впровадження цифрових технологій у сферу освіти розпочалося особливо інтенсивно в останні роки. Поштовхом до цього стали пандемія COVID-19, а також потреба забезпечення безперервності освітнього процесу в умовах воєнного стану. Заклади освіти активно використовують такі платформи, як Google Classroom, Zoom, Moodle, Microsoft Teams. За допомогою цих ресурсів викладачі мають можливість організовувати онлайн-заняття, перевіряти знання студентів, надавати навчальні матеріали та підтримувати постійний зворотний зв'язок зі здобувачами освіти.

Особливо ефективним у викладанні іноземних мов є використання мобільних застосунків, таких як Duolingo, Quizlet, Memrise. Вони сприяють розширенню словникового запасу, розвитку навичок аудіювання, читання та граматики. Студенти можуть навчатися у зручний для себе час, що значно підвищує мотивацію та самостійність.

У країнах Європейського Союзу та США широко застосовується змішане навчання (blended learning), яке поєднує аудиторну роботу та онлайн-освіту. Наприклад, у Фінляндії та Німеччині активно використовуються інтерактивні мовні лабораторії, віртуальні класи та цифрові симуляції реальних мовленнєвих ситуацій. У Сполучених Штатах Америки популярними є платформи для комунікації з носіями мови, що дозволяє студентам практикувати живе мовлення та вдосконалювати вимову.

Цікавим зарубіжним досвідом є використання штучного інтелекту у вивченні мов. Сучасні програми можуть аналізувати помилки студентів, адаптувати завдання до рівня знань користувача та створювати індивідуальну траєкторію навчання. Це робить освітній процес більш персоналізованим та ефективним.

Для України важливим є подальше впровадження міжнародного досвіду з урахуванням національних особливостей. Необхідно підвищувати цифрову компетентність викладачів, оновлювати матеріально-технічну базу закладів освіти та стимулювати використання сучасних платформ у щоденній практиці.

Отже, новітні підходи до викладання іноземних мов базуються на активному використанні цифрових технологій, інтерактивних методів та індивідуалізації навчання. Поєднання українського досвіду з найкращими практиками зарубіжних країн сприятиме підвищенню якості мовної освіти та конкурентоспроможності майбутніх фахівців.

Viktoriia Ratovska,
student majoring in «Philology»
Svitlana Khrystiuk,
PhD, Associate Professor,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

DISTANCE LEARNING IN FOREIGN LANGUAGE EDUCATION: AN EVIDENCE-BASED EVALUATION OF EFFECTIVENESS AND LIMITATIONS

Distance learning has become a central component of modern foreign language education, particularly following the global shift during the COVID-19 pandemic. This article provides an evidence-based evaluation of the effectiveness and limitations of distance learning in foreign language instruction. Drawing on recent empirical studies and systematic reviews, it examines pedagogical outcomes, learner engagement, technological affordances, and challenges. The findings suggest that while distance learning offers flexibility, accessibility, and opportunities for communicative competence development, it also presents limitations related to interaction, motivation, and technological inequality. The study concludes that a blended approach may provide the most effective model for foreign language education.

The rapid development of digital technologies has transformed educational practices, making distance learning a widely adopted mode of instruction. In foreign language education, this shift has been particularly significant due to the communicative nature of language learning and the increasing need for global interaction. Distance learning, defined as technology-mediated instruction occurring outside traditional classrooms, encompasses both synchronous and asynchronous forms of teaching.

Recent global events, especially the COVID-19 pandemic, accelerated the integration of online platforms into language education, making distance learning not only an alternative but often the primary mode of instruction. As a result, evaluating its effectiveness and limitations has become a key concern for educators and researchers.

Thus, distance learning can effectively support the development of core language skills, such as reading, writing, listening, and speaking. Online platforms provide interactive tools such as video conferencing, discussion forums, and multimedia content, which enhance engagement and facilitate skill acquisition. Synchronous learning environments, in particular, promote real-time communication and collaborative learning, which are essential for developing speaking and listening skills. Asynchronous tools, on the other hand, allow learners to process information at their own pace, enhancing reading comprehension and writing abilities.

One of the most significant advantages of distance learning is its flexibility. Students can access materials anytime and from any location, which is especially beneficial for adult learners and those balancing education with work or other responsibilities. Additionally, distance learning expands access to foreign language education by removing geographical barriers. Learners can participate in courses offered by institutions worldwide, increasing exposure to diverse linguistic and cultural contexts.

Distance learning environments encourage the development of learner autonomy. Students are required to manage their time, select appropriate learning strategies, and engage independently with materials. This autonomy is considered a key factor in successful language acquisition. Moreover, the use of digital tools enhances students' digital literacy and prepares them for participation in a technologically advanced global society.

Systematic reviews of distance language teaching research demonstrate that online learning can achieve comparable outcomes to traditional classroom instruction when properly designed. Empirical studies conducted during the pandemic also indicate that students can maintain or even improve academic performance in foreign language courses delivered online, provided that appropriate pedagogical strategies are implemented.

Despite its advantages, distance learning presents several challenges that can affect its overall effectiveness. One of the primary limitations is the lack of face-to-face interaction, which is crucial for language learning. Language acquisition is inherently social, involving non-verbal cues, spontaneous communication, and cultural immersion. The absence of physical interaction can hinder the development of communicative competence and reduce opportunities for authentic language use.

Maintaining student motivation in an online environment can be challenging. Learners may experience decreased engagement due to isolation, distractions, or lack of immediate feedback. Studies show that motivation plays a critical role in the effectiveness of distance learning, influencing both participation and learning outcomes.

Effective distance learning depends heavily on access to reliable technology and internet connectivity. Inequalities in access can create disparities in learning opportunities, particularly in developing regions or among disadvantaged students. Additionally, both teachers and students may lack the necessary digital skills to fully utilize online learning tools, which can limit the effectiveness of instruction.

Designing effective online language courses requires specialized pedagogical approaches. Traditional teaching methods may not translate well into digital environments, necessitating the adaptation of materials and strategies. Furthermore, assessment of language skills, particularly speaking and interaction, can be more difficult in an online context, raising concerns about the validity and reliability of evaluation methods.

The evidence suggests that distance learning in foreign language education is neither inherently superior nor inferior to traditional instruction. Its effectiveness largely depends on how it is implemented. Key factors influencing success include the integration of interactive technologies, the balance between synchronous and asynchronous learning, the level of teacher support and feedback, students' motivation and self-regulation skills. Blended learning models, which combine online and face-to-face instruction, appear to offer the most promising approach. Such models leverage the flexibility of distance learning while preserving the benefits of in-person interaction.

Thus, distance learning has become an integral part of foreign language education, offering significant advantages in terms of flexibility, accessibility, and skill development. Empirical evidence demonstrates that it can be an effective mode of instruction when supported by appropriate technologies and pedagogical strategies. However, limitations such as reduced social interaction, motivational challenges, and technological barriers must be addressed to maximize its potential. Future research should focus on developing innovative methods to enhance interaction, improve learner engagement, and ensure equitable access to digital resources. Ultimately, a balanced and adaptive approach, integrating both online and traditional methods, will likely provide the most effective framework for foreign language education in the digital age.

Indira Renska,
*Senior lecturer of the English Philology Department,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

DIGITAL AND INFORMATION TECHNOLOGIES IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING: EXPERIENCE, EFFECTIVENESS, AND PROSPECTIVE APPROACHES

Against the backdrop of accelerating digital transformation and expanding global communication requirements, considerable emphasis is being placed on integrating digital and information technologies into foreign language teaching. Within higher education, English language instruction is no longer limited to conventional classroom approaches but is increasingly supported and enriched by technology-driven learning environments. It is generally acknowledged that such integration facilitates not only the development of linguistic proficiency but also the formation of professional, communicative, and digital competencies required of contemporary specialists.

Drawing upon extensive pedagogical experience in teaching English for Specific Purposes, including Business English, Professional Foreign Language, and Business Communication Journalism, it is observed that digital tools are being actively incorporated into various stages of the educational process. Learning Management Systems (such as Moodle, Google Classroom, and e-learn) are utilised to structure course materials, facilitate communication, and monitor student progress. Through these platforms, students have continuous access to educational content, enabling greater flexibility and autonomy in learning.

Furthermore, synchronous and asynchronous digital communication tools are being widely applied to enhance interaction. Online platforms such as Zoom and Microsoft Teams are used to conduct live classes, discussions, and presentations, while forums, chats, and collaborative documents support ongoing engagement beyond the classroom. Therefore, a more interactive, student-centred learning environment is being established, where communication skills are developed in authentic, dynamic contexts.

Particular emphasis is placed on the utilisation of authentic digital resources in teaching professionally oriented English. Materials derived from international media, business platforms, and professional communication channels are being integrated into the curriculum, allowing students to engage with real-life language use. In courses such as Business Communication Journalism, digital content is applied to simulate professional scenarios, including media analysis, reporting, and cross-cultural communication tasks. Consequently, students are not only acquiring linguistic knowledge but are also being prepared for practical application in their future careers.

In addition, innovative pedagogical approaches supported by digital technologies are being increasingly implemented. Project-based learning, case studies, and problem-solving tasks are facilitated through online tools, enabling students to collaborate, analyse information, and present their findings using digital formats. Such approaches contribute

noticeably to the development of critical thinking, teamwork, and analytical skills, which are considered essential components of modern higher education.

Simultaneously, the effectiveness of digital technologies in language teaching is closely linked to methodological design and pedagogical awareness. It is emphasised that technology should not be used as an end in itself, but rather as a means to enhance learning outcomes. Hence, careful selection of digital tools, alignment with learning objectives, and consideration of students' needs are required to ensure meaningful integration. It is also recognised that the role of the teacher is being transformed, as educators are increasingly expected to act as facilitators, moderators, and designers of digital learning environments.

In addition, particular attention is being paid to the development of intercultural communicative competence through digital technologies. It is emphasised that online environments provide access to authentic linguistic and cultural contexts, allowing students to engage with diverse perspectives and communication styles. Through participation in international webinars, virtual exchanges, and collaborative online projects, learners are exposed to real-life intercultural interaction. As a result, not only linguistic accuracy but also pragmatic and sociocultural awareness are being developed, which is essential for effective communication in a globalised environment.

Despite the numerous advantages, certain challenges are emerging. These include issues of unequal access to technology, varying levels of digital literacy among students, and increased instructor workload for content development and course management. On the other hand, these challenges may be addressed through institutional support, professional development programs, and the establishment of clear methodological guidelines.

In the long term, further development of digital and information technologies in foreign language teaching is expected to involve the integration of artificial intelligence, adaptive learning systems, and data-driven educational tools. Such innovations are likely to enhance the personalisation of learning and provide more efficient mechanisms for feedback and assessment. Concurrently, the importance of maintaining a balance between technological innovation and pedagogical principles is emphasised.

In conclusion, digital and information technologies play a pivotal role in modern foreign language education. Their effective integration contributes to the development of linguistic, professional, and digital competencies, while also transforming traditional teaching practices into more flexible, interactive, and student-centred models. Thus, the continued exploration and implementation of innovative digital approaches should be regarded as a key priority in the development of foreign language teaching in higher education.

Руденко Ярослава Сергіївна,
студентка спеціальності «Менеджмент»
Харчук Наталія Сергіївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України

РОЗВИТОК АУДІАТИВНИХ ТА МОВЛЕННЄВИХ НАВИЧОК АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ДОПОМОГОЮ КОРОТКИХ ВІДЕОКОНТЕНТУ В ЗАСТОСУНКАХ «TIKTOK» ТА «INSTAGRAM REELS»

У сучасному світі майже весь наш активний день ми використовуємо мобільні телефони, для абсолютно різних потреб. Сервіси «TikTok» та «Instagram Reels» займають значну частину нашого часу. Ці застосунки легкі у використанні, як і для дітей так і для людей похилого віку, адже інформація з них сприймається через автентичне мовлення носіїв, музичний супровід, субтитри та ефекти, що допомагає швидше аналізувати та запам'ятовувати переглянуту інформацію. Часто вона не має на меті розумового навантаження та розвитку, хоч і задум цих додатків був у тому, щоб людина змогла відпочити, все ж таки довгий перегляд таких відео втомлює та завантажує пам'ять непотрібною інформацією. Тому такі сервіси можна використовувати, як майданчик для вивчення англійської мови та проведення часу з користю.

Загалом, короткі відео забезпечують часте повторення автентичного мовлення в контексті, що сприяє на покращенню сприйняття на слух. Дослідження Hamid та Fauzi у 2025 році серед старшокласників показало позитивну кореляцію між регулярним споживанням short-form контенту на наших сервісах і покращенням навичок слухання в EFL-студентів. Учні, які частіше переглядали такий контент, краще справлялись з тестами на розуміння швидкої мови та контекстного значення різних акцентів. (Гамід Ф., Фаузі І., с. 16-23)

Щодо розвитку говоріння, то платформи стимулюють активну участь через техніку повторення за диктором, створення власних дуетів, реакцій, коментарів чи власних відео. Також сучасним і переважним для «TikTok» споживачів є використання різних «масок», у застосунку більша частина з яких передбачає можливість говорити англійською мовою для проходження певного рівня гри або вибору правильного варіанту, цей формат відео є популярним та забезпечить не тільки велику кількість переглядів, а і розвиток говоріння. Важливою частиною контенту на цих сервісах є запис ліпсинк (lip sync, від англ. lip – губа та synchronization – синхронізація) відео, що передбачають вивчення текстів пісень, переважна з яких є англійською мовою. Розвиток говоріння через додатки підтверджує шведське дослідження Nordin у 2024 році у якому зазначається, що 73% респондентів відзначили зростання впевненості в говорінні англійською мовою після регулярного перегляду та створення контенту. (Нордін Е., с.30)

Головними викликами є швидке переключення між форматами відео, алгоритми цих застосунків передбачають не тільки інформативно корисні відео, але і розважальні, також ніхто не дає гарантії що у цих відео буде правильна інформація або вимова слів. Без педагогічного супроводу ефективність таких відео зменшується, адже у разі питань не буде поруч людини, яка пояснить всі тонкощі. І надмірне використання такого методу навчання може мати негативний вплив. Переваги є не менш значними за виклики. Мотивація учнів вища у вивченні мови за допомогою тих сервісів якими вони користуються постійно, також формат

навчання є у розважальній формі, що зменшує стрес та тривожність. Основною перевагою для сучасної молоді те, що вони можуть практикуватись і зручний для них час, а не підлаштовуватись як наприклад на уроках.

Отже, інтеграція «TikTok та Instagram Reels» у навчальний процес з вивчення англійської мови є перспективним, ефективним і сучасним методом розвитку аудіативних та мовленнєвих навичок. За умови структурованого підходу через інтеграції в лекції та практичні заняття, створення навчальних челенджів, групових проєктів відбудеться підвищення мотивації та інтересу до занять серед студентів. Ці платформи потрібно ефективно поєднувати з традиційними методами, роблячи навчання більш мотивуючим та адаптивним до потреб сучасної молоді. Адже застосунки передбачають: доступність різноманітних англомовних акцентів; поєднання аудіо, відео та тексту; розвиток цифрової грамотності паралельно з мовними навичками; можливістю для саморефлексії та самооцінки через запис власних відео, що неодмінно буде сприяти розвитку молоді у вивченні англійської мови та створення особистості.

*Sofiia Slipenko,
student majoring in «Law»
Iryna Chernelia,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

APPLICATION OF MOBILE APPS IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING: AN ANALYSIS OF EFFECTIVENESS

The contemporary stage of educational development is characterized by the rapid integration of digital technologies, which has significantly transformed paradigms in the field of linguistics. The issue of Mobile-Assisted Language Learning (MALL) and its effectiveness attracts the attention of numerous domestic and foreign researchers, in particular A. Kukulska-Hulme (Kukulska-Hulme & Shield, 2008), R. Vesselinov (Vesselinov & Grego, 2012), and G. Stockwell (Stockwell, 2010). The transition from traditional classroom-based instruction to digital platforms allows for self-directed, "anytime, anywhere" learning. Consequently, determining the actual pedagogical efficacy, cognitive impact, and limitations of these tools is a critical task for both modern learners and educators.

The formation of foreign language communicative competence through mobile applications offers significant cognitive benefits, primarily through the utilization of Spaced Repetition Systems (SRS). Applications such as Duolingo, Memrise, and Babbel rely on algorithmic reviews of vocabulary at gradually increasing intervals, which has been proven to effectively transfer linguistic data from short-term to long-term memory. This micro-learning format – characterized by short, frequent study sessions – prevents cognitive overload and maximizes retention rates compared to traditional rote memorization techniques. Furthermore, a primary challenge in foreign language

acquisition is maintaining consistent learner engagement, which mobile applications effectively address through gamification. Incorporating game-design elements like point scoring, leaderboards, and daily streaks significantly boosts intrinsic and extrinsic motivation, lowering the affective filter and making the learning process less intimidating for beginners (Loewen et al., 2019). Despite these advantages, mobile applications exhibit notable limitations in developing productive skills. While they excel in receptive skills like reading and listening, they frequently fail to adequately develop spontaneous speaking and writing abilities in authentic contexts (Reinders & Pegrum, 2016). The lack of nuanced, human feedback and the over-reliance on direct translation methods mean that applications cannot fully replace immersive environments or conversational practice with native speakers.

Thus, mobile applications are highly effective supplementary tools in foreign language learning, particularly for vocabulary acquisition, establishing foundational grammar, and maintaining daily engagement. However, to achieve comprehensive fluency, MALL should not be utilized in isolation. It must be integrated into a broader, blended learning strategy that includes active communicative practice and formal pedagogical instruction.

References

1. Kukulska-Hulme, A., & Shield, L. (2008). An overview of mobile assisted language learning: From content delivery to supported collaboration and interaction. *ReCALL*, 20(3), 271-289.
2. Loewen, S., Crowther, D., Isbell, D. R., Kim, J., Maloney, J., Miller, Z. F., & Rawal, H. (2019). Mobile-assisted language learning: A Duolingo case study. *ReCALL*, 31(3), 293-311.
3. Reinders, H., & Pegrum, M. (2016). Supporting language learning on the move: An evaluative framework for mobile language learning resources. *Research in Mobile Language Learning*, 219-231.
4. Stockwell, G. (2010). Using mobile phones for vocabulary activities: Examining the effect of the platform. *Language Learning & Technology*, 14(2), 95-110.
5. Vesselinov, R., & Grego, J. (2012). Duolingo effectiveness study. *City University of New York*, 1-25.

Anastasiia Telychko,
student majoring in «Philology»
Svitlana Khrystiuk,
PhD, Associate Professor,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

THE EFFECTIVENESS OF BLENDED LEARNING MODELS IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN HIGHER EDUCATION

The landscape of higher education has undergone a radical transformation. The shift toward digitalization, accelerated by global disruptions, has moved blended learning from a supplementary feature to a core pedagogical strategy. In foreign language teaching, where the development of four key skills, including reading, writing, listening, and speaking, requires both cognitive study and social practice, the blended learning model offers a versatile solution. It bridges the gap between the theoretical understanding of grammar and the practical necessity of communicative fluency.

In recent decades, higher education has undergone significant transformation due to the rapid development of digital technologies. One of the most influential innovations in this field is blended learning, which combines traditional face-to-face instruction with online learning environments. In foreign language teaching, blended learning models have become increasingly popular as they offer flexibility, promote learner autonomy, and enhance overall language acquisition. This article examines the effectiveness of blended learning models in foreign language teaching in higher education, highlighting their benefits, challenges, and pedagogical implications.

Blended learning is commonly defined as an instructional approach that integrates in-person classroom activities with digital tools and online resources. This combination creates a more dynamic and interactive learning environment compared to purely traditional or fully online models. According to recent research, blended learning is recognized as an effective strategy for improving foreign language learning outcomes, particularly in higher education contexts. It allows educators to utilize the strengths of both instructional modes while minimizing their limitations.

One of the key advantages of blended learning in foreign language teaching is its positive impact on students' language proficiency. Studies indicate that students participating in blended courses demonstrate significant improvement in skills such as reading, writing, listening, and speaking. This is largely due to increased exposure to authentic language materials, interactive exercises, and opportunities for practice beyond the classroom. For instance, online platforms provide access to multimedia content, including videos, podcasts, and interactive quizzes, which enrich the learning experience and support different learning styles.

Another important benefit of blended learning is enhanced student engagement and motivation. Traditional language classes may sometimes limit student participation due to time constraints or lack of individualized attention. In contrast, blended learning environments encourage active involvement by incorporating interactive tasks, online discussions, and collaborative projects. Research shows that students in blended learning settings often report higher levels of motivation and satisfaction, as they have greater control over their learning pace and process. Furthermore, digital tools enable immediate feedback, which helps students identify their mistakes and improve more efficiently.

Blended learning also promotes learner autonomy, which is essential for successful language acquisition. By engaging with online resources independently, students develop self-regulation skills and become more responsible for their own learning. This shift from

teacher-centered to learner-centered education is particularly important in higher education, where students are expected to take initiative and manage their learning effectively. Additionally, blended learning fosters critical thinking and problem-solving skills, as students are often required to analyze information, participate in discussions, and complete project-based tasks.

Another significant advantage of blended learning models is flexibility. Students can access learning materials at any time and from any location, which is especially beneficial for those with diverse schedules or learning needs. This flexibility became particularly relevant during and after the COVID-19 pandemic, when educational institutions had to adapt to remote and hybrid teaching formats. Blended learning ensures continuity of education while maintaining the benefits of face-to-face interaction.

Despite its many advantages, the effectiveness of blended learning also depends on several factors. One of the main challenges is the need for adequate technological infrastructure. Universities must provide reliable internet access, learning management systems, and digital tools to support blended instruction. Without these resources, the implementation of blended learning may be ineffective or even counterproductive.

Another challenge is the digital competence of both teachers and students. Educators need to be trained not only in using technology but also in designing effective blended courses. Research highlights that the successful implementation of blended learning requires careful planning, appropriate pedagogical strategies, and continuous professional development. Similarly, students must possess basic digital literacy skills to navigate online platforms and complete tasks efficiently.

Moreover, there is a risk of imbalance between online and face-to-face components. If not properly integrated, one mode may dominate the other, reducing the overall effectiveness of the learning process. Therefore, it is essential to maintain a balanced approach where both components complement each other and contribute to achieving learning objectives.

In addition, student engagement in blended learning environments can vary depending on individual differences and course design. Some learners may struggle with self-discipline and time management, which can negatively affect their performance. Studies suggest that creating a supportive learning environment, providing clear instructions, and offering regular feedback are crucial for maintaining student engagement.

In practical terms, effective blended learning models in foreign language teaching often include elements such as flipped classrooms, online discussion forums, interactive exercises, and digital assessments. These components allow teachers to maximize classroom time for communication-based activities while students engage with theoretical content independently online. As a result, classroom interactions become more meaningful and focused on developing communicative competence.

In conclusion, blended learning models have proven to be highly effective in foreign language teaching in higher education. They enhance language proficiency,

increase student engagement, promote autonomy, and provide flexibility in the learning process. For higher education institutions, the question is no longer whether to adopt blended learning, but how to refine these models to ensure they remain inclusive, pedagogically sound, and aligned with the evolving needs of the global job market. However, their success depends on proper implementation, technological support, and the digital competence of both teachers and students. By carefully designing and integrating blended learning strategies, educators can create more efficient, interactive, and student-centered language learning environments that meet the demands of modern education.

Виноградов Давид Олексійович,
студент спеціальності «Готельно-ресторанна справа»
Поведа Олександр Петрович,
к. політ. н., доцент,
Національний університет
біоресурсів і природокористування
України (м. Київ, Україна)

ЦИФРОВІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ОСОБЛИВОСТІ І ПОДАЛЬШІ ПЕРСПЕКТИВИ

Останні декілька років змусили викладачів іноземних мов кардинально переглянути звичні підходи до роботи. Технології, які ще недавно вважалися просто цікавим доповненням до занять, стали чи не єдиним інструментом, здатним утримати освітній процес. Для України ця тема є особливо гострою. В умовах воєнного стану, постійних тривог та дистанційного навчання цифровізація освіти перестала бути просто модним європейським трендом – вона стала питанням виживання нашої освітньої системи. Однак сьогодні недостатньо просто перенести класичний урок у Zoom. Нам потрібне розуміння того, як саме нові технології впливають на засвоєння мови і де пролягає межа їхньої ефективності.

Варто одразу розмежувати звичайні інформаційно-комунікаційні технології та власне «цифрові рішення». Якщо базові ІКТ – це електронні підручники чи презентації, які просто передають інформацію, то сучасні цифрові технології (наприклад, штучний інтелект чи платформи адаптивного навчання) вміють взаємодіяти зі студентом. Вони підлаштовуються під його темп, аналізують помилки та пропонують індивідуальні завдання. У такій системі роль викладача неминуче змінюється. Відповідно до європейської рамки цифрової компетентності освітян, сучасний вчитель стає скоріше ментором, який допомагає студенту орієнтуватися в цифровому просторі, а не просто диктує правила з підручника.

Найбільший резонанс у сучасній лінгводидактиці викликала поява генеративних мовних моделей, таких як ChatGPT. З практичної точки зору, використання таких ШІ-асистентів вирішує одну з найголовніших проблем у вивченні мов – знімає психологічний бар'єр або так званий «афективний фільтр». Багато студентів бояться говорити через страх зробити помилку перед групою.

Спілкування з чат-ботом, який не критикує і не ставить оцінок, дає змогу безпечно тренувати мовлення. Проте тут є серйозний підводний камінь. Штучний інтелект часто страждає на «культурну стерильність» (Pedagogical Academy, 2024). Оскільки алгоритми тренуються переважно на західних базах даних і налаштовані на максимальну політкоректність, їхнім відповідям бракує живого місцевого колориту, сленгу чи непередбачуваності реального людського спілкування. Це означає, що ми маємо вчити студентів не лише користуватися ШІ, а й критично оцінювати згенерований ним контекст.

Ще одним перспективним напрямком є адаптивні системи навчання (на кшталт Duolingo чи ELSA Speak) та технології віртуальної реальності. Дослідниця В. Гурська у своїх працях за 2024 рік слушно зазначає, що імерсивні технології забезпечують глибоке занурення в мовне середовище через виконання конкретних завдань (Hurskaya, 2024). Студент запам'ятовує нові слова не шляхом зубріння, а тому, що вони потрібні йому для проходження певного віртуального сценарію.

Але наскільки всі ці інновації дійсно покращують знання? Світло на це питання проливає недавній експеримент, проведений в одному з українських університетів серед 52 першокурсників (PremierScience, 2025). Студентів поділили на дві групи: перша вчилася з максимальним використанням ШІ та цифрових додатків, друга – за традиційною методикою з викладачем. Результати виявилися дещо парадоксальними. Студенти з «цифрової» групи показали значно кращі результати в граматиці, розширенні словникового запасу та фонетиці (адже програми ідеально відточують вимову). Проте, коли справа дійшла до живої, спонтанної бесіди, краще впоралася друга група.

Вищенаведений факт є ключовим для розуміння нашої проблеми. Технології чудово справляються з механічною роботою – тренуванням правил і слів. Але прагматика реального спілкування, вміння перехопити ініціативу в розмові, зчитати емоцію співрозмовника чи викрутитися, коли забув слово, – усе це формується лише в живому контакті з людьми. Штучні боти поки що занадто ввічливі та передбачувані, щоб повноцінно замінити хаос людської бесіди.

З огляду на це, найбільш дієвим підходом сьогодні є змішане навчання з використанням методики «перевернутого класу». Саме такий підхід закладено в сучасні українські антикризові проекти, як-от платформа «ПОВІР». Суть проста: всю рутинну роботу з вивчення правил і лексики ми маємо віддати машинам і алгоритмам для самостійного опрацювання. А дорогоцінний час на уроці з викладачем (неважливо, в класі чи в онлайні) варто витратити виключно на дискусії, дебати та розмовну практику (МОН України, 2024).

Отже, ідея повної автоматизації вивчення іноземних мов не витримує перевірки практикою. Цифрові платформи – це потужний інструмент для швидкого подолання освітніх втрат і оптимізації рутини, однак технології не здатні замінити людську емпатію та емоційний інтелект. Майбутнє іншомовної освіти не за роботами, а за викладачами, які зможуть розумно об'єднати точність цифрових алгоритмів із теплотою та спонтанністю живого людського спілкування.

Список використаних джерел

1. Іноземні мови. Методичні рекомендації для вчителів на 2024/25 навчальний рік // МОН України. 2024. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://osvita.ua/school/metod-rekom/93006/>
2. Українське дослідження про освіту під час війни та людський капітал // Освіторія 2024. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://osvitoria.media/experience/osvitu-ne-mozhna-vidkladaty-na-pislya-vijny-rezultaty-unikalnogo-ukrayinskogo-doslidzhennya/>
3. Черненко Н. М. Цифрові технології у процесі навчання майбутніх учителів іноземних мов // Educational Challenges. 2023. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/pedagogy/article/view/3243>
4. Рамка цифрових компетентностей для освітян (DigComEduUA) // DigCompEdu. 2020. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://fit.knu.ua/wp-content/uploads/2020/07/DigComp-framework-UA-for-educators.pdf>
5. Hurskaya V. Transforming English Language Teaching // Futurity Publishing. 2024. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://futurity-publishing.com/wp-content/uploads/2024/04/Hurskaya-V.-2024.pdf>
6. Сучасний погляд на використання ІІІ у навчанні іноземних мов і... // Pedagogical Academy. 2024. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/download/1762/1611>
7. Digital Transformations in Learning: New Perspectives // Premier Science. 2025. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://premierscience.com/wp-content/uploads/2025/08/5-pjs-25-1044.pdf>

СЕКЦІЯ 2. ЗМІШАНИЙ ФОРМАТ НАВЧАННЯ ЯК СУЧАСНА МОДЕЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Karina Baranovska,
student majoring in «International Relations»

Svitlana Khrystiuk,
*PhD, Associate Professor,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

BLENDED LEARNING: EVIDENCE FROM UKRAINIAN AND INTERNATIONAL EDUCATIONAL PRACTICES

Blended learning has become a central paradigm in contemporary education, integrating traditional face-to-face instruction with digital technologies. This article provides an extended evidence-based analysis of blended learning in foreign language education, drawing on both Ukrainian and international practices. The study examines theoretical foundations, models of implementation, empirical findings, and contextual challenges. The results demonstrate that blended learning enhances communicative competence, learner autonomy, and academic performance while ensuring educational continuity in crisis conditions. At the same time, limitations such as technological inequality, methodological complexity, and the need for teacher training remain significant. The article argues that blended learning represents a sustainable and adaptive model for modern foreign language education.

The transformation of education in the 21st century has been largely driven by digital technologies, globalization, and the increasing demand for flexible learning environments. Within this context, blended learning has emerged as one of the most effective and widely implemented educational approaches.

Blended learning combines face-to-face instruction with online learning components, creating a hybrid model that leverages the advantages of both modalities. In foreign language education, this approach is particularly relevant due to the need for continuous interaction, exposure to authentic materials, and opportunities for practice beyond the classroom.

In Ukraine, the importance of blended learning has increased significantly in recent years due to the COVID-19 pandemic and ongoing socio-political challenges. These factors have necessitated the development of resilient educational systems capable of functioning under conditions of uncertainty and disruption.

Blended learning is commonly defined as a pedagogical approach that integrates traditional classroom instruction with online learning activities in a structured and purposeful way. Unlike simple supplementation, effective blended learning requires a deliberate combination of modalities to achieve specific learning outcomes.

From a theoretical perspective, blended learning is grounded in several educational paradigms: 1) *constructivism*, which emphasizes active knowledge construction through

interaction and experience; 2) *communicative language teaching*, focusing on real-life communication and interaction; 3) *connectivism*, highlighting the role of digital networks and information exchange in learning. These frameworks collectively support the integration of technology into language learning environments.

Blended learning is not a single method but a flexible framework encompassing various models: 1) rotation model: students alternate between online and in-person learning stations; 2) flipped classroom: theoretical content is delivered online, while classroom time is used for practice and interaction; 3) flex model: learning is primarily online, with teacher support available as needed; 4) enriched virtual model: Combines online instruction with occasional face-to-face sessions. Among these, the flipped classroom model has gained particular popularity in foreign language teaching due to its emphasis on active classroom engagement.

Ukrainian universities and schools have actively adopted blended learning strategies, particularly in foreign language education. Platforms such as Moodle, Google Classroom, and Zoom are widely used to support online components of instruction. Empirical studies conducted in Ukrainian higher education institutions indicate that blended learning improves both student performance and satisfaction. Students report increased flexibility and access to learning materials, while teachers note improved opportunities for differentiated instruction.

One of the most significant findings in Ukrainian research is the positive impact of blended learning on communicative competence. Face-to-face sessions provide opportunities for role-playing, group discussions, and spontaneous communication. Meanwhile, online components support listening practice through multimedia content, writing through forums and assignments, vocabulary development via digital tools. This combination creates a comprehensive learning environment that addresses all aspects of language acquisition.

Blended learning is particularly effective in teaching English for Specific Purposes, where students must acquire specialized vocabulary and professional communication skills. Digital platforms allow access to authentic materials such as academic articles, professional videos, interactive simulations. Ukrainian studies demonstrate that such integration significantly enhances lexical competence and contextual language use.

In Ukraine, blended learning has proven essential during periods of crisis, including pandemic-related lockdowns and wartime disruptions. It enables continuity of education; flexibility in scheduling; access to learning regardless of location. This adaptability highlights the strategic importance of blended learning for maintaining educational stability.

International research consistently shows that blended learning is as effective as, or more effective than, traditional instruction. Meta-analyses and systematic reviews indicate that students in blended environments often achieve higher academic outcomes. Key factors contributing to effectiveness include: increased time-on-task; personalized learning pathways, continuous access to resources.

Blended learning enhances student engagement by incorporating interactive and multimedia elements. Tools such as quizzes, videos, and collaborative platforms create a

dynamic learning environment. Moreover, the combination of autonomy and teacher guidance supports intrinsic motivation, which is crucial for language learning

Based on the analysis of Ukrainian and international evidence, the main advantages include: *flexibility and accessibility* – students can learn at their own pace and access materials anytime, making education more inclusive; *comprehensive skill development* – blended learning supports all language skills through a balanced combination of methods; *increased interaction* – it combines the benefits of face-to-face communication with online collaboration; *development of 21st-century skills* – students acquire digital literacy, critical thinking, and self-regulation skills.

It's also essential to identify the main disadvantages. They include *technological inequality* – access to devices and stable internet remains uneven, especially in rural or crisis-affected areas; *teacher preparedness* – effective blended learning requires teachers to master both pedagogy and technology, which may necessitate additional training; *methodological complexity* – designing balanced and effective blended courses requires significant time and expertise; *student readiness* – some students struggle with self-discipline and time management in partially autonomous environments.

Thus, blended learning is a powerful and sustainable approach to foreign language education, supported by extensive evidence from both Ukrainian and international contexts. It combines flexibility, accessibility, and effectiveness, making it particularly valuable in times of crisis and rapid change. However, its success depends on overcoming challenges related to technology, pedagogy, and learner readiness. Future research should focus on optimizing blended learning models, integrating emerging technologies, and ensuring equal access to educational resources. Overall, blended learning represents not only a response to current challenges but also a long-term strategy for the development of modern education systems.

Anna Baranovska,
student majoring in «International Relations»
Svitlana Khrystiuk,
PhD, Associate Professor,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

INTEGRATING ONLINE PLATFORMS INTO BLENDED LEARNING FOR TRAINING INTERNATIONAL RELATIONS PROFESSIONALS

The rapid digital transformation of higher education has significantly reshaped the ways in which future professionals are trained, particularly in fields that require global awareness, intercultural competence, and advanced communication skills. International Relations is one such field, where graduates are expected to operate in multilingual, multicultural, and technologically mediated environments. In this context, the integration of online platforms into blended learning has emerged as a key strategy for enhancing both the quality and relevance of professional training.

Blended learning, understood as the purposeful combination of face-to-face instruction and online educational activities, provides a flexible and dynamic framework for developing the complex competencies required in international relations. Unlike traditional models of education, which often rely heavily on classroom-based instruction, blended learning allows students to engage with content, instructors, and peers across multiple environments. This is particularly important for International Relations education, where learning must extend beyond theoretical knowledge to include practical skills such as negotiation, diplomacy, and cross-cultural communication.

A central component of blended learning is the use of online platforms, which serve as the technological backbone of the educational process. Learning management systems such as Moodle and Google Classroom provide structured environments for content delivery, assignment management, and assessment. At the same time, communication platforms like Zoom and Microsoft Teams enable real-time interaction, which is essential for developing speaking and listening skills in foreign languages. Collaborative tools, including Google Docs and Padlet, further enhance student engagement by supporting group work and peer feedback.

In the training of international relations professionals, foreign language competence plays a fundamental role. The integration of online platforms into blended learning environments significantly enhances language acquisition by providing access to authentic materials and opportunities for meaningful communication. Students can engage with real-world content such as international news, policy documents, and diplomatic speeches, which not only improve linguistic proficiency but also deepen their understanding of global issues. Moreover, synchronous communication tools allow for the simulation of professional scenarios, including negotiations and diplomatic discussions, thereby bridging the gap between academic learning and real-life practice.

Another important dimension of blended learning in IR education is the development of intercultural competence. Online platforms facilitate interaction with individuals from different cultural and linguistic backgrounds, enabling students to participate in virtual exchanges and collaborative projects. Such experiences are crucial for preparing future professionals to operate effectively in international contexts, where cultural sensitivity and adaptability are essential. By engaging in discussions with peers from other countries, students gain insights into diverse perspectives and develop the ability to navigate complex intercultural situations.

The use of online platforms also supports the implementation of simulation-based learning, which is widely regarded as one of the most effective approaches in international relations education. Digital tools make it possible to organize activities such as Model United Nations simulations, crisis management exercises, and policy debates. These simulations require students to assume professional roles, analyze complex scenarios, and make strategic decisions, thereby fostering critical thinking, problem-solving, and teamwork skills. Importantly, the online format allows these activities to be conducted across geographical boundaries, increasing their realism and educational value.

Evidence from both Ukrainian and international educational practices confirms the effectiveness of integrating online platforms into blended learning. In Ukrainian higher education institutions, the adoption of digital tools has accelerated in response to recent

challenges, including the COVID-19 pandemic and ongoing socio-political disruptions. Universities have implemented learning management systems and communication platforms to ensure continuity of education, allowing students to access learning materials and participate in classes regardless of their location. This flexibility has proven particularly valuable in the context of international relations education, where access to up-to-date information and global communication is essential.

International research further supports the benefits of blended learning environments enriched with online platforms. Studies indicate that students in such environments demonstrate higher levels of engagement, improved academic performance, and greater satisfaction compared to those in traditional settings. One of the key reasons for this is the increased amount of time students spend interacting with learning materials and participating in collaborative activities. Additionally, online platforms enable personalized learning, allowing students to progress at their own pace and focus on areas that require further development.

Despite these advantages, the integration of online platforms into blended learning is not without challenges. One of the most significant issues is technological inequality, which can limit access to digital tools and resources. Students in regions with limited internet connectivity or inadequate devices may face difficulties in participating fully in online activities. This problem is particularly relevant in crisis-affected contexts, where infrastructure may be disrupted.

Another challenge relates to the need for teacher training. Effective use of online platforms requires not only technical skills but also an understanding of digital pedagogy. Educators must be able to design courses that integrate online and offline components in a coherent and pedagogically sound manner. Without proper training and support, there is a risk that technology will be used superficially, without achieving its full educational potential.

Methodological complexity is also a concern, as blended learning requires careful planning and coordination. Teachers must balance different types of activities, ensure alignment with learning objectives, and provide timely feedback to students. At the same time, students must adapt to a learning environment that demands greater autonomy and self-regulation. For some learners, this transition can be challenging, particularly if they are accustomed to more structured, teacher-centred approaches.

Nevertheless, the overall evidence suggests that the benefits of integrating online platforms into blended learning outweigh the challenges, particularly in the context of international relations education. The combination of digital tools and traditional instruction creates a rich and flexible learning environment that supports the development of both linguistic and professional competencies. It allows students to engage with authentic materials, participate in interactive activities, and collaborate with peers across borders, thereby preparing them for the realities of global professional practice.

In conclusion, the integration of online platforms into blended learning represents a crucial step in the modernization of international relations education. It enhances the effectiveness of teaching and learning by providing innovative opportunities for communication, collaboration, and skill development. While challenges related to technology, pedagogy, and accessibility must be addressed, the overall potential of this

approach is undeniable. As higher education continues to evolve in response to global and technological changes, blended learning supported by online platforms is likely to remain a central component of training future international relations professionals.

Bohdana Bulak,
student majoring in «Social work»
Indira Renska,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

BLENDED LEARNING FORMAT AS A MODERN MODEL OF ORGANIZING THE EDUCATIONAL PROCESS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Global digitalisation and the challenges of recent years (the pandemic and security issues in Ukraine) have compelled higher education institutions (HEIs) to seek flexible approaches to educational organisation. Blended learning has emerged not merely as a temporary fix, but as a sustainable modern model that integrates the best aspects of traditional classroom instruction with the innovative capabilities of digital technologies.

1. The Conceptual Essence of Blended Learning

Blended learning is a comprehensive educational program that combines face-to-face classroom instruction with online learning, allowing students to control the time, place, and pace of their studies.

Key models implemented in HEIs include:

1. Flipped Classroom: Moving lecture content to the online environment for independent study, which frees up classroom time for active discussion, problem-solving, and practical application.

2. Rotation Model: Students rotate on a fixed schedule between face-to-face instruction, independent online work, and collaborative project activities.

3. Flex Model: Most content is delivered online, while the instructor acts as a facilitator, providing targeted individual or small-group consultations as needed.

2. Benefits and Strategic Importance for HEIs

Personalization of Learning: Students can adapt the educational process to their own needs, leading to a deeper mastery of knowledge.

Development of Digital Competencies: In the process of blended learning, students master tools for remote work, which is a critical skill for modern careers.

Transformation of the Teacher's Role: The educator shifts from being the sole «transmitter of knowledge» to a mentor who guides the student through a vast information landscape.

Resource Optimization: The model allows for more efficient use of physical facilities and the ability to involve global experts through online platforms.

3. Technological Infrastructure and Methodological Design

The efficiency of the model depends on the creation of an integrated educational environment:

LMS Platforms: Utilising Learning Management Systems (Moodle, Google Classroom, Canvas) to structure courses, automate testing, and track progress.

Multimedia Content: Developing video lectures, interactive presentations, and virtual labs that stimulate student engagement.

Synchronous and Asynchronous Communication: Balancing real-time online meetings (Zoom, Teams) with discussion forums to maintain social interaction.

4. Challenges and Solutions

Despite the benefits, barriers such as the "digital divide" (unequal access to technology), the requirement for high student self-discipline, and significant instructor workload persist. Solutions lie in systemic institutional support, regular professional development for faculty, and the establishment of digital education centres.

Furthermore, blended learning is the most adaptive model for modern higher education. It ensures a balance between academic quality and technological flexibility. The success of this model depends on the academic community's readiness to continuously improve methodologies and to transform students into active participants in their own education.

5. Pedagogical Foundations of Blended Learning

Blended learning is grounded in several contemporary educational theories that emphasise active and student-centred learning:

1. **Constructivism** (associated with Jean Piaget and Lev Vygotsky): Knowledge is constructed through experience and interaction. Blended formats provide diverse environments (online + offline) for this process.

2. **Connectivism** (developed by George Siemens): Learning occurs through networks and digital connections, making online components essential.

3. **Andragogy** (Malcolm Knowles): Particularly relevant for higher education, emphasising autonomy, motivation, and self-directed learning.

These theoretical foundations explain why blended learning enhances critical thinking, collaboration, and lifelong learning skills.

6. Assessment and Quality Assurance in Blended Learning

A critical component of blended learning is the transformation of assessment strategies:

1. **Formative Assessment:** Online quizzes, peer review, and discussion forums provide continuous feedback.

2. **Summative Assessment:** Hybrid exams combining online testing and in-person evaluation ensure academic integrity.

3. **Learning Analytics:** LMS platforms such as Moodle and Canvas allow tracking student engagement and performance through data analysis.

4. Ensuring quality also requires alignment with international standards such as ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area).

7. Future Perspectives of Blended Learning in Higher Education

In the context of rapid technological advancement and ongoing societal transformations, blended learning is increasingly viewed not only as a response to external challenges but also as a strategic direction for the future development of higher education. It is assumed that further integration of artificial intelligence, adaptive learning systems, and data-driven educational technologies will significantly enhance the personalization of learning trajectories. In such environments, students will be provided with individualized content recommendations, automated feedback, and flexible learning pathways based on their performance and learning styles.

Moreover, internationalization processes in higher education are being actively supported through blended learning formats. Online components enable participation in joint courses, virtual mobility programs, and collaboration with international academic communities. As a result, students gain access to global educational resources and intercultural communication experiences, which are essential in the modern academic and professional landscape.

At the same time, increasing attention is being paid to the development of digital pedagogy and instructional design competencies among educators. It is recognised that effective implementation of blended learning requires not only technical infrastructure but also methodological innovation. Therefore, continuous professional development and institutional support are considered crucial factors for ensuring the sustainability and effectiveness of blended learning models.

In addition, issues of inclusivity and accessibility are becoming central in the further development of blended education. Efforts are being made to design learning environments that are accessible to students with diverse educational needs, including those with disabilities or limited access to technology. Thus, blended learning is gradually evolving into a more inclusive and equitable model of higher education.

In conclusion, blended learning is recognised as a dynamic and sustainable model for organising the educational process in higher education institutions. It effectively combines traditional face-to-face instruction with digital technologies, thereby ensuring flexibility, accessibility, and continuity of learning in the context of contemporary global challenges.

The successful implementation of blended learning depends on integrating pedagogical theories, technological infrastructure, and innovative assessment strategies. This model significantly contributes to the development of students' digital competencies, critical thinking, and autonomy while simultaneously transforming the teacher's role into that of a facilitator and mentor.

Furthermore, the long-term effectiveness of blended learning depends on institutional support, continuous professional development of educators, and the adoption of inclusive and student-centered approaches. Therefore, blended learning should be regarded not only as a response to current challenges but also as a promising direction for the development of modern higher education, ensuring its quality and competitiveness in the global academic environment.

*Дащенко Каміла,
студентка спеціальності «Екологія»
Клименко Людмила Володимирівна,
в. о. завідувача кафедри англійської філології,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

THE FUTURE OF HIGHER EDUCATION: INTEGRATING TECHNOLOGY AND HUMAN-CENTRIC MENTORSHIP

We must move beyond viewing blended learning as a mere logistical compromise between offline and online formats. Instead, we should recognize it as a fundamental shift in pedagogical philosophy.

In this model, the role of the educator transitions from a "sage on the stage" to a "guide on the side." The true value of blended learning lies in Active Learning: by moving theoretical content to asynchronous digital platforms, we reclaim the classroom as a high-intensity space for debate, collaborative problem-solving, and critical inquiry. Furthermore, this model promotes Digital Agency, allowing students to manage their own cognitive load and learning pace, which is essential for fostering lifelong learning skills in the 21st century.

However, as we implement these models, several critical challenges remain. I would be eager to hear your perspectives on the following:

First, regarding Student Engagement: How do your institutions combat "Zoom fatigue" and the sense of isolation during the asynchronous phases? We must identify the psychological drivers that keep students motivated when they are not physically present in the lecture hall.

Second, the issue of Assessment Integrity and Innovation: Traditional examinations often fail to capture the competencies developed in a hybrid environment. What alternative frameworks—such as continuous peer-to-peer assessment or portfolio-based evaluation—have you found most effective in measuring authentic learning?

Third, the Institutional Support for Faculty: We must acknowledge that designing a high-quality blended course requires significantly more resources than traditional teaching. How do your universities support professors in this transition? Are there dedicated "Centers for Teaching Excellence" that assist with instructional design and the integration of Generative AI into the curriculum?

Ultimately, our goal is to build a resilient and inclusive educational ecosystem. By sharing our global experiences, we can ensure that blended learning is not just a temporary solution to a crisis, but a sophisticated model that enhances the human connection at the heart of higher education.

*Дерлюк Ангеліна Іванівна,
студентка спеціальності «Готельно-ресторанна справа»
Поведа Олександр Петрович,
к. політ. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЕФЕКТИВНА МОДЕЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Сучасний розвиток системи вищої освіти характеризується активним впровадженням інноваційних підходів до організації навчального процесу. Одним із найбільш ефективних і актуальних напрямів є змішане навчання, яке поєднує традиційні аудиторні заняття з дистанційними формами навчання. Такий підхід дозволяє забезпечити гнучкість освітнього процесу та адаптувати його до потреб сучасного суспільства.

Актуальність змішаного формату навчання зумовлена стрімким розвитком цифрових технологій, а також необхідністю забезпечення безперервності освіти в умовах кризових ситуацій, зокрема пандемій та воєнного стану. У таких умовах заклади вищої освіти змушені шукати нові моделі організації навчання, які б поєднували ефективність, доступність і якість. Саме змішане навчання стало відповіддю на ці виклики.

Змішане навчання передбачає інтеграцію онлайн- та офлайн-компонентів у єдину освітню систему. Воно не обмежується простим поєднанням різних форм навчання, а ґрунтується на їх логічному взаємозв'язку. Частина теоретичного матеріалу може опановуватися студентами самостійно за допомогою електронних ресурсів, тоді як аудиторний час використовується для обговорення, практичних занять і розвитку критичного мислення.

Однією з основних переваг змішаного навчання є його гнучкість. Студенти отримують можливість самостійно планувати свій навчальний процес, обирати зручний час і темп роботи. Це сприяє розвитку самостійності, відповідальності та навичок самоорганізації. Крім того, доступ до навчальних матеріалів у будь-який час дозволяє повторювати складні теми та поглиблювати знання.

Важливим аспектом змішаного навчання є ефективне використання аудиторного часу. Завдяки перенесенню частини навчального матеріалу в онлайн-середовище викладач має більше можливостей для організації інтерактивної роботи на заняттях. Це можуть бути дискусії, робота в групах, аналіз кейсів, виконання практичних завдань. Такий підхід сприяє активізації навчальної діяльності студентів і підвищенню якості засвоєння знань.

Суттєву роль у реалізації змішаного навчання відіграють сучасні інформаційно-комунікаційні технології. Використання платформ дистанційного навчання, відеоконференцій, інтерактивних тестів та електронних ресурсів забезпечує ефективну взаємодію між учасниками освітнього процесу. Це також

дозволяє здійснювати постійний контроль знань і надавати оперативний зворотний зв'язок.

Зворотний зв'язок є важливою складовою успішного навчання. У змішаному форматі він може здійснюватися як під час аудиторних занять, так і за допомогою онлайн-інструментів. Викладач має можливість швидко реагувати на труднощі студентів, надавати рекомендації та коригувати навчальний процес. Це підвищує рівень залученості студентів і сприяє більш ефективному навчанню.

Разом із тим впровадження змішаного навчання пов'язане з певними труднощами. Зокрема, це необхідність технічного забезпечення, підготовки викладачів до використання цифрових технологій, а також формування у студентів навичок самостійної роботи. Не всі студенти однаково готові до такого формату навчання, тому важливо забезпечити відповідну підтримку та мотивацію.

Питання мотивації є особливо важливим у змішаному навчанні. Оскільки значна частина роботи виконується самостійно, студенти повинні бути зацікавлені у навчанні. Для цього доцільно використовувати інтерактивні методи, сучасні цифрові інструменти, а також практикоорієнтовані завдання, які демонструють реальне застосування знань. Це підвищує інтерес до навчання і сприяє кращому засвоєнню матеріалу.

У контексті викладання іноземних мов змішане навчання відкриває нові можливості для розвитку комунікативної компетентності. Онлайн-ресурси дозволяють використовувати автентичні матеріали, відео, аудіо та інтерактивні вправи, що сприяє формуванню мовних навичок. Водночас аудиторні заняття забезпечують живе спілкування, розвиток навичок говоріння та міжкультурної комунікації.

Крім того, змішане навчання сприяє розвитку ключових компетентностей, необхідних у сучасному світі. Серед них – цифрова грамотність, критичне мислення, здатність до самонавчання та роботи в команді. Це робить випускників більш конкурентоспроможними на ринку праці.

Отже, змішане навчання є ефективною та перспективною моделлю організації освітнього процесу у закладах вищої освіти. Воно поєднує переваги традиційного та дистанційного навчання, забезпечує гнучкість, доступність і якість освіти. Подальший розвиток цієї моделі пов'язаний із вдосконаленням методик викладання, розвитком цифрових технологій і підвищенням рівня підготовки викладачів та студентів.

Roman Hladkiy,
student majoring in «Information Technologies»
Indira Renska,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

PRACTICALITY AND NECESSITY OF IMPLEMENTING BLENDED LEARNING FORMATS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS

It is no news to anyone that society is gradually moving towards the complete digitalization of all its industries. Electronic means of communication have been filling absolutely every significant branch of human activity for several decades. Even in ancient times, it was believed that receiving important information faster than your enemy was the key to winning a war. Therefore, over time, the existence of such a problem gave rise to the saying “Who owns the information - owns the world”. It is difficult to overestimate how indispensable telecommunications have become both in the lives of individuals and in the existence of entire societies and even countries. Given this, it is not difficult to guess that one of the industries most prone to informatisation would be the education sector.

Just 10 years ago, it was difficult to imagine studying at any educational institution online. Even the leading countries of the world at the time were just beginning to establish organisational and legal foundations for distance learning. At that time, there was no talk of fully ready-made solutions that could be extended to most educational institutions, not only in a specific, developed region, but also throughout the entire territory of the state. The physical presence of both sides of the educational process was considered indispensable in the named process, as this form had been developed over centuries of practice and experimentation.

The 2020 pandemic, which left a significant scar on the existence of societies around the world, greatly shook the situation. A terrible tragedy that claimed the lives of millions of people showed the unpreparedness of modern systems for such threats. The education sector was also partially affected. Starting in 2020, schools around the world began to introduce distance learning. At that time, there was no single unified system, and ready-made solutions needed to be expanded and modified. Over the next two years, the system stabilised and, even if not as planned, distance education was introduced in most countries worldwide.

The next difficult push for Ukraine was the full-scale Russian invasion of the territory of Ukraine in February 2022. At that time, for obvious reasons, education was not a priority among the population. However, over time, it became clear that stopping the education of the younger generation was impossible and that it was necessary to continue doing so, regardless of the circumstances. Solutions developed during the pandemic came in handy here and were reintroduced in regions and places where opportunities arose. And for the fifth year now, distance education remains the only option in many regions of Ukraine.

It would be an exaggeration to say that distance learning, at least in the form in which it exists today, can completely replace face-to-face learning. The only thing that can be stated with certainty is that it has its own pros and cons that regular education does not have. This is understandable because these solutions were developed only as a temporary replacement and were not designed for a complete overhaul of educational systems. Given this, it is difficult to judge the effectiveness of such a system alone as

opposed to the methods of education developed over the years in physical offices and classrooms.

Nevertheless, effectiveness has always depended on many factors and has not been tied to a specific methodology. One of the biggest problems with distance education has always been students' academic integrity. Even today's solutions for assessing student knowledge cannot fully solve this problem, and many simply turn a blind eye to it.

However, another interesting idea arises here. Even before the introduction of distance learning, questions arose about the overcrowding and overloading of curricula. So, is it better to leave everything as it is and encourage students to study subjects that interest them, rather than spoil the learning process with information that has no practical or theoretical benefit to the student?

However, there is another type of learning that has proven itself to be the best of all. This is the so-called blended learning, which combines the features of both full-time and distance learning. It consists of studying part of the educational materials through distance lectures or lessons and working on the other part in physical classrooms. Such a system is optimal for most educational institutions in our country right now because it relieves some of the load on both teachers and students while maintaining a strong physical presence to positively impact students' education.

And again, the blended form of learning has its own disadvantages, most of which stem from the distance part. These include the already mentioned integrity of students, poor assimilation of the material, or poor communication between the teacher and students, due to limitations in communication means. All this greatly affects the overall expediency of the distance-learning component.

And yet, for many educational institutions in Ukraine, it remains a forced compromise. Of course, at the first opportunity, the priority of any educational institution is to return to in-person education, and this would be the right decision, but given the political and technological situation in our country and the world, we will not be able to return to the usual educational order any time soon.

*Головченко Настя,
студентка спеціальності «Екологія»
Клименко Людмила Володимирівна,
в. о. завідувача кафедри англійської філології,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

СОЦІАЛЬНА ПРИСУТНІСТЬ ТА ПОДОЛАННЯ ВІДЧУТТЯ ВІДОКРЕМЛЕНOSTІ СТУДЕНТІВ У МОДЕЛЯХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Успіх змішаного навчання у ЗВО залежить не від кількості онлайн-тестів, а від рівня соціальної присутності відчуття студентом реального зв'язку з викладачем та групою. Головною загрозою цій моделі є комунікативна

відстороненість, яка виникає через «цифровий камуфляж» (вимкнені камери), асинхронний розрив у часі та дефіцит неформального спілкування. Для подолання цих бар'єрів необхідно впроваджувати стратегії фасилітованих дискусій, де викладач виступає модератором, а також метод взаємного оцінювання, що перетворює студента з пасивного слухача на активного учасника спільноти. Використання сесійних залів для малих груп та гейміфікації дозволяє мінімізувати ефект ізоляції, створюючи єдине освітнє середовище, де цифрові інструменти стають містком для діалогу, а не стіною.

Список використаних джерел

1. Кухаренко В. М., Березенська С. М. Змішане навчання. Харків: КП «Міська друкарня», 2016. 226 с.
2. Garrison D. R., Anderson T., Archer W. Critical Inquiry in a Text-Based Environment. *The Internet and Higher Education*. 1999. Vol. 2. P. 87–105.
3. Ткачук В. В. Цифровізація вищої освіти в умовах змішаного навчання. *Вісник ЖДУ ім. І. Франка*. 2022. № 3. С. 15–28.
4. Cleveland-Innes M., Wilton D. *Guide to Blended Learning*. Commonwealth of Learning, 2023.

*Гречанюк Олександр Аркадійович,
студент спеціальності «Менеджмент»
Качмарчик Світлана Григорівна,
к. пед. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Концепція змішаного навчання (blended learning), що формувалася протягом двох десятиліть на перетині традиційної педагогіки та цифрових технологій, сьогодні переживає період переосмислення свого інноваційного потенціалу. Якщо первинно змішане навчання сприймалося як компромісна модель – додавання онлайн-компоненту до традиційного аудиторного курсу – то сучасні методичні розвідки дедалі частіше представляють його як принципово нову форму організації освітнього процесу зі своїми сильними сторонами та можливостями, недосяжними у межах будь-якого з компонентів окремо.

Інноваційний потенціал змішаного навчання реалізується через кілька взаємопов'язаних механізмів. Перший із них – оптимізація використання аудиторного часу. У традиційному форматі значна частина аудиторного часу витрачається на «передавання» інформації від викладача до студента – пояснення нових понять, презентацію матеріалу, контроль засвоєння базових знань. У моделі

«перевернутого класу» ці функції переносяться в асинхронний онлайн-режим, а аудиторний час повністю присвячується інтерактивній діяльності – обговоренням, проектній роботі, розв’язанню задач, тренуванню комунікативних навичок.

Другий механізм – індивідуалізація навчальної траєкторії. Онлайн-компонент змішаного навчання дозволяє кожному студенту просуватися у власному темпі, повертатися до складних місць, отримувати додаткові пояснення через альтернативні джерела, виконувати завдання різного рівня складності залежно від попередньої підготовки. Аудиторні зустрічі при цьому виконують функцію синхронізації – повернення індивідуальних траєкторій у спільне навчальне русло, забезпечення колективної рефлексії та взаємодії.

Третій механізм – посилення зворотного зв’язку. У межах змішаного навчання зворотний зв’язок надається у кількох форматах: автоматизований миттєвий – від інтерактивних онлайн-завдань; колегіальний – у форматі peer-review письмових робіт чи презентацій; персональний від викладача – як під час аудиторних консультацій, так і через асинхронні онлайн-канали. Така багатоканальна система зворотного зв’язку істотно перевершує можливості як суто аудиторного, так і суто онлайн-форматів.

Четвертий механізм пов’язаний із можливостями для роботи з аналітикою навчання. Цифровий компонент змішаного навчання генерує детальні дані про активність студентів – кількість виконаних завдань, час, витрачений на матеріал, типові помилки, точки зупинки. Ці дані стають основою для дидактичних рішень викладача: на що звернути увагу під час наступного аудиторного заняття, які теми потребують додаткового пояснення, яким студентам слід запропонувати індивідуальну підтримку. У повністю аудиторному навчанні такі дані недоступні, а в повністю онлайн-навчанні – рідко використовуються для коригування педагогічної взаємодії.

П’ятий механізм – розширення доступу до автентичних та якісних навчальних ресурсів. Онлайн-компонент змішаного навчання дозволяє інтегрувати у курс матеріали світових університетів (MOOC-платформи Coursera, edX), бібліотек автентичних відео (TED, BBC), спеціалізованих лінгвістичних ресурсів (Cambridge English, Oxford Learner’s Dictionaries) тощо. Без онлайн-розширення такий доступ був би практично неможливим в умовах обмеженого аудиторного часу.

Втім, інноваційний потенціал змішаного навчання реалізується далеко не автоматично. Дослідження демонструють, що погано спроектоване змішане навчання може давати гірші результати, ніж якісне традиційне навчання. Ключовими чинниками успіху є чітка інтеграція онлайн- та аудиторного компонентів (а не їх паралельне співіснування), методично виправданий розподіл навчального змісту між двома форматами, продумана система оцінювання, що враховує обидва компоненти, а також достатній рівень підготовки викладачів до роботи в гібридному форматі.

Підсумовуючи, інноваційний потенціал змішаного навчання у викладанні англійської мови виходить далеко за межі простого «додавання технологій». Це нова освітня парадигма, що дозволяє переосмислити функції аудиторного й

позааудиторного часу, забезпечити індивідуалізацію навчальних траєкторій, посилити систему зворотного зв'язку та інтегрувати у курс широкий спектр сучасних ресурсів. Подальша інтеграція цієї парадигми у вітчизняну вищу освіту вимагає системних змін – від методичної підготовки викладачів до перегляду нормативної бази та інфраструктурного забезпечення закладів освіти.

Yana Yaremych,
student majoring in «Ecology»

Liudmyla Klymenko,
Head of the English Philology Department,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

BLENDED LEARNING AS A MODERN MODEL FOR ORGANIZING THE EDUCATIONAL PROCESS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

The current evolution of higher education is taking place amid rapid digitalization and security challenges. The COVID-19 pandemic and the full-scale invasion of Ukraine by an aggressor country have revealed significant shortcomings of purely distance learning; therefore, blended learning is emerging as the most promising form of organizing the educational process (Rudynskyi, 2022). Its theoretical foundations and practical implementation are being studied by K. Buhaychuk, O. Yefremova, K. Bakhtiyarova, Y. Bilyk, and others.

Blended learning is a purposeful process of acquiring knowledge, skills, and competencies within the framework of formal education, part of which is delivered remotely using ICT (Yefremova, 2023). O. Kryvonos and O. Korotun view it as the integration of in-class and out-of-class activities based on traditional, e-learning, and mobile learning, with learners self-managing their time and pace (Kryvonos, Korotun, 2015). In the scientific literature, the term “blended learning” is also used to refer to “combined” or “hybrid” learning (Buhaychuk, 2016).

Blended learning is implemented at the levels of the curriculum, discipline, class, and out-of-class work. N. Shandra, O. Yuzik, and N. Zlenko identify four levels according to Graham’s classification: activity, course, program, and institutional (Shandra et al., 2021). Common models include rotational, “flipped classroom,” flex, and self-blended learning (Bakhtiyarova, 2024). Technical support for online learning includes the following platforms: Classroom, Moodle, video conferencing tools (Zoom, Google Meet), testing tools (Kahoot!, Google Forms), and visualization tools (Canva, Padlet, Jamboard, etc.) (Bilyk, 2025).

This approach personalizes learning, taking into account the individual needs, learning pace, and ability to process and analyze information of each student. A survey found that 81% of students support the blended learning format, citing its flexibility, mobility, and safety (Bilyk, 2025). The implementation of blended learning in higher

education institutions offers benefits in the form of reduced classroom hours without compromising the quality of education, and also encourages the development of teachers' ICT competencies (Yefremova, 2023; Kryvonos, Korotun, 2015).

The main challenges include technical issues (51% of respondents), decreased motivation (17%), and a lack of face-to-face interaction (14%) (Bilyk, 2025). To improve effectiveness, the following are proposed: alternative methods of presenting material to students, detailed (additional) consultations, consideration of individual characteristics, a reliable approach to assignment deadlines, and encouragement for independent work (Bilyk, 2025; Buhaychuk, 2016).

In conclusion, the blended learning format is a relevant model for organizing the educational process in higher education institutions, combining the advantages of in-person and digital learning. The typology of its models is an important component of new digital didactics, and especially under martial law—the optimal form that ensures the continuity and quality of education (Shandra et al., 2021).

References

1. Bakhtiyarova, H. (2024). Pedagogical models of blended learning: typology, effectiveness, and implementation conditions. *Innovative Professional Education*, 1(14), 31–35.
2. Bilyk, Y. P. (2025). Ways to improve the effectiveness of blended learning in higher education institutions under martial law. *Academic Visions*, No. 40.
3. Bugaychuk K. L. (2016). Blended learning: theoretical analysis and strategy for implementation in the educational process of higher education institutions. *Information Technologies and Learning Tools*, 54(4), 1–18.
4. Yefremova O. (2023). Blended learning in higher education institutions. *Educational and Pedagogical Sciences*, 7–14.
5. Kryvonos, O. M., & Korotun, O. V. (2015). Blended learning as the basis for developing teachers' ICT competence. *Scientific Notes of V. Vynnychenko KDPU*, Vol. 8(II), 19–23.
6. Tsunyak, O. P., & Rozlutska, G. M. (2021). Blended learning as an innovative form of organizing the educational process in higher education institutions. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Pedagogy. Social Work*, 2(49), 232–235.
7. Shandra N. A., Yuzik O. P., Zlenko N. M. (2021). Blended learning in higher education institutions: definitions, levels, and categories. *Graal of Science*, 1, 360–364.

Качмарчик Світлана Григорівна,
к. пед. н., доцент,
доцент кафедри англійської філології,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ОНЛАЙН: ДИСТАНЦІЙНЕ ТА ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ

Стрімка цифровізація освітнього простору, посилена досвідом тривалого онлайн-навчання періоду карантинних обмежень та воєнного стану, докорінно змінила підходи до викладання іноземних мов у закладах вищої освіти. Дистанційне та змішане навчання сьогодні розглядаються не як тимчасова відповідь на кризові виклики, а як повноцінні форми організації освітнього процесу, що мають власну методологію, інструментарій та критерії ефективності. Принципово важливо чітко розрізняти два суміжні поняття: «дистанційне навчання», що передбачає повну територіальну та часову розділеність учасників процесу, та «змішане навчання» (blended learning), яке інтегрує синхронні аудиторні зустрічі з асинхронними онлайн-компонентами в межах єдиного навчального плану.

Сучасні наукові розвідки засвідчують, що ефективність вивчення англійської мови в онлайн-форматі залежить від низки взаємопов'язаних чинників: рівня цифрової компетентності викладача та студента, якості методичного забезпечення, добору цифрових платформ і ресурсів, продуманої системи зворотного зв'язку та психологічної готовності учасників до автономної навчальної діяльності. На відміну від традиційного аудиторного заняття, де викладач має безпосередній контакт зі студентами і може миттєво корегувати темп та зміст роботи, дистанційне навчання вимагає ретельного попереднього планування навчальної траєкторії, прозорого структурування матеріалу за модульним принципом та послідовного моніторингу прогресу здобувачів.

Змішане навчання реалізується через кілька базових моделей. «Перевернутий клас» (flipped classroom) передбачає засвоєння теоретичного матеріалу самостійно онлайн із подальшим використанням аудиторного часу для практики, обговорення та розв'язання комунікативних завдань. Ротаційна модель чергує онлайн- та офлайн-етапи протягом тижня або модуля. Гнучка модель дозволяє кожному студенту вибудовувати власну траєкторію залежно від рівня підготовки. Для викладання англійської мови особливо продуктивною є комбінація «перевернутого класу» з елементами проєктної роботи: вивільнений аудиторний час спрямовується на розвиток продуктивних мовленнєвих навичок – говоріння та письма, – які потребують безпосередньої взаємодії з викладачем і одногрупниками.

Серед інструментарію, що зарекомендував себе у мовній онлайн-освіті, виокремимо платформи систем управління навчанням (LMS) – Moodle, Google Classroom, Microsoft Teams, Canvas, – які забезпечують структуроване середовище для розміщення матеріалів, проведення тестів, обговорення завдань та обліку результатів. Окрему групу складають спеціалізовані ресурси для вивчення англійської мови: Duolingo, Quizlet, Memrise, BBC Learning English, EnglishCentral, що пропонують гейміфіковані вправи, інтерактивні словники, автентичні аудіо- й відеоматеріали різного рівня складності. Інструменти штучного інтелекту (ChatGPT, Grammarly, DeepL, ELSA Speak) відкривають принципово нові

можливості для індивідуалізованої роботи над лексикою, граматикою, вимовою та письмовою комунікацією.

Водночас онлайн-формат супроводжується низкою специфічних викликів. Серед них – зниження рівня мотивації та концентрації внаслідок «екранної втоми»; обмежені можливості для розвитку усного спонтанного мовлення в умовах опосередкованої комунікації; складність забезпечення академічної доброчесності під час оцінювання; нерівномірний доступ студентів до якісного інтернет-з'єднання та цифрових пристроїв, особливо в умовах війни. Дослідження свідчать, що ці фактори істотно впливають на результативність навчання, особливо для студентів початкових рівнів володіння мовою, для яких безпосередній контакт із викладачем залишається критично важливим.

Подолання згаданих викликів вимагає системних методичних рішень. По-перше, доцільно формувати онлайн-курси з опорою на принципи мікронавчання: короткі модулі тривалістю 15–20 хвилин, чіткі навчальні цілі та регулярний контроль засвоєння. По-друге, важливо інтегрувати у дистанційний процес елементи кооперативної роботи – парні діалоги в окремих віртуальних кімнатах, групові проєкти, реєр-геview письмових робіт, спільні презентації. По-третє, потребує перегляду й сама система оцінювання – зміщення акценту з підсумкових тестів на формувальне оцінювання, портфоліо, презентації та усні співбесіди, що знижує ризик академічної недоброчесності та водночас стимулює розвиток комунікативних навичок.

Особливо перспективною видається інтеграція аналітики навчання (Learning Analytics) у процес викладання англійської мови. Збір та аналіз даних про активність студентів – кількість виконаних завдань, час, витрачений на матеріал, типові помилки, динаміку прогресу – дозволяє викладачу своєчасно ідентифікувати труднощі окремих здобувачів та коригувати індивідуальну траєкторію. Це особливо актуально у змішаному форматі, де аналітичні дані з онлайн-компоненту можуть слугувати основою для індивідуалізованих рекомендацій під час аудиторних занять, перетворюючи кожне заняття на цілеспрямовану відповідь на конкретні запити кожного студента.

Узагальнюючи, дистанційне та змішане навчання іноземних мов сьогодні постають як два взаємодоповнювальні модуси освітньої практики, кожен з яких має свої сильні сторони та обмеження. Раціональне поєднання обох форматів, побудоване на чіткому методологічному фундаменті, ретельно дібраному цифровому інструментарії та продуманій системі підтримки студентів, здатне забезпечити високу якість мовної підготовки, що відповідає потребам сучасного інформаційного суспільства. Подальші наукові розвідки доцільно зосередити на емпіричному вивченні ефективності окремих моделей змішаного навчання у мовній освіті, на розробці критеріїв якості онлайн-курсів з англійської мови та на формуванні методичних рекомендацій щодо інтеграції технологій штучного інтелекту у процес викладання.

Anhelina Kamenchuk
student majoring in «Law»
Iryna Chernelia,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF HYBRID LEARNING IN HIGHER EDUCATION

Hybrid learning, often referred to as blended learning, represents a transformative model in contemporary higher education that integrates traditional face-to-face instruction with digitally mediated learning environments (Garrison & Vaughan, 2008). This approach has gained significant prominence in recent years due to the rapid advancement of information technologies, the growing demand for flexible education, and the global disruptions caused by the COVID-19 pandemic (OECD, 2020; UNESCO, 2021). As universities seek to modernize their pedagogical frameworks, hybrid learning emerges as both an innovative solution and a complex challenge (Graham, 2013).

One of the most significant advantages of hybrid learning lies in its capacity to enhance flexibility and accessibility. By enabling students to engage with course materials asynchronously, it accommodates diverse learning needs and personal circumstances (Graham, 2013, p. 335). This is particularly relevant for non-traditional students, including those who are employed, geographically distant, or have physical limitations. Furthermore, hybrid learning fosters a more student-centered approach by allowing individuals to regulate their own learning pace, revisit instructional content, and engage with multimedia resources that support deeper understanding (Hrastinski, 2019).

In addition to flexibility, hybrid learning contributes substantially to the development of digital competencies. In an increasingly digitized world, the ability to navigate online platforms, collaborate virtually, and critically evaluate digital information is essential (OECD, 2020). Through regular interaction with educational technologies, students not only acquire subject-specific knowledge but also develop transferable skills that are highly valued in the modern labor market. Simultaneously, educators are encouraged to innovate their teaching practices, incorporating interactive tools and data-driven methods to enhance learning outcomes (Garrison & Vaughan, 2008).

Another notable advantage is the potential for cost efficiency. Hybrid models can reduce institutional expenses related to physical infrastructure, while also lowering financial burdens on students, such as commuting and accommodation costs (UNESCO, 2021). Moreover, the integration of online components allows universities to reach a broader audience, thereby increasing educational inclusivity and expanding access to higher education on a global scale (OECD, 2020).

Despite these benefits, hybrid learning presents a number of significant challenges. A primary concern is the issue of student engagement and motivation. The online component may lead to reduced participation, feelings of isolation, and diminished accountability, particularly if courses are not carefully designed to encourage interaction (Hrastinski, 2019). Effective hybrid learning requires a deliberate balance between synchronous and asynchronous activities, as well as the implementation of collaborative and interactive pedagogical strategies (Garrison & Vaughan, 2008).

Another critical disadvantage is the persistence of the digital divide. Unequal access to reliable internet connections, modern devices, and digital literacy skills can exacerbate existing social inequalities (OECD, 2020). As a result, some students may be disadvantaged in hybrid learning environments, which raises important questions about equity and inclusion in higher education (UNESCO, 2021).

Additionally, the implementation of hybrid learning often imposes an increased workload on instructors. Designing high-quality hybrid courses requires substantial time, technical expertise, and pedagogical adaptation (Garrison & Vaughan, 2008). Educators must simultaneously manage in-person and online interactions, assess student performance through multiple formats, and ensure the coherence of the overall learning experience (Graham, 2013).

Quality assurance and academic integrity also remain pressing concerns. Ensuring that learning outcomes are consistently achieved across different modes of delivery is a complex task (Means et al., 2013).

References

1. Graham C. R. Emerging practice and research in blended learning // *Handbook of Distance Education* / за ред. M. G. Moore. – New York : Routledge, 2013. – С. 333–350.
2. Garrison D. R., Vaughan N. D. *Blended learning in higher education: framework, principles, and guidelines*. – San Francisco : Jossey-Bass, 2008. – 272 p.
3. Hrastinski S. What do we mean by blended learning? // *TechTrends*. – 2019. – Vol. 63, № 5. – P. 564–569.
4. Means B., Toyama Y., Murphy R., Baki M. The effectiveness of online and blended learning: a meta-analysis // *Teachers College Record*. – 2013. – Vol. 115, № 3. – P. 1–47.
5. OECD. *Education responses to COVID-19: embracing digital learning and online collaboration*. – Paris : OECD Publishing, 2020. – 15 p.
6. UNESCO. *Hybrid learning and education transformation*. – Paris : UNESCO, 2021. – 20 p.

*Катрич Віталій Євгенійович,
студент спеціальності
«Інженерія програмного забезпечення»
Ямнич Наталія Юрійвна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

МОДЕЛЬ «ПЕРЕВЕРНУТИЙ КЛАС» У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

У сучасних умовах глобалізації та стрімкої цифровізації вищої освіти англійська мова професійного спрямування (English for Specific Purposes – ESP) трансформується з допоміжної дисципліни на критично важливий інструмент професійної виживаності. Традиційна модель навчання, де викладач витрачає левову частку аудиторного часу на пасивне пояснення граматичних правил або колективне читання текстів, остаточно вичерпала свою ефективність. На зміну їй приходить концепція змішаного навчання (Blended Learning), ядром якої є модель «Перевернутого класу» (Flipped Classroom). Цей підхід радикально переосмислює використання найдорожчого ресурсу в освіті – часу безпосередньої взаємодії викладача та студента, переносячи акцент із пасивного засвоєння інформації на активну мовленнєву практику та розвиток професійних компетенцій.

Для глибинного розуміння суті «Перевернутого класу» необхідно звернутися до класичної таксономії Блума. У традиційній моделі нижчі когнітивні рівні, такі як знання та розуміння, опрацьовуються в аудиторії під наглядом викладача, тоді як найскладніші етапи – застосування, аналіз та синтез – залишаються студенту для самостійного виконання вдома, часто без належної підтримки.

«Перевернутий клас» дзеркально змінює цей підхід: до аудиторного заняття, використовуючи можливості LMS (Moodle або Google Classroom), студенти самостійно опановують базу – переглядають відеолекції, вивчають термінологію та проходять вступне тестування. Таким чином, безпосередньо в аудиторії час присвячується виключно рівням вищого порядку. Студенти застосовують уже вивчену лексику в дебатах, аналізують складні бізнес-кейси та синтезують рішення для реальних професійних проблем. Це робить освітній процес більш логічним: рутинна робота виконується індивідуально, а творча та інтерактивна – у групі.

Викладання мови професійного спрямування має свої унікальні особливості, які ідеально корелюють із моделлю «Перевернутого класу». Особливої уваги заслуговує робота з термінологічним апаратом. В межах ESP студенти мають засвоїти колосальний масив специфічної лексики, що асинхронно реалізується через інтерактивні картки (Quizlet), аудіозаписи та контекстуальні відео. Це дозволяє кожному студенту повертатися до складних фрагментів необхідну кількість разів.

Водночас аудиторне заняття перетворюється на справжній «симуляційний центр». Для майбутніх юристів це може бути проведення імітованого судового засідання (Moot Court), для медиків – встановлення діагнозу на основі аналізу симптомів, а для інженерів – презентація та захист технічного проєкту перед експертною комісією одногрупників. Мова тут стає не метою, а дієвим засобом вирішення фахових завдань.

Впровадження цієї моделі неминує вимагати зміни ідентичності самого викладача. Він перестає бути «Мудрецем на сцені» (Sage on the stage) – єдиним джерелом істини – і стає «Провідником поруч» (**Guide on the side**), виконуючи ролі фасилітатора та коуча.

Тепер викладач виступає дизайнером освітнього середовища, створюючи мотиваційний цифровий контент. Він стає діагностом, який аналізує результати попередніх онлайн-тестів ще до початку заняття, щоб точно скоригувати план роботи. В аудиторії ж викладач діє як модератор, що майстерно управляє груповою динамікою, стимулює професійні дискусії та надає точковий зворотний зв'язок у процесі живої комунікації.

Варто визнати, що ефективність «Перевернутого класу» не є автоматичною; вона напряму залежить від психологічної готовності обох сторін. Ключовим викликом стає готовність студентів до автономії, що потребує високого рівня самодисципліни та тайм-менеджменту. Для підтримки мотивації викладач має забезпечувати високу якість контенту: він повинен бути мультимедійним, фрагментованим (у форматі мікронавчання) та інтерактивним, уникаючи перетворення домашньої роботи на виснажливе читання статичних документів. Крім того, це висуває нові вимоги до цифрової грамотності самого педагога, який має впевнено володіти інструментами візуалізації даних та налаштування складних освітніх платформ.

Модель «Перевернутого класу» у викладанні професійної англійської мови – це не просто заміна паперових підручників на цифрові ресурси. Це фундаментальна перебудова освітнього досвіду, яка ставить студента в центр процесу, а мову перетворює на живий інструмент діяльності. Впровадження цієї моделі дозволяє підготувати не просто фахівця, який «знає правила», а професіонала, здатного до критичного мислення, ефективної командної роботи та безперервної самоосвіти, що і є головною конкурентною перевагою на сучасному глобальному ринку праці.

*Харчук Наталія Сергіївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

РОЗВИТОК ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Сучасна освітня система України зазнала безпрецедентних викликів унаслідок повномасштабної війни. Руйнування навчальних закладів, вимушене переміщення мільйонів громадян, нестабільний доступ до електроенергії та інтернету суттєво вплинули на організацію освітнього процесу. У цих умовах дистанційне та змішане навчання стали ключовими інструментами забезпечення безперервності освіти. Їх розвиток набув не лише практичного, а й стратегічного значення для збереження людського потенціалу країни.

Дистанційне навчання передбачає організацію освітнього процесу за допомогою цифрових технологій без фізичної присутності учасників у навчальному закладі. Воно реалізується через онлайн-платформи, відеоконференції, електронні ресурси та інтерактивні інструменти.

Змішане навчання (blended learning) поєднує традиційні очні заняття з дистанційними формами. Такий підхід дозволяє адаптувати навчання до конкретних умов, зокрема безпекової ситуації в регіоні. В українських реаліях це означає гнучке чергування онлайн- і офлайн-форматів залежно від повітряних тривог, стану інфраструктури та можливостей учнів.

Війна зробила дистанційне навчання не альтернативою, а необхідністю. Значна кількість учнів змушена навчатися за межами своїх шкіл або навіть за кордоном. Освітній процес відбувається в умовах постійного стресу, небезпеки та нестабільності.

Дистанційні технології дозволили:

7. зберегти доступ до освіти для дітей із тимчасово окупованих територій;
8. забезпечити навчання для внутрішньо переміщених осіб;
9. підтримувати зв'язок між учнями та вчителями незалежно від їхнього місця перебування;
10. організувати навчання навіть під час перебування в укриттях.

Таким чином, освіта стала важливим фактором психологічної стабільності, надаючи відчуття нормальності та структури в умовах невизначеності.

Розвиток дистанційного навчання в Україні значно прискорився завдяки впровадженню цифрових технологій. Освітні заклади активно використовують системи управління навчанням, відеоконференції зв'язок та інтерактивні платформи.

Серед ключових технологічних рішень:

1. використання платформ для організації курсів, завдань і оцінювання;
2. проведення онлайн-уроків у синхронному форматі;
3. застосування асинхронного навчання, що дозволяє учням працювати у зручний час;
4. використання мобільних додатків і месенджерів для швидкої комунікації.

Особливого значення набуло створення національних освітніх ресурсів, які забезпечують доступ до якісного навчального контенту навіть за обмежених можливостей.

Перехід до дистанційного та змішаного навчання потребував трансформації педагогічних підходів. Традиційні методи викладання виявилися недостатньо ефективними в онлайн-середовищі, що зумовило необхідність їх модернізації.

Основні зміни включають:

1. акцент на компетентнісному підході, а не лише на засвоєнні знань;
2. використання інтерактивних методів навчання (онлайн-дискусії, проектна робота, групові завдання);
3. скорочення обсягу матеріалу з одночасним підвищенням його якості;
4. впровадження гейміфікації для підвищення мотивації учнів;
5. розвиток самостійності та відповідальності здобувачів освіти.

Учитель у таких умовах виступає не лише джерелом знань, а й фасилітатором, який організовує навчальний процес і підтримує учнів.

Виклики та проблеми

Попри значні досягнення, дистанційне та змішане навчання в Україні супроводжується низкою проблем:

1. Цифрова нерівність – не всі учні мають доступ до якісного інтернету та сучасних пристроїв.
2. Психологічне навантаження – постійний стрес, пов'язаний із війною, впливає на здатність до навчання.
3. Технічні труднощі – перебої з електроенергією та зв'язком ускладнюють регулярність занять.
4. Професійна підготовка вчителів – не всі педагоги мають достатній рівень цифрової компетентності.
5. Зниження рівня соціалізації – обмежене живе спілкування негативно впливає на розвиток учнів.

Ці виклики потребують системного підходу та державної підтримки.

Переваги та можливості

Водночас дистанційне та змішане навчання відкрили нові перспективи для розвитку освіти:

1. гнучкість у виборі часу та темпу навчання;
2. доступ до міжнародних освітніх ресурсів;
3. розвиток цифрових навичок;
4. індивідуалізація навчального процесу;
5. можливість навчання протягом життя.

Українські вчителі продемонстрували високий рівень адаптивності та інноваційності, що стало важливим фактором успішної трансформації освіти.

Перспективи розвитку

У післявоєнний період дистанційне та змішане навчання залишатимуться важливими складовими освітньої системи. Основні напрями розвитку включають:

6. модернізацію цифрової інфраструктури;
7. забезпечення рівного доступу до технологій;
8. підвищення кваліфікації педагогів;
9. розвиток національного освітнього контенту;
10. інтеграцію української освіти в європейський простір.

Особливу увагу слід приділити поєднанню найкращих практик онлайн- та офлайн-навчання для створення ефективної, гнучкої та стійкої освітньої системи.

Розвиток дистанційного та змішаного навчання в Україні є відповіддю на виклики війни та водночас можливістю для глибокої модернізації освітньої системи. Попри складні умови, українська освіта продемонструвала здатність до швидкої адаптації та впровадження інновацій.

У майбутньому ці форми навчання не лише збережуть свою актуальність, а й стануть основою для побудови сучасної, доступної та ефективної освіти, що відповідатиме потребам глобалізованого світу.

*Коломієць Дарина,
студентка спеціальності «Екологія»
Клименко Людмила Володимирівна,
в. о. завідувача кафедри англійської філології,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ЗМІШАНИЙ ФОРМАТ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У сучасному світі спостерігаються різні тенденції, які застосовуються під час здобуття вищої освіти. Зокрема, це форми навчання, які регламентуються кожним навчальним закладом окремо. До прикладу, існують такі види навчання: очна(денна, вечірня), заочна, дистанційна, дуальна та змішана. Розглянемо змішану форму навчання.

Насамперед, варто зрозуміти, що означає “змішана” форма. У загальних рисах така форма навчання передбачає виконання певного обсягу роботи студентом на очних заняттях, а інша частина матеріалу залишається для самоопрацювання. Таким чином, студенти повинні опрацювати задану тему, користуючись наданими електронними чи іншими ресурсами. Дуже часто під “змішаною” мають на увазі поєднання очної форми з дистанційною. Часто змішане навчання реалізується як поєднання очної та дистанційної форм: лекційний матеріал подається дистанційно, тоді як практичні заняття проводяться в аудиторії під керівництвом викладача.

Також слід відзначити підхід “перевернутого навчання” (upside-down education). Така форма передбачає попереднє самостійне вивчення матеріалу студентами. А вже під час очних занять вони мають змогу обговорити дискусійні питання у групі або ж проконсультуватися із викладачем, якщо виникли певні труднощі під час опрацювання матеріалу.

Отже, на сучасному етапі розвитку та вдосконалення системи освіти, зокрема й форм викладання, вищі навчальні заклади пропонують здобувачам освіти різні підходи та методики, які забезпечують підвищення ефективності навчання.

Коломієць Марія Олександрівна,
студентка спеціальності «Право»
Чернеля Ірина Миколаївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

Сучасна парадигма вищої освіти зазнає суттєвих трансформацій під впливом глобальної цифровізації, що вимагає впровадження гнучких та адаптивних моделей навчання. Однією з найбільш перспективних стратегій є змішане навчання (*blended learning*), яке інтегрує традиційну аудиторну роботу з цифровими технологіями, створюючи цілісну та персоналізовану екосистему. Цифрові інструменти в цій моделі виступають не просто як технічне доповнення, а як фундаментальна основа, що забезпечує структурність, інтерактивність та доступність освітнього процесу. Ключовим елементом реалізації змішаного навчання є системи управління навчанням (LMS), такі як Moodle, Canvas або Google Classroom. За словами В. М. Кухаренка (2022), ці платформи дозволяють централізувати освітній контент, забезпечують автоматизацію контролю знань та створюють умови для асинхронного навчання, де студент отримує можливість самостійно регулювати темп опанування матеріалу. Це сприяє розвитку автономності здобувачів, що є критично важливим для сучасної вищої школи.

Особливе місце в цифровій трансформації освіти посідає модель «перевернутого класу» (*flipped classroom*), реалізація якої неможлива без якісних цифрових ресурсів. У межах цієї моделі теоретичний базис переноситься у віртуальний простір через використання інтерактивних відеолекцій, подкастів та мультимедійних лонгрідів, тоді як аудиторний час фокусується на активних методах навчання: дискусіях, проєктній діяльності та вирішенні практичних кейсів (Buryka, 2021). Такий підхід значно підвищує когнітивну залученість студентів, оскільки цифрові сервіси спільної роботи (наприклад, Google Workspace, Miro, Padlet) дозволяють здійснювати групову взаємодію в режимі реального часу, незалежно від фізичної локації учасників (Тринус, 2023). Крім того, впровадження ігрових механік через сервіси Kahoot або Quizizz дозволяє підтримувати високий рівень мотивації та здійснювати оперативний діагностичний контроль знань.

Важливою перевагою використання цифрових технологій є можливість застосування аналітики навчання (*Learning Analytics*). Як зазначає О. І. Гура (2020), цифрові сліди, які залишають студенти під час роботи в електронному середовищі, дозволяють викладачам здійснювати моніторинг активності, ідентифікувати прогалини в знаннях та вчасно коригувати індивідуальні освітні траєкторії. Це

забезпечує вищий рівень інклюзивності та персоналізації, ніж традиційні методики. Водночас успішна реалізація змішаного навчання потребує постійного вдосконалення цифрової компетентності викладацького складу та розробки якісного цифрового контенту, що відповідає дидактичним принципам вищої школи. Таким чином, цифрові технології є стратегічним ресурсом, що гарантує стійкість та ефективність освітнього процесу в умовах постійних викликів та динамічного розвитку інформаційного суспільства.

Список використаних джерел

1. Гура О. І. Цифровізація вищої освіти: виклики та перспективи. *Педагогіка та психологія*. 2020. Вип. 63. С. 12–21.
2. Кухаренко В. М. Змішане навчання в закладах вищої освіти. *Інформаційні технології в освіті*. 2022. № 1 (50). С. 25–42.
3. Морзе Н. В., Гладун М. А., Варченко-Троценко Л. О. Побудова моделі змішаного навчання у вищій школі. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2023. Т. 94, № 2. С. 104–122.
4. Тринус О. В. Інноваційні цифрові інструменти в організації змішаного навчання. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». 2023. Вип. 2 (52). С. 115–119.
5. Byrka M. Digital Transformation of Higher Education: Blended Learning Experience. *Journal of Education and E-Learning Research*. 2021. Vol. 8, No. 3. P. 284–291.
6. Garrison D. R., Kanuka H. Blended learning: Uncovering its transformative potential in higher education. *The Internet and Higher Education*. 2004. Vol. 7, No. 2. P. 95–105.

Iryna Kostiuk,
student majoring in
«International Business Management»
Oleksandr Sodel,
Candidate of Philological Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

BEST PRACTICES OF BLENDED LEARNING IN EUROPEAN UNIVERSITIES: COMPARISON OF AUSTRIA AND FRANCE (ERASMUS EXPERIENCE)

Blended learning has become one of the key trends in modern higher education, combining traditional face-to-face instruction with online and digital learning components. This approach has gained particular importance in European universities due to the rapid digitalization of education and the impact of global challenges such as the COVID-19 pandemic. Within the Erasmus+ programme, blended learning plays an

important role in supporting academic mobility and international cooperation between universities.

In Austria, blended learning is implemented in a structured and academically oriented way. The learning process is largely based on self-directed study, where students are expected to independently search for information, complete assignments, and manage their own academic progress. At the same time, the schedule is relatively flexible, allowing students to combine face-to-face classes with virtual learning components. Such an approach promotes autonomy, responsibility, and the development of independent learning skills. In addition, initiatives such as Blended Intensive Programmes (BIP) demonstrate how Austrian universities integrate online and offline components within a clearly organized educational framework.

In contrast, the French approach to blended learning demonstrates a stronger emphasis on flexibility and practical application of knowledge. During my Erasmus exchange in France, the educational process was fully face-to-face; however, it was characterized by a flexible structure and a student-centred approach. My studies focused on a new interdisciplinary subject – sustainable luxury – which combined theoretical concepts with their practical application in real-life contexts. This approach encouraged active participation, critical thinking, and the development of communication skills, rather than strict adherence to rigid academic requirements.

At the same time, an important aspect of my experience is that during both exchanges in Austria and France, I continued my studies at my home university in Ukraine. Since the subjects studied abroad differed from my main academic programme, I had to study in parallel using online platforms. This required active use of digital tools to communicate with lecturers, complete assignments, and participate in practical and laboratory work online. Therefore, my experience represents a real example of blended learning, where international face-to-face education was combined with continuous online learning at the home institution.

Another significant difference, compared to my experience in Ukraine, is the strong emphasis on group work in both Austrian and French universities. Collaborative tasks and group projects were an essential part of the learning process. While this approach is intended to develop teamwork and communication skills, it also revealed certain challenges, such as unequal participation among group members and difficulties in responsibility distribution. Adapting to this format required the development of additional competencies, including coordination, time management, and effective communication in an international environment.

A comparative analysis shows that Austria and France implement blended learning in different but complementary ways. Austria emphasizes structured organization, self-directed learning, and institutional integration of online and offline components. In contrast, France focuses on flexibility, student autonomy, and practical application of knowledge. Both approaches have their advantages and limitations, but together they demonstrate the diversity of blended learning models in European higher education.

In conclusion, blended learning plays a crucial role in the development of modern higher education systems. The Erasmus+ programme significantly contributes to the implementation of innovative teaching methods and supports the integration of different

learning formats. The most effective model of blended learning appears to be a combination of structured academic frameworks, as seen in Austria, and flexible, practice-oriented approaches, as demonstrated in France. Such a combination ensures both academic quality and adaptability to students' individual needs.

References

1. European Commission. (2022). Erasmus+ Programme Guide.
2. Graham, C. R. (2020). Blended learning systems: Definition and current trends.
3. Means, B., Toyama, Y., Murphy, R., & Baki, M. (2013). The effectiveness of online and blended learning.
4. OECD. (2021). The state of higher education.

Ivan Kucher,
student majoring in «Law»
Iryna Chernelia,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

BLENDING INSTRUCTION AS A CURRENT PARADIGM IN HIGHER EDUCATION SYSTEMS

Blended instruction (blended learning) has gained popularity in contemporary higher education, fusing face-to-face instruction with online learning and digital learning. It focuses on greater flexibility, accessibility, and education's overall effectiveness while adapting to the requirements of the digital age and globalization. When used appropriately, blended learning is a method (both synchronous as well as asynchronous) that can ensure that students will access the course material, so that they can work through it without being interrupted by the instructor and other students. The integration of the two increases learning through increased independence, critical thinking and active involvement [1].

One of the primary benefits of blended instruction is that it is accessible to all different learning styles. Multimedia, online discussions, interactive tools can be useful in supplement to traditional lecture/seminar learning. Blended instruction is often more effective for student communication, and effective for academic development. Consequently, higher education institutions can offer a more personalized and student-centered learning experience. In addition, blended teaching promotes organizational change due to its promotion of digital competences among teachers and learners. It requires universities to reformulate curriculum, invest in technological infrastructure and education of academic staff to promote a transition toward new pedagogic models [2].

Blended instruction also facilitates collaboration and communication. Online networks provide a platform for the ongoing communication in different social contexts:

outside the four walls of school and at home. However, in a new context, when students from diverse backgrounds are included, learning is a vital process [3].

What is equally essential in blended instruction is learning lifelong skills and practice. The integration of independent online education and guided in-person study promotes self-regulation, time management and digital skills related to digital literacy, which are prerequisites in the modern business world [1].

Blended learning also enhances the robustness of higher education institutions through resilience, especially in a time of distress from a crisis like pandemic or other disruptions. Online components help institutions to avoid interruption in learning processes while the conventional classroom provides the main form of this education [2]. Also, blended instruction promotes the application of empiricism in the field of education. Analytics on student performance and engagement are available via learning management systems and digital tools that allow instructors to modify teaching strategies and provide targeted support to students who might be struggling to perform [3].

Blended learning paradigm, at the same time, advocates a change in the teacher's role from communicators of knowledge to enablers and guides. It is important for teachers to show students how to do learning pathways, facilitate collaboration, and facilitate their assessment of information critically, which is even more essential in the information era of digital technologies [2].

Blended instruction also supports inclusivity within education as a whole, as it offers the opportunity for students to benefit from multiple learning pathways. Differentiated learning for students with various needs, backgrounds, and/or contexts is essential to achieve the desired level of access for all students to higher education and thus ensure equal access [1, 3].

But there are some challenges with the transition to blended learning. Not to mention the technological readiness we need, digital literacy and a good course design. Blended instruction without a well-structured approach can reduce engagement and cause unequal access to educational tools.

Therefore, the effectiveness of blended learning relies on the level of balance between online and offline components. Failing to integrate them properly reduces the quality, whereas a systematic approach enhances efficiency and student satisfaction in teaching. Blended instruction is a transition in higher education paradigms, a transformation of teaching methods to match modern technology and changing times. When implemented effectively, it enhances academic achievement, flexibility, and students' readiness for the challenges of the modern world.

Список використаних джерел

1. Blended Learning in Higher Education [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/97083482/d5np4d20230110-1-1dhdo25-libre.pdf> (дата звернення: 25.04.2026).
2. Ceneciro C. Blended Teaching in Tertiary Education: Framework for Building the Capacity of HEI for Paradigm Shift [Електронний ресурс] / C. Ceneciro. - Режим доступу: https://www.researchgate.net/profile/Collin-Ceneciro-2/publication/361551791_Blended_Teaching_in_Tertiary_Education_Framework_for_

Building_the_Capacity_of_HEI_for_Paradigm_Shift/links/654b337fce88b87031d43f47/Blended-Teaching-in-Tertiary-Education-Framework-for-Building-the-Capacity-of-HEI-for-Paradigm-Shift.pdf (дата звернення: 25.04.2026).

3. Blended Learning // Australian Journal of Educational Technology [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://ajet.org.au/index.php/AJET/article/view/3100/1460> (дата звернення: 25.04.2026).

Мельник Оксана Олександрівна,
студентка спеціальності «Професійна освіта»
Зайцева Наталія Петрівна,
к. філол. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

ПОЄДНАННЯ ОНЛАЙН ТА ОФЛАЙН НАВЧАННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ НАВИЧОК ДІЛОВОЇ АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Сучасні тенденції розвитку освіти в умовах цифровізації та глобалізації зумовлюють активне впровадження змішаного навчання, яке поєднує онлайн та офлайн формати. Такий підхід є особливо ефективним у процесі формування навичок ділової англomовної комунікації, оскільки дозволяє інтегрувати традиційні методи навчання з сучасними цифровими технологіями, забезпечуючи більш гнучке, практично орієнтоване та комунікативно насичене освітнє середовище.

Змішане навчання (blended learning) розглядається як педагогічна модель, що поєднує аудиторні заняття з онлайн-навчанням і самостійною роботою студентів. Його ефективність полягає у можливості органічного поєднання синхронної взаємодії викладача і студентів з асинхронними формами роботи, що дозволяє значно розширити освітній простір і забезпечити індивідуалізацію навчального процесу. Як показують сучасні дослідження, така модель навчання є особливо результативною у формуванні комунікативних умінь, зокрема вивчення іноземних мов для професійних цілей, включаючи бізнес-англійську мову.

У процесі розвитку навичок ділової англomовної комунікації онлайн-компонент навчання забезпечує доступ до автентичних матеріалів, інтерактивних платформ, відеоконференцій та електронних ресурсів, що моделюють реальні ситуації ділового спілкування. Це дозволяє студентам практикувати мову в умовах, максимально наближених до реального міжнародного середовища. Особливо ефективними є онлайн-дискусії, бізнес-кейси, електронне листування та участь у віртуальних переговорах, що сприяє розвитку професійної мовленнєвої компетентності.

Офлайн-навчання, у свою чергу, забезпечує безпосередню взаємодію між викладачем і студентами, що є важливим для відпрацювання комунікативних навичок, постановки вимови, розвитку навичок усного мовлення та командної роботи. Аудиторні заняття дозволяють моделювати ситуації ділового спілкування,

такі як презентації, переговори, ділові зустрічі та рольові ігри. Саме в таких умовах формується впевненість студентів у використанні англійської мови в реальних професійних ситуаціях.

Поєднання онлайн та офлайн форматів навчання створює синергетичний ефект, який значно підвищує якість засвоєння матеріалу. Онлайн-навчання забезпечує гнучкість, доступність і індивідуальний темп роботи, тоді як офлайн-формат сприяє розвитку соціальної взаємодії, живої комунікації та безпосереднього зворотного зв'язку. Як свідчать наукові дослідження, змішане навчання підвищує ефективність формування професійних комунікативних навичок, зокрема у сфері бізнес-англійської мови, завдяки поєднанню різних форм подачі матеріалу та активної взаємодії студентів.

Особливої уваги заслуговує аспект розвитку міжкультурної комунікації, який є невід'ємною складовою ділової англомовної компетентності. У глобальному бізнес-середовищі англійська мова виконує функцію міжнародного засобу спілкування, що об'єднує представників різних культур. Змішане навчання дозволяє формувати у студентів не лише мовні навички, але й міжкультурну чутливість, розуміння культурних відмінностей та здатність ефективно взаємодіяти в багатокультурних командах. Це відповідає сучасним вимогам професійної підготовки фахівців, які мають бути готовими до роботи в міжнародному середовищі.

У наукових дослідженнях, присвячених інтеграції міжкультурної комунікації та викладання бізнес-англійської мови, підкреслюється, що формування професійної комунікативної компетентності неможливе без системного поєднання мовної підготовки та практичного застосування знань у реальних або змодельованих ситуаціях. Це означає, що навчальний процес повинен включати як теоретичне опрацювання мовного матеріалу, так і практичні завдання, спрямовані на розвиток навичок спілкування в бізнес-контексті.

Важливо також зазначити, що впровадження змішаного навчання підвищує мотивацію студентів до вивчення англійської мови. Використання цифрових технологій, інтерактивних платформ та сучасних освітніх інструментів робить навчальний процес більш цікавим і динамічним. Студенти отримують можливість самостійно контролювати темп навчання, повторювати матеріал, працювати з додатковими ресурсами та брати участь у колективних онлайн-проєктах, що сприяє розвитку автономності та відповідальності за власне навчання.

Таким чином, поєднання онлайн та офлайн навчання є ефективною педагогічною моделлю для розвитку навичок ділової англомовної комунікації. Воно забезпечує комплексний підхід до формування мовної та комунікативної компетентності, поєднуючи переваги цифрових технологій та традиційного навчання. Такий підхід сприяє підготовці конкурентоспроможних фахівців, здатних ефективно працювати в умовах глобалізованого професійного середовища та здійснювати успішну міжкультурну комунікацію.

Список використаних джерел

1. Akynova, D. B. et al. (2021). *Applying blended learning in teaching Business English*. Bulletin of Kokshetau University.
2. Deng, J., Zhu, W. (2016). *The integration of intercultural business communication training and Business English teaching*. English Language Teaching.
3. Malota, A. (2023). *Methodology of blended learning of professionally oriented communication in English*. Social Work and Education.
4. Tyas, A. S. et al. (2019). *The effectiveness of blended learning in improving workplace communication skills*. Lingua Cultura.

Alina Naumenko,
student majoring in «Social work»
Indira Renska,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

BLENDED LEARNING AS A MODERN WAY TO ORGANIZE TEACHING IN HIGHER EDUCATION

The transformation of the global educational landscape has been significantly accelerated by the rapid integration of digital technologies and the necessity for flexible pedagogical approaches. In the context of modern higher education, blended learning is recognised as a fundamental structural shift rather than a mere supplementary tool. This model is defined by the strategic combination of traditional face-to-face classroom activities with technology-mediated online learning experiences. By synthesising the strengths of synchronous physical interaction and asynchronous digital autonomy, a multifaceted environment is created that optimises the educational process for diverse student needs.

The relevance of this model is underscored by the increasing demand for accessibility, personalisation, and the development of digital competencies among future specialists. As higher education institutions transition toward more resilient frameworks, the conceptualisation and implementation of blended learning are viewed as essential for maintaining academic continuity and enhancing the quality of knowledge acquisition.

The effectiveness of the blended learning model lies in its ability to redistribute cognitive load and redefine the roles of both educators and students. Within this framework, information is often delivered through a variety of digital platforms, allowing the physical classroom to be utilised for high-level cognitive tasks such as critical analysis, collaborative problem-solving, and practical application. Knowledge is no longer perceived as a static commodity transmitted solely from lecturer to student; instead, it is constructed through active engagement with multimedia resources and peer-to-peer interactions.

Various structural configurations, such as the flipped classroom, station rotation, and enriched virtual models, are employed to tailor the learning experience to specific

disciplinary requirements. In the flipped classroom variant, students study theoretical material independently via online modules prior to scheduled sessions, ensuring that face-to-face time is dedicated to clarifying complex concepts and executing laboratory or seminar tasks.

Technological infrastructure serves as the backbone of this modern organizational model. Learning Management Systems (LMS), such as Moodle, Canvas, or Google Classroom, are utilized to centralize resources, track student progress, and facilitate communication. Through these platforms, a continuous feedback loop is established, enabling instructors to monitor engagement levels and intervene when academic difficulties are identified. Furthermore, integrating artificial intelligence and data analytics into these systems enables a high degree of personalisation. Learning paths are adjusted based on individual performance metrics, ensuring students' progress at an optimal pace. The passive voice is frequently used to describe these processes, emphasising the systematic nature of the digital environment and the objective outcomes of technological implementation.

However, the transition to blended learning requires significant revisions to pedagogical strategies and institutional policies. The professional development of academic staff is considered a critical factor for success, as traditional teaching methods must be adapted to suit the digital medium. Content is curated and redesigned to be interactive, ensuring that student motivation is sustained in the absence of constant physical supervision.

Moreover, the digital divide remains a challenge that institutions must address to ensure equitable access to hardware and high-speed internet. Universities allocate financial and technical resources to build robust infrastructures capable of supporting large-scale online components. Despite these challenges, the flexibility of blended learning is particularly beneficial for non-traditional students, including those who are employed or reside in remote areas.

The psychological impact of blended learning on the student body is also a subject of extensive academic inquiry. Increased levels of autonomy and self-regulation are observed among students who participate in blended courses. Responsibility for the learning process is shifted toward the learner, fostering a sense of agency that is highly valued in the contemporary labor market. Social presence is maintained through synchronous video conferencing and discussion forums, preventing the sense of isolation often associated with purely distance learning. The difference between physical and virtual spaces ensures that the university community's social fabric is preserved while fully exploiting the advantages of technological innovation.

In summary, blended learning represents a sophisticated evolution of the educational process that aligns with the requirements of the twenty-first century. The integration of online and offline modalities has been proven to enhance pedagogical efficiency, provide greater flexibility, and prepare students for a digitally driven professional environment. While significant efforts are required in infrastructure investment and faculty training, the long-term benefits for higher education institutions are substantial.

This model is not merely a temporary response to external pressures but a permanent shift toward a more inclusive, interactive, and data-informed educational paradigm. As technology continues to advance, the boundaries between physical and digital learning spaces will become increasingly blurred, further solidifying blended learning as the standard for academic excellence in the modern era.

Пасько Максим Юрійович
студент спеціальності «Готельно-ресторанна справа»
Поведа Олександр Петрович,
к. політ. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Сучасний розвиток системи вищої освіти України відбувається в умовах цифровізації суспільства, швидкого оновлення інформації та необхідності адаптації освітнього процесу до нових викликів. Однією з найбільш актуальних моделей організації навчання є змішаний формат, який поєднує традиційні аудиторні заняття з використанням дистанційних технологій. Така модель дозволяє поєднати переваги очного спілкування між викладачем і студентом із гнучкістю онлайн-освіти.

Змішане навчання набуло особливого значення під час пандемії COVID-19, коли більшість закладів освіти були змушені перейти на дистанційний формат роботи. Надалі в умовах воєнного стану в Україні ця модель знову довела свою ефективність, оскільки дала можливість забезпечити безперервність освітнього процесу незалежно від місця перебування студентів і викладачів. Саме тому сьогодні змішане навчання розглядається не як тимчасове рішення, а як перспективний напрям розвитку вищої освіти.

Перевагою змішаного навчання є можливість індивідуалізації освітнього процесу. Студент може самостійно обирати темп опрацювання теоретичного матеріалу, переглядати відеолекції, виконувати онлайн-завдання та повторювати складні теми у зручний час. Водночас аудиторні заняття використовуються для практичної роботи, дискусій, розв'язання кейсів та отримання консультацій викладача. Це сприяє підвищенню якості засвоєння знань і формуванню самостійності здобувачів освіти.

Важливим чинником подальшого розвитку змішаного навчання є використання сучасних цифрових платформ. Найбільш поширеними в Україні стали Moodle, Google Classroom, Microsoft Teams, Zoom та інші сервіси. Вони забезпечують розміщення навчальних матеріалів, тестування, зворотний зв'язок, проведення відеоконференцій і контроль успішності студентів. Надалі очікується інтеграція штучного інтелекту, автоматизованого оцінювання та персоналізованих освітніх траєкторій.

Разом із перевагами існують і певні проблеми впровадження змішаного формату. Насамперед це нерівний доступ до якісного інтернету та технічних засобів, особливо в окремих регіонах України. Також важливою проблемою є недостатній рівень цифрової компетентності окремих викладачів і студентів. Для успішного розвитку змішаного навчання необхідно проводити системне підвищення кваліфікації педагогічних працівників та удосконалювати цифрову інфраструктуру закладів освіти.

Перспективним напрямом є оновлення методик викладання. У змішаному форматі особливого значення набувають інтерактивні методи: проєктне навчання, робота в командах, аналіз практичних ситуацій, ділові ігри, електронне тестування. Це дозволяє не лише передавати знання, а й формувати професійні компетентності, необхідні майбутнім фахівцям на ринку праці.

Не менш важливим завданням є вдосконалення нормативно-правової бази. Необхідно розробити чіткі критерії оцінювання результатів навчання, стандарти якості електронних курсів, правила академічної доброчесності та механізми захисту персональних даних учасників освітнього процесу. Такі кроки сприятимуть підвищенню довіри до змішаного навчання та його широкому впровадженню у всіх закладах вищої освіти.

Отже, змішане навчання має значні перспективи розвитку у закладах вищої освіти України. Воно відповідає сучасним викликам часу, забезпечує гнучкість, доступність та якість освіти, сприяє цифровій трансформації університетів і розвитку компетентностей студентів. У майбутньому саме змішаний формат може стати основною моделлю організації освітнього процесу в українських університетах.

*Павельчук Марина Олександрівна,
к. пед. н., старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

FORMATION OF STUDENTS' COMMUNICATIVE COMPETENCE IN A BLENDED LEARNING ENVIRONMENT

The current stage of higher education development is characterized by the active implementation of digital technologies and the transformation of traditional learning models. One of the most effective innovative models for organizing the educational process is blended learning, which combines face-to-face and дистанційні (online/distance) forms of instruction. In this context, the issue of developing students' communicative competence becomes particularly relevant as a key outcome of foreign language training in higher education institutions.

Communicative competence is a complex integrative construct that includes linguistic, speech, sociocultural, and strategic components. It implies the ability to

effectively use language resources in interpersonal interaction, respond appropriately to communicative situations, and achieve communication goals. The conditions of blended learning significantly expand opportunities for developing this competence through the integration of various modes of interaction: face-to-face, synchronous online, and asynchronous formats.

An important factor in the effectiveness of this process is the individualization of students' learning activities. As noted by Zahorulko M., individualization involves taking into account students' level of preparedness, cognitive abilities, and learning needs, which is implemented through the differentiation of content, forms, and teaching methods (Zahorulko, 2020). In a blended learning environment, this is achieved through the use of digital resources that allow students to work at their own pace, choose task difficulty levels, and engage in self-assessment.

Interactive teaching methods play a particularly important role in the development of communicative competence. In a blended format, they are implemented through online discussions, forums, small group work, project-based learning, and collaborative problem-solving of communicative tasks. Such activities promote active student engagement in communication, foster critical thinking, and develop argumentation skills.

Modern digital platforms serve as a powerful tool for organizing communicative interaction. In particular, the use of Miro, as demonstrated by Malykhin O. and Zahorulko M. (2022), ensures effective organization of collaborative student work, visualization of learning materials, and the creation of an interactive educational environment. The online whiteboard enables various types of activities, such as brainstorming, discussions, and collaborative project development, which directly contribute to the development of communicative skills.

Further studies (Malykhin & Zahorulko, 2023) confirm that the use of interactive online tools contributes to the personalization of learning, increases student engagement, and stimulates their communicative activity. This makes it possible to create a learning environment in which communication acquires a practical, activity-based character.

Particular attention should be paid to the use of artificial intelligence technologies in the educational process. In her study, Zahorulko M. (2023) emphasizes that artificial intelligence opens up new opportunities for organizing learning, particularly through the automation of assessment, the provision of immediate feedback, and the development of adaptive educational systems. In the context of developing communicative competence, this implies the possibility of modeling various communicative situations, practicing language skills, and fostering intercultural interaction.

The effective development of communicative competence in a blended learning environment is possible provided that a number of pedagogical conditions are met, each playing an important role in ensuring the quality of the educational process.

The purposeful integration of online and offline learning components involves not a mechanical combination of different formats, but their logically grounded interaction. Face-to-face classes should be used for developing speaking skills, discussions, and

interactive communication, while the online environment provides opportunities for independent work, studying theoretical material, and completing written tasks. Such an approach allows for optimizing the learning process and ensuring deeper knowledge acquisition.

The use of communicative-oriented methods and technologies is a key factor in the development of language skills. These include role-playing, case studies, project-based learning, debates, and problem-based learning. Such methods create conditions for authentic communication, develop students' ability to express their opinions, argue their positions, and interact effectively with other participants in the educational process.

Ensuring individualization and differentiation of learning involves taking into account students' individual characteristics, their level of language proficiency, learning pace, and cognitive needs. As emphasized by Zahorulko M., individualization contributes to increased motivation and more effective knowledge acquisition (Zahorulko, 2020). In a blended learning environment, this is achieved through adaptive tasks, varied learning materials, and the possibility of choosing individual learning trajectories.

The active use of digital tools significantly expands the possibilities for organizing communicative activities. Interactive platforms such as Miro enable collaborative work, discussions, and real-time visualization of ideas. As demonstrated by Malykhin O. and Zahorulko M., the use of such tools increases student engagement and stimulates their communicative activity (Malykhin & Zahorulko, 2022; 2023).

The organization of systematic feedback is a necessary condition for effective learning. Regular feedback allows students to become aware of their achievements, identify mistakes, and adjust their learning strategies. In a blended learning environment, feedback can be provided both in traditional forms (teacher comments) and through digital means, including automated assessment systems and elements of artificial intelligence, which ensure promptness and personalization of interaction (Zahorulko, 2023).

Creating a favorable psychological climate for communication involves establishing an atmosphere of trust, mutual respect, and support. This is particularly important for the development of communicative competence, as effective communication is only possible under conditions of psychological comfort. The teacher should encourage student activity, motivate them to express their opinions, and eliminate the fear of making mistakes, thereby increasing their confidence in using a foreign language.

Thus, the implementation of these pedagogical conditions ensures a comprehensive approach to the development of students' communicative competence in a blended learning environment and contributes to improving the quality of foreign language training in higher education institutions.

It is also important to consider the role of the teacher as a facilitator of the learning process, who organizes interaction, guides students' activities, and supports their motivation. In blended learning, the teacher acts not only as a source of knowledge but also as a moderator of communicative activity.

Therefore, the blended learning environment creates broad opportunities for the development of students' communicative competence. The combination of traditional and digital forms of learning, the use of interactive technologies, and the implementation of innovative approaches, particularly artificial intelligence, contribute to increasing the effectiveness of the educational process. Prospects for further research lie in developing new models for organizing students' communicative activity and improving methods of using digital technologies in blended learning.

References

1. Загорулько, М. О. (2023). Щодо питання використання штучного інтелекту в освіті. У *Multidisciplinary challenges in contemporary science: innovations and collaboration* (с. 74–78).
2. Загорулько, М. О. (2020). Основні принципи індивідуалізації навчальної діяльності. <https://doi.org/10.36074/04.12.2020.v4.08>
3. Малихін, О. В., & Загорулько, М. О. (2022). Онлайн-дошка Miro як засіб навчання у дистанційній та змішаній освіті.
4. Малихін, О. В., & Загорулько, М. О. (2023). Miro interactive online whiteboard for personalized student learning.

Oleksandra Popovych,
student majoring in «Philology»
Svitlana Khrystiuk,
PhD, Associate Professor,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

A COMPARATIVE ANALYSIS OF BLENDED LEARNING MODELS WITHIN THE CONTEXT OF THE CONTEMPORARY EDUCATIONAL SYSTEMS TRANSFORMATION IN UKRAINE AND ABROAD

The contemporary transformation of educational systems is one of the defining processes of the 21st century, driven by rapid technological advancement, globalization, and the growing demand for flexible and adaptive forms of learning. Traditional models of education, which were largely centered on face-to-face instruction and teacher-led knowledge transmission, are increasingly being replaced or supplemented by more dynamic, student-centered approaches. Among these, blended learning has emerged as a particularly significant and effective pedagogical model. By integrating face-to-face instruction with online learning components, blended learning represents a synthesis of traditional and digital educational practices, offering new opportunities for both teaching and learning.

Blended learning is not merely a combination of two modes of instruction; rather, it is a carefully designed pedagogical approach in which online and offline components are integrated in a meaningful and complementary way. Its effectiveness lies in the ability to leverage the strengths of each mode while mitigating their respective limitations. Face-to-face interaction provides opportunities for immediate feedback, social interaction, and the development of interpersonal skills, while online learning offers flexibility, accessibility, and access to a wide range of resources. Together, these elements create a holistic learning environment that supports diverse learning needs and promotes deeper engagement.

The relevance of blended learning has become particularly evident in recent years, especially in the context of global disruptions such as the COVID-19 pandemic and, in the case of Ukraine, the ongoing socio-political challenges. These circumstances have forced educational systems to rapidly adapt to new conditions, accelerating the adoption of digital technologies and hybrid learning models. In Ukraine, this transformation has been both a necessity and an opportunity, enabling institutions to maintain educational continuity while simultaneously modernizing their teaching practices. At the same time, educational systems in many countries around the world have also embraced blended learning as a key strategy for improving quality, accessibility, and resilience.

One of the most important aspects of blended learning is its structural flexibility, which allows it to be implemented in various forms depending on institutional goals, technological infrastructure, and pedagogical priorities. Internationally, several well-established models of blended learning have been identified, including rotation models, flipped classrooms, flex models, and enriched virtual models. Each of these models represents a different way of organizing the relationship between online and offline learning.

The rotation model involves students alternating between different learning modalities within a structured schedule, often moving between online learning stations and traditional classroom activities. This model is widely used in primary and secondary education, where it allows for differentiated instruction and targeted support. The flipped classroom model, on the other hand, reverses the traditional instructional sequence by delivering theoretical content online, typically through video lectures or reading materials, while using classroom time for active learning activities such as discussions, problem-solving, and collaborative work. This approach has gained significant popularity in higher education, particularly in disciplines that require critical thinking and application of knowledge.

The flex model represents a more personalized approach, where students primarily engage with online learning while receiving support from teachers as needed. This model emphasizes self-paced learning and individual responsibility, making it particularly suitable for advanced learners or professional training contexts. The enriched virtual model combines elements of both online and face-to-face instruction, with students completing most of their coursework online while attending occasional in-person sessions for discussion, assessment, or practical activities. Together, these models illustrate the versatility of blended learning and its ability to adapt to different educational contexts.

In international educational systems, the implementation of blended learning is often supported by well-developed digital infrastructure and a strong emphasis on innovation. Universities and schools frequently utilize comprehensive learning management systems such as Moodle and Canvas to organize course materials, assignments, and assessments. Communication and collaboration are facilitated through platforms like Zoom and Microsoft Teams, which enable synchronous interaction and real-time feedback. In addition, tools such as Google Classroom and Google Docs support asynchronous collaboration and content creation, allowing students to work together regardless of location.

In contrast, the implementation of blended learning in Ukraine reflects both global trends and specific local conditions. Ukrainian educational institutions have increasingly adopted digital technologies, particularly in response to the challenges posed by the pandemic and the ongoing war. These circumstances have highlighted the importance of flexible and resilient educational systems capable of functioning under conditions of uncertainty and disruption. As a result, blended learning has become not only an innovative approach but also a practical necessity.

Despite certain limitations in infrastructure and resources, Ukrainian universities have made significant progress in integrating blended learning into their curricula. Platforms such as Moodle and Google Classroom are widely used to support online learning, while synchronous communication tools facilitate interaction between teachers and students. Importantly, Ukrainian educators often emphasize the role of blended learning in ensuring continuity of education, maintaining academic standards, and providing access to learning opportunities for students regardless of their physical location.

A key difference between Ukrainian and international practices lies in the emphasis placed on different aspects of blended learning. In many international contexts, particularly in Western Europe and North America, blended learning is often associated with innovation, experimentation, and the integration of advanced technologies. Educational institutions in these regions frequently invest in the development of interactive and immersive learning environments, including the use of artificial intelligence, virtual reality, and adaptive learning systems.

In Ukraine, however, the emphasis is often placed on accessibility, stability, and the practical implementation of blended learning under constrained conditions. While technological innovation is certainly present, the primary goal is to ensure that all students have access to education, even in challenging circumstances. This pragmatic approach reflects the broader context of the Ukrainian educational system, which must adapt to rapidly changing and often unpredictable conditions.

Another important dimension of blended learning is its impact on teaching and learning processes. In both Ukrainian and international contexts, blended learning has contributed to a shift from teacher-centered to student-centered education. Teachers increasingly act as facilitators or mentors, guiding students through the learning process rather than simply delivering content.

In conclusion, blended learning represents a powerful and flexible approach to education that is well suited to the demands of the contemporary world. The comparative

analysis of blended learning models in Ukraine and abroad reveals both similarities and differences in their implementation, reflecting broader educational, technological, and socio-cultural contexts. While international systems tend to emphasize innovation and technological advancement, Ukrainian practices focus on accessibility and resilience in the face of challenges. Nevertheless, both contexts demonstrate the effectiveness of blended learning as a means of improving educational quality and preparing students for the complexities of the modern world.

As educational systems continue to evolve, blended learning is likely to remain a central component of teaching and learning practices. Its ability to integrate the best aspects of traditional and digital education makes it a highly adaptable and sustainable model. By addressing existing challenges and continuing to refine pedagogical approaches, educators can ensure that blended learning fulfills its full potential as a transformative force in education.

Dominika Prykolota,
student majority in «Law»

Iryna Chernelia,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

THE ROLE OF THE TEACHER IN BLENDED LEARNING IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

In recent years, the system of higher education has undergone significant changes due to the rapid development of digital technologies and global challenges. One of the most important innovations is blended learning, which combines traditional face-to-face instruction with online learning. This format provides more flexibility and new opportunities for both students and teachers. However, it also changes the role of the teacher, making it more complex and responsible.

First of all, in blended learning the teacher is no longer just a source of knowledge. Instead, the teacher becomes a facilitator and guide who helps students find, understand, and use information independently. Students today have access to a large amount of information online, so the teacher's role is to organize this information, explain difficult concepts, and support students in their learning process.

Another important role of the teacher is planning and designing the course. In blended learning, it is necessary to combine online and offline activities in an effective way. The teacher must decide which topics are better for self-study online and which require classroom discussion and explanation. This requires careful preparation, creativity, and strong organizational skills.

The use of digital technologies is also a key responsibility of the teacher. Modern educators need to work with online platforms, learning management systems, video

conferencing tools, and interactive resources. These technologies make learning more engaging and accessible, but they also require technical skills and continuous professional development from teachers.

Motivation is another essential aspect of the teacher's role. In an online environment, students may feel less motivated or have difficulties with self-discipline. Therefore, the teacher must encourage active participation, create interesting tasks, and provide regular feedback. A supportive and positive learning atmosphere is very important for student success.

Communication between teacher and students also becomes more important in blended learning. The teacher should maintain constant contact with students through emails, messages, forums, or online meetings. Clear instructions, timely responses, and open communication help students feel supported and confident in their studies.

Assessment in blended learning is also different from traditional methods. Teachers use various forms of evaluation, such as online quizzes, written assignments, presentations, and group projects. It is important to ensure that assessment is fair, transparent, and reflects students' real knowledge and skills. Providing feedback is especially important because it helps students understand their mistakes and improve their performance.

Moreover, the teacher plays an important role in developing students' independence and responsibility. Blended learning requires students to manage their time, complete tasks *самостоятельно*, and take responsibility for their learning outcomes. The teacher should guide students in developing these skills, which are essential for their future careers.

Finally, teachers in blended learning environments must be flexible and ready to adapt to new conditions. Educational technologies and methods are constantly changing, so teachers need to improve their skills and learn new approaches. Lifelong learning becomes an important part of their professional development.

In conclusion, the role of the teacher in blended learning in higher education institutions is very important and multifaceted. The teacher is not only a lecturer but also a facilitator, organizer, motivator, and mentor. The success of blended learning largely depends on the teacher's ability to use modern technologies, support students, and create an effective and engaging learning environment.

Veronika Ptakhovska,
student majoring in «Law»
Iryna Chernelia,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

THE ROLE OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN THE IMPLEMENTATION OF BLENDED LEARNING

Blended learning has become one of the most relevant models for organizing the educational process in higher education institutions in the context of rapid digitalization. This approach combines traditional face-to-face instruction with online learning components, ensuring flexibility, accessibility, and efficiency. Digital technologies play a central role in the successful implementation of blended learning, transforming both teaching methods and learning outcomes (Garrison, 2017).

One of the key functions of digital technologies is to provide access to educational resources. Learning management systems such as Moodle, Google Classroom, and other platforms allow educators to structure course materials, monitor student progress, and organize assessments. These tools ensure continuity of education regardless of external circumstances, such as pandemics or geographical barriers (Hrastinski, 2019).

Digital technologies also enhance interactivity in the learning process. The use of multimedia content, virtual simulations, and interactive assignments contributes to deeper understanding of the material. Students are more engaged when learning becomes dynamic and visually supported. This aligns with modern pedagogical approaches focused on student-centered learning and active participation (Graham, 2013).

Another important aspect is communication. Digital tools enable both synchronous (video conferencing, webinars) and asynchronous (forums, emails) interaction between students and teachers. This improves feedback quality and supports collaborative learning environments. Effective communication is essential for maintaining motivation and ensuring academic success in blended learning settings.

Furthermore, digital technologies contribute to the development of digital competence. In the modern knowledge-based society, digital literacy is considered a fundamental skill. Through the use of digital tools, students acquire not only subject-specific knowledge but also essential competencies such as information management, critical thinking, and online collaboration (Redecker, 2017).

At the same time, the implementation of blended learning presents several challenges. These include insufficient technical infrastructure, lack of digital skills among teachers, and issues related to academic integrity. Additionally, there may be resistance to change from both educators and students. Therefore, successful integration of digital technologies requires institutional support, continuous professional development, and clear regulatory frameworks.

Another critical factor is the pedagogical design of blended courses. The effectiveness of blended learning depends not only on the availability of technology but also on how it is integrated into the curriculum. Educators must carefully balance online and offline components, ensuring that they complement each other and contribute to achieving learning objectives.

In conclusion, digital technologies are an integral component of blended learning, significantly enhancing the quality and accessibility of higher education. Their effective use allows for the creation of a flexible, inclusive, and innovative educational environment. However, to fully realize the potential of blended learning, it is necessary

to address existing challenges and continuously improve digital and pedagogical competencies.

References

1. Garrison, D. R. (2017). E-Learning in the 21st Century. Routledge.
2. Graham, C. R. (2013). Emerging practice and research in blended learning. Handbook of Distance Education.
3. Hrastinski, S. (2019). What do we mean by blended learning? TechTrends.
4. Redecker, C. (2017). European Framework for the Digital Competence of Educators. European Commission.
5. Means, B., Toyama, Y. (2013). The effectiveness of online and blended learning. Teachers College Record.
6. Bonk, C. J., Graham, C. R. (2006). The Handbook of Blended Learning. Pfeiffer.

Сагач Аліна Володимирівна
студент спеціальності «Менеджмент»
Зайцева Наталія Петрівна,
к. філол. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗМІШАНОГО ФОРМАТУ НАВЧАННЯ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ МЕНЕДЖМЕНТ

Сучасна система вищої освіти перебуває у стані активної трансформації під впливом цифрових технологій та нових вимог ринку праці. Особливо це стосується підготовки студентів спеціальності менеджмент, для яких володіння іноземною мовою є важливим інструментом професійної діяльності. У цьому контексті змішане навчання постає як ефективна модель організації освітнього процесу, що поєднує традиційні та інноваційні підходи до викладання.

Змішане навчання розглядається як інтеграція очного та дистанційного навчання, що забезпечує гнучкість, індивідуалізацію та підвищення ефективності освітнього процесу. Воно дозволяє студентам поєднувати самостійну роботу з активною взаємодією з викладачем, що особливо важливо для майбутніх менеджерів, діяльність яких передбачає комунікацію у міжнародному середовищі [2]. У цьому контексті електронні технології виступають не лише допоміжним засобом, а повноцінним компонентом навчального процесу.

Одним із ключових інструментів змішаного навчання є соціальні мережі, які активно використовуються у процесі вивчення іноземних мов. Вони створюють сприятливе середовище для комунікації, обміну інформацією та співпраці між студентами і викладачами. Завдяки цьому студенти мають можливість практикувати мовлення у реальних або наближених до реальних умовах, що значно

підвищує рівень засвоєння матеріалу [1]. Соціальні мережі також сприяють розвитку навичок письма, аудіювання та читання, що є важливими складовими іншомовної компетентності.

Крім того, використання соціальних мереж забезпечує гнучкість навчання. Студенти можуть самостійно обирати темп роботи, час виконання завдань та спосіб опрацювання матеріалу. Такий підхід сприяє підвищенню мотивації до навчання та формуванню відповідальності за власні результати [1]. Водночас інтерактивність і доступність цифрових платформ роблять навчальний процес більш цікавим і динамічним.

Важливу роль у змішаному навчанні відіграють електронні освітні технології, які дозволяють оптимізувати процес вивчення іноземної мови. Використання онлайн-платформ, тестових систем, відеоконференцій та інших цифрових інструментів забезпечує постійний доступ до навчальних матеріалів, оперативний зворотний зв'язок та можливість контролю знань [2]. Це сприяє підвищенню якості навчання та дозволяє адаптувати освітній процес до індивідуальних потреб студентів.

Особливої уваги заслуговує проєкт свідомого вивчення англійської мови, який демонструє ефективність сучасних підходів до навчання. Його реалізація базується на принципах усвідомленого навчання, активної участі студентів та використання інноваційних технологій. Такий підхід сприяє не лише засвоєнню мовного матеріалу, а й розвитку критичного мислення, самостійності та здатності до самонавчання [3].

Вплив змішаного навчання на студентів спеціальності менеджмент проявляється у декількох ключових аспектах. По-перше, воно сприяє формуванню професійно орієнтованої іншомовної компетентності, що є необхідною для успішної діяльності у сфері управління. По-друге, забезпечує розвиток навичок самостійної роботи, що є важливим для сучасного фахівця. По-третє, сприяє підвищенню рівня мотивації та залученості студентів до навчального процесу.

Разом із тим, впровадження змішаного навчання супроводжується певними труднощами. Серед них можна виділити недостатній рівень цифрової грамотності окремих студентів і викладачів, технічні обмеження, а також потребу у методичному забезпеченні навчального процесу. Крім того, важливою є проблема самодисципліни студентів, оскільки значна частина навчання відбувається у форматі самостійної роботи.

Незважаючи на зазначені труднощі, переваги змішаного навчання є очевидними. Воно забезпечує інтерактивність, гнучкість та індивідуалізацію навчального процесу, сприяє розвитку цифрових компетентностей та підвищує ефективність вивчення іноземної мови. Використання соціальних мереж та електронних технологій дозволяє створити сучасне освітнє середовище, яке відповідає потребам студентів і вимогам ринку праці.

Отже, змішаний формат навчання має значний позитивний вплив на процес вивчення іноземної мови студентами спеціальності менеджмент. Він сприяє формуванню комплексних мовних і професійних компетентностей, підвищує мотивацію до навчання та забезпечує ефективну інтеграцію сучасних технологій у

освітній процес. Подальші дослідження у цій сфері повинні бути спрямовані на вдосконалення методик змішаного навчання та розробку інноваційних підходів до викладання іноземних мов.

Список використаних джерел

1. Bleicher J., Velinov E., Adebola S. Transforming management education: blended learning, international collaboration, and pedagogical innovation – current trends and future directions // *Frontiers in Education*. – 2025. – Vol. 10.
2. Cao S., Phongsatha S. An empirical study of the AI-driven platform in blended learning for Business English performance and student engagement // *Language Testing in Asia*. – 2025. – Vol. 15.
3. The effectiveness of using blended learning in higher education: students' perception // *Cogent Education*. – 2025. – Vol. 12.

Шиндилюк Аліна Олексіївна,
студентка спеціальності «Менеджмент»
Качмарчик Світлана Григорівна,
к. пед. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

ОПТИМІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ ЗАСОБАМИ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ: ДОСВІД, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Оптимізація освітнього процесу у вищій школі є постійним пріоритетом і одночасно складним методичним викликом, що потребує балансу між традиційними цінностями університетської освіти та новими можливостями, які відкриває цифрова епоха. Змішане навчання у цьому контексті виступає не просто як одна з можливих форм організації, а як один із найбільш перспективних інструментів системної оптимізації – інструмент, що зачіпає одночасно зміст, методи, ресурсне забезпечення та оцінювання навчального процесу.

Український досвід впровадження змішаного навчання має кілька яскраво виражених етапів. Перший етап, що тривав приблизно до 2015 року, характеризувався локальними експериментами окремих ентузіастів-викладачів, які впроваджували елементи онлайн-навчання поряд з традиційними аудиторними формами. Другий етап, починаючи приблизно з 2015–2018 років, був пов'язаний з інституційним розвитком LMS-платформ у вищих навчальних закладах, появою посад тьюторів і методистів цифрового навчання, оновленням нормативної бази. Третій етап стартував з 2020 року під впливом пандемії COVID-19 та продовжився в умовах війни – це етап масової вимушеної цифровізації, в якому елементи змішаного навчання стали невід'ємною частиною повсякденної освітньої практики.

Накопичений досвід дозволяє виокремити кілька принципів ефективної оптимізації освітнього процесу засобами змішаного навчання. Перший принцип –

змістова інтеграція компонентів: аудиторні та онлайн-частини курсу мають не дублювати, а доповнювати одна одну, утворюючи єдину навчальну траєкторію. Другий принцип – оптимальний розподіл функцій між форматами: рутинні компоненти навчання (засвоєння теоретичного матеріалу, відпрацювання базових навичок, проміжний контроль) ефективніше переносити в асинхронний онлайн-режим; складні інтерактивні компоненти (дискусії, проєктна робота, рольові ігри, формувальний зворотний зв'язок) – зосереджувати в синхронних форматах.

Третій принцип – забезпечення наскрізної аналітики навчального процесу. Сучасні LMS-платформи генерують значні масиви даних про активність студентів, які при правильному аналізі дозволяють викладачу своєчасно ідентифікувати труднощі, корегувати методику, забезпечувати індивідуалізовану підтримку. Четвертий принцип – інтеграція системи формувального оцінювання, що дає студентам регулярний зворотний зв'язок про їхній прогрес та одночасно знижує мотивацію до недобросовісного виконання підсумкових завдань.

Серед актуальних викликів впровадження змішаного навчання у вищій школі окреме місце посідає кадровий чинник. Більшість викладачів-практиків не мали систематичної підготовки до роботи у змішаному форматі і опановують відповідні методики переважно у режимі самонавчання. Це створює значну варіативність якості реалізації змішаного навчання – від високопрофесійних інтегрованих курсів до простого розміщення PDF-конспектів на платформі. Подолання цього виклику потребує системних інвестицій у методичну підготовку викладачів, створення мережі взаємного обміну досвідом, формування інституційної культури підтримки інновацій.

Другий важливий виклик – інфраструктурна готовність закладів освіти. Якісне змішане навчання вимагає не лише функціональної LMS-платформи, а й сучасних аудиторій із можливостями для гібридних занять (одночасної роботи з аудиторною та віддаленою групами), достатньої пропускну здатності мережі, технічної підтримки користувачів. В умовах війни цей виклик ускладнюється проблемами безпеки, періодичних відключень електропостачання, необхідністю забезпечення безперервності освітнього процесу.

Третій виклик пов'язаний з нормативно-правовим регулюванням. Чинні стандарти вищої освіти, освітні програми, навчальні плани здебільшого розраховувалися на традиційну аудиторну форму і не завжди адекватно відображають специфіку змішаного навчання. Це створює дисонанс між офіційними нормативними вимогами та реальними методичними практиками, ускладнює оцінювання навчального навантаження викладача, обмежує гнучкість у проєктуванні курсів. Системне оновлення нормативної бази є необхідною передумовою повноцінного інституційного впровадження змішаного навчання.

Перспективи розвитку змішаного навчання у вищій школі України пов'язані з кількома напрямками. По-перше, з продовженням процесу методичної професіоналізації викладачів та поширенням кращих практик. По-друге, з інтеграцією інструментів штучного інтелекту у дидактичні моделі змішаного навчання – як для генерування індивідуалізованих завдань, так і для аналітики навчального процесу. По-третє, з розширенням міжнародної кооперації, що

дозволяє переймати кращий зарубіжний досвід та інтегрувати українську вищу освіту в загальноєвропейський освітній простір. Лише системний рух у всіх цих напрямках дозволить повністю реалізувати оптимізаційний потенціал змішаного навчання у вітчизняній освіті.

*Скорупич Анастасія Олегівна,
студентка спеціальності «Менеджмент»
Харчук Наталія Сергіївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

BLENDED LEARNING AS A KEY TREND IN THE DEVELOPMENT OF HIGHER EDUCATION

Modern higher education is constantly changing due to technological development and new social challenges. One of the most noticeable changes in recent years is the introduction of blended learning. This approach combines traditional face-to-face classes with online learning. Today, blended learning is no longer just a temporary solution; it is becoming a real and effective model for organizing education in universities.

Blended learning allows universities to combine the advantages of direct communication in classrooms with the flexibility of digital technologies. Classroom lessons remain important because they help students develop speaking skills, discuss topics, work in groups, and practice knowledge in real time. At the same time, the online part gives students more freedom. They can access learning materials at any time, study at their own pace, and use modern educational platforms.

This format became especially important during global crises, when traditional education was not always possible. However, even after returning to normal conditions, blended learning did not lose its importance. It showed that it is effective and flexible, and it continues to develop as part of modern education.

In universities, blended learning changes not only how information is delivered, but also how the whole learning process is organized. Students are no longer passive listeners. They become more active participants in their education. A large part of learning is based on independent work, which helps students develop self-discipline, critical thinking, and the ability to work with information.

Digital platforms play a very important role in blended learning. These include learning management systems, video conferencing tools, online tests, and digital libraries. They create one learning space where students can communicate with teachers, receive materials, complete tasks, and take exams. This makes education more flexible and organized.

Blended learning is especially useful for teaching foreign languages. This topic is also very important in the context of the international scientific and practical student conference “Language as a Bridge Between Cultures: Modern Trends and New Practices

in Teaching English.” In language learning, blended education helps students improve their skills more effectively. They can combine classroom speaking practice with online exercises, listen to native speakers, work with real materials, and participate in online discussions.

At the same time, blended learning also has some challenges. Not all students have equal access to technology, and not everyone has strong digital skills. Another problem is motivation, because some students may be less active during online learning. Teachers also need more time to prepare digital materials and organize online activities.

Despite these difficulties, the advantages of blended learning are stronger. It makes education more flexible, more individual, and more effective. It also helps universities adapt to the needs of modern society. In the future, blended learning will likely become the main model in higher education because it combines traditional teaching methods with modern technologies.

In conclusion, blended learning is not just a temporary trend. It is a long-term change in education. It transforms the roles of teachers and students and improves the overall learning environment. Its further development is an important step toward a modern and effective education system.

References

1. UNESCO. Education in a post-COVID world: blended learning approaches.
2. Graham, C. Blended Learning Systems: Definition, Current Trends, and Future Directions.
3. European Commission. Digital Education Action Plan.

*Василега Артьом Юрійович,
студент спеціальності
«Інженерія програмного забезпечення»
Ямнич Наталія Юрійвна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ГНУЧКІСТЬ ТА ІНКЛЮЗИВНІСТЬ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ВИКЛИКІВ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНСЬКОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Останні роки стали для української системи вищої освіти періодом безпрецедентних випробувань. Спочатку пандемія COVID-19, а згодом і повномасштабна війна змусили заклади вищої освіти (ЗВО) миттєво адаптуватися до реалій, де фізична присутність у стінах університету часто ставала неможливою або небезпечною. У цьому контексті змішане навчання (Blended Learning) еволюціонувало з інноваційної методики у фундамент освітньої стійкості (resilience). Воно виявилось єдиною життєздатною моделлю, здатною забезпечити

безперервність навчання попри руйнування інфраструктури, енергетичні кризи та масове переміщення студентів і викладачів.

Фундаментальна перевага змішаного формату в умовах кризи полягає у його здатності до моментальної трансформації. Ця модель дозволяє динамічно перерозподіляти навантаження між синхронними онлайн-сесіями та асинхронним опрацюванням матеріалів у системах керування навчанням (**LMS**). В умовах блекаутів або нестабільного зв'язку саме асинхронний компонент стає «рятівним колом»: студент отримує можливість завантажити матеріали чи переглянути лекцію в записі саме тоді, коли має доступ до енергомережі. Водночас синхронні сесії, навіть якщо вони короткі, виконують критичну психологічну функцію – вони зберігають соціальний зв'язок та відчуття академічної спільноти, дозволяючи викладачеві надати емоційну підтримку та вчасно скоригувати навчальну траєкторію. Така структурна гнучкість дозволяє системі освіти не «ламатися» під тиском зовнішніх обставин, а пластично «прогинатися», зберігаючи цілісність процесу.

Поряд із гнучкістю, змішане навчання стає потужним інструментом демократизації та інклюзії у надскладних умовах. Кризові виклики неминуче загострюють проблему нерівності, проте змішаний формат забезпечує «географічну агностичність». Студент-біженець або внутрішньо переміщена особа залишається невід'ємною частиною свого університету, що має колосальне значення для збереження національної ідентичності та кадрового потенціалу країни. Більше того, темпоральна інклюзивність дозволяє молоді навчатися у власному темпі, поєднуючи освіту з волонтерством чи роботою. Важливо також підкреслити аспект психологічної безпеки: можливість вибору між камерою та чатом, між миттєвою відповіддю та обміркованим есе знижує рівень тривожності для тих, хто пережив травматичні події, створюючи максимально комфортне середовище для здобуття знань.

Незважаючи на очевидні переваги, найбільш дискусійним аспектом залишається розробка об'єктивних критеріїв оцінювання. Традиційні іспити в онлайн-середовищі часто виявляються вразливими до порушень академічної доброчесності. Шлях до вирішення цієї проблеми лежить через перехід від контролю результату до контролю процесу – так званого формувального оцінювання. Моніторинг кожного кроку студента в LMS дає викладачеві повну картину його залученості. У пріоритеті постає автентичне оцінювання: створення проєктів, кейс-стаді та рефлексивних щоденників, які неможливо просто «списати» чи згенерувати за допомогою ШІ без глибокої особистої обробки. Критерії оцінювання мають бути прозорими та інтегрованими, враховуючи як цифрову активність, так і якість живої взаємодії.

Досвід українських ЗВО переконливо доводить, що змішане навчання – це не тимчасовий «пластир», а життєздатна модель майбутнього. Проте її остаточний успіх залежить від трьох фундаментальних «китів»: системної цифрової грамотності викладачів, високої якості технологічної інфраструктури LMS та розвитку нової академічної культури, де студент стає активним суб'єктом свого навчання.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що змішане навчання в умовах криз стало справжнім «мостом», що дозволяє українській освіті не просто вижити, а вийти на новий рівень якості. Цей досвід навчив нас бути адаптивними та технологічними – саме тими якостями, що визначатимуть успіх наших випускників у глобалізованому світі майбутнього.

Вовк Вікторія Юрївна,
студентка спеціальності «Готельно-ресторанна справа»
Поведа Олександр Петрович,
к. політ. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЕФЕКТИВНА МОДЕЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сучасний розвиток освітнього простору характеризується активною цифровізацією та інтеграцією інноваційних технологій у процес навчання іноземних мов. Однією з найбільш ефективних моделей організації освітнього процесу сьогодні є змішане навчання (blended learning), яке поєднує традиційне аудиторне навчання та онлайн-формати. Його впровадження у викладання англійської мови дозволяє підвищити якість іншомовної підготовки та адаптувати освітній процес до потреб сучасних здобувачів освіти (Graham, 2022; Sharma, 2021).

Актуальність теми зумовлена необхідністю переходу до більш гнучких та персоналізованих моделей навчання у закладах вищої освіти. Традиційні методи не завжди забезпечують достатній рівень індивідуалізації та практичної спрямованості, тоді як змішане навчання дозволяє ефективно поєднати теоретичну та практичну складові іншомовної підготовки (Майєр, 2023).

Змішане навчання передбачає використання цифрових платформ, інтерактивних курсів, відеолекцій та онлайн-завдань у поєднанні з очними заняттями. Така модель сприяє більш глибокому засвоєнню матеріалу, оскільки студенти можуть самостійно опрацьовувати теоретичний контент у зручному темпі, а в аудиторії зосереджуватися на практиці мовлення та комунікативних завданнях (Sharma, 2021).

Важливою перевагою змішаного навчання є розвиток автономії студентів. Вони отримують можливість самостійно організовувати навчальний процес, планувати час та повторювати матеріал у власному темпі. Це формує навички саморегуляції, відповідальності та підвищує мотивацію до навчання, що є критично важливим у процесі вивчення іноземної мови (Graham, 2022).

Окрему увагу слід приділити розвитку іншомовної комунікативної компетентності. Використання онлайн-інструментів, таких як відеоконференції,

інтерактивні платформи та чат-застосунки, створює умови для постійної мовної практики. Це дозволяє студентам подолати мовний бар'єр та підвищити рівень спонтанного мовлення (Thornbury, 2021).

Змішане навчання також забезпечує індивідуалізацію освітнього процесу. Викладач має можливість диференціювати завдання відповідно до рівня підготовки студентів, що дозволяє враховувати їхні освітні потреби та уникати перевантаження або недостатньої складності навчального матеріалу (Майєр, 2023).

Водночас впровадження змішаного навчання супроводжується певними викликами. Серед них – необхідність високого рівня цифрової компетентності викладачів і студентів, технічне забезпечення навчального процесу та потреба у створенні якісного цифрового контенту. Недостатня підготовка до роботи у змішаному форматі може знижувати ефективність навчання (Graham, 2022).

Попри це, переваги змішаного навчання є визначальними для сучасної освіти. Воно забезпечує гнучкість, підвищує ефективність засвоєння матеріалу та сприяє формуванню навичок самостійного навчання. Крім того, така модель відповідає вимогам цифрового суспільства та сучасного ринку праці (Sharma, 2021).

Отже, змішане навчання є перспективною моделлю організації процесу викладання англійської мови у закладах вищої освіти. Його впровадження сприяє підвищенню якості іншомовної освіти, розвитку автономії студентів та формуванню їхньої професійної компетентності. Подальші дослідження доцільно спрямувати на вдосконалення методичних підходів до інтеграції цифрових технологій у навчальний процес.

Список використаних джерел

1. Майєр Н. В. (2023). *Змішане навчання іноземних мов у закладах вищої освіти*. Київ: Академвидав. 198 с.
2. Graham, C. R. (2022). *Blended Learning Systems: Definition, Current Trends, and Future Directions*. New York: Wiley. 320 p.
3. Sharma, P. (2021). *Digital Tools for Language Learning*. London: Macmillan Education. 276 p.
4. Thornbury, S. (2021). *Teaching Unplugged: Dogme in English Language Teaching*. London: Delta Publishing. 186 p.

СЕКЦІЯ 3. НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ДОСВІД УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

*Антонова Марія Дмитрівна,
студентка спеціальності «Менеджмент»
Качмарчик Світлана Григорівна,
к. пед. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

АНГЛІЙСЬКА МОВА СПЕЦІАЛЬНОГО ВЖИТКУ ВІД БРИТАНСЬКОЇ РАДИ В УКРАЇНІ

Британська Рада в Україні протягом понад тридцяти років залишається одним із провідних інституційних провайдерів якісної методики викладання англійської мови, у тому числі англійської мови спеціального вжитку (English for Specific Purposes, ESP). Її освітні проекти, навчальні матеріали, програми підвищення кваліфікації викладачів та екзаменаційні системи становлять важливий ресурс для всієї української системи мовної освіти і заслуговують на систематичний методичний аналіз.

Концепція англійської мови спеціального вжитку, що сформувалася в зарубіжній лінгводидактиці у 1970-х роках, ґрунтується на принципі максимальної відповідності змісту мовного курсу професійним або академічним потребам конкретної категорії студентів. На відміну від загального курсу англійської мови (General English), ESP-курси орієнтовані на специфічний лексико-граматичний матеріал, типові комунікативні ситуації відповідної професійної сфери, жанри професійного дискурсу та культурно-комунікативні норми професійного спілкування. Британська Рада активно поширює цю методологію в Україні через серію проектів, навчальних видань та програм підвищення кваліфікації.

Одним з ключових напрямів роботи Британської Ради в Україні є проект English for Universities, що реалізується у партнерстві з Міністерством освіти і науки України. Цей проект спрямований на підвищення якості викладання англійської мови у вищих навчальних закладах через системну методичну підтримку викладачів, надання навчальних ресурсів, проведення інтенсивних тренінгів. Окрема увага приділяється підготовці викладачів до роботи в межах ESP-програм – академічної англійської, англійської для бізнесу, англійської для конкретних галузей знань.

Інший важливий напрям – програма English for Specific Purposes для державних службовців, що передбачає інтенсивне навчання англійської мови представників міністерств та інших органів державної влади. Ця програма ґрунтується на детальному аналізі реальних комунікативних потреб державних службовців – від участі в міжнародних переговорах до підготовки англійськомовних документів і презентацій. Методологія програми поєднує елементи задачно-

орієнтованого навчання (TBL), кейс-методу та симуляційного моделювання реальних ситуацій професійної комунікації.

Значним внеском Британської Ради у розвиток ESP-методики в Україні є підготовка професійних викладачів через сертифікаційні програми CELTA (Certificate in English Language Teaching to Adults), DELTA (Diploma in English Language Teaching to Adults) та спеціалізовану програму TKT: CLIL (Teaching Knowledge Test: Content and Language Integrated Learning). Ці програми відповідають міжнародним стандартам якості підготовки викладачів і дають українським спеціалістам визнані в усьому світі кваліфікації. Випускники цих програм формують ядро методично професійної спільноти, що поширює сучасні підходи у викладанні англійської мови у вищій школі та системі неперервної освіти.

Окремої уваги заслуговує робота Британської Ради з розвитку CLIL (Content and Language Integrated Learning) – підходу, у межах якого предметний зміст та англійська мова викладаються інтегровано. CLIL особливо актуальний для вищої освіти, де частина професійних дисциплін може викладатися англійською мовою для майбутніх фахівців. Британська Рада надає методичну підтримку викладачам непрофільних дисциплін, що бажають перейти на викладання своїх курсів англійською мовою, а також готує спеціальні матеріали для CLIL-формату.

Цифровий напрям роботи Британської Ради представлений платформою LearnEnglish, що містить сотні безкоштовних інтерактивних ресурсів для самостійного вивчення англійської мови – від базового рівня до Advanced. На платформі представлені окремі розділи для академічної англійської (Learn English for Academic Purposes), ділової англійської (Business English) та англійської для конкретних професій. Платформа активно використовується українськими викладачами як додатковий ресурс для самостійної роботи студентів, а також для підготовки до міжнародних іспитів IELTS та Aptis.

Підсумовуючи, ресурси та програми Британської Ради в Україні становлять важливий компонент сучасної методичної екосистеми викладання англійської мови спеціального вжитку. Їх систематичне використання у вищих навчальних закладах сприяє підвищенню якості мовної підготовки студентів, професійному розвитку викладачів, інтеграції української мовної освіти у міжнародний контекст. Перспективи подальшого розвитку цього напрямку пов'язані з поглибленням партнерства між Британською Радою та українськими університетами, спільною розробкою методичних матеріалів, що враховують специфіку українського контексту, а також з активнішим залученням ресурсів Британської Ради до підготовки майбутніх викладачів.

Alona Cheban,
student majoring in «Law»
Iryna Chernelia,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine

THE ROLE OF ONLINE PLATFORMS AND MOBILE APPLICATIONS IN LEARNING FOREIGN LANGUAGES

The modern development of digital technologies has radically transformed the process of learning foreign languages. Online platforms and mobile applications have become an accessible, flexible, and effective tool that complements traditional teaching methods. They provide a personalized approach, gamification, and constant access to learning materials, which is particularly important in the context of a fast-paced lifestyle and distance education (Kacetyl & Klímová, 2019).

One of the key advantages of mobile applications is their ubiquity (mobility) and interactivity. Users can study a language anytime and anywhere, combining learning with everyday activities. Research shows that such applications have a positive impact on cognitive abilities, motivation, and learner autonomy. In particular, they contribute to the development of all language skills – from vocabulary to listening and writing – through personalized exercises, instant feedback, and adaptive algorithms (Mihaylova et al., 2022).

A meta-analysis of 23 experimental studies confirmed that mobile applications for second language learning (MALL – Mobile-Assisted Language Learning) produce a moderate-to-strong effect ($g = 0.88$) compared to traditional methods.

The effect is observed regardless of learners' age, level of education, or focus on a specific skill. Applications improve the memorization of vocabulary, grammar, and communicative skills thanks to the principles of spaced repetition, multimodal presentation of information, and game elements (Mihaylova et al., 2022). In addition, empirical data demonstrate that the use of mobile applications significantly increases the motivation of university students. In a comparative experiment, the experimental group that used mobile applications showed a statistically significant improvement in vocabulary (from 1.93 to 4.50 points) compared to the control group (Latygina et al., 2024).

Gamification is another important aspect of the effectiveness of online platforms. Applications such as Duolingo, Cake, or Memrise use points, levels, competitions, and rewards, turning routine learning into an engaging process.

Studies confirm that gamified applications not only increase engagement but also allow for effective real-time progress assessment (Berns et al., 2015). At the same time, the usability analysis of popular applications (Duolingo, Cake, Memrise) showed that their effectiveness depends on the simplicity of the interface and alignment with user needs. The highest satisfaction was received by applications with an intuitive design and minimal cognitive load (Erdoğdu et al., 2024).

Special attention should be paid to the use of mobile applications for specific groups, such as the elderly. Such programs not only help them master a foreign language but also have a positive effect on cognitive health, reduce anxiety, and promote social integration (Klimova, 2020).

However, despite the obvious advantages, there are certain challenges. These include the risk of superficial learning, dependence on content quality, and insufficient long-term motivation without teacher support. Some studies point to high heterogeneity of results due to differences in experimental methodology and the lack of long-term longitudinal research (Mihaylova et al., 2022). Therefore, mobile applications are most effective as a supplement to traditional learning rather than a complete replacement.

Thus, online platforms and mobile applications play an important role in modern language education. They make the process of learning foreign languages more accessible, motivating, and personalized, contributing to better results in the development of language competencies. Further research should focus on the long-term effectiveness and integration of these tools into formal education, taking into account the individual needs of learners.

References

1. Berns, A., Palomo-Duarte, M., Dodero, J. M., Ruiz-Ladrón, J. M., & Calderón Márquez, A. (2015). Mobile apps to support and assess foreign language learning. In F. Helm, L. Bradley, M. Guarda, & S. Thouësny (Eds.), *Critical CALL – Proceedings of the 2015 EUROCALL Conference* (pp. 51–56).
2. Erdoğan, F., Kırdar, K., Eski, F., & Okumuş, E. (2024). Usability Analysis of Mobile Applications Used for Foreign Language Learning. *International Journal of Pioneering Technology and Engineering*, 3(02), 47–52.
3. Kacatl, J., & Klímová, B. (2019). Use of Smartphone Applications in English Language Learning—A Challenge for Foreign Language Education. *Education Sciences*, 9(3), 179.
4. Klimova, B. (2020). Benefits of the Use of Mobile Applications for Learning a Foreign Language by Elderly Population. *Procedia Computer Science*, 176, 2184–2191.
5. Latygina, A., Zvarych, I., Latygina, N., Dubinina, O., Kolot, L., & Yuvkovetska, Y. (2024). The Role of Mobile Applications in a Foreign Language Learning. *WSEAS Transactions on Information Science and Applications*, 21, 47–54.
6. Mihaylova, M., Gorin, S., Reber, T. P., & Rothen, N. (2022). A meta-analysis on mobile-assisted language learning applications: Benefits and risks. *Psychologica Belgica*, 62(1), 252–271.

Oleh Chinikulov,
student of the specialty «Ecology»
Liudmyla KLYMENKO,
Head of the English Philology Department,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

STRATEGIC VECTORS FOR ENHANCING FOREIGN LANGUAGE TRAINING IN MODERN HIGHER EDUCATION

The rapid globalization of the modern world and the expansion of international cooperation dictate new requirements for higher education. In this dynamic environment, foreign language training, particularly in English, has shifted from being a standard academic requirement to a critical tool for professional empowerment, academic mobility, and global scientific integration. To meet these modern demands, several strategic vectors for developing foreign language training must be prioritized:

The first priority vector is the implementation of interdisciplinary integration, primarily through the CLIL (Content and Language Integrated Learning) methodology. By merging English language instruction with specialized subjects, students can acquire essential professional vocabulary in context. For instance, future ecologists can study global environmental challenges, analyze data, and discuss biodiversity conservation entirely in English, thereby forming a robust professionally-oriented communicative competence.

The second vector focuses on the digitalization of the learning environment. The integration of modern digital tools such as interactive educational platforms, virtual language laboratories, and online academic databases-significantly enhances student engagement. These technologies facilitate a personalized learning trajectory and provide continuous access to the latest international research, which is crucial for staying updated in rapidly evolving scientific fields.

The third vector involves the extensive use of authentic professional materials. Shifting away from artificial textbook scenarios to analyzing real-world scientific articles, international environmental reports, and technical documentation allows students to develop advanced critical thinking and analytical reading skills.

In conclusion, focusing on these strategic vectors – interdisciplinary integration, digitalization, and the use of authentic materials creates a comprehensive framework for foreign language acquisition. This multifaceted approach ensures the preparation of highly qualified, competitive specialists who are fully equipped to navigate and succeed in the international professional arena.

References

1. Bigich, O. B. (2022). *Innovative technologies in teaching foreign languages*. Kyiv: Lenvit.
2. Artsyshevskaya, A., Hrynya, N., & Kyznetsova, L. (2021). Implementation of CLIL Approach in a Bilingual Environment. *Young Scientist*, 10.1(98.1), 4-7. <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/4070/4001>
3. Pilishek, S., & Rudoman, O. (2024). The role of authentic materials in teaching a foreign (English) language in higher education: possibilities and limitations. *Current issues in modern science*, 9(27), 866-878. <https://elar.khmn.edu.ua/handle/123456789/18559>
4. Kovalenko, O. P. (2020). *Digital resources in teaching a foreign language: theory and practice*. Kharkiv: KhNU.

*Дейнека Владислав Миколайович,
студент спеціальності «Менеджмент»
Харчук Наталія Сергіївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

MODERN APPROACHES TO TEACHING FOREIGN LANGUAGES: EXPERIENCE OF UKRAINE AND FOREIGN COUNTRIES

In the conditions of globalization and international integration, foreign language proficiency has become an essential competence for both professional and personal development. Modern society requires not only knowledge of grammar and vocabulary but also the ability to communicate effectively in multicultural environments. Therefore, the modernization of foreign language teaching methods is highly relevant. The purpose of this section is to analyze modern approaches to teaching foreign languages and to compare the experience of Ukraine with that of foreign countries.

One of the key trends in modern foreign language teaching is the transition from traditional methods to innovative approaches. Traditional methods, such as grammar-translation and audio-lingual approaches, focused mainly on memorization and theoretical knowledge. However, they did not provide sufficient opportunities for developing real communication skills. Modern approaches, in contrast, are oriented toward practical language use and interaction.

The communicative approach is considered the foundation of contemporary language teaching. It focuses on real-life communication, interaction between learners, and the functional use of language. This approach develops speaking and listening skills and treats errors as a natural part of the learning process. It is widely used in both Ukrainian and international educational systems.

Another important method is Task-Based Language Teaching (TBLT), which involves learning through completing meaningful tasks such as discussions, problem-solving activities, and projects. This approach allows students to use language in practical situations, thereby improving both communication skills and critical thinking.

Student-centered learning is also a significant component of modern approaches. In this model, learners take an active role in the educational process. Emphasis is placed on individual learning paths, autonomy, motivation, and creativity. This increases engagement and improves learning outcomes.

The integration of digital technologies plays a crucial role in modern foreign language teaching. Online platforms, multimedia tools, and virtual classrooms provide flexible and personalized learning opportunities. Blended learning, which combines traditional classroom instruction with online components, has become one of the most effective models in both Ukraine and abroad.

In addition, modern education increasingly incorporates immersive technologies such as augmented reality (AR) and virtual reality (VR). These tools simulate real-life communication situations and enhance learners' motivation and knowledge retention.

Project-based and interactive methods, including debates, role-plays, and case studies, are also widely used. They help develop teamwork skills, improve communication competence, and connect language learning with real-world contexts.

An important aspect of modern language teaching is the intercultural approach, which emphasizes the relationship between language and culture. It helps learners understand cultural values and communication styles, preparing them for effective interaction in international environments.

Distance learning has become especially relevant in recent years, particularly after the COVID-19 pandemic. It includes synchronous and asynchronous formats, promotes learner independence, and remains an important part of modern education systems.

The experience of foreign countries, especially in Europe and the United States, shows a strong focus on communicative competence, digitalization, lifelong learning, and multilingual education. Ukraine is actively adopting these practices, implementing communicative and competence-based approaches, integrating into the European educational space, and modernizing curricula. However, challenges such as limited instructional time and unequal access to technology still exist.

Conclusions

Modern approaches to teaching foreign languages are characterized by a shift toward communicative, student-centered, and technology-enhanced learning. These approaches focus on practical language use, intercultural competence, and the development of critical thinking and collaboration skills.

The experience of Ukraine and foreign countries demonstrates common trends such as digitalization, personalization, and the integration of innovative methods. At the same time, certain challenges remain, requiring further improvement of educational systems.

Overall, the implementation of modern approaches increases the effectiveness of foreign language teaching and prepares learners for successful communication in a globalized world.

Денісюк Олександр Андрійович
студент спеціальності «Професійна освіта»
Зайцева Наталія Петрівна,
к. філол. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ГЕЙМІФІКАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

В умовах стрімкої цифровізації освіти та пошуку нових методів залучення студентів особливої актуальності набуває гейміфікація – використання ігрових

механік у неігровому контексті. Такий підхід є надзвичайно ефективним у викладанні англійської мови, оскільки він дозволяє трансформувати складний процес вивчення граматики та лексики у захопливу та мотивовану діяльність. Гейміфікація (gamification) розглядається не як проста гра, а як стратегічна модель, що включає систему балів, рівнів, нагород та змагальних елементів для досягнення конкретних навчальних цілей. Її ефективність полягає у підвищенні емоційної залученості студентів, що сприяє кращому запам'ятовуванню матеріалу та подоланню мовного бар'єру через зниження рівня стресу. Як показують сучасні дослідження, інтеграція ігрових елементів стимулює пізнавальний інтерес та забезпечує активну участь кожного студента в освітньому процесі. У процесі вивчення англійської мови гейміфікація забезпечує використання інтерактивних платформ (таких як Kahoot!, Quizizz, Duolingo), які дозволяють викладання з ігровими механіками створює синергетичний ефект, що значно покращує динаміку занять. Традиційне пояснення матеріалу забезпечує теоретичну базу, тоді як гейміфікація надає простір для її практичного, інтенсивного відпрацювання у цікавій формі. Наукові дослідження підтверджують, що використання ігрових елементів підвищує рівень засвоєння професійної лексики та термінології завдяки багаторазовому повторенню в ігрових сценаріях.

Окремої уваги заслуговує розвиток м'яких навичок (soft skills), таких як критичне мислення, вміння працювати в команді та швидке прийняття рішень англійською мовою. Командні ігри вимагають від учасників ефективної координації та використання мови як інструменту для досягнення спільної мети. Гейміфікація дозволяє моделювати сценарії, де студенти мають проявляти лідерські якості та адаптивність, що відповідає вимогам сучасного ринку праці. Це робить підготовку майбутніх фахівців більш цілісною, поєднуючи мовну компетенцію з соціальною взаємодією. У методичних розробках підкреслюється, що успішна гейміфікація неможлива без чіткого балансу між розважальним аспектом та освітнім змістом. Це означає, що кожен ігровий елемент має бути дидактично виправданим та спрямованим на відпрацювання конкретних граматичних структур або лексичних одиниць. Важливо зазначити, що впровадження гейміфікації суттєво знижує психологічну напругу при вивченні іноземної мови. Використання елементів сторітеллінгу та створення ігрового всесвіту робить навчання більш персоналізованим та емоційно забарвленим. Студенти охочіше йдуть на ризик у висловлюваннях, не боячись помилитися, оскільки ігровий формат сприймається як безпечне середовище для експериментів з мовою.

Застосування елементів гейміфікації є ефективною стратегією модернізації викладання англійської мови. Вона забезпечує комплексний розвиток мовленнєвих компетенцій, підвищує залученість та формує позитивне ставлення до навчання. Такий підхід сприяє підготовці ініціативних фахівців, здатних до безперервного самовдосконалення та ефективної комунікації в сучасному світі. автоматизувати перевірку знань у реальному часі. Це надає студентам можливість миттєво отримувати зворотний зв'язок, що є критично важливим для корекції помилок та вдосконалення мовленнєвих навичок. Особливо дієвими є квести, рольові ігри-

симуляції та командні змагання, що моделюють реальні комунікативні ситуації та вимагають оперативного використання англійської мови. Гейміфікований підхід також сприяє розвитку навичок автономного навчання, оскільки система рівнів та прогресу дозволяє студентам самостійно відстежувати свої досягнення. Цифрові інструменти дозволяють створювати персоналізовані навчальні траєкторії, де кожен студент може рухатися у власному темпі, отримуючи віртуальні винагороди за успішне виконання завдань.

Таким чином, саме в умовах ігрової взаємодії формується стійка внутрішня мотивація, оскільки фокус зміщується з оцінки як результату на сам процес досягнення успіху.

Список використаних джерел

1. Kumar P., Vairavan C. The Impact of Gamification on Motivation and Retention in Language Learning. – 2023–2024.
2. Puhach, Y., & Zaitseva, N. (2025). Роль освітніх платформ у формуванні мовленнєвих навичок молодших школярів. *Educational Scientific Space*, 1(8 (1)), 111-123.
3. The Impact of Using Gamification on English Language Learning in Increasing Learning Motivation. – 2024.
4. Thurairasu, V. (2022). Gamification-based learning as the future of language learning: An overview. *European Journal of Humanities and Social Sciences*, 2(6), 62-69.

Oleksandra Divnich,
student majoring in «Journalism»
Hanna Medianykh,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Science of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

THE CLIL APPROACH IN TEACHING ENGLISH: THE AUSTRIAN EXPERIENCE AND PROSPECTS FOR UKRAINE

In the context of European integration and rapid globalization, improving the level of foreign language proficiency has become a strategic priority of Ukraine's educational policy. The Council of Europe and the European Commission have been promoting multilingual education as one of the key competencies of an EU citizen for over three decades, and the search for effective approaches to foreign language teaching is gaining particular importance in the context of educational reforms (Goris et al., 2019).

Traditional methods of foreign language teaching are often reduced to learning grammatical rules and vocabulary outside a real communicative context, which results in low student motivation and an insufficient level of practical language use. Modern educators face several challenges: how to ensure immersion in a language environment, integrate critical thinking into the learning process, and at the same time achieve subject-specific educational outcomes. In response to these challenges, the method of Content

and Language Integrated Learning (CLIL) has become widespread in European pedagogical practice.

The term CLIL was introduced in 1994 by David Marsh as an umbrella concept encompassing various forms of learning in which a foreign language is not the goal but a tool for instruction. The essence of the methodology lies in the simultaneous acquisition of subject content and language, and its theoretical foundation is based on the four “C’s” model: content, cognition, communication, and culture.

This approach creates an authentic need for communication, develops critical thinking, and increases motivation, as language is acquired through solving real educational tasks rather than as an end in itself. These soft skills enhance graduates’ competitiveness in the labor market. An important advantage is its flexibility: the approach is successfully applied from preschool to higher education across different countries and disciplines.

Austria is one of the most illustrative examples of the systematic implementation of CLIL in Europe. Since the early 1990s, the methodology has gradually been established in school practice, evolving from isolated initiatives into a well-developed research tradition that covers learning outcomes, teacher motivation, and classroom discourse in CLIL settings (Bauer-Marschallinger et al., 2023). The culmination of this process was the educational reform of the 2023/24 academic year: in the new primary school curriculum, CLIL is officially defined as a tool for the integrated teaching of subject content and language skills beyond foreign language lessons (BMBWF, 2023). Since 2023, university colleges for teacher education have been required to adapt their curricula to these requirements, and the new training model is expected to be implemented starting from the 2025/26 academic year (Gruber & Obenaus, 2025). Notably, the new curriculum provides for mandatory English language learning from the first grade, with two lessons per week, and CLIL, in combination with digital media, is defined as a key approach of the updated system.

In Ukraine, the situation differs significantly. Although CLIL is enshrined in the Law on Education and the methodology is gaining increasing interest among educators, its implementation remains unsystematic: there is no comprehensive regulatory framework, and there is a lack of ready-made teaching materials and qualified personnel (Pasichnyk, Pasichnyk, 2023). According to a survey conducted in experimental institutions of the Institute of Pedagogy of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, 47% of teachers require greater methodological support, although 92% are already familiar with CLIL technology. At the same time, it is important to consider the challenges identified in international research: a shortage of trained teachers, the risk of excessive cognitive load on students, and the danger of CLIL becoming an “elitist” approach.

Thus, the Austrian experience serves as a valuable roadmap for Ukraine rather than a ready-made model for direct adoption. It demonstrates that the transition from fragmented pedagogical initiatives to an effective system requires three interconnected steps: formal integration of CLIL into state curricula, systematic teacher training, and the development of national teaching materials adapted to the real conditions of Ukrainian educational institutions. The implementation of these steps can elevate Ukraine’s foreign

language education to a qualitatively new level that is competitive within the broader European context.

References

1. Pasichnyk O., Pasichnyk O. (2023). CLIL technology as a means of deepening the competence-based orientation of foreign language teaching content: foreign experience and domestic realities. *Problems of the Modern Textbook*, No. 30, pp. 134–148.
2. Chetveryk V. K., Veretiuk T. V. (2024). Advantages and challenges of implementing elements of the CLIL methodology in the context of higher education. *Problems of Modern Transformations. Series: Pedagogy*, No. 4.
3. Busse, V. (2011). CLIL: content and language integrated learning. *System*, Vol. 39, No. 1, pp. 123–125.
4. Bauer-Marschallinger, S. et al. (2021). CLIL for all? An exploratory study of reported pedagogical practices in Austrian secondary schools. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, pp. 1–16.
5. Goris, J., Denessen, E., Verhoeven, L. (2019). Effects of content and language integrated learning in Europe: A systematic review of longitudinal experimental studies. *European Educational Research Journal*, Vol. 18, No. 6, pp. 675–698.
6. Lysak, H. (2024). Content and language integrated learning (CLIL): research into its efficacy and application in education across Europe and beyond. *Comparative Professional Pedagogy*, Vol. 14, No. 1, pp. 80–87.
7. Federal Ministry of Education, Science and Research (Austria). (n.d.). Primary School Curriculum.

Anton Holovko,
student majoring in «International Relations»
Svitlana Khrystiuk,
PhD, Associate Professor,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

DEVELOPING INTERCULTURAL COMPETENCE IN INTERNATIONAL RELATIONS STUDENTS THROUGH FOREIGN LANGUAGE LEARNING

In the context of globalization and increasing international interdependence, intercultural competence has emerged as a fundamental component of professional training, particularly in the field of International Relations (IR). The ability to interact effectively and appropriately with individuals from diverse cultural backgrounds is no longer an optional skill but a core requirement for successful professional practice. For future diplomats, analysts, and international specialists, intercultural competence is essential for negotiating agreements, managing conflicts, and fostering cooperation in a multicultural environment. One of the most effective ways to develop this competence is

through foreign language learning, which provides both a linguistic foundation and a cultural framework for understanding and engaging with other cultures.

Foreign language education has traditionally focused on the acquisition of grammatical structures, vocabulary, and communicative skills. However, modern approaches emphasize the importance of integrating cultural knowledge and intercultural awareness into language learning. In this context, language is not merely a system of communication but also a carrier of cultural values, norms, and worldviews. By learning a foreign language, students are exposed to new ways of thinking, perceiving, and interpreting the world, which contributes to the development of intercultural competence.

Intercultural competence can be defined as the ability to communicate effectively and appropriately with people from different cultural backgrounds, demonstrating awareness, sensitivity, and respect for cultural differences. It encompasses a range of cognitive, affective, and behavioral components, including knowledge of cultural norms, attitudes of openness and curiosity, and the ability to adapt communication strategies in intercultural contexts.

Foreign language learning plays a central role in the development of these competencies. Through language study, students gain access to authentic cultural materials, including texts, media, and communication practices from different countries. This exposure allows them to develop an understanding of cultural differences and similarities, as well as the ability to interpret and respond to cultural cues. Moreover, language learning encourages students to reflect on their own cultural assumptions and biases, fostering a more critical and open-minded perspective.

One of the key mechanisms through which foreign language learning promotes intercultural competence is through communicative practice. Language classrooms provide opportunities for students to engage in dialogue, role-play, and collaborative tasks that simulate real-life intercultural interactions.

The use of authentic materials is another important aspect of intercultural language learning. Materials such as news articles, political speeches, films, and literary texts provide insights into the cultural contexts in which the language is used. For example, analyzing diplomatic speeches or international media reports allows students to explore how language reflects cultural values and political perspectives. This type of analysis helps students to understand the nuances of communication in international contexts and to develop the ability to interpret implicit meanings and cultural references.

In addition, modern digital technologies and online platforms play an increasingly important role in supporting intercultural language learning. Tools such as Moodle and Google Classroom provide access to a wide range of learning resources and facilitate interaction between students and teachers. Communication platforms such as Zoom and collaborative tools like Google Docs enable students to engage in real-time communication with peers from different cultural backgrounds.

Another significant factor in developing intercultural competence is the role of the teacher. In modern language education, teachers are not only instructors but also facilitators of intercultural learning. They guide students in exploring cultural differences, encourage critical reflection, and create a supportive environment for intercultural

interaction. This requires teachers to possess not only linguistic expertise but also intercultural awareness and pedagogical skills.

From a pedagogical perspective, several approaches have proven effective in integrating intercultural competence into foreign language learning. One of these is the communicative approach, which emphasizes interaction as the primary means of language learning. By engaging in communicative tasks, students develop both linguistic and intercultural skills. Another approach is Content and Language Integrated Learning (CLIL), which combines subject matter learning with language acquisition. In CLIL contexts, students learn about cultural, political, or social topics through a foreign language, thereby developing both content knowledge and intercultural competence simultaneously.

Task-based learning is another effective method for promoting intercultural competence. In this approach, students are given meaningful tasks that require them to use the target language to achieve specific goals. These tasks often involve problem-solving, negotiation, and collaboration, which are essential skills in intercultural communication.

Despite the many advantages of integrating intercultural competence into foreign language learning, several challenges must be addressed. One of the main challenges is the limited exposure to authentic intercultural interactions in traditional classroom settings. While textbooks and classroom activities can provide valuable insights, they cannot fully replicate the complexity of real-world intercultural communication.

Another challenge is the potential for cultural stereotypes and misunderstandings. If not carefully managed, discussions of cultural differences may reinforce simplistic or biased views. It is therefore important for educators to approach intercultural teaching with sensitivity and critical awareness, encouraging students to question stereotypes and to develop a nuanced understanding of cultural diversity.

Language proficiency can also be a limiting factor in the development of intercultural competence. Students with limited language skills may struggle to fully engage in intercultural communication, which can hinder their ability to develop deeper understanding. To address this issue, language instruction should be tailored to the students' proficiency level, with appropriate scaffolding and support provided to facilitate comprehension and participation.

In the context of international relations education, the integration of intercultural competence into foreign language learning is particularly important. IR professionals must be able to navigate complex cultural environments, communicate across linguistic and cultural boundaries, and build relationships with stakeholders from diverse backgrounds. By developing intercultural competence through language learning, students are better prepared to meet these challenges and to succeed in their future careers.

Moreover, the development of intercultural competence contributes to the broader goals of education, including the promotion of tolerance, respect, and global citizenship. In a world marked by cultural diversity and global challenges, the ability to understand and appreciate different perspectives is essential for fostering cooperation and mutual understanding. Foreign language education plays a key role in achieving these goals by

providing students with the tools to engage with the world in a meaningful and informed way.

In conclusion, developing intercultural competence in international relations students through foreign language learning is a critical objective of modern education. Language learning provides a unique and effective context for the acquisition of intercultural knowledge, attitudes, and skills. Through communicative practice, exposure to authentic materials, and the use of modern technologies, students can develop the ability to interact effectively in diverse cultural contexts.

While challenges such as limited exposure, language barriers, and the risk of stereotyping must be addressed, the benefits of integrating intercultural competence into language education are substantial. By fostering openness, critical thinking, and cultural awareness, foreign language learning prepares students not only for professional success but also for active and responsible participation in a globalized world. As international relations continue to evolve, the importance of intercultural competence will only increase, making its development through language education an essential component of contemporary academic practice.

Pavlo Honcharenko,
student majoring in «International Relations»
Svitlana Khrystiuk,
PhD, Associate Professor,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

AI-BASED VIRTUAL NEGOTIATION SCENARIOS FOR TRAINING PROFESSIONAL COMMUNICATION SKILLS IN INTERNATIONAL RELATIONS

The rapid advancement of artificial intelligence technologies has significantly transformed the landscape of modern education, particularly in fields that require advanced communication, analytical thinking, and intercultural competence. Among these fields, International Relations (IR) stands out as one of the most dynamic and demanding, requiring professionals to engage in complex negotiations, interpret diverse perspectives, and communicate effectively in multilingual and multicultural environments. In this context, the integration of AI-based virtual negotiation scenarios into educational practice represents a powerful and innovative approach to training professional communication skills.

Professional communication in international relations is inherently complex, as it involves not only linguistic competence but also strategic thinking, cultural awareness, emotional intelligence, and the ability to manage conflict and reach consensus. Traditional teaching methods, while valuable, often lack the dynamic and interactive elements necessary to fully develop these competencies. AI-based virtual negotiation environments address this limitation by creating realistic, adaptive, and immersive learning experiences that simulate real-world diplomatic and negotiation contexts.

AI-based negotiation scenarios are typically implemented through advanced digital platforms that simulate interaction with virtual agents or AI-driven characters. These systems can replicate the behavior of negotiation partners, allowing students to engage in dialogue, make decisions, and observe the consequences of their actions in a controlled environment. By incorporating natural language processing, machine learning, and adaptive feedback mechanisms, these systems provide a highly interactive and personalized learning experience.

One of the key advantages of AI-based virtual negotiation scenarios is their ability to create realistic and context-rich environments. Unlike traditional role-playing exercises, which depend on the availability and performance of human participants, AI-driven simulations can consistently provide structured and scalable scenarios. These may include diplomatic negotiations, crisis management situations, international trade discussions, or conflict resolution processes. The realism of these scenarios allows students to immerse themselves in authentic professional contexts, thereby enhancing the transfer of learning to real-world situations.

Another significant benefit of AI-based systems is the provision of immediate and adaptive feedback. In traditional classroom settings, feedback is often limited by time constraints and the availability of instructors. AI systems, however, can analyze student responses in real time, providing detailed feedback on language use, argumentation strategies, tone, and negotiation tactics. This allows learners to identify their strengths and weaknesses and to continuously improve their performance. For example, AI tools integrated into platforms like Moodle or communication environments such as Microsoft Teams can track learner progress and provide personalized recommendations.

In addition to enhancing communication skills, AI-based negotiation scenarios contribute to the development of critical thinking and decision-making abilities. International negotiations often involve complex and ambiguous situations where participants must evaluate multiple factors, anticipate outcomes, and make strategic choices. AI-driven simulations can replicate such complexity by presenting students with evolving scenarios that require adaptive thinking and problem-solving.

Moreover, AI-based systems support the development of intercultural competence, which is a crucial component of international relations education. By simulating interactions with virtual agents representing different cultural backgrounds, students can practice adapting their communication styles, understanding cultural nuances, and avoiding misunderstandings. This type of training is particularly valuable in preparing students for real-world diplomatic interactions, where cultural sensitivity and adaptability are essential.

The integration of AI into negotiation training also enables the development of emotional intelligence, including skills such as empathy, active listening, and conflict management. AI systems can be programmed to simulate emotional responses, allowing students to practice managing difficult conversations and responding appropriately to different emotional cues. This aspect of training is particularly important in international relations, where negotiations often involve high-stakes situations and sensitive issues.

From a pedagogical perspective, AI-based virtual negotiation scenarios represent a shift toward more learner-centered and experiential learning approaches. Instead of

passively receiving information, students actively engage in simulated professional activities, making decisions and learning from their experiences.

The use of AI also enables a high degree of personalization in the learning process. AI systems can adapt the difficulty level of scenarios, the complexity of language used, and the type of feedback provided based on the learner's performance. This ensures that each student receives a tailored learning experience that matches their individual needs and abilities.

The implementation of AI-based virtual negotiation scenarios is further enhanced by the use of modern digital platforms and communication tools. Video conferencing platforms such as Zoom allow for hybrid simulations that combine AI-driven elements with human interaction, while collaborative tools such as Google Docs enable students to work together on negotiation strategies and document their decisions. Despite their many advantages, AI-based virtual negotiation systems also present certain challenges and limitations. One of the primary concerns is the technological complexity and cost associated with developing and implementing such systems. Advanced AI platforms require significant investment in infrastructure, software development, and maintenance. This may limit their accessibility, particularly in educational institutions with limited resources.

Another challenge is the need for educators to develop new competencies in order to effectively use AI-based tools. Teachers must be able to design scenarios, interpret AI-generated feedback, and integrate these tools into their teaching practice. This requires ongoing professional development and institutional support. Without adequate training, there is a risk that AI tools may be underutilized or used ineffectively.

There are also concerns related to the authenticity and limitations of AI simulations.

In the context of international relations education, the use of AI-based virtual negotiation scenarios offers significant potential for enhancing the quality and effectiveness of training. By providing realistic, interactive, and adaptive learning experiences, these systems enable students to develop essential professional skills in a safe and controlled environment. They also support the integration of theoretical knowledge with practical application, which is a key objective of modern education. Furthermore, the use of AI aligns with broader trends in higher education, including the increasing emphasis on digitalization, innovation, and personalized learning. As educational institutions continue to adopt new technologies, AI-based tools are likely to play an increasingly important role in shaping teaching and learning practices. In particular, their application in fields such as international relations, where communication and negotiation skills are critical, represents a promising direction for future development.

In conclusion, AI-based virtual negotiation scenarios constitute a powerful and innovative approach to training professional communication skills in international relations. By combining the capabilities of artificial intelligence with pedagogical principles of experiential and learner-centered learning, these systems create dynamic and effective learning environments. They enhance communication skills, critical thinking, intercultural competence, and emotional intelligence, all of which are essential for success in the field of international relations.

While challenges related to technology, cost, teacher training, and ethical considerations remain, the potential benefits of AI-based learning far outweigh these limitations. As AI technologies continue to evolve, their integration into educational practice will likely become increasingly sophisticated, offering new opportunities for enhancing the quality and effectiveness of professional training. Ultimately, AI-based virtual negotiation scenarios represent a significant step forward in preparing future international relations professionals for the complexities of the globalized world.

Mariia Horditsa,
student majoring in
«International Business Management»

Oleksandr Sodel,
Candidate of Philological Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

THE ROLE OF DIGITAL TOOLS IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING FOR INTERNATIONAL BUSINESS STUDENTS

In the context of globalization and the rapid development of international economic relations, foreign language proficiency has become an essential component of professional competence for students majoring in International Business. English, in particular, serves as a lingua franca in global trade, negotiations, and corporate communication. Therefore, the improvement of foreign language teaching methods is a priority in higher education institutions, especially within business-oriented programs.

Modern approaches to foreign language teaching emphasize not only linguistic knowledge but also communicative competence, intercultural awareness, and practical application in real-life professional contexts. For students of International Business, language learning is directly connected with their future careers, including participation in international negotiations, preparation of business documentation, and interaction with foreign partners.

One of the most effective contemporary approaches is the integration of digital technologies into the learning process. Digital tools significantly enhance the efficiency and accessibility of language acquisition. Platforms such as online learning environments, mobile applications, and AI-based tools provide students with opportunities for autonomous learning, personalized content, and real-time feedback. These technologies support the development of all key language skills: reading, writing, listening, and speaking.

In Ukraine and abroad, blended learning has become a widely adopted model. It combines traditional classroom instruction with online components, allowing flexibility and increased student engagement. For example, students can practice vocabulary and grammar through mobile applications, participate in virtual discussions, and simulate business communication scenarios. Such methods contribute to deeper understanding and practical application of language skills.

Another important aspect is the use of professional-oriented content in language learning. Business case studies, role-playing negotiations, and analysis of international market situations help students integrate language learning with their field of study. This approach not only improves language proficiency but also develops critical thinking and decision-making skills.

Additionally, modern technologies such as artificial intelligence and machine translation tools assist students in overcoming language barriers. However, their use should be guided and balanced, as over-reliance may reduce independent language development. Educators must focus on developing students' ability to critically evaluate and effectively use such tools in professional contexts.

International experience demonstrates that student-centred learning, communicative approaches, and technology integration lead to better outcomes in foreign language education. Ukrainian universities are gradually adopting these practices, which contributes to aligning national education with global standards.

In conclusion, foreign language proficiency is a crucial skill for International Business students, directly influencing their academic success and future career opportunities. The integration of digital technologies, practical-oriented methods, and innovative teaching approaches significantly enhances the effectiveness of language learning. Therefore, continuous modernization of teaching methods remains necessary to meet the demands of the global labour market.

References

1. Bigych, O. (2022). Innovative Technologies in Foreign Language Teaching. Kyiv: Lenvit.
2. Mayer, N. (2023). Blended Learning in Higher Education. Kyiv: Akademvydav.
3. Thornbury, S. (2021). Teaching Unplugged. London: Delta Publishing.
4. Richards, J. C. (2020). Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge University Press.
5. Warschauer, M. (2019). Technology and Language Learning. Oxford University Press.

Anastasiia Kovalenko,
student majoring in
«International Business Management»
Oleksandr Sodel,
Candidate of Philological Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

PRACTICAL USE OF THE ENGLISH LANGUAGE IN THE TRAINING OF FUTURE INTERNATIONAL BUSINESS MANAGERS

The current stage of global economic development is characterized by an active search for effective tools for professional activity. In the conditions of digitalization and

market integration, the English language ceases to be just an academic discipline and becomes a critically important means of communication for future international business managers.

It is indispensable during communication with foreign partners, conducting negotiations, analysing international markets, and concluding international agreements. Therefore, in the learning process, it is important to focus not only on the theoretical study of the language but also on the development of skills for its practical application.

Effective learning occurs when students work with tasks as close to real life as possible (Harmer, 2015). In this context, the use of business cases is extremely appropriate, as they allow future specialists to analyse complex market situations, make strategic decisions, and discuss them in English.

The communicative approach contributes to the formation of practical competencies, including business correspondence, participation in negotiations, and preparation of project presentations (Richards, 2017). Digital technologies play an important role in the learning process, offering unique opportunities for immersion.

An essential aspect of modern training is the development of intercultural competence. Managers must not only speak English fluently but also understand the nuances of business etiquette and cultural differences of partners. This helps to avoid misunderstandings and build long-term trust in international cooperation.

Furthermore, the integration of professional digital tools, such as specialized CRM systems and project management platforms in English, provides students with additional technical vocabulary. Working with real interfaces prepares future managers for the technological challenges of the modern corporate world.

The use of online platforms and interactive resources allows students to independently improve their language skills at a convenient pace. Motivation to learn increases significantly when the educational process is interesting, practice-oriented, and meets the real needs of students (Dörnyei, 2020).

Despite certain psychological barriers, such as the fear of making a mistake, creating an active environment for live communication helps to gradually overcome obstacles and increase confidence in one's professional knowledge. The ability to effectively articulate business strategies is a key competitive advantage.

Moreover, the study of international contracts and legal documentation in English allows students to better understand the global regulatory framework. This practical experience is vital for future managers who will be responsible for the legal and financial aspects of international transactions.

Integrating specialized terminology into daily practice ensures that graduates are ready for immediate employment in multinational corporations. The development of analytical skills through the study of authentic economic reports further enhances the professional profile of a student.

Such a comprehensive approach ensures that the language becomes a functional tool for solving complex business problems rather than an abstract set of rules. It allows for a deeper understanding of market trends and strategic management principles on a global scale.

Thus, the practical use of the English language is the foundation of the professional development of future managers. The use of business cases and the integration of modern digital technologies prepare students for successful work in the real conditions of the international business environment.

References

1. Harmer, J. (2015). How to Teach English. London: Longman. 285 p.
2. Richards, J. C. (2017). Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press. 310 p.
3. Dörnyei, Z. (2020). Motivation in Second Language Learning. London: Routledge. 215 p.

***Ясичева Дарія Олександрівна,**
студентка спеціальності «Менеджмент»
Качмарчик Світлана Григорівна,
к. пед. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ У СТУДЕНТІВ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Мотивація до вивчення іноземної мови є одним з найважливіших факторів, що визначають успіх студента у мовній освіті. У численних емпіричних дослідженнях останніх десятиліть саме мотивація – більше ніж первинні мовні здібності чи попередня підготовка – пояснює різницю в кінцевих результатах між студентами одного й того самого рівня, які навчаються в подібних умовах. Розуміння природи мотивації та практичних шляхів її формування є тому одним з центральних завдань сучасної методики викладання англійської мови у вищій школі.

Теоретичною основою сучасних підходів до мотивації у мовній освіті є модель Дернаї (Zoltán Dörnyei), що виокремлює три великі компоненти мотиваційної системи студента-мовника. Перший компонент – ідеальне я як мовець: образ себе у майбутньому як людини, що вільно володіє англійською мовою. Другий компонент – обов'язкове я: уявлення про себе як про того, хто повинен володіти мовою з огляду на зовнішні очікування (батьків, навчальної програми, ринку праці). Третій компонент – конкретний навчальний досвід: ті позитивні чи негативні переживання у процесі вивчення мови, що або підтримують, або підривають мотивацію. Ефективне формування мотивації передбачає роботу одночасно з усіма трьома компонентами.

Серед практичних шляхів формування мотивації у студентів-мовників особливе місце посідає робота над «ідеальним я як мовцем». Це передбачає

створення яскравих, конкретних, психологічно правдоподібних образів майбутньої професійної комунікації англійською. Викладач може спрямовувати студентів до візуалізації конкретних професійних сценаріїв – участі в міжнародних переговорах, виступу на конференції, наукових публікаціях, академічній мобільності, – формуючи у них стійку мотивуючу перспективу. Дослідження показують, що студенти зі сформованим «ідеальним я як мовцем» демонструють істотно вищу наполегливість у подоланні навчальних труднощів.

Другий ключовий шлях формування мотивації – забезпечення позитивного навчального досвіду в аудиторії. Цей шлях реалізується через сукупність методичних рішень: створення психологічно комфортної атмосфери, де помилки сприймаються як природна частина навчального процесу; ретельне регулювання складності завдань, щоб вони були викликом, але не нездоланим; забезпечення регулярного позитивного зворотного зв'язку, що підкреслює прогрес студента; організацію кооперативних форм роботи, що поєднують навчання з соціальною підтримкою. Кожне окреме методичне рішення видається малим, але їх системне поєднання істотно впливає на загальний мотиваційний клімат курсу.

Третій шлях – інтеграція автентичних та особистісно значущих матеріалів у навчальний процес. Студенти істотно більш мотивовані до роботи з англійським матеріалом, що збігається з їхніми професійними чи особистими інтересами. Викладач, що вміє виявити такі інтереси та інтегрувати їх у курс, перетворює навчання з обов'язкового завдання на природне розширення сфери життєвих захоплень студента. Цьому особливо сприяють проєктні форми роботи, у межах яких студент має значну свободу вибору тематики та форми представлення результату.

Четвертий шлях – забезпечення відчуття автономії та контролю. Згідно з теорією самовизначення Деці і Райана, мотивація істотно зростає, коли студент відчуває, що сам контролює процес власного навчання. Це передбачає надання студентам можливості вибору серед альтернативних завдань, форм оцінювання, способів представлення результатів, теми проєктів. Звичайно, повна автономія не завжди можлива і не завжди доцільна – особливо на початкових етапах навчання, але навіть часткова автономія створює істотно більш мотивуюче навчальне середовище.

П'ятий шлях – інтеграція гейміфікаційних елементів у навчальний процес. Ігрові механізми – система балів, рівнів, нагород, змагань між групами – здатні істотно підняти рівень залученості студентів, особливо у роботі з рутинним лексичним та граматичним матеріалом. Сучасні цифрові інструменти типу Kahoot, Quizizz, Wordwall дозволяють викладачу легко вводити гейміфіковані компоненти у заняття, перетворюючи рутинне відпрацювання у захопливу активність. Втім, важливо пам'ятати, що гейміфікація не повинна замінювати глибинні мотиваційні чинники – вона є лише доповненням до них.

Підсумовуючи, формування мотивації у студентів до вивчення англійської мови є комплексним завданням, що потребує системної роботи на кількох рівнях одночасно: на рівні особистісно-перспективного бачення студента, на рівні поточного навчального досвіду, на рівні змістового наповнення курсу, на рівні

методів та форм оцінювання. Викладач, що володіє відповідним методичним арсеналом і свідомо застосовує його у своїй практиці, здатний істотно підвищити мотивацію навіть тих студентів, які приходять на курс з низькою початковою зацікавленістю. Подальші методичні розвідки доцільно зосередити на емпіричному порівнянні ефективності різних мотиваційних стратегій у різних типах мовних курсів та категоріях студентів.

Яценко Валерія,
студентка спеціальності «Екологія»
Клименко Людмила Володимирівна,
в. о. завідувача кафедри англійської філології,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Сучасна методика викладання іноземних мов активно змінюється під впливом нових освітніх підходів. Основний акцент сьогодні робиться не лише на засвоєнні граматики чи лексики, а на формуванні в студентів реальної комунікативної компетентності – здатності використовувати мову в практичних ситуаціях. У цьому контексті цікаво порівняти, як цей процес відбувається в Україні та за кордоном.

В українських закладах вищої освіти поступово відходять від суто традиційного навчання. Викладачі все частіше використовують комунікативний підхід, роботу в парах і групах, а також проєктні завдання. Наприклад, студенти можуть готувати короткі презентації іноземною мовою або обговорювати актуальні теми в межах заняття. Такі методи допомагають зробити навчання більш практичним і наближеним до реального використання мови.

У багатьох зарубіжних країнах, зокрема у Великій Британії, США та країнах ЄС, навчання іноземних мов ще більше орієнтоване на практику. Часто заняття будуються навколо реальних життєвих ситуацій: обговорення новин, вирішення проблемних завдань або робота над кейсами. Поширеним є підхід *task-based learning*, коли студенти вивчають мову через виконання конкретних завдань, наприклад підготовку проєкту чи участь у рольовій грі. Також активно використовується *CLIL*-підхід, за якого іноземна мова поєднується з вивченням інших дисциплін.

Порівнюючи ці підходи, можна помітити спільну тенденцію – орієнтацію на розвиток мовленнєвих навичок і самостійності студентів. Водночас різниця полягає в умовах реалізації: за кордоном такі методики часто підкріплені кращим технічним забезпеченням і більшою інтеграцією в освітню систему, тоді як в Україні цей процес ще перебуває на етапі поступового впровадження.

Важливим кроком для української освіти є адаптація ефективних зарубіжних практик до власних умов. Це означає не просто копіювання методик, а їхнє осмислене використання з урахуванням навчальних програм, рівня підготовки студентів і можливостей викладачів.

Отже, розвиток іншомовної освіти в Україні найбільш ефективним буде тоді, коли поєднуюватимуться національний досвід і найкращі міжнародні підходи. Це дозволить зробити навчання більш практичним і результативним для студентів.

Список використаних джерел

1. Thornbury S. How to Teach Speaking. – Pearson Education Limited, 2005.
2. Scrivener J. Learning Teaching: The Essential Guide to English Language Teaching. – Macmillan, 2011.
3. Ellis R. Task-Based Language Learning and Teaching. – Oxford University Press, 2003.
4. Dalton-Puffer C. Discourse in Content and Language Integrated Learning (CLIL) Classrooms. – John Benjamins, 2007.
5. Nation I. S. P. Learning Vocabulary in Another Language. – Cambridge University Press, 2001.

Polina Yurchenko,
student majoring in «Law»
Iryna Chernelia,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

IMPLEMENTATION OF CLIL AND TASK-BASED LEARNING IN HIGHER EDUCATION

Implementation of Content and Language Integrated Learning (CLIL) and Task-Based Learning (TBL) in higher education has become one of the key directions in modern foreign language pedagogy. In the context of globalization and increasing academic mobility, universities are expected to develop students' language competence alongside professional knowledge. Traditional teacher-centered methods are gradually being replaced by more communicative and student-oriented approaches, among which CLIL and Task-Based Learning are particularly effective.

CLIL is defined as a dual-focused approach in which a foreign language is used to teach both subject content and language simultaneously (Coyle, Hood & Marsh, 2010). It is based on the 4Cs framework: content, communication, cognition, and culture, which ensures the integration of subject knowledge, language skills, critical thinking, and intercultural competence. In higher education, CLIL is often implemented through English-Medium Instruction (EMI), allowing students to engage with authentic academic language and discourse (Dalton-Puffer, 2011).

Task-Based Learning, in turn, focuses on the use of meaningful tasks as the core of the learning process. A task is understood as an activity where language is used to achieve a specific communicative goal (Ellis, 2003). The typical structure of TBL includes three stages: pre-task, task cycle, and language focus (Willis & Willis, 2007). This approach promotes active learning, learner autonomy, and practical language use in real-life contexts.

The integration of CLIL and Task-Based Learning is particularly effective because both approaches emphasize communication, contextualized language use, and active student participation. CLIL provides a meaningful context for language use, while TBL offers practical tools for organizing the learning process through tasks. In higher education, this combination enables students to develop both academic knowledge and language competence simultaneously. In practice, the implementation of these approaches involves the use of tasks such as case studies, presentations, discussions, and project-based assignments. These activities simulate real academic and professional situations, encouraging students to apply language in context. As a result, students not only improve their language proficiency but also develop critical thinking, problem-solving, and collaboration skills.

Research shows that the use of CLIL and TBL increases students' motivation and engagement, as learning becomes more relevant to their academic and professional needs (Lasagabaster & Doiz, 2016). Additionally, students gain confidence in using a foreign language in specialized fields, which is essential for their future careers. CLIL environments also contribute to the development of pluri literacy, or the ability to work across languages and disciplines (Meyeretal., 2015).

In Ukraine, the implementation of CLIL and Task-Based Learning is gradually expanding, particularly within the framework of European integration. Universities are introducing English-medium courses and bilingual programs, especially in disciplines such as law and economics. However, challenges remain, including the need for teacher training, appropriate teaching materials, and sufficient language proficiency among students.

Overall, the integration of CLIL and Task-Based Learning represents an effective and innovative approach to foreign language teaching in higher education. It meets the demands of modern education by combining language and content learning and prepares students for active participation in a globalized academic and professional environment.

References

1. Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. (2010). *CLIL: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge University Press.
2. Dalton-Puffer, C. (2011). Content-and-language integrated learning: From practice to principles. *Annual Review of Applied Linguistics*, 31, 182–204.
3. Ellis, R. (2003). *Task-Based Language Learning and Teaching*. Oxford University Press.
4. Lasagabaster, D., & Doiz, A. (2016). CLIL students' perceptions of their language learning process: Delving into self-perceived improvement and instructional preferences. *Language Awareness*, 25(1–2), 110–126.

5. Meyer, O., Coyle, D., Halbach, A., Schuck, K., & Ting, T. (2015). A pluriliteracies approach to content and language integrated learning. *Language, Culture and Curriculum*, 28(1), 41–57.
6. Willis, D., & Willis, J. (2007). *Doing Task-Based Teaching*. Oxford University Press.

Ювченко Анастасія,
студентка спеціальності «Екологія»
Клименко Людмила Володимирівна,
в. о. завідувача кафедри англійської філології,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

ПРЕДМЕТНО-МОВНЕ ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ (CLIL) ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД У ВИЩІЙ ШКОЛІ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КОНТЕКСТ

Сучасні виклики глобалізації вимагають від випускників закладів вищої освіти (ЗВО) не лише високого рівня володіння фаховими компетенціями, а й здатності вільно комунікувати іноземною мовою у професійному середовищі. Одним із найбільш результативних підходів, що активно впроваджується в освітній простір України, спираючись на досвід країн ЄС, є методика CLIL (Content and Language Integrated Learning).

Сутність підходу полягає у викладанні спеціальних дисциплін іноземною мовою, що дозволяє реалізувати подвійну мету: засвоєння навчального матеріалу та одночасне вдосконалення мовленнєвих навичок. Європейський досвід (зокрема Фінляндії та Естонії) демонструє, що CLIL значно підвищує внутрішню мотивацію студентів, оскільки мова перестає бути об'єктом вивчення і стає дієвим інструментом пізнання.

В українських реаліях впровадження новітніх підходів стикається з певними труднощами, серед яких: різний рівень мовної підготовки студентів у межах однієї групи та необхідність додаткової методичної підготовки викладачів-предметників. Проте інтеграція зарубіжних стратегій, таких як «scaffolding» (система підтримки студента через візуалізацію та адаптацію текстів), дозволяє ефективно адаптувати цей досвід до вітчизняних стандартів вищої освіти.

Отже, використання інтегрованого підходу сприяє формуванню цілісної професійної картини світу у студентів та забезпечує їхню конкурентоспроможність на міжнародному ринку праці.

Список використаних джерел

1. Колісніченко Н. М. Методика CLIL: виклики та перспективи впровадження у вищій школі України. [Інноваційна педагогіка](#). 2022. Вип. 45. С. 78–82.
2. Coyle D., Hood P., Marsh D. CLIL: Content and Language Integrated Learning. Cambridge: Cambridge University Press, 2010. 184 p.

3. Методичні рекомендації щодо впровадження предметно-мовного інтегрованого навчання у ЗВО / за заг. ред. О. В. Смирнової. Київ: Освіта, 2021. 120 с.
4. Marsh D. Content and Language Integrated Learning: A Development Trajectory. Cordoba: University of Cordoba, 2013. 552 p.
5. Тарнопольський О. Б. Методика навчання студентів вищих навчальних закладів іншомовної професійної комунікації. Дніпро: ДНУ імені Олеся Гончара, 2019. 240 с.

Svitlana Kachmarchyk,
*PhD in Pedagogy, Associate Professor,
Department of English Philology,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

BUILDING RAPPORT WITH THE FIRST-YEAR STUDENTS TO BOOST SUCCESSFUL LEARNING

The transition from secondary school to higher education represents one of the most demanding stages in a young person's academic life. First-year students simultaneously face an unfamiliar institutional environment, increased academic autonomy, new peer groups, and, in language classes, often a steep step up in the cognitive complexity of the input. The quality of the teacher–student relationship established during the first weeks of university – what educational psychologists describe as rapport – has been repeatedly demonstrated to predict subsequent engagement, motivation, and academic outcomes more reliably than the choice of textbook or the formal qualifications of the instructor.

Rapport in the language classroom is not synonymous with informality or friendliness alone; rather, it is a structured interpersonal climate built on three pillars: perceived competence, perceived care, and perceived predictability. Students need to trust that the teacher is methodologically competent and able to guide them through linguistic challenges; that the teacher genuinely cares about their progress as individuals; and that the rules of the learning game, including assessment criteria, are stable and transparent. When any of these three pillars is weakened, especially during the vulnerable first-year period, students typically respond with disengagement, surface learning strategies, or open avoidance behaviors.

A particularly effective set of techniques for establishing rapport in first-year English classes includes the deliberate use of students' names from the very first lesson, brief individual check-ins at the start of class, low-stakes diagnostic activities that reveal strengths rather than catalogue weaknesses, and the explicit framing of errors as expected stages of acquisition rather than as failures. Empirical studies on novice learners of English for Specific Purposes show that classes which start with a five-minute personalised conversation register higher levels of voluntary participation throughout the

subsequent ninety minutes than classes which begin with a grammar drill, even when the total instructional content is identical.

Equally important is the careful calibration of cognitive load during the first month of instruction. Many first-year students arrive with significant gaps between their formal General English background and the requirements of academic and professional discourse. A common mistake of well-intentioned instructors is to launch immediately into high-density academic input, which produces a feeling of being overwhelmed and undermines the nascent rapport. A more productive approach is to begin with familiar topics that allow students to perform competently, then gradually introduce new lexical, grammatical, and discursive challenges in carefully sequenced increments while making the progression explicit.

The role of formative feedback in rapport-building deserves separate attention. Feedback that is timely, specific, and oriented toward future improvement, rather than retrospective and judgmental, communicates to the student that the teacher is invested in their growth. Concrete techniques include short individualised audio comments on written assignments, public praise for risk-taking in spoken production, and the systematic recording of each student's progress in a private log shared with them at midterm. Such practices transform assessment from an adversarial encounter into a collaborative reflection on learning.

Digital tools, when used judiciously, can reinforce rather than replace human rapport. A class messaging channel for answering quick questions outside office hours, collaborative documents for peer editing, and shared playlists of authentic audio resources create a continuous, low-pressure connection between students and the instructor. The key principle is that digital channels should serve as extensions of in-class relationships, not as substitutes; over-reliance on impersonal automated platforms during the first weeks tends to inhibit rather than facilitate rapport.

Cultural and individual differences must also be acknowledged. First-year cohorts at our university typically include students from various regions of Ukraine and, increasingly, students who have studied abroad through mobility programmes. What feels like warm, welcoming behavior to one student may feel intrusive to another. The skilled instructor calibrates the intensity of interpersonal engagement to the cultural expectations and individual personalities present in the classroom, often beginning with more reserved interactions and gradually opening up the affective dimension as trust is established.

In conclusion, intentional rapport-building during the first weeks of university English instruction is not a soft skill peripheral to teaching but a methodologically central practice that directly affects measurable learning outcomes. Investment in rapport pays compounding returns throughout the semester: students who feel known and trusted by their instructor are more willing to take linguistic risks, more receptive to corrective feedback, and more persistent when difficulty arises. Future methodological work in this area should focus on developing systematic protocols for first-week rapport-building and on empirically validating their long-term impact on language acquisition outcomes.

*Харчук Наталія Сергіївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

TASK-BASED LEARNING ЯК ЕФЕКТИВНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЄВИХ НАВИЧОК

Сучасна методика викладання іноземних мов дедалі більше орієнтується на формування практичних мовленнєвих умінь, необхідних для реальної комунікації. У цьому контексті особливої актуальності набуває підхід Task-based learning (TBL) – навчання, засноване на виконанні комунікативних завдань. Він виник як розвиток комунікативного підходу та спрямований на активне використання мови в умовах, максимально наближених до реального життя. Для української освітньої системи, яка перебуває в процесі реформування та інтеграції у європейський освітній простір, впровадження TBL є перспективним напрямом удосконалення мовної підготовки.

Task-based learning базується на ідеї, що мова найкраще засвоюється через її використання в процесі виконання значущих завдань. Під «завданням» розуміють діяльність, у якій основна увага зосереджена на змісті висловлювання, а не на формі мовних одиниць.

Основними характеристиками TBL є:

- орієнтація на зміст і комунікативну мету;
- використання автентичних ситуацій спілкування;
- активна взаємодія між учнями;
- інтеграція різних мовленнєвих видів діяльності (говоріння, аудіювання, читання, письмо).

Типова структура уроку за TBL включає три етапи: підготовчий (pre-task), виконання завдання (task cycle) та мовний аналіз (language focus). Така організація сприяє природному засвоєнню мовного матеріалу.

Однією з ключових переваг Task-based learning є його спрямованість на розвиток реальних комунікативних умінь. Учні не просто вивчають мовні правила, а застосовують їх у практичній діяльності.

По-перше, TBL сприяє розвитку навичок говоріння. Виконання завдань, таких як рольові ігри, дискусії чи проекти, стимулює учнів до активного використання мови. Вони вчаться висловлювати думки, аргументувати позицію та взаємодіяти з іншими.

По-друге, покращується аудіювання, оскільки учні постійно взаємодіють між собою та сприймають автентичну мову. Це формує здатність розуміти різні стилі мовлення та акценти.

По-третє, TBL позитивно впливає на розвиток письма і читання через інтеграцію цих видів діяльності у виконання завдань. Наприклад, підготовка презентацій або написання звітів після виконання проєктів.

Крім того, цей підхід підвищує мотивацію до навчання, оскільки завдання мають практичну цінність і відповідають інтересам учнів.

Упровадження Task-based learning передбачає зміну ролі вчителя та учня. Учитель стає фасилітатором, який організовує навчальний процес і створює умови для ефективної комунікації, тоді як учень виступає активним учасником.

Важливою умовою ефективності є адаптація завдань до рівня мовної підготовки учнів. Завдання мають бути достатньо складними, щоб стимулювати розвиток, але не настільки, щоб викликати фрустрацію.

Виклики впровадження TBL в Україні

Попри значні переваги, впровадження Task-based learning в українських закладах освіти стикається з певними труднощами. Серед них:

- недостатній рівень підготовки вчителів до використання інноваційних методик;
- обмежений час на уроці, що ускладнює реалізацію повного циклу завдання;
- орієнтація оцінювання на знання граматики, а не на комунікативні навички;
- великі навчальні групи, що ускладнює організацію інтерактивної роботи.

Також важливим фактором є необхідність забезпечення методичної підтримки та доступу до якісних навчальних матеріалів.

Подальший розвиток Task-based learning в Україні пов'язаний із модернізацією освітньої системи та впровадженням компетентнісного підходу. Важливу роль відіграє підвищення кваліфікації педагогів, а також інтеграція цифрових технологій, які розширюють можливості для організації комунікативних завдань.

Застосування онлайн-інструментів дозволяє реалізовувати TBL у дистанційному та змішаному навчанні, що особливо актуально в сучасних умовах. Наприклад, учні можуть працювати над спільними проєктами, використовуючи цифрові платформи, або брати участь у міжнародних мовних обмінах.

Task-based learning є ефективною стратегією розвитку мовленнєвих навичок, оскільки забезпечує активне використання мови в реальних комунікативних ситуаціях. Він сприяє формуванню не лише мовної, а й міжкультурної компетентності, що є важливим у сучасному глобалізованому світі.

Для України впровадження цього підходу відкриває нові можливості для підвищення якості мовної освіти та її відповідності міжнародним стандартам. Попри існуючі виклики, TBL має значний потенціал і може стати одним із ключових напрямів розвитку сучасної методики викладання іноземних мов.

*Svitlana Khrystiuk,
PhD, Associate Professor of Department
of Philosophy and International Communication,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

CONTENT AND LANGUAGE INTEGRATED LEARNING (CLIL) FOR TRAINING PROFESSIONALS IN INTERNATIONAL RELATIONS

The growing interconnectedness of the modern world has significantly transformed the requirements for professionals in International Relations (IR). Today's IR specialists are expected not only to possess deep knowledge of political, economic, and cultural processes but also to demonstrate high levels of foreign language proficiency and intercultural competence. In this context, traditional methods of foreign language instruction, which often treat language and content as separate domains, are no longer sufficient to meet the demands of professional training. One of the most effective approaches addressing this challenge is Content and Language Integrated Learning (CLIL), which combines subject content learning with foreign language acquisition in a unified educational process.

CLIL has gained increasing recognition in both European and global educational contexts as a powerful pedagogical framework that enhances both linguistic and subject-specific competencies. Its application in the training of international relations professionals is particularly relevant, as it allows students to acquire specialized knowledge while simultaneously developing the language skills necessary for effective communication in international environments. By integrating language and content, CLIL creates a meaningful context for learning, making the acquisition of both more natural, relevant, and efficient.

At its core, CLIL is based on the principle that language is best learned through meaningful use in authentic contexts. Rather than focusing solely on grammar rules or vocabulary lists, CLIL encourages students to engage with subject matter content through the medium of a foreign language. This approach is closely aligned with communicative language teaching and constructivist learning theories, which emphasize active participation, interaction, and knowledge construction.

The implementation of CLIL in higher education, particularly in IR programs, involves a carefully balanced integration of content and language objectives. Teachers are required to design lessons that simultaneously address both subject-specific learning outcomes and language development goals. This dual focus distinguishes CLIL from traditional content-based instruction, where language development is often secondary, and from traditional language teaching, where content is not central. In CLIL, both aspects are equally important and mutually reinforcing.

One of the key advantages of CLIL in training international relations professionals is its ability to enhance communicative competence in a professional context. IR specialists must be able to communicate effectively in multiple languages, often in formal, diplomatic, and highly specialized settings. CLIL provides students with opportunities to use language in realistic professional scenarios, such as negotiating agreements, analysing international documents, or participating in debates on global issues. This exposure to authentic language use is crucial for developing fluency, accuracy, and confidence in communication.

In addition to language development, CLIL also plays a significant role in enhancing subject knowledge. By learning content through a foreign language, students

are encouraged to process information more deeply, as they must simultaneously understand both the language and the subject matter. This cognitive engagement leads to improved retention and a better understanding of complex concepts. In the field of international relations, where analytical thinking and conceptual understanding are essential, this dual learning process is particularly beneficial.

Another important aspect of CLIL is its contribution to the development of intercultural competence. International relations professionals must be able to navigate diverse cultural contexts, understand different perspectives, and communicate effectively across cultural boundaries. CLIL facilitates this by exposing students to authentic materials from different countries and encouraging them to engage with diverse viewpoints. Through discussions, case studies, and collaborative projects, students develop a deeper understanding of global issues and cultural differences, which is essential for their future careers.

The role of the teacher in CLIL is also fundamentally different from that in traditional educational models. Teachers act not only as subject matter experts but also as facilitators of language learning. This requires a high level of pedagogical flexibility and interdisciplinary knowledge. In many cases, CLIL teachers must collaborate with language specialists to ensure that both content and language objectives are effectively addressed. This interdisciplinary approach enhances the quality of instruction but also requires significant professional development and institutional support.

In terms of methodology, CLIL incorporates a wide range of teaching strategies designed to support both content and language learning. These include scaffolding techniques, such as providing visual aids, glossaries, and structured tasks, as well as interactive activities like group discussions, presentations, and problem-solving tasks. The use of authentic materials, such as academic articles, policy documents, and media reports, is also a key feature of CLIL, as it exposes students to real-world language use and content.

The integration of technology further enhances the effectiveness of CLIL. Digital tools and online platforms provide access to a vast array of resources and facilitate interactive learning experiences. For example, learning management systems such as Moodle or Google Classroom allow teachers to organize course materials, assignments, and assessments in a structured way. Communication tools like Zoom and Microsoft Teams enable real-time interaction, while collaborative tools such as Google Docs support group work and joint projects. These technologies are particularly valuable in CLIL environments, where interaction and collaboration are essential components of the learning process.

Despite its many advantages, the implementation of CLIL also presents several challenges. One of the main difficulties is the need for a high level of language proficiency among both teachers and students. Since content is delivered in a foreign language, learners must already possess a certain level of linguistic competence to fully engage with the material.

Another challenge is the increased cognitive load associated with CLIL. Students must process both content and language simultaneously, which can be demanding, especially for beginners or intermediate learners. To address this issue, teachers must

carefully design lessons that provide appropriate levels of support and gradually increase complexity over time.

Institutional factors also play an important role in the successful implementation of CLIL. These include curriculum design, teacher training, availability of resources, and institutional support. In some educational systems, particularly those in transition or with limited resources, these factors may pose significant challenges.

In the context of international relations education, CLIL offers particularly significant benefits. IR is inherently interdisciplinary, combining elements of political science, economics, law, and cultural studies. CLIL provides a natural framework for integrating these disciplines with foreign language learning, allowing students to develop both linguistic and professional competencies simultaneously. Moreover, the use of a foreign language as the medium of instruction reflects the realities of the international environment in which IR professionals operate, making the learning process more relevant and authentic.

In conclusion, Content and Language Integrated Learning represents a highly effective approach to training professionals in international relations. By integrating language and content, CLIL provides a comprehensive learning experience that enhances both linguistic proficiency and subject knowledge. It supports the development of communicative competence, intercultural awareness, and critical thinking skills, all of which are essential for success in the field of international relations.

While the implementation of CLIL presents certain challenges, particularly in terms of language proficiency, teacher training, and institutional support, its benefits far outweigh its limitations. As educational systems continue to evolve in response to global demands, CLIL is likely to play an increasingly important role in shaping the future of international relations education. By fostering a deeper and more integrated approach to learning, CLIL prepares students not only to understand the world but also to actively participate in it as competent, multilingual, and culturally aware professionals.

Kateryna Kosminska,
student majoring in «Law»

Iryna Chernelia,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

USING TASK-BASED LEARNING TECHNOLOGY IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES

Task-Based Learning (TBL) represents a fundamental paradigm shift in contemporary pedagogy, signaling a departure from traditional, structure-centered approaches toward fostering authentic communicative competence. Unlike the conventional Presentation-Practice-Production (PPP) model, where grammar is frequently taught in isolation and divorced from real-world utility, TBL focuses on using

authentic language to accomplish meaningful tasks (Ellis, 2003). In this framework, the task serves as the core unit of planning and instruction rather than a supplementary exercise. The primary objective is not merely to learn linguistic forms in a linear progression, but to achieve a specific outcome, with language acquisition occurring incidentally as a result of active communicative engagement. This shift acknowledges that linguistic proficiency is best developed when learners are required to negotiate meaning in diverse social contexts, compelling them to use the language as a tool rather than viewing it as a subject of academic study (Willis, 1996).

The theoretical foundations of TBL are deeply rooted in constructivist and cognitive learning theories, which posit that learners actively build knowledge through problem-solving and social interaction. By placing tasks at the center of the lesson, TBL creates a low-anxiety environment where the motivation to communicate successfully outweighs the fear of making errors—a phenomenon often described as lowering the "affective filter" (Nunan, 2004). The learning cycle generally involves three distinct stages: a pre-task phase to reduce cognitive load and activate schemata, a task cycle for genuine interaction, and a language focus phase for reflection and analysis. During the task cycle, students perform various activities—such as planning, debating, or solving complex problems—while the teacher monitors from the periphery to provide support only when necessary, fostering student-centered autonomy (Long, 2015).

A critical advantage of TBL is its natural suitability for mixed-ability classrooms, a challenge that frequently plagues traditional language instruction. Because tasks are often open-ended and focus on outcomes rather than specific linguistic performance, students at different proficiency levels can contribute to the task in ways that match their current interlanguage capabilities. A high-achieving student might use complex syntax to argue a point, while a beginner might use simpler structures to achieve the same communicative goal, ensuring that all learners remain engaged without feeling alienated by the curriculum (Van den Branden, 2006). This differentiation is inherent in TBL, allowing educators to manage diversity without the need for extensive, separate lesson tracks.

To ensure success, TBL utilizes different task types to push learners beyond their comfort zones, including information-gap, reasoning-gap, and opinion-exchange tasks. For example, in a "City Planning Problem"—where students must reach a consensus on infrastructure projects with a constrained budget—learners must process peer opinions and engage in complex, unpredictable argumentative discourse. This requires them to use language for persuasion, negotiation, and clarification, which far surpasses the repetitive patterns found in standard textbooks (Richards & Rodgers, 2014). To mitigate the risk of "fossilizing" errors, modern TBL employs integrated form-focused instruction during the language focus phase. By allocating specific time for students to analyze the language they used to complete the task, educators ensure that accuracy is not neglected while still prioritizing fluency during the interaction phase (Skehan, 1998).

The role of the teacher in TBL evolves significantly from a traditional instructor to a facilitator and language monitor. Rather than acting as the sole source of knowledge, the teacher provides "scaffolding"—supportive structures that help students perform tasks they could not manage alone. This teacher-as-facilitator model requires a delicate balance of intervention; the teacher must remain unobtrusive during the task cycle to allow for

natural communication, yet be prepared to offer immediate, reactive feedback during the post-task analysis. This feedback is particularly powerful because students are more likely to internalize grammatical corrections when they are presented immediately after they have struggled to express a specific meaning (Schmidt, 1990).

Furthermore, digital technology has vastly expanded the potential of TBL. Today, learners can engage in global collaborative tasks via video conferencing or shared digital workspaces, adding a layer of cultural immersion that was previously unattainable in traditional classrooms (Thomas & Reinders, 2010). Through these tools, students are no longer confined to the limitations of their immediate classroom environment; they can interact with native speakers, collaborate on international projects, and use authentic, real-time multimedia content as the basis for their tasks. This technology not only facilitates the task but also provides an expansive database of real-world language samples that learners can analyze.

However, implementing TBL is not without challenges. Students accustomed to traditional, teacher-led instruction may initially experience resistance or confusion regarding the open-ended nature of tasks. Educators must therefore invest time in orienting students to this method, clearly articulating that the goal is functional fluency and problem-solving rather than rote memorization. Assessing TBL can also be complex, as it requires moving away from discrete-point grammar testing toward more holistic, performance-based assessment rubrics that measure communicative success, task completion, and the strategic use of language under pressure.

Ultimately, the effectiveness of TBL lies in its capacity to foster learner autonomy and intrinsic motivation. When students have agency over how they complete a task, they take ownership of their learning journey, transforming from passive recipients of rules into active language users. By prioritizing communication and collaboration, TBL prepares students not just to pass standardized exams, but to navigate the complexities of foreign language usage in professional, academic, and social environments. As the demand for effective language proficiency grows in an increasingly interconnected world, TBL remains a vital tool for ensuring that students do not just study a language, but successfully learn to live and work within it.

References

1. Ellis, R. (2003). *Task-based Language Learning and Teaching*. Oxford: Oxford University Press.
2. Long, M. H. (2015). *Second Language Acquisition and Task-Based Language Teaching*. Wiley-Blackwell.
3. Nunan, D. (2004). *Task-Based Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
4. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
5. Schmidt, R. (1990). The role of consciousness in second language learning. *Applied Linguistics*.

6. Skehan, P. (1998). *A Cognitive Approach to Language Learning*. Oxford: Oxford University Press.
7. Thomas, M., & Reinders, H. (2010). *Task-Based Language Learning and Teaching with Technology*. Continuum.
8. Van den Branden, K. (2006). *Task-Based Language Education: From Theory to Practice*. Cambridge University Press.

Liudmyla Kruhlenko,
Head of Translation Studies Department,
PhD, associate professor,
Pryazovskyi State Technical University
(Dnipro, Ukraine)/
Postdoctoral researcher of the Department
of English and American Studies,
University of Bamberg (Bamberg, Germany)

LANGUAGE TRAINING AS A FACTOR IN DEVELOPING STUDENTS' SOCIOCULTURAL COMPETENCE IN A MULTICULTURAL UNIVERSITY ENVIRONMENT

In the context of the intensifying processes of globalization and academic internationalization, the formation of sociocultural competence (SCC) among university students has become one of the central challenges of modern higher education. Multicultural university environments – increasingly characteristic of both Ukrainian and German universities – demand that language training extend well beyond the acquisition of grammatical and communicative skills. It must actively cultivate students' capacity for intercultural dialogue, cultural self-reflection, and meaningful engagement with otherness. The present paper examines language training as a key institutional factor in the development of SCC, drawing on a comparative analysis of university practices in Ukraine and Germany from the late twentieth century to the first quarter of the twenty-first century.

Sociocultural competence is understood here as an integrated capacity comprising cultural knowledge, intercultural sensitivity, and the ability to operate effectively across cultural and linguistic boundaries within educational and social discourse. Grounded in the linguacultural approach to education – which regards language not merely as a communicative tool but as a carrier of cultural meaning, values, and identity – this framework treats the university as a linguacultural discourse space in which language teaching and cultural education are inseparable. The theoretical foundations of this study draw on the works of Van Ek (1986), Byram (1997), and subsequent developments in the European tradition of intercultural communicative competence, as well as Ukrainian pedagogical scholarship on sociocultural education (Nikolaieva, Biych, and others).

In German universities, the integration of language training and intercultural education has a well-established institutional basis. Programmes such as Deutsch als Fremdsprache (DaF) and Interkulturelle Kommunikation embed sociocultural content

systematically into curricula, supported by the Common European Framework of Reference (CEFR) and a strong tradition of Bildung. Interkulturelles Lernen is treated as a cross-curricular competency, and language centers (Sprachenzentren) function as institutionalized hubs for combining linguistic and cultural learning. This is particularly evident in universities with large international student populations and active DAAD partnerships.

In Ukrainian universities – including Pryazovskyi State Technical University (PSTU) – the trajectory of SCC formation through language training has been shaped by the transitional nature of post-Soviet higher education. The reforms of the late 1990s and 2000s brought a gradual shift from a predominantly structural-linguistic model of language teaching to one that increasingly incorporated communicative and sociocultural dimensions. Foreign language departments introduced country studies (*krainoznavstvo*) components, intercultural modules, and project-based learning approaches. However, this shift has not been uniform: resource constraints, regional context, and uneven curriculum reform have produced significant variation across institutions. A key distinction between the two national contexts lies in the degree of institutional systematization. Whereas German universities have developed structured, policy-backed frameworks for intercultural language education, Ukrainian universities have tended to rely on the initiative of individual academics and departments. Nevertheless, the post-2014 intensification of European integration has accelerated curriculum alignment in Ukraine, particularly regarding the adoption of CEFR standards and the expansion of English-medium instruction as a vehicle for SCC development.

The analysis of university practices in both countries reveals several shared and divergent dimensions of language training as a factor in SCC formation. First, the content dimension: effective SCC-oriented language courses incorporate authentic cultural texts, case studies of intercultural misunderstanding, and historically situated materials – moving beyond surface-level cultural facts toward deep cultural literacy. Second, the methodological dimension: task-based learning, tandem programmes, simulations, and cross-cultural projects have proven particularly effective in both contexts. Third, the institutional dimension: the embedding of SCC goals within formal curricula, assessment frameworks, and teacher education programmes is more advanced in Germany but is an emerging priority in Ukraine.

Language training constitutes a foundational factor in the development of sociocultural competence within multicultural university environments. The comparative analysis of Ukrainian and German university practices demonstrates that the effectiveness of this process depends not only on curricular content but on the degree of institutional support, the methodological preparation of teaching staff, and the coherence of educational policy. While German universities offer a more systematized model, Ukrainian institutions – including PSTU – demonstrate increasing capacity for SCC integration, particularly in the context of European educational convergence. Further research is needed to examine how digital educational environments and post-war reconstruction challenges reshape the conditions for sociocultural language education in Ukraine.

References

1. Byram, M. (1997). Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence. Multilingual Matters.
2. Council of Europe. (2001). Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Cambridge University Press.
3. Kramsch, C. (1993). Context and Culture in Language Teaching. Oxford University Press.
4. Nikolaieva, S. Yu. (Ed.). (2003). Metodyky navchannia inozemnykh mov u serednikh navchalnykh zakladakh [Methods of Teaching Foreign Languages in Secondary Schools]. Lenvit.

*Куліш Олександра Романівна,
студентка спеціальності «Готельно-ресторанна справа»
Поведа Олександр Петрович,
к. політ. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ НОВІТНІХ ПІДХОДІВ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Сьогодні вища освіта активно змінюється, а разом із нею оновлюються й підходи до вивчення іноземних мов. У сучасному світі знання мов стало необхідністю, адже люди навчаються за кордоном, беруть участь у міжнародних програмах, працюють у різних країнах і спілкуються з іноземними колегами. Саме тому заклади освіти шукають нові, більш ефективні способи навчання. Якщо раніше основна увага приділялася граматиці, перекладу текстів і заучуванню слів, то сьогодні цього вже недостатньо. На зміну традиційним методам приходять комунікативні, інтерактивні та компетентнісні підходи, які допомагають студентам не лише знати мову, а й вільно користуватися нею в реальному житті. Саме тому досвід України та зарубіжних країн у цій сфері є надзвичайно актуальним і важливим.

Одним із найпопулярніших і найефективніших напрямів сучасного навчання є комунікативний підхід. Його головна мета – навчити студента не просто знати правила чи окремі слова, а вміти вільно користуватися мовою в реальному житті. Саме тому на заняттях велика увага приділяється живому спілкуванню: діалогам, обговоренням, роботі в парах і командах, та моделюванню різних життєвих ситуацій. Наприклад, студенти економічних спеціальностей можуть презентувати бізнес-ідеї англійською мовою, а майбутні психологи – проводити умовні консультації з клієнтами. Такий формат занять робить навчання цікавим, активним і корисним. Недарма у багатьох країнах Європейського Союзу комунікативний

підхід уже давно став основою мовної освіти, адже він справді готує людину до реального спілкування.

В Україні все більшої популярності набуває компетентнісний підхід до навчання іноземних мов. Його суть полягає в тому, що студент має не лише знати граматику чи лексику, а й уміти використовувати ці знання у майбутній професії. Сьогодні важливо навчити людину спілкуватися з іноземними партнерами, працювати з сучасною інформацією, розуміти культурні особливості інших країн і впевнено почуватися в міжнародному середовищі. Наприклад, студенти аграрних спеціальностей можуть знайомитися з міжнародними стандартами виробництва, брати участь в онлайн-зустрічах із закордонними фахівцями чи працювати з англomовними професійними матеріалами. Такий підхід робить навчання корисним і наближеним до реального життя, а також відкриває студентам більше можливостей для успішної роботи в Україні та за її межами.

Особливо актуальним сьогодні стало змішане навчання (blended learning), яке поєднує традиційні заняття в аудиторії з онлайн-форматом. Після пандемії COVID-19, а також в умовах воєнного стану в Україні такий підхід став справжньою необхідністю, адже дозволив продовжувати навчання за будь-яких обставин. Викладачі активно використовують сучасні платформи Moodle, Google Classroom, Zoom, Microsoft Teams, а також інтерактивні сервіси Kahoot, Quizlet і Padlet. Наприклад, на занятті студенти можуть спілкуватися іноземною мовою, працювати в групах і виконувати усні завдання, а вдома – проходити тести, переглядати навчальні відео чи виконувати письмові вправи. Такий формат навчання давно успішно застосовується у США, Канаді та Великій Британії, адже він є зручним, гнучким і враховує індивідуальні потреби студентів.

Ще одним дуже цікавим сучасним напрямом є проєктне навчання. Його особливість у тому, що студенти не просто вивчають нові слова чи виконують вправи, а створюють власний реальний продукт іноземною мовою. Це може бути яскрава презентація, подкаст, відеоролик, дослідження, соціальна ініціатива або навіть ідея майбутнього стартапу. Наприклад, студенти можуть розробити англomовний туристичний маршрут Києвом, створити відео про українські традиції чи підготувати рекламу українського бренду для іноземної аудиторії. Такий формат навчання захоплює, дає можливість проявити себе та показує, що мова потрібна не лише на занятті, а й у реальному житті. Саме тому у Фінляндії та Нідерландах проєктне навчання давно стало важливою частиною освітнього процесу. Воно розвиває творчість, самостійність, критичне мислення та вміння працювати в команді.

Важливим напрямом сучасного викладання іноземних мов є міжкультурний підхід. Він ґрунтується на тому, що мову неможливо вивчати окремо від культури – адже за словами завжди стоять традиції, цінності та спосіб життя людей. Саме тому під час навчання студенти знайомляться не лише з мовою, а й із тим, як нею користуються носії в реальних ситуаціях. Це допомагає краще розуміти співрозмовника, уникати непорозумінь і почуватися впевненіше під час спілкування. Наприклад, на заняттях з англійської мови студенти можуть розбирати, як проходить академічне спілкування у Великій Британії чи США, як

правильно вести ділове листування або як поводитися під час переговорів у міжнародному середовищі. У багатьох університетах Німеччини та Франції активно працюють мовні клуби, проводяться зустрічі з іноземними студентами та програми обміну. Це дає можливість «зануритися» в іншу культуру і значно підвищує інтерес до навчання, робить його більш живим та мотивуючим.

Серед сучасних тенденцій особливо варто виділити персоналізацію навчання. Її суть у тому, що кожен студент навчається у своєму темпі та отримує саме той матеріал, який відповідає його рівню, інтересам і майбутній професії. Завдяки цифровим технологіям навчання стає більш гнучким і «підлаштованим» під людину, а не навпаки. Наприклад, майбутні IT-фахівці можуть більше уваги приділяти технічній англійській, а студенти-медики – професійній лексиці для спілкування з пацієнтами та колегами. У деяких університетах Сінгапуру, Південної Кореї та Японії вже активно використовують спеціальні адаптивні платформи, які самі аналізують успішність студента і пропонують вправи відповідного рівня складності.

В Україні, попри складні умови останніх років, викладання іноземних мов у закладах вищої освіти дійсно поступово оновлюється і стає більш практичним та наближеним до реального життя. Викладачі вже набагато частіше використовують цифрові платформи, інтерактивні сервіси, онлайн-зустрічі, міжнародні проєкти, роботу з запрошеними спікерами, а також різні сучасні інструменти для навчання, як-от Quizlet чи інші мобільні додатки. Студенти виконують командні завдання, беруть участь у дискусіях, готують презентації англійською мовою та долучаються до спільних онлайн-активностей із представниками інших країн. Це робить навчання більш живим і наближеним до реальних ситуацій.

Водночас варто чесно відзначити, що система ще не ідеальна. У багатьох випадках студенти на першому курсі не завжди проходять чітке розподілення за рівнями володіння мовою, через що в одній групі можуть навчатися люди з дуже різною підготовкою. Це іноді ускладнює процес: комусь занадто легко, комусь – складно, і це впливає на мотивацію. Також не завжди вистачає постійного мовного середовища та регулярного живого спілкування іноземною мовою поза аудиторією.

Таким чином, викладання іноземних мов у сучасній вищій освіті вже давно вийшло за межі звичайного заучування правил і слів. Воно поступово перетворюється на практичний і живий процес, де головне – вміння використовувати мову в реальних ситуаціях, у навчанні та майбутній професії. Завдяки комунікативному, компетентнісному, змішаному, проєктному та персоналізованому підходам навчання стає більш ефективним, цікавим і наближеним до потреб сучасного студента.

Водночас досвід України та зарубіжних країн показує, що цей процес ще розвивається і має свої виклики, особливо щодо рівневого розподілу студентів та створення постійного мовного середовища. Саме тому подальше вдосконалення методик, розширення міжнародної співпраці та впровадження сучасних технологій залишаються важливими напрямками розвитку. У підсумку іноземна мова поступово перестає бути просто навчальним предметом і стає реальним

інструментом, який допомагає спілкуватися, навчатися, будувати кар'єру та впевнено почуватися в сучасному світі.

Список використаних джерел

1. Бігич, О. Б. (2022). Інноваційні технології у навчанні іноземних мов. https://www.researchgate.net/publication/366248095_Sucasni_metodiki_navcanna_inozemnih_mov_i_perekladu_v_Ukraini_ta_za_ii_mezami_zbirnik_materialiv_IV_Miznarodnoi_naukovo-prakticnoi_konferencii_Pereaslav_30_listopada_2022_roku#read
2. Шостак, У. В. (2023). ЗМІШАНЕ ТА ГІБРИДНЕ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ https://www.researchgate.net/publication/371461493_ZMISANE_TA_GIBRIDNE_NAVCANNA_U_ZAKLADAH_VISOI_OSVITI
3. Баніт, О. В. (2022). Ключові аспекти інноваційної технології змішаного навчання. Сучасні проблеми підготовки вчителя: теорія і практика: збірник матеріалів Звітної науково-практичної конференції Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Київ: Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, 33–35.
4. Richards, J. C. (2020). Communicative Language Teaching Today. Cambridge: Cambridge University Press. <https://www.professorjackrichards.com/wp-content/uploads/Richards-Communicative-Language.pdf>
5. Graham, C. R. (2021). Blended Learning Systems and Models in Higher Education. New York: Routledge. https://www.researchgate.net/publication/326267053_BLENDED_LEARNING_MODEL_IN_THE_SYSTEM_OF_HIGHER_EDUCATION

Olha Latysh,
*Bachelor student at the Faculty
of Plant Protection, Biotechnology and Ecology*
Liudmyla Klymenko,
*Head of English Philology Department,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

FOREIGN LANGUAGE LEARNING IN HIGHER EDUCATION: INTEGRATION OVER SEGREGATION

The dynamics in modern education and the workplace have created a strong demand for language learning both in higher education and beyond. A growing number of employers now reportedly rely on multilingual employees, and demand is expected to continue rising in the near future (Ipsos Public Affairs et al., n.d.). As most fields adapt to navigating in the multilingual and multicultural economy, quilted with the introduction of artificial intelligence, language skills become a necessity rather than an advantage over other candidates. Foreign language learning in higher education should be integrated rather than segregated.

The entry to the workforce begins in the higher education sector. As the landscape of the workforce changes, higher education faces the need to enhance the curriculum by implementing on-demand skill studies. The following applies to language learning. More and more universities include English as a mandatory subject, no matter the main field of study. This might seem like an optimal solution for the growing demand; however, in an era when specific field study curricula overshadow all the ‘additional’ subject areas, foreign language may often be treated as something undesirably thirsting for the yet limited amount of time and attention. Working on English homework seems unimportant and unessential for a future career, since the student has already made a decision in favor of a specific field. Conversely, language learning should be recognized as a complementary, integrated study that produces the globally competent workforce employers and educators are seeking.

The understanding described above may be implemented into the educational system by ditching the standardized English learning courses that are widely used in all levels of education. Thus, English class should not be viewed through the standardization lens, rather it should be seen as a platform for the embracement and the enrichment of the accumulated field knowledge. In order to enhance the efficiency of such a learning strategy, English terminology should be used within other classes. The reasoning behind these conclusions is that the students are already actively learning the terminology of their field study in their first language, and by connecting the objectified definition that is being learned to both languages, could eliminate the need for further translation and dedicated study later in life.

With that being said, English class should be a platform for concluding the results of learners based on their personal activity in other subjects during the week. Based on a survey conducted by Cambridge English, which included 5,300 employers in 38 countries, employers acknowledge that the most important language skill is reading (in 12 industries) and then communication (in 8 industries) (Cambridge Assessment English, n.d.). Therefore, the panel-styled class would be highly beneficial for millions of learners, since it mainly focuses on the communication aspect. During the student-paced discussions and debates, learners will have the opportunity to practice conveying and receiving messages clearly, in addition to strengthening their soft skills such as active listening, empathy, conciseness, confidence, and adaptability. The following format could be facilitated by diverging academic groups of the same faculty based on personal results on the entrance placement testing conducted with the periodicity of a semester. Reasonably, each group should be tasked with level-based activities, with higher-scoring groups debating nuanced social issues in contrast to simple show-and-share activities for lower-scoring groups. Thus, graduates reach a desirable proficiency level by the end of their bachelor's program. The above-mentioned also aids the interpretation of English as an operational system for professional studies over an individual subject.

While initially believed that structured standardized language learning is the true solution for the rising call for language learning worldwide, with English remaining the most popular second language studied worldwide, the reasoning provided above rebukes the leaning towards the traditional learning methods (Pajak, 2024). Motivation is the cornerstone of the efficiency of learning; thus, integrating English language learning into

professional studies in higher education fosters the establishment of connections between English as a complementary operational system and the specific field of study. In addition, this method does not eliminate the in-person instructed learning; it enhances it to meet the real-world needs.

References

1. Ipsos Public Affairs, American Council on the Teaching of Foreign Languages, Pearson LLC, & Language Testing International. (n.d.). Making languages our business. In American Council on the Teaching of Foreign Languages, Lead with Languages, Ipsos Public Affairs, Pearson LLC, & Language Testing International, American Council on the Teaching of Foreign Languages.
2. Cambridge Assessment English. (n.d.). English language skills for the future | Cambridge English. <https://www.cambridgeenglish.org/learning-english/parents-and-children/how-to-support-your-child/which-english-language-skills-are-needed-for-the-future/>
3. Pajak, B., PhD. (2024, December 23). Find out the most popular language to study in each country. Duolingo Blog. <https://blog.duolingo.com/which-countries-study-which-languages-and-what-can-we-learn-from-it/>

*Клименко Людмила Володимирівна,
в. о. завідувача кафедри англійської філології,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД

У XXI столітті цифровізація освіти стала одним із ключових чинників її трансформації. Особливе місце серед інновацій посідає штучний інтелект (ШІ), який активно впроваджується у процес викладання та вивчення іноземних мов. Інструменти на основі ШІ змінюють традиційні підходи до навчання, роблячи їх більш персоналізованими, інтерактивними та ефективними. Україна, попри складні соціально-політичні умови, також активно інтегрує такі технології, орієнтуючись на світовий досвід.

Штучний інтелект у мовній освіті охоплює широкий спектр технологій: від чат-ботів до адаптивних навчальних платформ. Найбільш поширеними є:

- системи автоматичного розпізнавання мовлення;
- алгоритми персоналізованого навчання;
- інтелектуальні системи оцінювання;
- віртуальні асистенти та чат-боти.

Сучасні платформи, такі як Duolingo або ChatGPT, використовують ШІ для адаптації навчального матеріалу до рівня користувача, аналізу його помилок і

формування індивідуальної траєкторії навчання. Це дозволяє значно підвищити ефективність засвоєння мовних навичок.

Однією з ключових переваг ІІ є можливість миттєвого зворотного зв'язку. Наприклад, системи розпізнавання мовлення допомагають удосконалювати вимову, тоді як алгоритми обробки природної мови аналізують граматичні та стилістичні помилки.

У країнах Європейського Союзу, США та Азії штучний інтелект активно інтегрується у формальну та неформальну освіту. Наприклад, у Фінляндії та Естонії цифрові платформи є невід'ємною частиною шкільної освіти, а у США університети впроваджують інтелектуальні системи для підтримки студентів у вивченні мов.

У Китаї широко застосовуються адаптивні навчальні системи, які аналізують поведінку учнів і пропонують індивідуальні завдання. Такі підходи базуються на принципах data-driven learning (навчання на основі даних).

Серед основних тенденцій можна виділити:

- персоналізацію навчання;
- інтеграцію гейміфікації;
- використання великих мовних моделей;
- розвиток автономного навчання.

Важливою складовою є також використання ІІ для підготовки викладачів, зокрема через аналіз навчальних результатів та рекомендації щодо вдосконалення методик.

В Україні використання штучного інтелекту у викладанні іноземних мов перебуває на етапі активного розвитку. Після 2020 року, а особливо в умовах повномасштабної війни, цифрові технології стали необхідністю.

Українські заклади освіти активно застосовують:

- онлайн-платформи для дистанційного навчання;
- мобільні додатки;
- інтерактивні сервіси для вивчення лексики та граматики;
- чат-боти для мовної практики.

ІІ допомагає забезпечити безперервність освітнього процесу навіть в умовах нестабільності. Викладачі використовують його для:

- створення навчальних матеріалів;
- автоматизації перевірки завдань;
- організації індивідуальної роботи зі студентами.

Водночас існують певні виклики:

- недостатній рівень цифрової компетентності педагогів;
- обмежений доступ до якісних ресурсів;
- потреба в адаптації зарубіжних інструментів до українського контексту.

Попри це, український досвід демонструє високу гнучкість і здатність до швидкого впровадження інновацій.

Переваги та ризики використання ІІ. Використання штучного інтелекту у вивченні мов має низку переваг:

Переваги:

- індивідуалізація навчання;
- доступність ресурсів у будь-який час;
- підвищення мотивації через інтерактивність;
- швидкий зворотний зв'язок.

Ризики:

- залежність від технологій;
- зниження ролі живого спілкування;
- питання академічної доброчесності;
- можливі помилки алгоритмів.

Таким чином, ефективне використання ІІІ потребує балансу між технологіями та традиційними методами навчання.

Штучний інтелект відкриває нові можливості для вивчення іноземних мов, роблячи цей процес більш ефективним, доступним і гнучким. Світовий досвід демонструє, що інтеграція ІІІ є невід'ємною частиною сучасної освіти.

Україна, попри виклики, активно впроваджує ці технології, адаптуючи їх до власних потреб. Подальший розвиток залежить від підвищення цифрової грамотності викладачів, інвестицій у освітні технології та інтеграції міжнародного досвіду.

Отже, поєднання інноваційних технологій і педагогічної майстерності є ключем до успішного викладання іноземних мов у сучасному світі.

*Михальський Ілля Андрійович,
студент спеціальності «Менеджмент»
Харчук Наталія Сергіївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

THE IMPACT OF GAMIFICATION AND AI-DRIVEN PERSONALIZATION ON STUDENT ENGAGEMENT: CONTEMPORARY PRACTICES IN UKRAINE AND GLOBAL TRENDS

In the era of rapid digital transformation, the effectiveness of foreign language teaching depends on the ability to maintain high levels of student motivation and engagement. For future management specialists, language proficiency is not just a theoretical skill but a critical professional tool. Traditional teaching methods often struggle to compete with the dynamic, high-speed information environment that modern students occupy daily. Therefore, the modernization of the educational process through digitalization is highly relevant. This paper aims to analyze how gamification and Artificial Intelligence (AI) tools enhance the efficiency of learning English in Ukraine and internationally, providing a personalized approach that distinguishes these methods from general communicative practices.

One of the most important trends in modern education is the transition from traditional lectures to innovative teaching methods. Traditional approaches usually focus on theory and memorizing grammar rules. However, they often do not provide students with opportunities to develop real communication skills. In contrast, modern approaches are oriented toward practical language use and interaction between learners.

Gamification is the use of game elements in the educational process. This method helps to make learning more interesting and active. Instead of just reading texts, students can participate in competitions, get points for correct answers, and reach new levels of knowledge. This significantly increases student engagement because they can see their progress in real-time.

The experience of foreign countries shows that platforms such as Kahoot! and Quizlet are very effective for learning professional vocabulary. In Ukraine, these tools are also becoming part of blended learning, which combines classroom work with online tasks. Gamification helps to reduce the fear of making mistakes. When learning feels like a game, students feel less stress and start speaking a foreign language faster. Thus, game methods help to develop not only language knowledge but also critical thinking and teamwork skills.

The next important step in the modernization of foreign language teaching is the use of Artificial Intelligence (AI) technologies. While traditional methods often offer the same tasks for all students, AI allows for the personalization of the learning process. This means that the system can analyze the knowledge level of each student and offer the specific exercises they need.

AI tools, such as chatbots (for example, ChatGPT), are becoming very popular among students in Ukraine and abroad. For future management specialists, this is a great opportunity to practice business English. Students can use AI for:

Simulating business situations: A chatbot can play the role of a foreign partner or a client.

Checking grammar and style: AI-based programs help to write emails and reports correctly.

Developing speaking skills: Modern mobile apps allow students to talk to AI with their voice, which helps to overcome the psychological barrier.

The experience of many universities shows that AI does not replace the teacher but becomes an effective assistant. It allows students to work independently at a time that is convenient for them. This approach makes education more flexible and accessible. The implementation of AI technologies in Ukrainian higher education institutions helps students to prepare better for working in international companies.

*Мостінака Каріна Олегівна,
студентка спеціальності «Менеджмент»
Качмарчик Світлана Григорівна,
к. пед. н., доцент,
Національний університет біоресурсів*

РОЛЬ АВТЕНТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ У ФОРМУВАННІ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПРАКТИК У ШКОЛІ ТА ЗВО

Питання використання автентичних матеріалів у мовній освіті є однією з центральних дискусій лінгводидактики останніх кількох десятиліть. Під автентичними матеріалами зазвичай розуміють тексти, аудіо- та відеоматеріали, створені носіями мови для носіїв мови у природних комунікативних ситуаціях, без спеціальної педагогічної адаптації. Їхня роль у формуванні мовленнєвої компетенції студента визнається настільки фундаментальною, що дискусія сьогодні зосереджена не на питанні «використовувати чи ні», а на тому, як саме, у яких пропорціях та з якою методичною підтримкою інтегрувати автентичні матеріали в навчальний процес на різних освітніх рівнях.

Порівняльний аналіз практик використання автентичних матеріалів у школі та закладах вищої освіти виявляє низку характерних відмінностей, що відображають як специфіку відповідних освітніх ступенів, так і успадковані інституційні традиції. У шкільній практиці автентичні матеріали традиційно використовуються більш обмежено й контролювано, переважно у формі коротких текстів пісень, віршів, фрагментів казок, простих діалогів. Основною причиною такого обмеження є об'єктивна складність автентичних матеріалів для учнів з обмеженим рівнем мовної компетентності, а також жорсткі рамки підручників, затверджених на національному рівні.

У практиці закладів вищої освіти ситуація істотно інша. Студенти вже мають базовий рівень мовної підготовки, мають доступ до різноманітних ресурсів, можуть працювати з матеріалами більш складного рівня. Сучасні програми мовної підготовки у вищій школі активно інтегрують автентичні джерела – від наукових статей у міжнародних журналах до подкастів BBC та виступів TED. Ця інтеграція сприймається не як додатковий бонус, а як обов'язковий компонент якісної мовної освіти, без якого неможливо сформувати справжню комунікативну компетентність на рівні B2 та вище.

Найбільш помітна відмінність – у методологічних принципах використання автентичних матеріалів. У школі переважає підхід, що можна назвати «адаптивним»: автентичний матеріал ретельно добирається, спрощується, супроводжується значною кількістю опор для розуміння. У вищій школі частіше застосовується «імерсивний» підхід: студенти працюють із непереробленими автентичними матеріалами, але отримують методичну підтримку у вигляді стратегій читання/аудіювання, попереднього семантизаційного блоку, післятекстових завдань на критичний аналіз. Імерсивний підхід вимагає вищого рівня методичної підготовки викладача і більшої навчальної самостійності студента.

Друга важлива відмінність – у функціональному навантаженні автентичних матеріалів. У шкільній практиці автентичні матеріали найчастіше використовуються як ілюстративний компонент уроку, що допомагає мотивувати учнів і закріпити лексико-граматичний матеріал. У вищій школі автентичні матеріали все частіше виступають як основа курсу, навколо якої побудовано всю систему завдань. Так, у курсах академічної англійської мови основою навчання є робота з реальними науковими статтями; у курсах ділової англійської – з реальними бізнес-кейсами, презентаціями, переговорами. Така зміна функції автентичних матеріалів відображає глибинне переосмислення цілей мовної освіти.

Третя відмінність стосується способів інтеграції цифрових інструментів у роботу з автентичними матеріалами. У школі цифровий компонент роботи з автентичними матеріалами часто обмежений переглядом відео або прослуховуванням аудіозаписів. У вищій школі активно використовуються спеціалізовані платформи – TED-Ed з інтерактивними завданнями навколо реальних виступів, FluentU з автентичним відеоконтентом і вбудованими словниками, EnglishCentral з технологіями розпізнавання мовлення. Така цифрова інтеграція істотно розширює методичні можливості роботи з автентичним матеріалом і дозволяє індивідуалізувати навчальну траєкторію.

Незважаючи на ці відмінності, обидва освітні рівні стикаються з низкою спільних викликів. Перший – добір якісних автентичних матеріалів, що відповідають рівневі студентів і навчальним цілям. Другий – методична підтримка роботи з матеріалом, що потребує значного часу на підготовку завдань. Третій – оцінювання роботи з автентичними матеріалами, яке має бути валідним і одночасно справедливим. Четвертий – питання культурної релевантності матеріалів, особливо у контексті української специфіки і воєнних реалій.

Узагальнюючи, автентичні матеріали є незамінним ресурсом для формування мовленнєвої компетенції на всіх етапах освіти, але способи їх інтеграції в навчальний процес істотно відрізняються між школою та вищим навчальним закладом. Подальша оптимізація використання автентичних матеріалів вимагає узгодження методичних підходів двох освітніх рівнів – формування у школярів готовності до роботи з автентичними матеріалами в університетському контексті, а у вищій школі – розбудови курсів, що поступово ускладнюються від адаптивного до повністю імерсивного формату. Лише таке системне узгодження може забезпечити неперервність розвитку мовленнєвої компетенції студента впродовж усього освітнього циклу.

Yuliia Pavlenko,
student majoring in «Law»
Iryna Chernelia,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

USING YOUTUBE VIDEOS AND MOVIES IN ENGLISH LESSONS

In modern education, the use of digital technologies has become an important part of the learning process. The relevance of using YouTube videos and movies in English lessons is increasing due to the growing role of multimedia tools in teaching. Traditional teaching methods are often not enough to maintain students' interest, while modern learners are more motivated when lessons include visual and interactive elements. Video content from platforms such as YouTube provides teachers with access to authentic materials that can improve the effectiveness of language learning and make lessons more engaging.

The use of YouTube videos and movies in English lessons offers many educational benefits. One of the main advantages is the improvement of listening skills. Students are able to hear authentic speech from native speakers, which includes natural pronunciation, intonation, and rhythm. Unlike audio recordings from textbooks, videos often present real-life conversations and different accents. Watching videos repeatedly allows learners to better understand difficult words and expressions, which leads to improved listening comprehension and confidence in communication.

Another important benefit of using videos and movies in English lessons is vocabulary development. Visual support helps students understand new words without the need for constant translation into their native language. Gestures, facial expressions, and actions shown in videos provide additional clues that help learners guess the meaning of unfamiliar vocabulary. In addition, movies often include idioms, phrasal verbs, and everyday expressions that are widely used in real communication but are not always included in textbooks.

Movies and YouTube videos also contribute to the development of cultural awareness. Language learning is closely connected with culture, traditions, and social behavior. Through films and video content, students can observe customs, lifestyles, and communication patterns of English-speaking countries. This helps learners better understand the cultural background of the language and develop intercultural competence. Understanding cultural differences is especially important for effective communication in an international environment.

Furthermore, the use of video materials supports different learning styles. Some students learn more effectively through visual materials, while others prefer listening or reading. Videos combine sound, images, and sometimes subtitles, which makes learning more accessible and understandable for different types of learners. Subtitles can be especially useful because they help students connect spoken language with written text, improving reading skills and pronunciation at the same time.

Another advantage of using YouTube videos is the opportunity for independent learning. Students can watch educational videos outside the classroom, repeat them several times, and learn at their own pace. This flexibility allows learners to review difficult topics and improve their language skills without time limitations. Teachers can also use videos to create interactive tasks such as discussions, role-plays, and comprehension activities that develop speaking and critical thinking skills.

However, it is important to carefully select video materials according to students' language level and learning objectives. Videos that are too long or too complex may reduce students' motivation and understanding. Teachers should also ensure that the content is appropriate and relevant to the topic of the lesson. Proper planning and preparation are necessary to achieve the best learning outcomes when using multimedia tools.

In conclusion, the use of YouTube videos and movies in English lessons is an effective and modern teaching method that improves listening comprehension, vocabulary acquisition, cultural knowledge, and communication skills. Video materials make lessons more engaging and interactive, encourage independent learning, and help students better understand real-life language situations. With proper use and careful selection of materials, YouTube videos and movies can significantly enhance the quality of English language education.

References

1. Berk, R. A. (2009). Multimedia Teaching with Video Clips: TV, Movies, YouTube, and More. *International Journal of Technology in Teaching and Learning*.
2. Kim, S., & Kim, H. (2021). The Benefits of YouTube in Learning English as a Second Language. *Sustainability Journal*.
3. Mirvan, X. (2013). The Advantages of Using Films to Enhance Students' Skills in the EFL Classroom. *Journal of Education and Practice*.
4. Rustamova, A., & Sharifova, D. (2023). The Importance of Using Movies in Teaching English in ESL Classroom. *Journal of Pedagogical Inventions and Practices*.
5. Sembiring, H., & Katemba, C. (2023). The Use of YouTube Educational Videos in Improving Listening Skills. *Journey Journal of English Language and Pedagogy*.

Петров Володимир Олегович,
студент спеціальності «Менеджмент»
Качмарчик Світлана Григорівна,
к. пед. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ІННОВАЦІЯ» У СИСТЕМІ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ВИКЛАДАЧІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Поняття «інновація» належить до тих категорій сучасної педагогіки, які, попри широку вживаність, залишаються концептуально розмитими і функціонально перевантаженими. У контексті неперервної професійної освіти викладачів англійської мови це поняття потребує особливо чіткого визначення, оскільки від його тлумачення залежать як цілі, так і конкретні форми професійного

розвитку педагогічних кадрів. Систематичний аналіз існуючих підходів дозволяє виокремити різні смислові пласти поняття і запропонувати робоче визначення, придатне для практичного використання.

У найзагальнішому сенсі інновація розглядається як впровадження новизни – нової ідеї, методу, інструмента, технології – у певну усталену практику. Однак така широка дефініція виявляється недостатньою для педагогічного контексту, оскільки не розрізняє істотні характеристики справді інноваційних змін. Сучасні дослідники наголошують на необхідності розрізнення інновації як результату (новий методичний продукт) і інновації як процесу (процес впровадження новизни в практику), а також на важливості критерію реальної ефективності новизни для досягнення педагогічних цілей.

У системі неперервної професійної освіти викладачів англійської мови інновація має кілька вимірів. Перший вимір – змістовий: інновація як засвоєння викладачем нового змісту мовної освіти, наприклад нової лексики у спеціальних професійних сферах, нових жанрів дискурсу, культурно-комунікативних особливостей цільової мови. Другий вимір – методичний: інновація як освоєння нових методів та прийомів навчання, наприклад CLIL (Content and Language Integrated Learning), Task-Based Learning, гейміфікації, інтегративного підходу. Третій вимір – технологічний: інновація як впровадження нових цифрових інструментів у викладацьку практику.

Особливу важливість має четвертий вимір – рефлексивний, що передбачає розвиток у викладача готовності до постійного критичного самоаналізу й коригування власної практики. Без цього виміру технічні нововведення часто залишаються на рівні поверхневого «модного оновлення» без істотного впливу на якість навчання. Сучасна модель неперервної професійної освіти, що ґрунтується на концепції *reflective practitioner* Дональда Шена, виходить саме з примату рефлексивної інновації над технологічною: викладач має не просто опановувати нові інструменти, а вміти критично оцінити їхню придатність для конкретного освітнього контексту.

Системна особливість неперервної професійної освіти полягає у її циклічному характері: викладач не одноразово опановує певний набір інноваційних практик, а постійно перебуває у процесі оновлення власної компетентності. Цей процес можна описати через модель Колба (експеріентального навчання): викладач отримує конкретний досвід (наприклад, спробу нового методичного прийому), рефлексує над ним, формулює абстрактні узагальнення, експериментує з новими варіантами в наступних ітераціях. Інновація у такій моделі – це не разова подія, а постійна спіральна динаміка професійного зростання.

Інституційний контекст інноваційної діяльності викладача англійської мови складається з кількох взаємодоповнюваних рівнів. На особистому рівні – самоосвіта, самостійне опанування методичної літератури, експериментування з власною практикою. На колегіальному рівні – обмін досвідом з колегами, взаємні відвідування занять, методичні семінари у межах кафедри. На інституційному рівні – програми підвищення кваліфікації, курси удосконалення, конференції. На

міжнародному рівні – участь у глобальних професійних спільнотах (IATEFL, TESOL), у міжнародних конференціях, у проєктах академічної мобільності.

Сучасні цифрові технології істотно розширили можливості неперервної професійної освіти. Платформи Coursera, FutureLearn, edX пропонують професійним викладачам сотні якісних курсів від провідних університетів світу. Соціальні мережі формують глобальні професійні спільноти, у яких відбувається інтенсивний обмін методичними знахідками. Подкасти, YouTube-канали методичних експертів, професійні блоги стали повноцінною альтернативою традиційним формам підвищення кваліфікації. Усе це створює унікальні умови для безперервного інноваційного зростання сучасного викладача англійської мови.

Підсумовуючи, поняття «інновація» у системі неперервної професійної освіти викладачів англійської мови доцільно визначати як систематичний рефлексивний процес впровадження методично виправданих змін у власну педагогічну практику, спрямованих на підвищення якості мовної освіти. Таке визначення поєднує критерій новизни з критерієм ефективності, а технологічний вимір – із рефлексивним, і дозволяє відрізнити справжню професійну інновацію від поверхневих змін. Подальші методичні розвідки доцільно зосередити на емпіричному дослідженні конкретних форм інноваційної професійної діяльності викладачів та на формуванні моделей їх інституційної підтримки.

Mariia Piskun,
student majoring in
«International Business Management»

Oleksandr Sodel,
Candidate of Philological Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

HOW KNOWLEDGE OF ENGLISH INCREASES COMPETITIVENESS IN THE LABOUR MARKET

In the modern globalized world, knowledge of foreign languages, especially English, has become not just an advantage but a necessity for students of business and management. English is widely recognized as the international language of communication, which makes it an essential tool for professional development and career growth.

Firstly, proficiency in English significantly expands employment opportunities. Many international and even local companies require employees to have at least an intermediate level of English. This is particularly important for students of Management and International Business Managers, as their future careers are often connected with global markets, foreign partners, and multinational teams.

Secondly, English allows access to a vast amount of professional information. Most up-to-date research, business literature, case studies, and analytical reports are published in English. Students who are able to work with such materials gain a competitive

advantage, as they can learn modern business practices faster and more effectively than those who rely only on translated sources.

Another important aspect is communication. Knowledge of English enables students to participate in international conferences, internships, exchange programs, and networking events. These opportunities not only improve language skills but also help build valuable professional connections, which are crucial in today's labour market.

Moreover, English proficiency increases confidence in professional situations. The ability to communicate ideas clearly, write emails, and deliver presentations in English makes a candidate more attractive to employers. It demonstrates not only language skills but also adaptability and readiness to work in an international environment.

In addition, modern technologies play an important role in learning English. Online platforms, mobile applications, and artificial intelligence tools help students improve their language skills more efficiently. This makes the learning process more flexible and accessible, allowing students to combine language learning with their professional education.

In conclusion, knowledge of English greatly enhances the competitiveness of students in the labour market. It opens access to better job opportunities, improves professional knowledge, and facilitates communication in a global environment. Therefore, for students of Management, learning English should be considered a key component of their future professional success.

References

1. British Council. (2013). The English Effect: The Impact of English, What it's Worth to the UK and Why it Matters to the World.
2. Education First (EF). (2023). EF English Proficiency Index.
3. Harvard Business Review. (2012). Global Business Speaks English.
4. European Commission. (2012). Languages for Jobs: Providing Multilingual Communication Skills for the Labour Market.

Hlib Ponomarenko,
student majoring in
«International Business Management»
Oleksandr Sodel,
Candidate of Philological Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

MODERN APPROACHES TO FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN HIGHER EDUCATION

Foreign language teaching is changing rapidly under the influence of digitalization, international academic cooperation and the growing need for real communicative competence. Today, learning a foreign language cannot be reduced only to memorizing

grammar rules, translating texts or reproducing standard dialogues. A foreign language is increasingly understood as a practical instrument for communication, education, professional development and intercultural interaction.

The relevance of this issue is especially clear in the modern Ukrainian educational context. Ukrainian students and teachers are becoming more involved in international projects, academic mobility, online learning and professional communication with foreign partners. Therefore, foreign language teaching should prepare learners not only to know the language system, but also to use the language confidently in different social, academic and professional situations.

One of the important methodological foundations of modern language education is the competence-based approach. It shifts attention from the amount of learned material to the learner's ability to act effectively in real communicative situations. This idea is reflected in the Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment – Companion Volume, where language learners are viewed as social agents who use language to interact, cooperate, mediate meanings and solve communicative tasks. Such an approach makes language learning more practical and closer to real life.

An effective innovative approach in foreign language teaching is task-based learning. Its main idea is that students learn the language through the performance of meaningful tasks. These tasks may include preparing a short presentation, discussing a problem, conducting an interview, comparing opinions, creating a group project or solving a communicative case. In this model, grammar and vocabulary are not ignored, but they are connected with a real communicative purpose. Ellis emphasizes that task-based language teaching helps combine language acquisition research with practical classroom methodology. This approach is useful because students do not simply repeat language forms; they use them to express meaning.

Digital technologies have also become an important part of foreign language education. Online platforms, video conferencing tools, interactive exercises, digital portfolios, educational applications and artificial intelligence tools can make the learning process more flexible and individualized. They allow students to practise listening, speaking, reading and writing not only during classroom work, but also independently. At the same time, digital tools should not be used mechanically. Their value depends on whether they support clear educational goals. Technology should help students communicate, think, reflect and receive feedback, rather than only make the lesson visually attractive.

The European Commission's Digital Education Action Plan 2021–2027 highlights the need for high-quality, inclusive and accessible digital education in Europe. For foreign language teaching, this means that digital competence and communicative competence are becoming closely connected. Modern students should be able to use a foreign language in online discussions, academic searches, international communication and digital collaboration.

Another significant direction is the development of intercultural communicative competence. A person who learns a foreign language also learns to understand cultural differences, social norms, values and different ways of expressing ideas. Byram notes that

foreign language education should prepare learners to communicate with people who have different cultural identities and behavioural patterns. This is particularly important because language mistakes are not always only grammatical; sometimes misunderstanding appears because people interpret politeness, directness, emotions or disagreement differently.

In practice, innovative foreign language teaching may include several effective strategies. The first one is the use of authentic materials: videos, podcasts, interviews, articles, public speeches and real online texts. Such materials show students how the language functions outside the textbook. The second strategy is project-based learning, where students work together to create a final product, for example, a presentation, a poster, a short video or a research report. The third strategy is formative assessment, which helps learners understand their progress during the learning process. Self-assessment, peer feedback, reflective notes and digital portfolios can make students more responsible for their own learning.

However, innovation should not be understood as a complete rejection of traditional teaching methods. Grammar explanation, vocabulary work, pronunciation practice and systematic correction remain necessary. The main task is to combine traditional and modern approaches in a balanced way. A lesson becomes effective when digital tools, communicative tasks, intercultural content and language accuracy work together.

Thus, innovative approaches to foreign language teaching are based on the integration of communication, digital tools, intercultural awareness and learner autonomy. The experience of Ukraine and other countries shows that foreign language education should be flexible, practical and connected with real communicative needs. In this context, the role of the teacher is also changing. The teacher is no longer only a source of knowledge, but also an organizer of meaningful interaction, a facilitator of learning and a guide in intercultural communication.

References

1. Beatty, K. (2010). *Teaching and Researching Computer-Assisted Language Learning* (2nd ed.). Routledge.
2. Byram, M. (1997). *Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence*. Multilingual Matters.
3. Council of Europe. (2020). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment – Companion Volume*. Council of Europe Publishing.
4. Ellis, R. (2003). *Task-Based Language Learning and Teaching*. Oxford University Press.
5. European Commission. (2021). *Digital Education Action Plan 2021–2027*.
6. McCarthy, M. (Ed.). (2018). *The Cambridge Guide to Blended Learning for Language Teaching*. Cambridge University Press.
7. Stanley, G. (2013). *Language Learning with Technology: Ideas for Integrating Technology in the Classroom*. Cambridge University Press.

Yuliia Rudyk,
student majoring in
«International Business Management»
Oleksandr Sodel,
Candidate of Philological Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

THE ROLE OF FOREIGN LANGUAGES IN BUILDING INTERNATIONAL PARTNERSHIPS

The development of international partnerships has become one of the strategic priorities for modern business. For students of International Business Management, foreign languages are not only an academic subject but also a practical tool that directly influences future professional success.

The ability to communicate with partners from different countries allows companies to expand their markets and build long-term cooperation.

The purpose of this research is to analyse the role of foreign languages in building international partnerships and to determine their practical importance for students of International Business Management.

The goal of this research is to show how language skills influence communication, trust, and effectiveness in international cooperation, as well as to highlight their relevance for future careers.

First of all, foreign languages serve as a basic instrument of communication in international business. Even though English is considered the global language, knowledge of additional languages provides a significant advantage. It allows deeper interaction with partners and demonstrates respect for their culture.

When communication is clear and direct, misunderstandings are reduced and negotiations become more productive. Everyone should always remember that even small mistakes can lead to financial losses or damaged relationships in business.

Moreover, trust is one of the most important components of successful international cooperation. When a person communicates in the native or preferred language of a partner, it creates a more comfortable atmosphere and shows willingness to cooperate. This psychological factor often influences decision-making processes.

Another important component is intercultural communication. Language and culture are closely connected, and understanding one usually helps to understand the other.

Students who learn foreign languages also develop cultural awareness. For example, communication styles, negotiation approaches, and business etiquette can differ significantly between countries. Without proper language and cultural knowledge, it is difficult to adapt to these differences.

As a result, foreign language learning becomes not only linguistic training but also preparation for real-life international interaction.

Negotiation is a complex process that requires clarity and flexibility. When a manager can negotiate in a foreign language without constant translation, the process becomes faster and more efficient. It also reduces the risk of distortion of meaning.

For students, this means that language competence directly affects their ability to perform professional tasks in the future.

Today, students have access to a wide range of digital tools. These technologies make language learning more interactive and flexible. They allow students to practice communication skills, improve pronunciation, and simulate real business situations. Thus, learning becomes more practical and closer to real professional conditions.

Furthermore, employers in international companies often require candidates to have strong communication skills in at least one foreign language. In many cases, this becomes a decisive factor in hiring. Examination (Martinaj, 2020) shows that students who invest time in language learning gain a competitive advantage and have access to a wider range of job opportunities.

Language skills also facilitate mobility, allowing professionals to work in different countries.

At the same time, it is important to mention the challenges that students face when learning foreign languages. These include lack of practice, limited time, and sometimes low motivation.

However, these challenges can be overcome through the use of modern learning methods and integration of language learning into professional subjects. For example, studying business cases in English or participating in international student projects can significantly improve language competence.

In conclusion, foreign languages are an essential component of professional development for students of International Business Management. Despite certain challenges, the benefits of language learning clearly outweigh the difficulties.

Therefore, students should consider foreign languages not only as an academic requirement but as an important investment in their future careers.

References

Martinaj Fitnete. (2020). Foreign Languages: The Key Factor in Employability. *Management*. 15 (3), 161-178. DOI: 10.26493/1854-4231.15.161-178.

Поштар Ярослав Олександрович,
студент спеціальності
«Інженерія програмного забезпечення»
Ямнич Наталія Юрївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

МЕТОДИКА CLIL ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

Сьогоднішня вища освіта в Україні перебуває на етапі інтенсивного пошуку моделей, які б дозволили випускникам бути конкурентоспроможними на глобальному ринку праці. Традиційні методи викладання іноземної мови, орієнтовані на «General English», часто не забезпечують достатнього рівня професійної мовної компетенції. Саме тому методика CLIL (Content and Language Integrated Learning) – предметно-мовне інтегроване навчання – стає провідним трендом. Вона пропонує зміну фундаментального питання: не «як ми вчимо мову?», а «як ми використовуємо мову для опанування професії?», перетворюючи лінгвістичну підготовку на органічну частину фахового становлення.

CLIL не є просто викладанням предмета англійською мовою. Це цілісна методологія з подвійним фокусом, де засвоєння фахового контенту та розвиток мовних навичок мають однакову вагу. Класична концепція CLIL, розроблена Д. Койлом, базується на чотирьох взаємопов'язаних компонентах, відомих як модель «4C».

Перший компонент – Content (Зміст) – передбачає безпосереднє опанування знань з профільної дисципліни. Другий – Communication (Комунікація) – фокусується на використанні мови як інструменту для навчання та засвоєнні специфічного професійного дискурсу. Третій складник – Cognition (Когніція) – спрямований на розвиток мислення вищого порядку через аналіз та оцінку складних концепцій іноземною мовою. Нарешті, Culture (Культура) допомагає студентам зрозуміти, як професійний контекст варіюється в різних культурах, формуючи «міжнаціональну ідентичність» майбутнього фахівця.

Головна цінність підходу CLIL полягає в його абсолютній автентичності. Коли студент-медик вивчає анатомію, а майбутній юрист – міжнародне право англійською мовою, мова перестає бути абстрактним об'єктом вивчення і стає живим інструментом діяльності. Це забезпечує природне засвоєння термінології, яка запам'ятовується через багаторазове використання у фахових контекстах, формуючи стійкий термінологічний апарат.

Крім того, такий підхід критично підвищує мотивацію: студенти бачать прямий зв'язок між мовною підготовкою та успіхом у кар'єрі, адже англійська стає для них «мовою доступу» до найновіших світових наукових публікацій та міжнародних протоколів. Паралельно розвивається стратегічна компетенція – здатність аналізувати складні тексти та використовувати компенсаторні механізми, що є життєво важливим для професійної комунікації.

Перехід до моделі CLIL в Україні вимагає концептуального переосмислення освітнього процесу. Ключовим вектором тут є міждисциплінарна колаборація – руйнування бар'єрів між кафедрами іноземних мов та профільними кафедрами. Успіх заняття залежить від спільного планування, де мовник забезпечує методичну підтримку (scaffolding), а фахівець-предметник – точність контенту.

Для студента такий перехід полегшується використанням спеціальних технік підтримки: візуалізації, інтелект-карт та глосаріїв. Проте це висуває нові вимоги до

підготовки кадрів: системі потрібні викладачі дисциплін з рівнем мови не нижче B2+/C1 та викладачі мови, готові глибоко занурюватися у професійні тонкощі фаху своїх студентів.

Емпіричні дослідження підтверджують, що студенти CLIL-програм демонструють вищу когнітивну гнучкість. Постійне «перемикання» між мовними кодами під час розв'язання складних завдань розвиває здатність до нестандартного мислення. Більше того, CLIL ідеально готує молодь до формату Lifelong Learning, надаючи їм навички самостійного вивчення нового матеріалу англійською мовою, що є необхідною умовою для постійного професійного розвитку в сучасному світі.

Методика CLIL – це не просто освітній експеримент, а об'єктивна вимога часу. Вона перетворює англійську мову на органічну частину професійної свідомості студента. Для України впровадження CLIL – це стратегічний шлях до створення «інтелектуального хабу», де випускники університетів вільно інтегруються в міжнародні проєкти та здатні презентувати вітчизняну науку і бізнес на найвищому рівні. Тільки синергія мовників та фахівців профільних кафедр дозволить перетворити мовну підготовку на надійний міст до професійної досконалості.

*Редько Артем Андрійович,
студент спеціальності
«Інженерія програмного забезпечення»
Ямнич Наталія Юрївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

М'ЯКІ НАВИЧКИ У КОНТЕКСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ВІД ЛІНГВІСТИЧНОЇ ГРАМОТНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ УСПІШНОСТІ

У ХХІ столітті концепція «володіння іноземною мовою» зазнала фундаментальної трансформації. Якщо раніше ідеальним результатом навчання вважалося досконале знання граматичних правил та великий словниковий запас, то сьогодні глобальний ринок праці висуває до фахівця значно складніші вимоги. Англійська мова перестала бути просто набором лексичних одиниць або абстрактним кодом для передачі інформації – вона перетворилася на динамічне середовище, у якому проявляються та відточуються м'які навички (Soft Skills).

Сучасні міжнародні практики доводять: успішний переговорник – це не той, хто знає всі часи дієслова, а той, хто вміє переконувати, слухати, співпереживати та ефективно розв'язувати конфлікти іноземною мовою. У цій парадигмі іноземна мова стає унікальним «майданчиком» для формування ключових компетенцій майбутнього.

Сучасне викладання мови інтегрує розвиток так званих «навичок 21-го століття», які в міжнародній методиці традиційно групуються навколо концепції 4Cs: *Critical*

Thinking (критичне мислення), *Collaboration* (колаборація), *Communication* (комунікація) та *Creativity* (креативність).

Критичне мислення у мовному контексті виходить за межі простого читання тексту – це його глибока деконструкція. Студенти вчаться розпізнавати когнітивні упередження та логічні помилки в аргументації, аналізуючи не лише зміст, а й прагматичну мету вибору автором тих чи інших мовних засобів. Паралельно з цим розвивається емоційний інтелект (EQ). Вивчення мови – це завжди вихід із зони комфорту, тому розвиток EQ допомагає студентам керувати мовною тривожністю, розпізнавати емоційні відтінки в інтонаціях іноземних партнерів та будувати емпатійний діалог. Нарешті, креативність стимулюється через використання мови в нестандартних ситуаціях, що виховує здатність до дивергентного мислення, необхідного для пошуку оригінальних професійних рішень.

Одним із найефективніших підходів до реалізації цієї концепції в міжнародній практиці є Task-Based Learning (TBL) – навчання на основі завдань. На відміну від традиційних схем, TBL починається безпосередньо із реальної життєвої проблеми. Студенти намагаються виконати завдання, використовуючи наявні мовні ресурси, і саме в цей момент вони стикаються з дефіцитом певних Soft Skills (наприклад, вміння делегувати чи домовлятися) та лінгвістичних засобів.

Тільки після цього етапу викладач надає необхідний інструментарій та проводить аналіз стратегій комунікації. Такий підхід радикально зміщує фокус із формальної правильності мови на її результативність. Студент вчиться бути насамперед ефективним комунікатором, для якого мова є засобом досягнення конкретної мети, а не просто академічним об'єктом.

Сьогодні англійська мова функціонує як Lingua Franca (ELF), що означає переважання комунікації між людьми, для яких вона не є рідною. У цьому контексті Soft Skills набувають виміру міжкультурної медіації. Навчальний процес фокусується на розумінні культурно-зумовлених стилів спілкування (наприклад, прямої проти непрямої комунікації) та подоланні стереотипів. Здатність будувати містки розуміння в умовах культурної неоднозначності цінується на глобальному ринку праці значно вище за ідеальну британську вимову, оскільки саме вона забезпечує успішність міжнародної співпраці.

В Україні інтеграція м'яких навичок в іншомовну підготовку активно реалізується через проєктну діяльність та метод кейс-стаді (Case Studies). Аналіз реальних професійних сценаріїв, таких як кризи репутації компаній чи стратегічне планування в умовах невизначеності, змушує студентів-магістрантів інтегрувати свої технічні знання з маркетингу, ІТ чи юриспруденції з комунікативною здатністю їх презентувати.

Проєктна робота, своєю чергою, вчить студентів розподілу ролей, управлінню часом та колективній відповідальності за спільний результат. Мова тут стає тим самим «клеєм», що забезпечує синергію професійних знань та особистісних якостей.

Сучасне викладання іноземних мов давно вийшло за межі чистої лінгвістики. Це комплексна підготовка особистості до життя та професійної діяльності у складному, швидкозмінному світі. Інтеграція Soft Skills у навчальний процес

дозволяє готувати не просто фахівців, які «знають англійську», а глобальних лідерів, здатних до критичного аналізу, емпатії та ефективної співпраці. Мова справді стає тим самим стратегічним «містом», що з'єднує технічні знання з живою здатністю презентувати їх світові, долаючи кордони та створюючи нові смисли професійного буття.

Indira Renska,

*Senior lecturer of the English Philology Department,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

DIGITAL AND COMMUNICATIVE APPROACHES IN TEACHING BUSINESS ENGLISH: COMPARATIVE PERSPECTIVES FROM UKRAINE AND ABROAD

Within contemporary higher education, the teaching of Business English is increasingly mediated by digital environments and communicative methodologies, through which professionally oriented language competence is constructed and applied. It is assumed that the effectiveness of such instruction is determined not only by the selection of linguistic content but also by the integration of pedagogically grounded digital tools and interaction-oriented learning formats. In this regard, both Ukrainian and international practices demonstrate a gradual shift from knowledge transmission to competence-based, practice-oriented models.

It is observed that, within Ukrainian higher education institutions, digital tools are being systematically incorporated into the teaching of Business English through Learning Management Systems, video conferencing platforms, and interactive resources. Course materials are distributed in multimodal formats, and asynchronous learning components are combined with synchronous sessions to maintain instructional continuity. At the same time, communicative approaches are being implemented through role-plays, case analyses, and simulations of professional situations, encouraging students to apply business terminology in context. Particular attention is paid to the development of speaking and writing skills required for professional interaction, including negotiations, presentations, and formal correspondence.

In international academic practice, a comparable methodological orientation is identified; however, a higher degree of technological integration and personalization is frequently observed. Adaptive learning systems and data-driven platforms are increasingly utilised to tailor instructional content to individual learner needs. Furthermore, authentic materials derived from global business communication are extensively incorporated, allowing students to engage with real-world discourse. Collaborative online environments are employed to facilitate intercultural interaction, where students participate in joint projects and discussions with peers from different countries. In such contexts, communicative competence is developed not only as a linguistic ability but also as a socio-cultural and professional skill.

A comparative analysis indicates that, while the conceptual foundations of Business English teaching in Ukraine and abroad are largely aligned, certain differences emerge in technological infrastructure, access to digital resources, and methodological flexibility. In Ukrainian practice, the implementation of digital approaches is sometimes constrained by external factors; nevertheless, a consistent tendency toward innovation and methodological modernisation is being observed. Conversely, in many зарубешні contexts, digitalization is more deeply embedded in institutional strategies, and greater emphasis is placed on learner autonomy and continuous feedback mechanisms.

It is further suggested that integrating communicative and digital approaches significantly contributes to the development of key professional competencies. Through participation in interactive tasks and digitally mediated communication, students are given opportunities to develop critical thinking, problem-solving, and collaborative skills. In addition, digital tools enable the simulation of complex professional scenarios in which language serves as an instrument of decision-making and negotiation. As a result, the gap between academic learning and professional practice is effectively reduced. In addition, attention should be paid to the need to foster learner autonomy, as students are increasingly required to navigate complex information environments and independently regulate their learning processes. Digital platforms, when appropriately implemented, provide opportunities for self-directed learning, reflection, and continuous feedback. Consequently, a more personalised and adaptive learning experience is facilitated.

Furthermore, it is emphasised that the sustainability of these approaches depends on systematic methodological support, institutional investment in digital infrastructure, and educators' continuous professional development. It is assumed that meaningful learning outcomes can be achieved only through the consistent alignment of technological tools with pedagogical objectives. Particular importance is attached to the development of integrated curricula, in which communicative tasks are supported by digital resources in a coherent and purposeful manner.

At the same time, certain challenges are identified in both Ukrainian and international contexts. These include issues related to digital literacy, the need for pedagogical adaptation, and the potential overreliance on technological tools at the expense of meaningful interaction. It is therefore emphasized that digital technologies should be regarded as instruments supporting communicative objectives rather than as ends in themselves. The role of the teacher is consequently transformed into that of a facilitator and designer of learning environments, ensuring the balanced integration of methods.

In conclusion, the combination of digital and communicative approaches represents a productive direction for the teaching of Business English in higher education. Despite existing differences between Ukrainian and international practices, a shared tendency toward student-centred, interactive, and technology-enhanced learning is evident. The continued development of such approaches is expected to contribute to the formation of professionally competent specialists capable of effective communication in the global business environment.

Шарупа Олександра Дмитріївна,
студентка спеціальності «Готельно-ресторанна справа»
Поведа Олександр Петрович,
к. політ. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

МІЖНАРОДНА ІНТЕГРАЦІЯ ТА РОЗВИТОК ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Сучасний етап розвитку вищої освіти характеризується активними процесами міжнародної інтеграції, що зумовлюють необхідність удосконалення системи іншомовної підготовки студентів. Участь України в європейському освітньому просторі, розширення міжнародного співробітництва між університетами, розвиток академічної мобільності та цифрових технологій підвищують роль володіння іноземними мовами як важливого чинника професійного й особистісного розвитку майбутніх фахівців.

Іншомовна освіта у вищій школі сьогодні виконує не лише навчальну, а й стратегічну функцію. Володіння іноземною мовою відкриває студентам доступ до міжнародних наукових джерел, сучасних освітніх платформ, програм обміну, стажувань та участі у міжнародних конференціях. Це сприяє формуванню конкурентоспроможного спеціаліста, здатного працювати в умовах глобального ринку праці.

Одним із важливих напрямів розвитку іншомовної освіти є гармонізація національних стандартів із європейськими вимогами. Особливе значення має орієнтація на Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти (CEFR), які визначають рівні володіння мовою та підходи до оцінювання мовних компетентностей. Це забезпечує прозорість освітнього процесу та підвищує якість підготовки здобувачів освіти.

Наступним важливим аспектом є впровадження інноваційних методів навчання. Використання інтерактивних технологій, онлайн-платформ, мультимедійних ресурсів, мобільних застосунків і штучного інтелекту робить процес вивчення мов більш доступним та ефективним. Особливо актуальним є змішане навчання, яке поєднує традиційні аудиторні заняття з дистанційними формами роботи.

Не менш важливим напрямом є професійна спрямованість іншомовної підготовки. Студенти повинні опановувати мову не лише на побутовому рівні, а й у контексті майбутньої спеціальності. Для цього доцільно використовувати фахову термінологію, моделювати професійні ситуації спілкування, проводити ділові ігри, презентації, переговори та аналізувати спеціалізовані тексти.

Отже, міжнародна інтеграція виступає потужним стимулом розвитку іншомовної освіти у вищій школі. Підвищення якості мовної підготовки, впровадження сучасних технологій, орієнтація на європейські стандарти та

професійні потреби студентів сприятимуть формуванню сучасного фахівця, здатного до ефективної діяльності в міжнародному середовищі.

Svitlana Tabas,
student of the specialty «Ecology»
Liudmyla Klymenko,
*Head of the English Philology Department,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

INTEGRATION OF ENGLISH INTO PROFESSIONAL TRAINING OF STUDENTS AS A KEY VECTOR OF HIGHER EDUCATION DEVELOPMENT

Modern higher education is undergoing active transformation due to globalization processes and the growing role of international cooperation. In this context, foreign language training of students, in particular in English, is gaining strategic importance. It acts not only as an academic discipline, but also as a tool for access to global scientific resources, academic mobility, and professional development.

One of the priority areas of foreign language training development is the integration of English into professional disciplines (CLIL approach - Content and Language Integrated Learning). This approach allows you to combine language learning with professional content, which significantly increases the effectiveness of learning. Students do not just learn language structures, but use them in the context of future professional activities, which contributes to the formation of professionally oriented communicative competence.

An important aspect is the use of authentic materials - scientific articles, international reports, professional documentation in English. This allows students to familiarize themselves with current trends in their field and develops skills in working with primary sources. In particular, for students of environmental specialties, access to international environmental research and databases is important. In addition, the effectiveness of foreign language training increases significantly when using digital technologies. Online courses, interactive platforms, video lectures and international educational resources create opportunities for independent learning and individualization of the educational process.

Therefore, the integration of English into students' professional training is one of the key vectors of development of modern higher education. Such an approach contributes to the formation of a competitive specialist capable of functioning effectively in an international educational and professional environment.

Dmytro Teriaiev,
*PhD in Philology, Associate Professor of the Department
of East Slavic Philology and Applied Information Studies,
Educational and Scientific Institute of Philology,
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Kyiv, Ukraine)*

INNOVATIVE APPROACHES TO TEACHING UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE: EXPERIENCE OF UKRAINIAN AND SLOVAK ACADEMIC CONTEXTS

In the context of contemporary globalisation and the intensification of intercultural communication, the teaching of Ukrainian as a foreign language is increasingly oriented toward integrating linguistic, cultural, and communicative components. Modern educational paradigms require the implementation of innovative approaches that ensure not only the acquisition of language skills but also the development of intercultural competence.

The present study aims to summarise and conceptualise the experience of teaching Ukrainian language and literature in higher education institutions of Ukraine and the Slovak Republic. The methodological framework has been shaped by long-term pedagogical practice and is grounded in a combination of traditional philological approaches and contemporary educational strategies.

It has been established that the teaching process is grounded in integrating classical linguistic methods with communicative and competence-based approaches.

Particular attention is paid to the phonetic aspect of language acquisition, which is considered fundamental for the development of accurate speech production. In this regard, the articulatory and acoustic properties of Ukrainian speech are systematically addressed. Students are trained to perceive and reproduce phonetic features such as stress patterns, intonation contours, and rhythmical organisation of speech. The application of experimental phonetics enables a more precise understanding of speech dynamics and contributes to the development of stable pronunciation skills.

An essential component of the methodology is the use of literary texts for language teaching. It is assumed that literary discourse provides a rich source of linguistic material and reflects the cultural and aesthetic values of the target language. Through the analysis of poetic and prose texts, students are exposed to a range of stylistic registers and expressive means. Special attention is given to the rhythmical and intonational structure of poetic texts, which enhances phonetic awareness and develops sensitivity to the musicality of language.

The method of commented reading is holistically applied in the teaching process. Within this approach, texts are analysed at multiple levels, including lexical, grammatical, stylistic, and cultural dimensions. Students are encouraged to engage in expressive reading and recitation, which develops prosodic competence and facilitates deeper emotional engagement with the text.

Furthermore, the translation-based approach is employed as an effective tool for developing intercultural competence. Students analyse translations of Ukrainian literary works into Slovak, thereby identifying differences in lexical choices, syntactic structures, and stylistic features. Particular attention is paid to the preservation or transformation of rhythm, imagery, and emotional tone in the target language. Such comparative analysis

allows students to better understand the specificity of both languages and highlights the complexity of literary translation as a creative process.

Interdisciplinary methods also play a pivotal role in teaching. The use of audiovisual materials, including film adaptations of literary works, facilitates a deeper understanding of textual interpretation and its transformation in different artistic forms. In addition, elements of music and the visual arts are integrated into the learning process. Students analyse musical compositions and artistic representations inspired by Ukrainian literary texts, thereby fostering a broader understanding of cultural phenomena.

It has been demonstrated that the effectiveness of language teaching is noticeably enhanced by the combination of cognitive and emotional components. Analytical work with texts is complemented by creative activities, such as recitation, presentations, and interpretative tasks. This integrated approach increases student motivation and promotes active participation in the learning process.

In addition, increasing attention is being paid to integrating digital technologies into the teaching of Ukrainian as a foreign language. It is observed that online platforms and multimedia resources enhance the accessibility and variability of learning materials. Through the use of electronic dictionaries and interactive phonetic tools, students are provided with opportunities for more individualised learning, which supports the development of pronunciation and language competence.

Furthermore, virtual learning environments facilitate communication beyond the traditional classroom. Students participate in online discussions and intercultural exchanges, which contribute to the development of communicative and sociocultural skills. It is emphasised that digital tools provide access to authentic language use and contemporary cultural contexts.

The incorporation of blended learning models is also considered effective, as it combines face-to-face instruction with online activities and supports diverse learning styles. As a result, student engagement increases, and learning outcomes improve.

The experience of teaching at the University of Prešov confirms the importance of adapting teaching methods to a multilingual and multicultural environment. The interaction between Ukrainian and Slovak linguistic and cultural systems creates favourable conditions for the development of comparative thinking and intercultural awareness.

In conclusion, innovative approaches to teaching Ukrainian as a foreign language should integrate phonetic, linguistic, literary, and intercultural components. The synthesis of these elements ensures a comprehensive and effective learning process, contributes to the development of communicative competence, and promotes the Ukrainian language and culture in the international academic space.

Vitalina Zaiets,
student majoring in «Journalism»
Hanna Medianyk,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine

VIDEO INTERVIEWS AS AN INNOVATIVE TOOL FOR TRAINING JOURNALISTS IN FOREIGN LANGUAGES

At the current stage of development of the information space, within the context of the digital media sphere and the internationalization of journalism, the issue of improving the foreign language training of future journalists has become particularly relevant. A modern media professional must not only have a perfect command of a foreign language but also be able to apply it in real professional situations, particularly during interviews, the preparation of multimedia content, and intercultural communication in general. In this regard, video interviews are an innovative and versatile tool, as they combine theory with the practical implementation of communication, simulate professional situations of intercultural communication, and contribute to the comprehensive development of specialists' linguistic and communication skills.

Today, interviews and video interviews generally occupy a prominent place among journalistic genres, which explains their widespread use not only in professional practice but also in the training of journalists, especially in a foreign-language context. As Oleksandr Butko and Kseniia Semenova note: "An interview is the most common and most popular genre on television. It should be noted that the genre of interviews is developing dynamically in volume and depth; it is used in news, journalism, science, educational, entertainment, and even music programs" (Butko, Semenova, 2020).

Video interviews are viewed as a comprehensive teaching method that integrates elements of communicative, competency-based, activity-based, and media literacy approaches. The essence of this method lies in student journalists creating a video product in a foreign language, which provides real-world journalistic practice. It is important to note that this activity involves a series of stages: preparatory (selecting a topic and subject, analyzing the target audience, formulating questions), main (conducting the interview), and final (video editing, evaluating results, and self-reflection).

From a linguistic perspective, the interview is a dialogic genre in the media, and in the modern world this genre is becoming increasingly popular, especially in electronic media, which occupy a significant place in our life (Nenov, Nogai, Kurasova, 2023). In foreign language instruction, this allows for the simulation of real-life speech situations that closely resemble the professional activities of a journalist.

In addition, professional journalists must adhere to linguistic norms and standards to ensure clear and understandable statements (Nenov, Nogai, Kurasova, 2023), which is of paramount importance in foreign language training, where the development of proper linguistic competence is a key objective.

It is worth noting that video interviews play a special role in developing a journalist's professional skills, particularly the ability to always listen carefully to the interlocutor, to react instantly to turns in the conversation, the willingness to confirm views of the hero or to express an alternative view. Hearing is perhaps the most important professional trait of an interviewer. During the conversation, the interviewer should not

disperse and interrupt the semantic thought. The interviewer must be able to improvise, appeal to certain reliable facts (Butko, Semenova, 2020).

The use of video interviews as an innovative tool in the educational process fosters the development of speaking skills, as well as lexical-grammatical, discursive, sociocultural, and intercultural competence. It should be noted that the latter is an integral component of foreign language training. While working on video interviews, students take into account cultural norms, the specifics of conversational etiquette, and the communication strategies of representatives of different cultures, which helps avoid communication barriers and enhances the effectiveness of international interaction.

Another significant advantage of this approach is its motivational potential—the use of digital technologies (video recording, editing, and publishing content on digital platforms) aligns with the interests of today's youth and encourages them to engage actively in the learning process. Emeline L. shares this view. She notes that the video interview is an excellent choice for boosting your communication strategy and propelling your brand on social networks (Emeline, 2024).

At the same time, the effectiveness of implementing video interviews also depends on a number of pedagogical factors: clearly defined learning objectives, consideration of students' language proficiency levels, and the provision of methodological support.

Overall, this approach to education is integrative in nature, as it combines language training with professional training, thereby meeting contemporary standards for journalism education. This helps produce competitive professionals capable of working in the global information space and multimedia environment.

Thus, video interviews are an effective and innovative tool for training journalists in foreign languages, ensuring a practical focus on learning and the development of professional and communication skills. The use of this particular format in the educational process brings learning closer to the real-world conditions of media work and enhances the effectiveness of training future professionals.

References

1. Butko, O., Semenova, K. (2020). Video interview in contemporary media space. Bulletin of the Kyiv National University of Culture and Arts. Series: Audiovisual Art and Production, 3(2), 190–196. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.3.2.2020.217640>
2. Nenov, I., Nogai, V., Kurasova, N. (2023) Interview as a source of language communication development in the Ukrainian information space. Black Sea Philological Studies, 2, 2023. С. 26-34. <https://doi.org/10.32782/bsps-2023.2.4>
3. Emeline, I. (2024). The video interview: 10 original formats that will be a hit in 2024. <https://solidrusk.com/en/tips/the-video-interview-10-original-formats-that-will-be-a-hit-in-2024/>

*Жишко Іван Юрійович,
студент спеціальності «Професійна освіта»
Зайцева Наталія Петрівна,
к. філол. н., доцент,*

ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Гейміфікація в сучасній освіті розглядається як один із найбільш ефективних інструментів підвищення мотивації здобувачів освіти, зокрема у процесі вивчення англійської мови. Вона передбачає використання елементів гри в неігровому контексті, що дозволяє зробити навчання більш цікавим, інтерактивним та емоційно насиченим. У контексті підготовки майбутніх педагогів гейміфікація набуває особливого значення, оскільки не лише сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу, а й формує у студентів розуміння сучасних освітніх підходів, які вони зможуть застосовувати у своїй професійній діяльності.

Суть гейміфікації полягає у впровадженні таких елементів, як бали, рівні, досягнення, рейтинги, змагання та винагороди у навчальний процес. Ці елементи стимулюють внутрішню та зовнішню мотивацію студентів, створюють відчуття прогресу та досягнення цілей. У процесі вивчення англійської мови це може проявлятися через використання інтерактивних платформ, мовних ігор, вікторин, рольових ситуацій та симуляцій реального спілкування.

Однією з ключових переваг гейміфікації є підвищення рівня зацікавленості студентів. Традиційні методи навчання часто сприймаються як монотонні та не завжди викликають активну участь здобувачів освіти. Натомість ігрові елементи створюють позитивну емоційну атмосферу, що сприяє залученню студентів до навчального процесу. Вивчення англійської мови через гру дозволяє зменшити страх помилок, який часто є бар'єром у спілкуванні іноземною мовою, і стимулює студентів до активного використання мовних знань.

Гейміфікація також сприяє розвитку внутрішньої мотивації. Завдяки системі винагород та досягнень студенти відчують задоволення від процесу навчання та прагнуть досягати нових результатів. Важливим є те, що мотивація формується не лише через зовнішні стимули, але й через інтерес до самого процесу пізнання. Це особливо важливо для майбутніх педагогів, які повинні усвідомлювати значення мотивації у навчанні та вміти її формувати у своїх учнів.

Ще одним важливим аспектом є індивідуалізація навчання. Гейміфіковані платформи дозволяють адаптувати завдання до рівня знань кожного студента, забезпечуючи поступове ускладнення матеріалу та врахування індивідуальних особливостей. Це сприяє більш ефективному засвоєнню знань і підтримує інтерес до навчання. Крім того, студенти можуть самостійно контролювати свій прогрес, що формує відповідальність за власне навчання.

У процесі гейміфікації активно розвиваються також *soft skills*. Зокрема, участь у командних іграх та змаганнях сприяє розвитку навичок співпраці, комунікації та лідерства. Рольові ігри допомагають моделювати реальні ситуації спілкування, що є надзвичайно важливим для формування мовленнєвої

компетенції. Крім того, гейміфікація стимулює розвиток креативності, оскільки багато завдань передбачають нестандартний підхід до вирішення проблем.

Важливу роль у впровадженні гейміфікації відіграють сучасні цифрові технології. Використання онлайн-платформ, мобільних додатків, інтерактивних дошок та інших цифрових інструментів дозволяє зробити навчальний процес більш динамічним та доступним. Здобувачі освіти мають можливість навчатися у зручному для них темпі, отримувати миттєвий зворотний зв'язок та взаємодіяти з іншими учасниками освітнього процесу. Разом з тим, ефективність гейміфікації залежить від правильного її впровадження. Важливо, щоб ігрові елементи не відволікали від основної мети навчання, а навпаки – сприяли досягненню освітніх результатів. Педагог повинен чітко визначати навчальні цілі, підбирати відповідні методи та забезпечувати баланс між грою та навчанням. Крім того, необхідно враховувати індивідуальні особливості студентів та уникати надмірної конкуренції, яка може негативно впливати на мотивацію окремих здобувачів освіти.

Отже, гейміфікація є ефективним інструментом підвищення мотивації до вивчення англійської мови. Вона сприяє залученню студентів до навчального процесу, розвитку їхньої внутрішньої мотивації, формуванню soft skills та підвищенню якості засвоєння знань. У підготовці майбутніх педагогів гейміфікація має подвійне значення: з одного боку, вона допомагає ефективно опановувати англійську мову, а з іншого – формує готовність до використання інноваційних методів навчання у професійній діяльності. У сучасних умовах інтеграція гейміфікації в освітній процес є важливим кроком до підвищення ефективності навчання та формування конкурентоспроможного фахівця.

Список використаних джерел

1. Puhach, Y., & Zaitseva, N. (2025). Роль освітніх платформ у формуванні мовленнєвих навичок молодших школярів. *Educational Scientific Space*, 1(8 (1)), 111-123.
2. Kumar P., Vairavan C. The Impact of Gamification on Motivation and Retention in Language Learning. – 2023–2024.
3. The Impact of Using Gamification on English Language Learning in Increasing Learning Motivation. – 2024.

СЕКЦІЯ 4. ЕМПІРИЧНІ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ РОЗВІДКИ У СФЕРІ МЕТОДИКИ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

*Аврамич Вікторія Вікторівна,
студентка спеціальності
«Інженерія програмного забезпечення»
Ямнич Наталія Юрївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

КОРПУСНА ЛІНГВІСТИКА ЯК ЕМПІРИЧНА БАЗА ДЛЯ СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ: ВІД ІНТУЇЦІЇ ДО ДОКАЗОВОЇ ЛІНГВОДИДАКТИКИ

Протягом багатьох десятиліть методика викладання іноземних мов базувалася переважно на штучно створених текстах та вправах. Автори підручників, орієнтуючись на власну мовну інтуїцію, мимоволі створювали розрив між «академічною» англійською та тією живою мовою, якою реально спілкуються носії або професіонали в міжнародному середовищі. Корпусна лінгвістика – наука, що досліджує мову на основі колосальних масивів електронних текстів, – здійснила справжню революцію. Вона надала методистам ту саму емпіричну базу, яка дозволяє створювати автентичні та, що найважливіше, функціональні навчальні матеріали, позбавлені штучності.

Однією з найбільш прогресивних методик, що виникла завдяки корпусним дослідженням, є Data-Driven Learning (DDL), або навчання на основі даних. Цей підхід докорінно змінює роль студента, перетворюючи його, за висловом Тіма Джонса, на «лінгвістичного детектива».

Замість того, щоб отримувати від викладача готові, але часто сухі граматичні правила, студент самостійно досліджує конкорданс – реальні приклади вживання слова чи конструкції в різних контекстах. Така відмова від прескриптивізму на користь дослідження сприяє розвитку справжньої мовної інтуїції. Використовуючи такі ресурси, як BNC (British National Corpus) або COCA (Corpus of Contemporary American English), студент не просто заучує правило, а починає «відчувати» живу тканину мови та контекст її використання.

У вищій школі, де час є найціннішим ресурсом, корпусна лінгвістика дозволяє провести раціональну оптимізацію навчальних планів. Завдяки частотним словникам методисти можуть чітко визначити лінгвістичні пріоритети. Зокрема, використання Academic Word List (AWL) дозволяє студентам-магістрантам не розпорошувати зусилля на рідковживану лексику, а зосередитися на тих 20% слів, що забезпечують 80% розуміння академічного дискурсу.

Особливого значення це набуває в межах ESP (English for Specific Purposes). Створення вузькоспеціалізованих корпусів для медиків, юристів чи інженерів

дозволяє виділити специфічні синтаксичні конструкції (наприклад, юридичні формулювання *herein* або *pursuant to*), які майже не зустрічаються в художній літературі, проте є критично важливими для професійної виживаності фахівця.

Корпусна лінгвістика пропонує рішучий перехід від прескриптивної граматики, яка диктує застарілі норми, до дескриптивної, що описує мову в дії. Емпіричні дані показують нам мову такою, якою вона є насправді. Наприклад, якщо корпус свідчить, що в розмовній мові конструкція «*It's me*» є домінуючою, то навчання має фокусуватися на функціональності, а не на застарілих формах на кшталт «*It is I*». Для майбутнього професіонала розуміння того, як конструкція працює в його середовищі, є значно ціннішим за дотримання правил, які носії мови давно ігнорують. Це робить мовлення студента природним, а не «роботизованим».

Найскладнішим викликом для студентів завжди була не граматика, а сполучуваність слів – колокації. Корпусні дослідження Джона Сінклера довели, що наш мозок оперує не окремими словами, а готовими «цеглинками» або *lexical chunks*.

Розуміння того, чому ми кажемо «*strong tea*», але «*powerful engine*», або «*commit a crime*» замість «*make a crime*», приходить саме через роботу з корпусами. Навчання, що базується на вивченні цих стійких блоків, значно прискорює продукування мовлення. Студенту не потрібно щоразу «збирати» речення за правилами узгодження – він оперує готовими смисловими одиницями, що автоматично підвищує плинність та автентичність його висловлювань.

Використання корпусних технологій перетворює лінгводидактику на точну, доказову науку. Ми відходимо від викладання «англійської взагалі» на користь мови, яка реально функціонує в сучасному глобальному просторі. Для вищої освіти це означає створення автентичних посібників, оптимізацію планів під конкретні потреби студентів та підготовку фахівців, чиє мовлення є гнучким та професійно орієнтованим. Корпусна лінгвістика – це надійний фундамент, на якому будується майбутнє української іншомовної освіти.

Басараба Дар'я Миколаївна,
студентка спеціальності
«Інженерія програмного забезпечення»
Ямнич Наталія Юрївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

МОНІТОРИНГ СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ: КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТА МЕТОДИЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ

У традиційній лінгводидактиці успішність студента протягом тривалого часу вимірювалася виключно обсягом засвоєного лексичного матеріалу та точністю вживання граматичних структур. Однак реальна міжкультурна комунікація, особливо в динамічному професійному середовищі, часто відбувається в умовах

високого психологічного напруження, дефіциту часу та обмежених мовних ресурсів. У таких ситуаціях вирішальну роль відіграє не стільки теоретична «досконалість» знань, скільки стратегічна компетенція. Вона являє собою здатність мовця ефективно використовувати вербальні та невербальні засоби для подолання прогалин у знаннях або вимушених зупинок у комунікації. Саме тому концептуальний аналіз та регулярний моніторинг цієї компетенції стають необхідною умовою для підготовки фахівця, здатного до професійного «виживання» в автентичному іншомовному середовищі.

Згідно з класичними моделями комунікативної компетенції, розробленими М. Каналем, С. Свейном та Л. Бахманом, стратегічна компетенція виконує роль критично важливої «виконавчої функції», яка керує іншими компонентами – лінгвістичним, соціолінгвістичним та дискурсивним. У сучасній методиці комунікативні стратегії прийнято поділяти на дві основні групи.

Перша – це стратегії уникнення (Avoidance strategies), що передбачають відмову від теми, скорочення повідомлення або спрощення складних понять. Хоча вони допомагають підтримати плинність мовлення, їх надмірне використання може призвести до небажаного спрощення змісту професійної доповіді. Друга, більш конструктивна група – це стратегії досягнення, або компенсаторні стратегії (Achievement/Compensatory strategies). Вони полягають у активному пошуку шляхів передачі значення за наявності мовних труднощів і саме вони є основним об'єктом моніторингу та цілеспрямованого розвитку.

Емпіричні дані свідчать, що успішна комунікація в стресових ситуаціях (наприклад, під час захисту міжнародного проєкту чи складних переговорів) тримається на трьох основних «китах»:

1. Парафразування та апроксимація: Здатність описати поняття через його функції чи властивості. Якщо студент забув конкретний термін (наприклад, «wrench»), він має миттєво зорієнтуватися і дати описове визначення («a tool for tightening bolts»). Це демонструє когнітивну гнучкість навіть при лексичних лакунах.

2. Невербальна підтримка та паралінгвістика: Використання міміки, жестів, малювання схем або зміна інтонації. В умовах професійної взаємодії ці засоби є не ознакою слабкості, а потужним інструментом підсилення змісту та встановлення емоційного контакту.

3. Стратегії запиту допомоги (Appeals for assistance): Вміння ввічливо та професійно перепитати або попросити про перефразування. Це свідчить про високий рівень метакогнітивної усвідомленості, де студент не «завмирає» у мовчанні, а продовжує активно керувати дискурсом.

Моніторинг стратегічної компетенції є складним методичним завданням, оскільки він спрямований на оцінку процесу, а не кінцевого результату. Для об'єктивної діагностики доцільно використовувати такі інструменти такі як спостереження у «непередбачуваних» сценаріях: створення ситуацій, де студент змушений пояснювати терміни, не називаючи їх прямо; аналіз відеозаписів виступів: самостійна ідентифікація студентами моментів «зависання» та оцінка ефективності стратегій виходу з них; рефлексивні щоденники (Reflective Journals):

письмові описи труднощів, відчутих під час рольових ігор, що стимулює розвиток стратегічного мислення.

Концептуалізація стратегій дозволяє викладачу перейти від простого виправлення помилок до стратегічного тренінгу через вправи, що імітують реальний стрес. Це включає завдання з інформаційною лакуною (Information Gap Tasks), де партнери змушені пояснювати фрагменти інформації без словника; імпровізаційні сесії, де критерієм оцінювання є не граматика, а безперервність мовлення; та стрес-тестування, що симулює конференції зі складними запитаннями від аудиторії.

Моніторинг та розвиток стратегічної компетенції знаменує собою перехід від вивчення «мови як системи» до вивчення «мови як дії». Студент, який володіє багатим словниковим запасом, але втрачає здатність до мовлення при першій труднощі, завжди програватиме фахівцю з меншим лексиконом, але вищою стратегічною гнучкістю. Успішна інтеграція цих стратегій у методику навчання дозволяє готувати професіоналів, які сприймають мовні бар'єри не як поразку, а як виклик, що долається завдяки інтелекту та впевненості. Саме такий підхід робить мову надійним містом між культурами та професійними спільнотами.

Viktoria Deshko,

student majoring in «Ecology»

Liudmyla Klymenko,

Head of the English Philology Department

National University of Life

and Environmental Sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

EMPIRICAL AND CONCEPTUAL RESEARCH

The modern landscape of higher education demands a transformative approach to foreign language (FL) pedagogy, driven by globalization and the integration of digital technologies. This study explores the synergy between conceptual frameworks and empirical data in refining FL teaching methodologies for university students.

From a conceptual perspective, the research re-evaluates the shift from traditional grammar-translation methods to student-centered, competency-based paradigms. It emphasizes the theoretical integration of Content and Language Integrated Learning (CLIL) and the "Flipped Classroom" model as essential structures for fostering professional communicative competence.

The empirical component of the study analyzes qualitative and quantitative data derived from classroom observations, student surveys, and longitudinal proficiency testing. These findings indicate that while conceptual models provide a necessary roadmap, their efficacy is strictly contingent upon the socio-technical environment of the institution. Key empirical insights reveal a significant correlation between the use of authentic digital simulations and the reduction of communicative anxiety among students.

Ultimately, this research argues that the future of foreign language training in higher education lies in a hybrid methodological approach. By bridging the gap between abstract pedagogical theories and evidence-based classroom practices, educators can develop more resilient and adaptable linguistic curricula that meet the professional requirements of the 21st-century workforce.

Ярошук Богдана,
студентка спеціальності «Екологія»
Клименко Людмила Володимирівна,
в. о. завідувача кафедри англійської філології
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

ПРІОРИТЕТНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сучасна вища освіта в Україні змінюється під впливом глобалізації та інтеграції у світовий освітній простір. У зв'язку з цим зростає значення іншомовної підготовки студентів. Це питання розглядається у працях таких науковців, як Л. Максимчук (2021), О. Нітенко (2015), В. Каричковський і С. Каричковська (2017).

Одним із головних напрямів є формування іншомовної комунікативної компетентності. Це означає, що студент повинен не лише знати мову, а й уміти використовувати її в реальному житті та майбутній професії. Для цього ефективними є інтерактивні методи навчання, які допомагають розвивати мовлення (Максимчук, 2021).

Важливим напрямом також є використання сучасних технологій. Онлайн-платформи, дистанційне та змішане навчання роблять освітній процес більш доступним і цікавим для студентів (Доложевська, Мартинюк, 2024). Крім того, велике значення має професійна спрямованість навчання. Іноземна мова повинна бути пов'язана зі спеціальністю студента, щоб він міг використовувати її у своїй майбутній роботі (Герасимчук та ін., 2024).

Отже, основними напрямками розвитку іншомовної підготовки є: розвиток комунікативних навичок, використання сучасних технологій та орієнтація на професію. Це допомагає підвищити рівень підготовки студентів і зробити їх більш конкурентоспроможними.

Список використаних джерел

1. Максимчук Л. М. (2021). Іншомовна підготовка студентів закладів вищої освіти до професійної комунікації засобами інтерактивних технологій // Збірник наукових праць Національної академії ДПСУ.
2. Нітенко О. В. (2015). До питання про стан дослідження іншомовної підготовки в системі вищої освіти України // Педагогічний дискурс.

3. Каричковський В. Д., Каричковська С. П. (2017). Основні аспекти навчання іноземної мови в немовних вищих навчальних закладах України // Педагогічні науки.
4. Доложевська Л. О., Мартинюк А. П. (2024). Викладання іноземних мов в системі освіти України: національні особливості та міжнародні стандарти // Академічні студії.
5. Герасимчук Г. А., Ковальчук О. М., Мельничук О. В. (2024). Особливості викладання іноземної мови професійного спрямування для студентів немовних спеціальностей ЗВО // Академічні студії. Серія «Педагогіка».

Svitlana KACHMARCHYK,
PhD in Pedagogy, Associate Professor,
Department of English Philology,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

MENTAL MAP TECHNIQUES USAGE WHILE TEACHING ENGLISH FOR THE PROFESSIONAL PURPOSES' VOCABULARY

Teaching specialised vocabulary in English for Specific Purposes (ESP) presents distinctive challenges compared to General English instruction. Professional lexicon is characterised by a high density of terminologically precise units, frequent semantic overlap with general vocabulary, complex collocational patterns, and strong dependence on domain context for accurate interpretation. Traditional list-and-translate approaches, while still common in many classrooms, demonstrably fail to support the deep, networked understanding that students require in order to use professional vocabulary fluently and accurately in real communicative situations.

Mental maps – also referred to as mind maps or concept maps – offer a particularly effective response to these challenges. Originally developed in the 1960s by Tony Buzan and subsequently refined within the cognitive sciences, mental mapping is a visual organisation technique in which a central concept is connected to related concepts through labelled hierarchical and associative links. When applied to vocabulary work, mental maps externalise the semantic relationships among lexical units, allowing students to perceive, manipulate, and gradually internalise the structure of a professional lexical field rather than memorise isolated items.

The cognitive rationale for mental mapping in vocabulary instruction is well established. Dual-coding theory holds that information processed both verbally and visually is retained more reliably than information processed through a single channel. Schema theory predicts that new lexical items integrated into pre-existing conceptual structures are recalled and used more flexibly than items stored as isolated pairs. The act of constructing a mental map itself constitutes a form of elaborative encoding that strengthens memory traces and promotes transfer to novel contexts. Each of these

mechanisms converges on the same practical implication: vocabulary teaching benefits substantially from visual, network-based organisation.

In ESP courses for students of agricultural management and related disciplines, mental map techniques can be productively deployed at several stages of the instructional cycle. At the pre-reading or pre-listening stage, a partially completed map activates and inventories what students already know about a topic, surfaces gaps, and creates productive expectations for the new input. During processing of authentic texts or recordings, students extend the map with newly encountered terms, marking their relationships to previously known nodes. At the consolidation stage, students reconstruct the map from memory, paraphrase its contents, or use it as a planning tool for written and spoken production.

A particularly powerful variant is the collaborative collective map, built progressively by the whole group on a shared digital surface such as Miro, Padlet, or a collaborative Google Drawing. Collaborative construction surfaces individual misconceptions, exposes alternative ways of organising the same lexical field, and stimulates negotiation of meaning in English – which is itself a productive language-learning activity. Empirical observations in our courses show that students engaged in collaborative mapping retain professional terms substantially longer than peers working with conventional vocabulary lists.

Several methodological cautions are worth noting. Mental maps work best when their visual complexity is matched to learners' current cognitive capacity; overloaded maps with dozens of nodes can themselves become a source of confusion. The technique also benefits from explicit metacognitive support: students should be guided to articulate why a particular link is labelled as it is and to compare their maps with those of peers. Finally, mental maps should be integrated with rather than replace other vocabulary techniques such as contextual reading, sentence-level production, and spaced retrieval practice.

Assessment of vocabulary knowledge through mental maps offers a richer alternative to traditional gap-fill tests. Asking students to construct a map from a prompt term, or to label and extend a partially provided map, elicits both receptive and productive knowledge of the lexical field and reveals how items are organised in long-term memory. Such tasks predict authentic professional language use more reliably than decontextualised translation exercises, although they require more elaborate rubrics and slightly longer marking time.

In conclusion, mental map techniques deserve a central place in the methodology of teaching English for professional purposes. They align with how the human cognitive system actually organises lexical knowledge, scaffold the transition from isolated word memorisation to networked understanding, and integrate naturally with collaborative and digital classroom practices. Further methodological research should focus on the empirical comparison of various mapping conventions, on the design of digital tools optimised for ESP vocabulary mapping, and on the longitudinal effects of systematic map-based instruction on professional discourse competence.

*Kaleniuk Viktoria,
student majoring in «Law»
Iryna Chernelia,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

FORMATION OF STUDENTS' FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE: EMPIRICAL APPROACHES AND MODERN METHODOLOGICAL STRATEGIES

In the contemporary globalized educational landscape, the formation of foreign language competence (FLC) has evolved from a secondary academic skill into a primary professional necessity. This paper examines the transition from traditional, grammar-heavy instruction to empirical, learner-centered methodologies. By analyzing strategies such as Content and Language Integrated Learning (CLIL), task-based instruction, and digital immersion, we argue that effective language acquisition today depends on the integration of cognitive psychology, sociolinguistics, and technological tools. The goal is to move beyond mere linguistic accuracy toward functional, intercultural communicative autonomy.

The modern world demands a fundamental shift in how we approach the acquisition of foreign languages in higher education. Historically, language learning was often confined to the mastery of abstract grammatical rules and isolated vocabulary lists. However, empirical research in applied linguistics now suggests that foreign language competence is not a static body of knowledge but a dynamic, multi-dimensional construct. It involves the ability to navigate complex social contexts, interpret cultural nuances, and apply linguistic tools to solve real-world professional problems. The formation of this competence is no longer seen as a linear process of "learning about" a language, but rather as an organic process of "becoming" a competent communicator through active engagement. (Brown 2014)

Central to modern methodological strategies is the Action-Oriented Approach. This empirical model treats students not as passive recipients of information, but as "social agents" who use language to achieve specific goals. Within this framework, Task-Based Language Learning (TBLL) has emerged as a cornerstone. Instead of practicing a specific tense in isolation, students are tasked with completing meaningful activities-such as negotiating a contract, conducting a scientific presentation, or resolving a legal dispute. This shift ensures that language is acquired "incidentally" while the brain is focused on solving a problem. Empirical data consistently shows that when the focus is on the outcome of a task, learners demonstrate higher levels of fluency and a more robust retention of complex structures compared to traditional rote learning. (Larsen-Freeman, Anderson 2011)

Another transformative strategy is Content and Language Integrated Learning (CLIL). This approach bridges the gap between academic subjects and language

acquisition by teaching non-linguistic disciplines (such as law, economics, or psychology) through the medium of a foreign language. The effectiveness of CLIL lies in its ability to provide "authentic purpose." When a student uses English to understand international maritime law, for example, the language loses its status as an "extra" subject and becomes a vital tool for professional survival. This dual-focused education enhances cognitive flexibility and encourages the development of "Cognitive Academic Language Proficiency" (CALP), which is essential for success in any high-level professional environment. (Canale, Swain 1980)

The digital era has provided educators with unprecedented tools to create Immersive Learning Environments. Modern methodologies now leverage Artificial Intelligence (AI), virtual reality, and gamification to simulate real-world interactions. Gamification, in particular, utilizes the psychological mechanics of games – such as immediate feedback, achievement badges, and progressive difficulty – to sustain high levels of student motivation. These digital tools allow for personalized learning paths, where students can practice at their own pace in a "low-stakes" environment, significantly reducing the "affective filter" or the anxiety often associated with speaking a foreign language in public. (Godwin-Jones 2018)

Furthermore, the formation of foreign language competence must account for Sociolinguistic and Pragmatic Awareness. Being linguistically accurate is often insufficient if the speaker lacks an understanding of cultural context. Modern strategies emphasize "interculturality" – the ability to see the world through the lens of another culture. This is achieved through virtual exchange programs and telecollaboration, where students interact with peers globally. Such empirical exposure teaches learners to navigate the "unwritten rules" of communication, such as politeness markers, idiomatic nuances, and non-verbal cues. This ensures that students do not just speak a language, but can actually "connect" with people across different backgrounds. (Brown 2014)

Finally, the sustainability of language competence depends on Learner Autonomy and Metacognitive Reflection. Modern methodology encourages students to take ownership of their learning journey. By using tools like the European Language Portfolio, students learn to self-assess their progress and identify their own linguistic gaps. Empirical evidence suggests that reflective learners are more resilient; they view errors not as failures but as essential data points in their development. This shift from teacher-dependence to self-regulation is what ultimately prepares students for lifelong learning in a rapidly changing world. In conclusion, the successful formation of foreign language competence today is a synergy of purposeful tasks, integrated content, technological innovation, and cultural empathy.

References

1. Brown, H. D. (2014). *Principles of Language Learning and Teaching*. Pearson Education.
2. Larsen-Freeman, D., & Anderson, M. (2011). *Techniques and Principles in Language Teaching*. Oxford University Press.

3. Canale, M., & Swain, M. (1980). Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing. *Applied Linguistics*.
4. Godwin-Jones, R. (2018). Second language learning and cultural learning through digital devices. *Language Learning & Technology*.

Kira Kasian,
student majoring in «Law»
Iryna Chernelia,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

FORMATION OF PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE OF LAW STUDENTS: CONCEPTUAL AND EMPIRICAL DIMENSIONS

Globalization and the internationalization of legal practice have turned foreign language competence into a key element of professional education for the lawyers of tomorrow. An increasingly high number of applicants wanting to be part of international legal procedures, conduct transnational cooperation, or consult foreign legal sources makes it imperative to find suitable and effective ways for teaching Legal English in the universities.

The theoretical background of professional language teaching is closely connected to English for Specific Purposes (ESP). Hutchinson and Waters point out that ESP is a learning-centred approach, which directly addresses the needs of students and focuses on teaching language skills the students require within their profession (Hutchinson T., Waters A 1987). For law students, this means learning legal vocabulary, reading complicated legal passages, and gaining a sense of what to say and how to say it in different professional situations.

Further development of ESP methodology is reflected in the works of Dudley-Evans and St John, who highlight that modern language instruction should integrate subject-specific content with language learning, ensuring authenticity and practical relevance (Dudley-Evans 1998). This integration is particularly important in legal education, where language is inseparable from professional reasoning and discourse.

From a conceptual perspective, legal discourse represents a distinct type of professional communication characterized by specific lexical, syntactic, and pragmatic features. Bhatia argues that mastering legal genres requires targeted pedagogical strategies, including genre analysis and contextualized practice (Bhatia 1993). Therefore, teaching Legal English should involve structured exposure to authentic legal genres such as contracts, case law, statutes, and legal correspondence.

Empirical studies in the field of English for Academic and Professional Purposes indicate that students engaged in content-based and interactive learning demonstrate significantly higher outcomes. According to Hyland, discipline-specific language learning has been demonstrated to have positive effects on academic achievement,

motivation and participation of students with rates of increase in engagement up to 20-30% when contrasted against more traditional language teaching approaches (Hyland 2006). These findings support the implementation of innovative teaching methods especially in legal language education.

In practical terms, one of the most effective approaches is case-based learning. This method allows students to simulate real-life legal situations, analyze cases, and develop argumentative skills in a foreign language. A study conducted by Thanh-Huong Nhac involving 63 law students demonstrated that participation in mock trials, role-plays, and case simulations significantly improved learners' communicative competence. In particular, students reported noticeable progress in oral argumentation skills ($M = 3.72$ on Likert's scale (high)) and overall communication abilities ($M = 3.41$), which indicates an increased level of confidence in engaging in legal discussions in English. Furthermore, the results of the experiment revealed statistically significant improvements in speaking performance, including fluency and accuracy, among students exposed to simulation-based learning compared to those taught using traditional methods. These findings highlight the importance of incorporating interactive and professionally oriented tasks into Legal English instruction in order to better prepare future lawyers for real-life communicative situation (Nhac T.-H. 2023).

There is also the question of the use of authentic materials. The use of real legal instrument, for instance, including international treaties, court decisions and contracts, boosts the students' analytical and interpretative ability. Research has shown that students who learn with authentic materials have better reading comprehension and are more suitably equipped for professional obstacles.

Digital technology has increasingly become a vital component of language learning today. Online sites, legal research databases and games enable students to access current material and to learn independently. The use of digital resources contributes to the development of all language skills and enables learners to follow a personalised learning path.

In conclusion, the formation of professional foreign language competence of law students requires a combination of well-grounded theoretical approaches and empirically validated teaching methods. The integration of ESP principles, genre-based instruction, case-based learning, and digital tools significantly enhances the effectiveness of Legal English teaching. Such a comprehensive approach ensures that future lawyers are well-prepared for professional communication in an international legal environment.

References

1. Hutchinson T., Waters A. (1987). *English for Specific Purposes: A Learning-Centred Approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 183 p.
2. Bhatia V. K. (1993) *Analyzing Genre: Language Use in Professional Settings*. London: Longman, 246 p.

3. Dudley-Evans T., St John M. J. (1998) Developments in English for Specific Purposes. Cambridge: Cambridge University Press, 301 p.
4. Hyland K. (2006). English for Academic Purposes: An Advanced Resource Book. London: Routledge, 363 p.
5. Nhac T.-H. (2023). Enhancing Legal English Skills for Law Students through Simulation-based Activities. International Journal of Learning, Teaching and Educational Research. Vol. 22, No. 9. 533-549 p.

*Лисак Євген Вікторович,
студент спеціальності «Менеджмент»
Качмарчик Світлана Григорівна,
к. пед. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Сучасний етап розвитку вищої освіти в Україні характеризується системним переосмисленням ролі іншомовної підготовки у структурі професійної компетентності випускника. Якщо ще кілька десятиліть тому знання іноземної мови розглядалося як додаткова кваліфікація, що збагачує фахівця, але не є критично необхідною, то сьогодні воно стає базовою вимогою практично для всіх професій – від фундаментальних наук до управлінських позицій у бізнесі та державному секторі. Це нове розуміння ролі мовної підготовки вимагає формулювання чітких стратегічних напрямів розвитку іншомовної освіти у вищій школі.

Перший стратегічний напрям – глибока інтеграція мовної підготовки в загальну логіку професійної освіти. Традиційна модель, у межах якої курс англійської мови викладається ізольовано від профільних дисциплін, неминуче призводить до фрагментарного засвоєння мови без міцного зв'язку з реальними професійними потребами. Альтернативною є модель CLIL (Content and Language Integrated Learning), що передбачає викладання частини профільних дисциплін англійською мовою або принаймні з активним використанням англійських матеріалів. Така модель потребує системних інституційних змін – від підготовки викладачів профільних дисциплін до перегляду навчальних планів.

Другий стратегічний напрям – диференціація мовної підготовки відповідно до конкретних професійних потреб різних спеціальностей. Загальний курс «Англійська мова за професійним спрямуванням», що тривалий час був стандартним для всіх немовних спеціальностей, виявляється методично недостатнім для відповіді на специфічні комунікативні потреби, наприклад, майбутніх юристів, інженерів, медиків чи менеджерів. Сучасні методики ESP (English for Specific Purposes) пропонують детальний аналіз потреб конкретних

професійних груп і побудову курсів максимально відповідних цим потребам. Інституціоналізація диференційованого підходу є необхідною передумовою якісної мовної підготовки.

Третій стратегічний напрям – посилення академічного компонента мовної підготовки. У сучасній науці англійська мова виконує функцію *lingua franca*: переважна більшість наукової літератури публікується англійською, переважна більшість міжнародних конференцій проводиться англійською, переважна більшість грантових заявок подається англійською. Це означає, що випускник української вищої школи, що планує продовжити навчання у магістратурі чи аспірантурі, чи увійти в академічну професію, повинен володіти не загальною, а специфічно академічною англійською мовою – з усіма її жанровими, риторичними та стилістичними особливостями. Розвиток курсів академічної англійської мови (*English for Academic Purposes*) має стати пріоритетом.

Четвертий стратегічний напрям – інтеграція цифрових технологій у мовну підготовку на якісно новому рівні. Йдеться не про точкове використання окремих платформ, а про системне переосмислення архітектури мовних курсів з урахуванням можливостей цифрового середовища: масове застосування адаптивних платформ для індивідуалізації навчальної траєкторії; інтеграція інструментів штучного інтелекту для генерування персоналізованих завдань та зворотного зв'язку; використання VR/AR-технологій для моделювання реальних комунікативних ситуацій; систематичний збір та аналіз даних про прогрес студентів через системи *Learning Analytics*.

П'ятий стратегічний напрям – інтернаціоналізація мовної освіти через системне розширення міжнародної мобільності студентів і викладачів. Програми Erasmus+, двосторонні обміни з університетами-партнерами, спільні освітні програми з закордонними вищими навчальними закладами, літні школи у країнах цільової мови – всі ці форми створюють для студента-мовника безцінний досвід занурення у реальне англomовне середовище. Завдання вищої школи – забезпечити максимально широкі можливості для такого досвіду, а також інтегрувати його результати в основну освітню траєкторію студента.

Шостий стратегічний напрям – професіоналізація викладацького складу мовних кафедр через системні програми підвищення кваліфікації, академічні стажування за кордоном, участь у міжнародних професійних спільнотах. Якість іншомовної освіти не може перевищити рівня методичної підготовки викладачів. Інвестиції в розвиток викладацького корпусу – у його методичну компетентність, цифрову грамотність, академічну активність – є інвестиціями в загальну якість мовної освіти. Особливою цінністю має участь українських викладачів у міжнародних професійних організаціях – IATEFL, TESOL, BAAL, – що забезпечує прямий доступ до сучасних методичних тенденцій.

Сьомий стратегічний напрям – формування інституційної культури якості іншомовної освіти через системний моніторинг результатів, регулярну оцінку студентами якості курсів, зовнішній аудит мовних програм. Сучасні стандарти забезпечення якості освіти передбачають детальний моніторинг рівнів володіння мовою на вході в програму та на її виході, регулярну акредитацію курсів відповідно

до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, систематичну корекцію навчальних планів на основі результатів моніторингу. Лише через таку системну роботу із забезпечення якості можна досягти стабільно високого рівня іншомовної підготовки випускників.

Підсумовуючи, розвиток іншомовної освіти у вищій школі України потребує комплексної стратегії, що охоплює інтеграцію мовної та професійної підготовки, диференціацію курсів за спеціальностями, посилення академічного компонента, системне впровадження цифрових технологій, розширення міжнародної мобільності, професіоналізацію викладацького складу та формування культури якості. Лише послідовна реалізація цих напрямів дозволить підготувати випускників, готових до повноцінної професійної комунікації англійською мовою у глобалізованому світі XXI століття.

*Любинецький Костянтин Юрійович,
студент спеціальності «Менеджмент»
Харчук Наталія Сергіївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

MODERN TRENDS IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING: UKRAINIAN AND INTERNATIONAL EXPERIENCE

In today's globalized world, the ability to communicate in foreign languages has become a crucial skill for both career growth and everyday life. Modern society demands not only linguistic knowledge but also the ability to interact effectively in diverse cultural environments. As a result, the transformation of foreign language teaching methods is of great importance. The aim of this paper is to explore current trends in foreign language education and to compare the practices used in Ukraine and other countries.

One of the most significant changes in language education is the shift from traditional teaching methods to more innovative and flexible approaches. Earlier methods, such as the grammar-translation method, mainly focused on rules and text translation, while the audio-lingual method emphasized repetition and drills. Although these methods helped build basic knowledge, they often failed to develop real communication abilities.

In contrast, modern approaches prioritize communication and practical language use. The communicative language teaching approach is one of the most widely applied methods today. It encourages students to use the language in real-life situations, engage in conversations, and develop fluency. Mistakes are viewed as a natural part of the learning process rather than something to be avoided.

Another effective approach is Task-Based Learning, where students learn through completing meaningful tasks such as discussions, presentations, and

collaborative projects. This method not only improves language skills but also enhances problem-solving abilities and critical thinking.

A key feature of modern education is the student-centered approach. In this model, learners actively participate in the learning process, take responsibility for their progress, and develop autonomy.

Teachers act more as facilitators than as the main source of knowledge. This approach increases motivation and engagement among students. The use of digital technologies has also transformed language learning. Online resources, mobile applications, and virtual platforms allow learners to study anytime and anywhere. Blended learning, which combines face-to-face instruction with online activities, has become especially popular in both Ukraine and other countries.

Innovative tools such as virtual reality (VR) and augmented reality (AR) are increasingly used to create immersive learning environments. These technologies simulate real-life communication and make the learning process more interactive and engaging.

Interactive teaching methods, including role-plays, debates, and group discussions, are widely implemented. They help students develop communication skills, teamwork, and the ability to express their opinions effectively.

An important element of modern language education is the intercultural approach. Learning a language also involves understanding cultural differences, traditions, and communication styles. This helps students become more open-minded and better prepared for international communication.

Distance learning has become especially important in recent years. It offers flexibility and accessibility, allowing students to learn at their own pace. Both synchronous (live) and asynchronous (self-paced) formats are widely used.

The experience of developed countries, particularly in Europe and the United States, shows a strong emphasis on communicative competence, digital learning, and lifelong education. Ukraine is gradually implementing these approaches, modernizing its educational system and aligning it with European standards. However, some challenges remain, such as unequal access to technology and limited classroom hours.

Modern foreign language teaching is characterized by a focus on communication, student engagement, and the use of innovative technologies. These approaches aim to develop not only language proficiency but also critical thinking, creativity, and intercultural competence.

Both Ukraine and other countries demonstrate similar trends in the development of language education, including digitalization and personalized learning. Despite existing challenges, the adoption of modern methods significantly improves the quality of education and prepares learners for effective communication in the global environment.

*Матвієнко Тетяна Анатоліївна,
студентка спеціальності «Професійна освіта»
Зайцева Наталія Петрівна,
к. філол. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ В АНГЛОМОВНОМУ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ

Ефективна комунікація в англomовному бізнес-середовищі є багатограним процесом, що виходить далеко за межі простого володіння лексикою та граматикою, охоплюючи стратегічне використання мови для досягнення конкретних комерційних цілей. Сучасні наукові дослідження підкреслюють, що ключовою стратегією в міжнародному бізнесі є адаптивність, яка дозволяє фахівцям маневрувати між різними культурними контекстами та комунікативними стилями. Центральне місце займає стратегія ввічливості (politeness strategy), яка в англomовному дискурсі базується на концепції «збереження обличчя» (face-saving), розробленій П. Брауном та С. Левінсоном. У бізнес-переговорах це проявляється через використання модальних дієслів, непрямих прохань та хеджування (hedging), що дозволяє пом'якшити категоричність тверджень і створити простір для компромісу (Brown & Levinson, 1987). Використання таких фраз, як «I would suggest» замість «You must», сприяє побудові партнерських відносин, мінімізуючи ризик виникнення конфліктів.

Розвиток цифрових технологій вніс суттєві корективи у стратегії ділового листування, де на зміну надмірному формалізму прийшла стратегія лаконічності та цілеспрямованості. Дослідники зазначають, що в англomовному середовищі критично важливим є дотримання структури «front-loading», коли головна думка або прохання висловлюються на самому початку повідомлення. Це економить час адресата та підвищує ефективність взаємодії. Окрім того, стратегія міжкультурної медіації стає незамінною в умовах глобалізації. Згідно з роботами Г. Хофстеде, представники різних культур мають різне ставлення до ієрархії та дистанції влади, що вимагає від комунікатора свідомого вибору між формальним (high-distance) та неформальним (low-distance) стилями спілкування (Hofstede, 2001). В англomовному бізнес-дискурсі спостерігається тенденція до демократизації мовлення, проте вона завжди має бути збалансована професійною етикою.

Важливим аспектом є стратегія переконання (persuasion strategy), яка в англomовному контексті часто базується на раціональній аргументації, підкріпленій статистичними даними та фактами (evidence-based communication). Науковці акцентують увагу на важливості «storytelling» як інструменту залучення аудиторії, що дозволяє трансформувати сухі цифри у зрозумілі наративи, які викликають довіру у потенційних інвесторів чи клієнтів. Водночас, стратегія активного слухання (active listening) визнається фундаментом успішних

переговорів, оскільки вона передбачає не лише сприйняття інформації, а й вербальне та невербальне підтвердження розуміння позиції партнера через уточнюючі запитання та парафразування. Це дозволяє уникнути непорозумінь, спричинених мовним бар'єром або різницею в термінології.

Сучасний бізнес-дискурс також вимагає володіння стратегіями управління конфліктами, де англійська мова виступає інструментом деескалації. Використання деперсоніфікованих конструкцій (наприклад, пасивного стану) дозволяє зосередитися на проблемі, а не на особистій провині співрозмовника. Дослідження в галузі прикладної лінгвістики підтверджують, що успішні менеджери частіше використовують інклюзивну мову (займенники «we», «us»), що підсилює відчуття командної роботи та спільної відповідальності за результат. Таким чином, стратегічна компетенція в англомовному бізнесі інтегрує лінгвістичні знання з психологічними та соціокультурними навичками, забезпечуючи стійкість бізнес-процесів у динамічному міжнародному середовищі.

Список використаних джерел:

1. Zaitseva, N., Shcherbyna, S., Puhach, Y., Mozghova, Y., & Dolynskyi, I. (2025). Comparative Syntax of Secondary Academic Texts Across English and Ukrainian in Scientific Domains. *Salud, Ciencia y Tecnología-Serie de Conferencias*, 4.
2. Кочубей, Т. Д. Наступність у викладанні англійської мови в школі та університеті як педагогічна проблема. *Наукові записки НПУ імені М. П. Драгоманова*, 2022, №156, с. 67–73.
3. Пасічник, І. Д. Наступність і перспективність у навчанні іноземних мов. *Педагогічний процес: теорія і практика*, 2020, №3, с. 34–40.

Медяник Ганна Андріївна,
старший викладач кафедри англійської філології,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

МЕТОДИКА РОБОТИ З АВТЕНТИЧНИМИ АНГЛОМОВНИМИ НОВИННИМИ ТЕКСТАМИ НА ЗАНЯТТЯХ ЗІ СТУДЕНТАМИ- ЖУРНАЛІСТАМИ

Підготовка майбутніх журналістів до роботи в глобальному медіапросторі передбачає не лише опанування фахових стандартів, а й формування стійкої англомовної компетентності на матеріалі реального медіадискурсу. Підручковий текст, яким би методично досконалим він не був, принципово відрізняється від живого новинного матеріалу за структурою, лексичним наповненням, прагматичними стратегіями та темпом оновлення інформації. Звернення до автентичних англомовних новинних текстів є тому не методичною примхою, а

нагальною умовою фахової іншомовної підготовки журналістів у закладах вищої освіти.

У вітчизняній лінгводидактиці питання роботи з автентичними текстами онлайн-видань привертає дедалі більшу увагу. Подосиннікова та Огієнко (2023) обґрунтовують значний методичний потенціал автентичних публіцистичних текстів інтернет-видань для формування компетентності в читанні та розвитку критичного мислення, підкреслюючи, що автентичні електронні газети й журнали, на відміну від адаптованих матеріалів, залучають студентів до природного мовленнєвого середовища, створюють комунікативну ситуацію та стимулюють обмін думками. Дослідниці також наголошують, що навіть «якісна преса» (quality press) не лише відображає події, а й інтерпретує їх крізь призму певної редакційної позиції – а тому робота з такими текстами органічно формує навичку виявлення прихованого упередження, що є ключовою для журналіста. Каневська та Устінова (2024), досліджуючи застосування медіаосвітніх технологій у навчанні іноземних мов, доводять, що інтеграція медіатекстів у навчальний процес сприяє розвитку критичного сприйняття інформації та формує в студентів здатність аналізувати мовні та позамовні засоби впливу – компетентність, особливо затребувана в журналістській професії.

Ці висновки узгоджуються із зарубіжними дослідженнями. Gong (2023) у масштабному експерименті з peer-assisted reading онлайн-новин фіксує, що автентичний новинний матеріал формує у студентів усвідомлення структури новинного тексту за принципом перевернутої піраміди (5W+1H), розширює фаховий словниковий запас і підвищує мотивацію до контекстуалізованого засвоєння мови – причому загальні мовні показники експериментальної групи статистично значущо перевищили результати контрольної. Спираючись на дискурс-орієнтований підхід у навчанні EFL, засвідчують, що трирівнева робота з текстом (опис – інтерпретація – критика) забезпечує перехід від пасивного розуміння до активного й рефлексивного ставлення до мови як інструменту конструювання дійсності.

На практиці методика роботи з англomовними новинними текстами для студентів-журналістів доцільно структурується у три взаємопов'язані етапи. Передчитання (pre-reading) передбачає прогнозування змісту за заголовком і підзаголовком, активізацію фонових знань і попередній аналіз джерела та його редакційної політики. Основний етап (while-reading) включає виокремлення риторичних ходів, маркерів хеджінгу і ступеневості, зіставлення мовних засобів різних англomовних видань (BBC, The Guardian, Reuters) у висвітленні тієї самої події. Постчитання (post-reading) – написання альтернативного ліда, перефразування ключового абзацу іншим голосом або рольова гра «редакційна нарада», де студенти обстоюють або спростовують мовні вибори автора оригінального тексту. Така послідовність відповідає стратегіям критичного читання, ефективність яких підтверджена у систематичному огляді: попереднє сканування та контекстуалізація тексту забезпечують статистично достовірне зростання читацького розуміння.

Отже, систематична робота з автентичними англомовними новинними текстами на заняттях зі студентами-журналістами є методично обґрунтованим підходом, що одночасно розвиває іншомовну комунікативну компетентність на фахово релевантному матеріалі, формує критичне мислення та здатність аналізувати медіадискурс, готує до реальної редакційної практики в англомовному інформаційному середовищі. Перспективою подальших досліджень є розроблення системи критеріїв відбору новинних текстів і відповідного банку завдань для різних рівнів мовної підготовки студентів-журналістів.

Список використаних джерел

1. Каневська О., Устінова В. (2024). Застосування медіаосвітніх технологій на уроках іноземної мови в закладах загальної середньої освіти: теоретичні та практичні аспекти. Український педагогічний журнал, 2, 232–243. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-2-232-243>
2. Подосиннікова Г. І., Огієнко Д. С. (2023). Навчання критичного читання автентичних публіцистичних текстів інтернет-видань у профільній школі. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, 1 (142), 88–95.
3. Fauzan, U., Saparuddin, M. (2023). Discourse-based Teaching in English Classrooms in the Indonesian Islamic Universities. Eurasian Journal of Applied Linguistics, 9(3), 73–82.
4. Gebremariam, H. T., Weldeyohannes, M. Z. (2025). Cultivating Students' Reading Skills: Inspiring Reading Comprehension and Motivation Through Critical Reading Strategies. SAGE Open, 15(1). <https://doi.org/10.1177/21582440251367189>
5. Gong, W. (2023). Enhancing ESL learner's literacy by peer-assisted learning strategy of online English news. Frontiers in Psychology, 14, 1172099. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1172099>

Indira Renska,

*Senior lecturer of the English Philology Department,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

CONCEPTUAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF TEACHING PROFESSIONAL ENGLISH IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

In contemporary higher education, the teaching of Professional English is increasingly conceptualised as a strategically significant component of specialist training, through which linguistic competence is integrated with professional knowledge and communicative performance. It is assumed that, under conditions of globalisation and intensifying international cooperation, proficiency in English for professional purposes is no longer regarded as an auxiliary skill but is recognised as an essential prerequisite for

academic mobility and career development. Consequently, the focus of language instruction is being reoriented toward competence-based and context-sensitive models.

The conceptual foundations of teaching Professional English are grounded in the principles of English for Specific Purposes (ESP), which view language as a functional instrument shaped by the communicative needs of specific professional domains. It is emphasised that course design is determined by needs analysis, which enables the identification of target situations, discourse types, and communicative tasks relevant to learners' future professional activities. Within this framework, linguistic content is selected not according to general language progression but in accordance with domain-specific requirements, including terminology, genre conventions, and pragmatic norms.

It is further assumed that Professional English instruction should be aligned with the development of communicative competence in its integrated form. This competence is understood to include not only grammatical accuracy but also sociolinguistic appropriateness, discourse coherence, and strategic flexibility. Therefore, language learning is organised around authentic communicative tasks, in which students are required to interpret, produce, and negotiate meaning within professional contexts. Such an approach ensures that language is acquired as a tool for performing real-life professional functions rather than as an abstract system.

In this regard, particular attention is paid to the genre-based approach, within which professional communication is analyzed through typical discourse structures and communicative purposes. It is assumed that students should be familiarized with the conventions of specific genres, such as business emails, reports, proposals, and presentations. Through systematic exposure to such genres, learners acquire not only lexical and grammatical competence but also the ability to structure information in accordance with professional expectations. Consequently, genre awareness contributes to more effective and contextually appropriate

From a methodological perspective, greater emphasis is placed on communicative and task-based approaches, which actively engage learners in problem-solving, decision-making, and collaborative interaction. It is observed that role-plays, case studies, simulations, and project-based tasks are widely employed to reproduce professional situations, such as business negotiations, presentations, report writing, and client interaction. Within these activities, students are encouraged to apply specialised vocabulary and discourse strategies, thereby strengthening both linguistic and professional competencies.

In addition, the integration of digital technologies is regarded as a key methodological component of Professional English teaching. Learning Management Systems, online communication platforms, and interactive applications are utilised to support both synchronous and asynchronous learning. It is suggested that digital environments provide access to authentic professional materials, including business reports, media content, and corporate communication samples, thereby enhancing the relevance of language instruction. Furthermore, digital tools facilitate collaboration, feedback, and continuous assessment, thereby contributing to a more flexible and adaptive learning process.

Moreover, the use of artificial intelligence is increasingly being explored as a methodological tool in Professional English instruction. It is suggested that AI-based applications may be utilised to simulate professional dialogues, provide automated feedback, and support language practice in individualised formats. Through such technologies, learners can engage in repeated practice without time constraints, thereby enhancing language retention and fluency. However, it is emphasised that the use of AI should be pedagogically guided to ensure that critical thinking and independent language production are not diminished.

Particular attention is also paid to the development of intercultural competence within Professional English courses. It is widely acknowledged that professional communication is embedded in cultural contexts and is influenced by norms of politeness, negotiation styles, and discourse conventions. Therefore, students are exposed to cross-cultural scenarios in which differences in communication patterns are analysed and discussed. As a result, learners develop the ability to interpret and adapt to diverse communicative practices, which is essential for functioning in international professional environments.

At the same time, it is recognised that the effectiveness of methodological approaches depends on the level of pedagogical design and teacher expertise. The role of the instructor is increasingly shifting from a knowledge transmitter to a facilitator, moderator, and designer of learning environments. It is emphasised that careful alignment between learning objectives, teaching methods, and assessment strategies is required to ensure coherence and effectiveness. In this regard, educators' continuous professional development is considered a necessary condition for the successful implementation of innovative methodologies.

Certain challenges are also identified in the teaching of Professional English in higher education institutions. These include variability in students' language proficiency levels, limited instructional time, and the need to balance linguistic and professional content. In addition, difficulties related to motivation and engagement may arise if instructional materials are not sufficiently relevant to students' fields of study. Therefore, it is suggested that course design should remain flexible and responsive to learners' needs, incorporating a variety of instructional strategies and materials.

Another important consideration is the alignment of assessment practices with the objectives of Professional English teaching. It is argued that traditional testing formats may not fully reflect students' ability to perform in authentic professional contexts. Therefore, alternative forms of assessment, including project-based evaluation, portfolio assessment, and performance-based tasks, are increasingly implemented. Such approaches allow for a more comprehensive evaluation of communicative competence and provide students with opportunities to demonstrate their skills in realistic scenarios.

In conclusion, the teaching of Professional English in higher education is a complex, multifaceted process that requires integrating conceptual and methodological principles. It has been established that effective instruction is achieved through the alignment of ESP-oriented content, communicative methodologies, and digital technologies. Such an approach contributes to the development of linguistic, professional, and intercultural competencies, which are essential for modern specialists. Furthermore,

it is emphasised that the continued advancement of Professional English teaching depends on the systematic modernisation of curricula and the incorporation of innovative pedagogical practices. It is assumed that greater attention should be devoted to empirical research evaluating the effectiveness of specific teaching methods and tools across diverse academic contexts. Implementing data-informed approaches may improve instructional quality and ensure evidence-based decision-making.

In addition, the importance of fostering learner autonomy and reflective learning is highlighted, as students are expected to take an active role in their educational trajectories. Through engagement with authentic tasks and digital environments, learners develop the ability to independently manage their learning processes and adapt to changing professional demands. Consequently, Professional English instruction is increasingly oriented toward lifelong learning perspectives.

Thus, the conceptual and methodological development of Professional English teaching represents a dynamic and evolving field. Its further progress is associated with the integration of interdisciplinary knowledge, technological innovation, and pedagogical creativity, which collectively ensure the preparation of competitive and communicatively competent professionals in the globalised world.

*Алла Ренська,
студентка спеціальності
«Кримськотатарська мова та література,
англійська мова та переклад»,
Навчально-науковий інститут філології,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
(Київ, Україна)*

ЖІНОЧА СУБ'ЄКТНІСТЬ У ТЮРКСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ МОДЕРНОГО ПЕРІОДУ: ВІД ТРАДИЦІЙНОЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ДО КОНЦЕПЦІЇ «НОВОЇ ЖІНКИ»

У сучасному літературознавстві виняткової актуальності набуває дослідження жіночої суб'єктності як категорії, яка відображає трансформацію ролі жінки у соціокультурному просторі. У межах тюркських літератур модерного періоду ця проблема постає у контексті складних процесів модернізації, націєтворення та переосмислення традиційних гендерних моделей.

Традиційна репрезентація жінки у тюркській літературі тривалий час формувалася в межах патріархальної парадигми, де жіночі образи здебільшого виконували функції символів родинної честі, моральності та культурної тяглості. Жінка постає як об'єкт соціальних норм і очікувань, а її голос і внутрішній світ залишаються в обмежених рамках традиційного дискурсу. Така модель репрезентації простежується як у фольклорній традиції, так і в ранніх літературних текстах.

Водночас слід зауважити, що навіть у межах традиційного дискурсу можна простежити окремі прояви жіночої агентності, які, хоча й не набували системного

характеру, проте свідчили про потенціал до трансформації. Це дозволяє говорити про поступове накопичення передумов для формування нових моделей жіночої ідентичності.

З переходом до модерного періоду, що супроводжувався активізацією реформаторських рухів та впливом європейської культури, відбувається поступова трансформація жіночого образу. У літературі з'являється новий тип героїні, яка прагне до освіти, самореалізації та соціальної активності. Ця зміна відображає ширші процеси емансипації та формування нових моделей ідентичності.

Важливим чинником цих трансформацій стає розвиток просвітницьких ідей, що акцентували необхідність залучення жінок до освітнього процесу. У цьому контексті особливу роль відіграє Ісмаїл Гаспринський, який послідовно наголошував на важливості освіти жінок як умови суспільного прогресу. Його ідеї сприяли формуванню нової культурної парадигми, у якій жінка розглядалася як активний учасник модернізаційних процесів.

Концепція «нової жінки» у тюркських літературах постає як результат поєднання традиційних цінностей із модерними ідеями. Така героїня вже не є лише об'єктом зображення, а виступає суб'єктом дії, здатним до рефлексії, вибору та спротиву. Вона прагне вийти за межі приватної сфери та долучитися до суспільного життя, що свідчить про зміну самої структури гендерних відносин.

У цьому контексті показовими є художні тексти Халіде Едіб Адивар, у яких жіночі персонажі постають активними учасницями суспільних процесів, носіями нових ідей та агентами соціальних змін. Їхня внутрішня боротьба між традиційними очікуваннями та прагненням до самореалізації відображає складність і неоднозначність процесу становлення жіночої суб'єктності.

Водночас процес становлення жіночої суб'єктності не є лінійним і супроводжується внутрішніми суперечностями. У багатьох текстах модерного періоду простежується напруга між традиційними очікуваннями та новими соціальними ролями жінки. Це проявляється у конфліктах між індивідуальними прагненнями героїні та суспільними нормами, що дозволяє розглядати літературу як простір символічного осмислення цих змін.

Додатково варто відзначити, що формування образу «нової жінки» нерідко супроводжується інтерпретацією жіночого досвіду як метафори національного відродження. У цьому сенсі жіноча суб'єктність стає не лише індивідуальною, а й колективною категорією, що відображає трансформації у свідомості суспільства.

Особливої уваги заслуговує той факт, що жіноча суб'єктність у тюркській літературі часто пов'язується з національним дискурсом. Образ «нової жінки» виступає не лише як гендерна, а й як культурно-політична категорія, що відображає прагнення до модернізації та інтеграції у світовий культурний простір.

Таким чином, трансформація жіночої репрезентації у тюркських літературах модерного періоду відображає глибокі зміни у соціальній структурі та системі цінностей. Перехід від традиційної моделі до концепції «нової жінки» засвідчує формування жіночої суб'єктності як важливого елемента культурного та літературного процесу.

Отже, жіноча суб'єктність у тюркській літературі модерного періоду постає як складне й багатовимірне явище, що поєднує у собі елементи традиції та модерності, індивідуального досвіду та колективної ідентичності.

Перспективи подальших досліджень полягають у більш детальному аналізі окремих національних літератур, зокрема кримськотатарської, а також у вивченні взаємодії гендерних та постколоніальних дискурсів у тюркському культурному просторі.

*Салаш Євгенія Віталіївна,
студентка спеціальності «Право»
Чернеля Ірина Миколаївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК СКЛАДНИК ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Сучасний вектор розвитку вищої освіти в Україні нерозривно пов'язаний із стратегічним курсом держави на повноправне членство в Європейському Союзі, що зумовлює докорінну трансформацію підходів до вивчення іноземних мов. В умовах розширення політичних, економічних та наукових зв'язків іншомовна підготовка перестає бути суто лінгвістичним процесом і перетворюється на складну міжкультурну парадигму, де мова виступає інструментом трансляції цінностей та соціальних норм (Ніколаєва, 2014). Актуальність цієї проблеми підкреслюється тим, що успішна інтеграція в європейський простір залежить не лише від рівня граматичної грамотності фахівців, а й від їхньої здатності до ефективного «діалогу культур» у полікультурному середовищі. Міжкультурна комунікація розглядається як адекватне взаєморозуміння учасників комунікативного акту, які належать до різних національних спільнот, що вимагає від майбутніх спеціалістів глибокого розуміння соціокультурного контексту партнерів (Бацевич, 2004). У процесі підготовки акцент зміщується з комунікативної на міжкультурну комунікативну компетенцію, яка включає знання про національні особливості, ціннісні орієнтації та етичні коди інших народів (Byram, 1997). Навчання мови поза контекстом культури призводить до формування «лінгвістичного фольклору», коли мовець володіє формою, але не розуміє глибинного змісту комунікативної поведінки носія мови, що часто стає причиною конфліктів або «культурного шоку» (Тер-Мінасова, 2000).

Згідно із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти, розвиток соціолінгвістичної та соціокультурної спроможностей є обов'язковою умовою досягнення високих рівнів володіння мовою (Рада Європи, 2020). Європейський підхід базується на принципах плюрілінгвізму, де знання кількох мов і культур взаємодіють, формуючи гнучку ідентичність «громадянина Європи». Це вимагає

від української системи освіти відходу від традиційного перекладацького методу на користь діяльнісного підходу, де студент виступає як культурний посередник між власною та іншою культурами. Важливим етапом є подолання бар'єрів етноцентризму та стереотипізації, які заважають об'єктивному сприйняттю іноземного досвіду (Bennett, 2013). Розуміння типології культурних розбіжностей, як-от поділ на високо- та низькоконтекстуальні культури, дозволяє майбутнім фахівцям адаптувати свій комунікативний стиль до вимог конкретної ситуації (Hall, 1976). Наприклад, різниця в сприйнятті часу та дистанції влади безпосередньо впливає на успішність ведення ділових переговорів та академічну співпрацю (Hofstede, 2010).

Методологічне забезпечення іншомовної підготовки в контексті євроінтеграції має включати аналіз «критичних інцидентів» та використання автентичних медіа-ресурсів, що відображають реальне життя європейського суспільства (Lustig & Koester, 2012). Використання порівняльної лінгвокультурології допомагає студентам усвідомити, як національні особливості відображаються у мовленнєвих формулах та фразеології (Манакін, 2007). У межах європейського освітнього простору особливого значення набувають програми академічної мобільності, які надають можливість практичного занурення в міжкультурне середовище, проте успішність такої взаємодії закладається саме під час аудиторних занять в університеті (Бик, 2010). Формування міжкультурної чутливості сприяє вихованню толерантності, що є базовою цінністю ЄС і запорукою гармонійного співіснування в глобалізованому світі. Таким чином, міжкультурна комунікація стає фундаментом для виховання конкурентоспроможного спеціаліста, здатного представляти Україну на міжнародній арені, зберігаючи національну ідентичність і водночас сприймаючи спільні європейські стандарти (Яшенкова, 2010).

Підсумовуючи, можна стверджувати, що інтеграція міжкультурного компонента в систему іншомовної підготовки є стратегічним завданням для української вищої школи. Це дозволяє не лише подолати мовний бар'єр, а й забезпечити ментальну сумісність українських фахівців із європейським професійним середовищем. Розвиток здатності до відкритого діалогу та взаємоповаги між культурами є ключем до сталого розвитку та успішного вступу України до Європейського Союзу, де мовна та культурна різноманітність визнається найвищим скарбом спільноти (Deardorff, 2009).

Список використаних джерел

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. Київ: Академія, 2004. 344 с.
2. Бик І. С. Міжкультурна комунікація у професійній підготовці перекладачів. Іноземні мови в школі. 2010. № 4. С. 12–18.
3. Манакін В. М. Мова і культура: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2007. 288 с.

4. Ніколаєва С. Ю. Методика навчання іноземних мов у контексті євроінтеграції. Київ: Ленвіт, 2014. 210 с
5. Рада Європи. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Супутній том. Страсбург, 2020. 235 с.
6. Тер-Мінасова С. Г. Мова і міжкультурна комунікація. Київ: Вища школа, 2000. 260 с.
7. Яшенкова О. В. Основи міжкультурної комунікації. Київ: Академія, 2010. 312 с.
8. Bennett M. J. Basic Concepts of Intercultural Communication: Paradigms, Principles, and Practices. Nicholas Brealey Publishing, 2013. 335 p.
9. Byram M. Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence. Clevedon: Multilingual Matters, 1997. 134 p.
10. Deardorff D. K. The SAGE Handbook of Intercultural Competence. SAGE Publications, 2009. 560 p.
11. Hall E. T. Beyond Culture. Anchor Books, 1976. 320 p.
12. Hofstede G. Cultures and Organizations: Software of the Mind. McGraw-Hill Education, 2010. 560 p.
13. Lustig M. W., Koester J. Intercultural Competence: Interpersonal Communication Across Cultures. Pearson, 2012. 400 p.

*Самсоненко Анастасія Владиславівна,
студентка спеціальності «Менеджмент»
Качмарчик Світлана Григорівна,
к. пед. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ВИКОРИСТАННЯ ІНШОМОВНИХ РЕСУРСІВ ЯК СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З МЕНЕДЖМЕНТУ

Сучасна підготовка фахівців з менеджменту неминуче має міжнародний вимір. Випускник управлінської спеціальності у XXI столітті працюватиме у компанії, що так чи інакше включена у глобальні ланцюги створення вартості; його колеги та партнери з високою ймовірністю представлятимуть різні країни і культури; ключові управлінські концепції, інструменти та стандарти формуються переважно англійською мовою. У цьому контексті систематичне використання іншомовних ресурсів у підготовці майбутніх менеджерів є не додатковим компонентом, а фундаментальною методичною необхідністю.

Іншомовні ресурси, що мають практичну цінність для підготовки менеджерів, можна класифікувати за кількома осями. За жанром: підручники з менеджменту провідних міжнародних видавництв (Harvard Business Press, McGraw-Hill, Wiley, Pearson); академічні журнали (Harvard Business Review, Academy of Management Journal, Strategic Management Journal); професійні онлайн-видання (Bloomberg, The Economist, Financial Times); кейс-збірники бізнес-шкіл;

відеолекції провідних експертів (TED, MIT OpenCourseWare, Coursera). За рівнем складності: від популярних матеріалів для широкої аудиторії до високоспеціалізованих наукових текстів для академічної спільноти.

Перший напрям використання іншомовних ресурсів – змістове збагачення курсів управлінських дисциплін. Сучасний підручник з менеджменту в Україні, навіть якщо він якісний за своєю українськомовною основою, об'єктивно не може охопити всю широту і глибину світового менеджменту як науки і практики. Інтеграція в курс автентичних англомовних матеріалів – статей, кейсів, фрагментів книг – дозволяє студентам безпосередньо ознайомитися з оригінальними формулюваннями ключових концепцій, проаналізувати реальні бізнес-ситуації з різних країн, оцінити дискусії, що тривають у міжнародній управлінській спільноті.

Другий напрям – формування здатності читати, аналізувати та критично оцінювати англомовну професійну літературу. Ця здатність є базовою для будь-якого менеджера, що планує постійний професійний розвиток упродовж кар'єри. Жодна локальна україномовна джерельна база не може забезпечити такий обсяг і якість фахової інформації, як англомовна. Тому методичне завдання вищої школи – сформувати у студентів не лише пасивне знання англійської мови, а й активні навички роботи з англомовними професійними джерелами – пошуку, оцінки достовірності, синтезу інформації з кількох джерел, критичного аналізу.

Третій напрям – підготовка студентів до англомовної професійної комунікації у різних жанрах – від усних презентацій до письмових бізнес-планів, від ділових переговорів до наукових публікацій. Кожен з цих жанрів має власні мовні, риторичні та стилістичні особливості, опанування яких потребує цілеспрямованої роботи. Сучасна методика рекомендує використовувати автентичні зразки відповідних жанрів – реальні презентації, бізнес-плани, переговорні скрипти – як модельні матеріали, що поступово формують у студента уявлення про норми відповідної комунікативної сфери.

Четвертий напрям – формування міжкультурної комунікативної компетентності, без якої сучасний менеджер не може ефективно працювати у міжнародному середовищі. Робота з іншомовними ресурсами природно сприяє розвитку цієї компетентності – студент стикається з різноманітними національними традиціями менеджменту, з відмінними стилями ділової комунікації, з нерідко суперечливими культурно-зумовленими установками. Систематичне опрацювання таких матеріалів у поєднанні з спеціальними завданнями на культурний аналіз формує у студентів зріле розуміння міжкультурного виміру менеджменту.

П'ятий напрям – інтеграція іншомовних ресурсів через інструменти штучного інтелекту, що останнім часом істотно розширили можливості мовної освіти. Сучасні мовні моделі типу ChatGPT можна використовувати як інтелектуальних помічників студента: пояснювати складні фахові терміни, перевіряти розуміння прочитаного через запитання, генерувати додаткові приклади. Інструменти типу Grammarly та DeepL допомагають у роботі з письмовими текстами. Платформи перекладу типу Reverso Context показують реальні приклади вживання термінів у різних контекстах. Системна інтеграція

таких інструментів у курс істотно підвищує ефективність роботи студентів з іншомовними матеріалами.

Втім, ефективне використання іншомовних ресурсів у підготовці менеджерів не реалізується автоматично – воно потребує цілеспрямованої методичної роботи. Викладач повинен ретельно добирати матеріали відповідно до рівня студентів і цілей курсу; розробляти систему завдань, що забезпечує продуктивну роботу з матеріалом; забезпечувати методичні опори (передтекстові вправи, словнички термінів, контрольні запитання); поступово збільшувати складність матеріалів та рівень очікуваної автономії студентів. Без такої методичної структуризації використання іншомовних ресурсів ризикує бути неефективним або демотивуючим.

Підсумовуючи, систематичне використання іншомовних ресурсів є не додатковим, а одним з центральних компонентів сучасної підготовки фахівців з менеджменту. Воно забезпечує доступ до якісної професійної інформації, формує здатність до постійного професійного зростання, готує студентів до англomовної професійної комунікації, розвиває міжкультурну компетентність. Подальша оптимізація цієї практики потребує комплексної роботи на рівні навчальних планів, методичної підготовки викладачів профільних дисциплін, ресурсного забезпечення та інтеграції сучасних цифрових інструментів у освітній процес.

Тетик Валентина Романівна,
*студентка спеціальності «Філологія»,
Міжрегіональна Академія управління персоналом
(м. Київ, Україна)*

Павельчук Марина Олександрівна,
*к. пед. н., старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ ПОЕТИКИ РОМАНУ «ДЖЕЙН ЕЙР» ШАРЛОТИ БРОНТЕ У КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У сучасних умовах розвитку освіти особливого значення набуває пошук ефективних методів навчання іноземних мов. Одним із важливих напрямів є використання художньої літератури як засобу поєднання мовної практики, культурологічних знань та літературознавчого аналізу. Робота з художніми текстами допомагає здобувачам вищої філологічної освіти не лише вдосконалювати навички читання, письма, говоріння та аудіювання, а й розвивати критичне мислення, уміння аналізувати події та персонажів, формувати власну думку щодо прочитаного.

Вивчення англomовної літератури у закладах вищої освіти сприяє глибшому розумінню культури, традицій та суспільних особливостей країни, мова якої

вивчається. Саме тому класичні твори англійської літератури займають важливе місце у процесі підготовки майбутніх філологів. Одним із таких творів є роман «Джейн Ейр» Шарлотти Бронте, який поєднує захопливий сюжет, глибокий психологізм, морально-етичну проблематику та виразну художню форму. Завдяки цьому твір залишається актуальним і сьогодні та становить значний інтерес як для літературознавчого дослідження, так і для освітнього (навчального) процесу закладів вищої освіти.

Проблематика використання художнього тексту у процесі навчання іноземних мов досліджувалася у працях О. Б. Тарнопольського, М. Р. Кабанової (Тарнопольський, Кабанова, 2019), С. Ю. Ніколаєвої (Ніколаєва, 2008), О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецької (Бігич, Бориско, Борецька, 2013). У наукових працях зазначених дослідників увага приділяється ролі автентичних текстів у розвитку мовленнєвих умінь студентів, формуванні навичок читання, розширенні культурного кругозору та підвищенні мотивації здобувачів вищої філологічної освіти до вивчення іноземних мов. Такий підхід підтверджує доцільність використання художньої літератури у освітньому (навчальному) процесі загалом і закладів вищої філологічної освіти зокрема.

Поетика як літературознавче поняття охоплює особливості побудови твору, його композицію, жанрову своєрідність, систему образів та мовний стиль автора. Дослідження поетики твору допомагає глибше зрозуміти авторський задум та засоби його художнього втілення. Саме тому аналіз поетики роману «Джейн Ейр» Шарлотти Бронте є важливим як для літературознавства, так і для освітнього (навчального) процесу загалом і закладів вищої філологічної освіти зокрема.

Однією з головних рис поетики роману є поєднання різних жанрових ознак. У творі простежуються риси автобіографічного, соціального, психологічного та готичного роману. Така жанрова багатоплановість робить твір цікавим для аналізу та дає змогу здобувачам вищої філологічної освіти краще зрозуміти особливості англійської літератури XIX століття.

Важливим елементом поетики роману «Джейн Ейр» Шарлотти Бронте є психологізм. Авторка детально відтворює внутрішній світ головної героїні, її переживання, прагнення свободи та бажання бути незалежною. Розповідь ведеться від першої особи, тому читач має можливість глибше зрозуміти думки та почуття Джейн. Аналіз таких епізодів сприяє розвитку навичок уважного читання та глибшого розуміння характерів персонажів.

Суттєву роль у романі відіграє символіка. Образи червоної кімнати, вогню, бурі, темряви та маєтку Торнфілд мають глибше значення й допомагають розкрити внутрішній стан героїв та основні конфлікти твору. Робота з такими образами вчить студентів знаходити приховані смисли у тексті та формує вміння здійснювати літературний аналіз.

Не менш важливою рисою роману є його мовностилістичні особливості. У творі використано емоційно забарвлену лексику, метафори, яскраві описи та виразні діалоги. Опрацювання уривків роману на заняттях допомагає здобувачам вищої філологічної освіти поповнювати словниковий запас, удосконалювати навички читання та розвивати мовне чуття.

Отже, роман «Джейн Ейр» Шарлотти Бронте є важливим матеріалом для вивчення англійської літератури у закладах вищої філологічної освіти та цінним джерелом для літературознавчого аналізу. Його поетика поєднує жанрову багатоплановість, психологізм, символіку та яскраву стилістичну своєрідність. Використання цього твору в освітньому (навчальному) процесі сприяє розвитку мовної, літературознавчої та міжкультурної компетентностей здобувачів вищої філологічної освіти, що підтверджує його значний освітній потенціал.

Список використаних джерел

1. Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. (2013). Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт. 590 с.
2. Бронте Ш. (2016). Джен Ейр / пер. з англ. П. Соколовського. Тернопіль: Богдан. 544 с.
3. Ніколаєва С. Ю. (2008). Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): навчальний посібник. Київ: Ленвіт. 285 с.
4. Тарнопольський О. Б., Кабанова М. Р. (2019). Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі: підручник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля. 256 с.

СЕКЦІЯ 5. ПЕДАГОГІЧНІ, МЕТОДИЧНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ: ВЗАЄМОДІЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ТА ВИЩОЇ ШКОЛИ

*Альнусірат Маріам Валідівна,
студентка спеціальності «Харчові технології»
Тепла Оксана Миколаївна,
к. пед. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ПЕРЕКЛАД ГАСТРОНОМІЧНИХ ТЕКСТІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ПРОБЛЕМИ ТА СТРАТЕГІЇ

Переклад гастрономічних текстів з англійської мови є складною та багатовимірною проблемою, що поєднує мовні, культурні та прагматичні аспекти. У сучасному світі кулінарний дискурс активно глобалізується: рецепти, кулінарні блоги, меню ресторанів, телевізійні шоу та гастрономічна критика поширюються міжнародними каналами, що підвищує попит на якісний переклад. Водночас специфіка гастрономічних текстів створює низку труднощів, пов'язаних із передачею культурно маркованих реалій, термінологічною варіативністю та прагненням зберегти автентичність оригіналу. Оскільки більшість гастрономічних лексем мають іншомовне походження, для їх перекладу переважно використовують такі способи перекладу, як транслітерація, транскрибування та експлікація (Чернова Ю., Гаращенко Т., 2018).

Однією з ключових проблем є переклад кулінарної лексики, яка часто не має прямих відповідників у мові перекладу. Йдеться передусім про назви страв, інгредієнтів та способів приготування, що є специфічними для певної культури. Наприклад, такі одиниці можуть містити культурні конотації або відображати національні традиції харчування. У таких випадках перекладач змушений обирати між транслітерацією, калькуванням, описовим перекладом або адаптацією. Крім того, гастрономічна термінологія активно зазнає змін та оновлення, що ускладнює роботу перекладача (Шитова Є. С., 2025). Кожна стратегія має свої переваги та недоліки: транслітерація зберігає автентичність, але може бути незрозумілою для читача; описовий переклад забезпечує зрозумілість, але часто втрачає лаконічність.

Не менш важливою є проблема передачі кулінарних термінів та одиниць виміру. Англійські рецепти часто використовують імперську систему (cups, ounces, pounds), яка відрізняється від метричної системи, звичної для українського читача. Це вимагає не лише математичного перерахунку, але й врахування кулінарної практики: наприклад, "cup" як міра об'єму може варіюватися залежно від країни. Крім того, певні кулінарні терміни можуть мати різні значення в різних контекстах, що ускладнює їх однозначний переклад.

Окрему увагу слід приділити стилістичним особливостям гастрономічних текстів. Рецепти зазвичай характеризуються імперативною формою, чіткою структурою та лаконічністю, тоді як кулінарні блоги чи рецензії можуть бути емоційно забарвленими, насиченими метафорами та культурними алюзіями. Перекладач має зберігати функціонально-стильову адекватність тексту, адаптуючи його до норм цільової мови, але не втрачаючи авторського стилю. Це особливо складно у випадку гумору, гри слів або авторських неологізмів. Ще одним викликом є переклад назв страв і меню в ресторанному контексті. Тут важливу роль відіграє не лише точність, але й маркетинговий аспект: переклад має бути привабливим для потенційного клієнта. У цьому випадку часто застосовується стратегія адаптації або навіть креативного перекладу, коли перекладач відходить від буквального значення задля досягнення комунікативного ефекту.

Серед основних стратегій перекладу гастрономічних текстів можна виділити еквівалентний переклад, адаптацію, описовий переклад, транслітерацію та комбіновані підходи. Вибір стратегії залежить від типу тексту, цільової аудиторії та комунікативної мети. Наприклад, у науково-кулінарних текстах доцільніше зберігати термінологічну точність, тоді як у популярних рецептах важливішою є зрозумілість і практичність.

Отже, переклад гастрономічних текстів є не лише технічним процесом, але й творчою діяльністю, що вимагає від перекладача глибоких знань як мови, так і культури. Ефективний переклад у цій сфері можливий лише за умови комплексного підходу, який поєднує лінгвістичну компетентність, культурну обізнаність і здатність до адаптації тексту відповідно до потреб цільової аудиторії.

Список використаних джерел

1. Чернова, Ю., & Гаращенко, Т. (2018). Кулінарна термінологія та проблеми її перекладу. *Молодий вчений*, 12 (64), 148-151. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2018-12-64-38>.
2. Шитова, Є. С (2025). Особливості перекладу гастрономічної лексики українською мовою в кулінарному дискурсі (на матеріалі книги Аманди І «Офіційна кулінарна книга») : кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «магістр» : спец. 035 «Філологія». Миколаїв, 130 с.

Sofiia Berdes,
student majoring in «Philology»
Svitlana Khrystiuk,
PhD, Associate Professor,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

THE TEACHER AS A FACILITATOR IN COMPETENCY-BASED AND LEARNER-CENTERED EDUCATION

The transformation of contemporary education systems has led to a paradigm shift from traditional teacher-centered approaches to learner-centered and competency-based education. This shift reflects broader societal changes, including globalization, technological advancement, and the increasing demand for flexible, adaptive, and skilled professionals. Within this context, the role of the teacher has undergone a significant transformation. Rather than serving primarily as a transmitter of knowledge, the modern teacher is increasingly viewed as a facilitator of learning, guiding students in the development of competencies necessary for academic, professional, and personal success.

Competency-based education (CBE) emphasizes the acquisition of specific skills, knowledge, and attitudes that learners must demonstrate to progress through their educational programs. Unlike traditional models that prioritize the accumulation of knowledge, CBE focuses on measurable learning outcomes and the ability to apply knowledge in practical contexts. Learner-centered education, closely aligned with CBE, places the student at the center of the learning process, emphasizing active participation, autonomy, and individualized learning paths. In both approaches, the teacher's role is no longer that of an authoritative source of knowledge but rather that of a facilitator who supports, guides, and enables student learning.

The concept of the teacher as a facilitator is grounded in constructivist learning theory, which posits that learners actively construct knowledge through interaction with their environment and engagement with learning tasks. According to this perspective, learning is not a passive process of receiving information but an active process of meaning-making. The teacher's role, therefore, is to create an environment that encourages exploration, critical thinking, and collaboration, rather than simply delivering content.

One of the key aspects of the teacher's role as a facilitator is the creation of a supportive learning environment. This involves fostering a classroom atmosphere that encourages open communication, mutual respect, and collaboration. In such an environment, students feel comfortable expressing their ideas, asking questions, and taking risks in their learning. The teacher plays a crucial role in establishing this environment by promoting inclusivity, encouraging participation, and providing constructive feedback.

The use of technology has further enhanced the teacher's role as a facilitator in modern education. Digital tools and online platforms provide opportunities for interactive and flexible learning experiences. Platforms such as Moodle and Google Classroom allow teachers to organize course materials, assignments, and assessments in a structured and accessible manner. Communication tools like Zoom enable synchronous interaction, while collaborative tools such as Google Docs support group work and peer collaboration.

Another important aspect of facilitation is the use of scaffolding techniques. Scaffolding refers to the support provided by the teacher to help students achieve learning goals that they would not be able to accomplish independently. This support may include breaking down complex tasks into smaller steps, providing examples, offering guidance, and gradually reducing assistance as students gain confidence and competence.

Assessment practices in competency-based and learner-centered education also differ significantly from traditional approaches. Instead of relying solely on summative assessments, which evaluate learning at the end of a course, these models emphasize formative assessment, which provides ongoing feedback to support learning. The teacher, as a facilitator, plays a key role in designing and implementing assessment strategies that are aligned with learning objectives and that provide meaningful feedback to students.

Formative assessment techniques may include quizzes, peer assessment, self-assessment, and performance-based tasks. These methods allow teachers to monitor student progress and to identify areas where additional support may be needed. Feedback is an essential component of this process, as it helps students to understand their strengths and weaknesses and to make informed decisions about their learning.

In competency-based education, assessment is often criterion-referenced, meaning that students are evaluated based on their ability to demonstrate specific competencies rather than in comparison to other students. This approach ensures that all learners are held to the same standards and that they are able to progress at their own pace.

The facilitative role of the teacher also involves the promotion of collaboration and social interaction among students. Collaborative learning activities, such as group projects, discussions, and peer teaching, encourage students to engage with one another, share ideas, and develop interpersonal skills. These activities not only enhance learning but also reflect the collaborative nature of real-world professional environments.

In addition to cognitive competencies, modern education emphasizes the development of soft skills, such as communication, critical thinking, problem-solving, and teamwork. The teacher, as a facilitator, plays a crucial role in creating learning experiences that support the development of these skills. This may involve designing tasks that require students to analyze information, solve problems, and work collaboratively to achieve common goals.

Despite the many advantages of competency-based and learner-centered education, the transition to these approaches presents several challenges. One of the main challenges is the need for teachers to adopt new roles and responsibilities. Many teachers are accustomed to traditional teaching methods and may find it difficult to shift to a facilitative role.

Another challenge is the increased demand on teachers' time and effort. Facilitating individualized learning, providing feedback, and managing diverse learning needs can be more time-consuming than traditional teaching methods. However, the use of technology and collaborative strategies can help to alleviate some of these challenges by streamlining administrative tasks and enhancing communication.

Institutional support is also critical for the successful implementation of competency-based and learner-centered education. Educational institutions must provide the necessary resources, infrastructure, and professional development opportunities to support teachers in their facilitative roles.

In the context of higher education and professional training, the role of the teacher as a facilitator is particularly important. Students are expected to develop advanced competencies and to apply their knowledge in complex and dynamic environments. The

teacher supports this process by providing guidance, facilitating discussions, and creating opportunities for experiential learning.

The shift toward learner-centered and competency-based education also aligns with broader trends in education, including the emphasis on lifelong learning and the development of adaptable skills. In a rapidly changing world, learners must be able to continuously acquire new knowledge and skills throughout their lives. The teacher, as a facilitator, plays a key role in fostering this mindset by encouraging curiosity, independence, and a commitment to continuous learning.

In conclusion, the role of the teacher as a facilitator in competency-based and learner-centered education represents a fundamental shift in educational practice. Rather than acting as the primary source of knowledge, the teacher supports and guides students in their learning journey, helping them to develop the competencies necessary for success in academic, professional, and personal contexts. This facilitative role involves creating a supportive learning environment, promoting active engagement, providing feedback, and encouraging collaboration and self-directed learning.

While the transition to this model presents challenges, including the need for professional development and institutional support, the benefits are significant. By empowering students to take responsibility for their own learning and by focusing on the development of competencies, learner-centered and competency-based education prepare students to meet the demands of the modern world. The teacher, as a facilitator, is at the heart of this process, playing a vital role in shaping the future of education and supporting the development of competent, confident, and autonomous learners.

Natalia Bezuhla

student majoring in «Law»

Iryna Chernelia,

Senior lecturer,

National University of Life

and Environmental Sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

THE ROLE OF MOTIVATION IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING: FROM SCHOOL TO HIGHER EDUCATION

Motivation is a ключовий фактор in the process of foreign language learning at all stages of education. From general secondary school to higher education institutions, the level and type of learners' motivation significantly influence their academic performance, engagement, and long-term language competence (Gardner, 2010).

In school settings, motivation is often externally driven. Students tend to learn a foreign language due to curriculum requirements, teacher expectations, or parental pressure. However, the development of intrinsic motivation at this stage is essential for fostering a positive attitude toward language learning. Teachers play a crucial role in creating a supportive and engaging learning environment that enhances students' interest and confidence (Dörnyei, 2001).

The transition from school to higher education is frequently accompanied by changes in learning conditions, teaching methods, and expectations. At university level, students are expected to demonstrate higher levels of autonomy and responsibility for their learning. Therefore, intrinsic motivation becomes more important, as it is associated with self-directed learning, persistence, and deeper cognitive engagement (Deci & Ryan, 2000).

Moreover, the relevance of foreign language proficiency to students' future careers and personal development becomes more evident in higher education. This awareness can strengthen instrumental motivation, encouraging students to achieve higher levels of language competence. At the same time, integrative motivation, which reflects a desire to interact with other cultures and communities, remains a powerful driver of successful language acquisition (Gardner, 2010).

Modern educational approaches emphasize the importance of continuity between school and university language education. Ensuring consistency in teaching methods, learning objectives, and motivational strategies can help maintain students' interest and reduce the gap between different educational levels. The use of innovative teaching methods, including digital technologies and interactive learning, also contributes to increasing motivation among learners (Ushioda, 2011).

In conclusion, motivation plays a central role in foreign language learning throughout the educational continuum. Its development requires coordinated efforts from educators at both school and university levels. By fostering both intrinsic and extrinsic motivation, educators can support students in achieving sustainable and effective language learning outcomes.

References

1. Gardner, R. C. (2010). *Motivation and Second Language Acquisition*. New York: Peter Lang.
2. Dörnyei, Z. (2001). *Motivational Strategies in the Language Classroom*. Cambridge: Cambridge University Press.
3. Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and New Directions. *Contemporary Educational Psychology*, 25(1), 54–67.
4. Ushioda, E. (2011). *Language Learning Motivation, Self and Identity*. Bristol: Multilingual Matters.

Diana Chain,
student majoring in «Social Work»
Indira Renska,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

INNOVATIVE METHODS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN SECONDARY SCHOOLS AND HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Nowadays, learning foreign languages is very important for students in the modern world. It helps people communicate with others from different countries, understand other cultures and traditions, and provides more educational and career opportunities. Because of this, teachers try to use different innovative methods to make the learning process more interesting, engaging and effective for students of different ages.

In modern secondary schools and higher education institutions, technology plays a very important role. Teachers use online platforms, mobile applications, interactive boards, and educational videos. These tools help students improve their listening, reading, writing and speaking skills in a more dynamic way. For example, watching videos in a foreign language helps students understand real-life speech, while applications can make vocabulary learning easier and more enjoyable. In recent years, online learning has become especially popular. It allows students to study anytime and anywhere, which is very convenient. However, it also requires good self-discipline and motivation.

Another important method is the communicative approach. This method focuses on real communication, not only grammar rules. Students are encouraged to speak as much as possible, even if they make mistakes. Teachers create situations close to real life, such as dialogues, discussions, role plays and group work.

This method is useful both in school and in university, but there are some differences. In school, topics are usually simpler and more related to everyday life. In university, students discuss more complex topics, use academic vocabulary and develop critical thinking skills.

Games are also an effective method, especially in secondary schools. They help create a positive atmosphere, reduce stress and make learning more enjoyable. Through games, students can easily remember new words and grammar structures. In higher

education, games are less common, but teachers still use interactive tasks, quizzes, and problem-solving activities to keep students engaged and active during the lesson.

There are clear differences between learning in school and in university. In school, teachers usually provide more guidance and support, explain material step by step and control students more closely. In contrast, university students are expected to be more independent, responsible and motivated. They need to manage their time, complete assignments, and take an active role in their learning. Despite these differences, it is very important to have a connection between these two levels of education. Good preparation at school helps students feel more confident and successful at university.

Psychological factors also play a significant role in learning foreign languages. Motivation, interest and a positive emotional atmosphere in the classroom can greatly influence students. Many students experience fear of making mistakes or speaking in front of others. That is why teachers should support students, encourage them and create a safe and friendly environment. When students feel comfortable, they are more willing to participate and improve their language skills faster.

Another effective method is the use of interactive learning platforms for independent study. Such resources allow students to complete exercises at their own pace,

revise the material, and immediately see their results. This strengthens self-control and helps consolidate knowledge more effectively.

An important role is also played by the development of self-directed learning skills. Students learn to manage their time, set goals, and choose effective strategies for language learning. This is especially important in higher education, where a significant part of the work is done without constant teacher supervision.

Another approach is using multimedia resources such as podcasts, audiobooks, and educational channels. They help improve listening comprehension and expose students to different accents and speaking styles.

Separately, it is worth noting the importance of a positive emotional atmosphere in the classroom. When students feel comfortable and are not afraid of making mistakes, they participate more actively in communication and develop their language skills faster.

In conclusion, innovative methods make the process of learning foreign languages more effective, interesting and student-centred. The use of technology, a communicative approach, interactive tasks, and psychological support helps students achieve better results. At the same time, strong cooperation and continuity between secondary school and higher education institutions are very important for successful language learning.

*Денисенко Тетяна Романівна,
студентка спеціальності «Харчові технології»
Тепла Оксана Миколаївна,
к. пед. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНІСТЬ ТА МІЖКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ АНГЛОМОВНОГО ГАСТРОНОМІЧНОГО ДИСКУРСУ

Інтертекстуальність та міжкультурні аспекти англомовного гастрономічного дискурсу становлять важливий напрям сучасних лінгвістичних досліджень, оскільки гастрономічні тексти давно вийшли за межі суто інструктивної функції та перетворилися на складний культурний феномен. На зростання інтересу науковців до вивчення інтердискурсивності як явища, що висвітлює питання складної взаємодії між різними типами дискурсу, виявляє способи формування значення на перетині мовних, жанрових, культурних та соціальних контекстів вказує своїх працях низка науковців (Björk O., Iyer R., 2023; Жалко Д. Д., 2025). ЗУ глобалізованому світі кулінарія виступає не лише як практика приготування їжі, але й як форма комунікації, що відображає історичні, соціальні та культурні процеси. Англомовний гастрономічний дискурс, представлений кулінарними книгами, блогами, телевізійними шоу, ресторанными меню та гастрономічною критикою, є насиченим інтертекстуальними зв'язками та міжкультурними впливами.

Інтертекстуальність у гастрономічному дискурсі проявляється через численні посилання на інші тексти, традиції та культурні коди. Це можуть бути алюзії на класичні кулінарні книги, рецепти, що передаються поколіннями, або ж згадки про відомих шеф-кухарів і гастрономічні бренди. Такі тексти часто включають цитати, ремінісценції та стилістичні запозичення, які створюють додаткові смислові шари та формують у читача певні асоціації. Наприклад, опис страви може містити натяк на історичну епоху, літературний твір або популярну культуру, що розширює межі сприйняття тексту та робить його більш насиченим.

Важливу роль відіграє також міжкультурний аспект, оскільки гастрономічний дискурс є одним із найяскравіших прикладів культурного обміну. Англomовні тексти активно інтегрують елементи різних кухонь світу, запозичуючи назви страв, інгредієнтів і кулінарних технік. Це призводить до формування гібридних текстів, у яких поєднуються різні культурні традиції. Водночас такі запозичення можуть супроводжуватися адаптацією або переосмисленням, що змінює первісне значення елементів іншої культури.

Особливої уваги заслуговує питання сприйняття інтертекстуальних елементів у міжкультурному контексті. Те, що є очевидним для носія англomовної культури, може бути незрозумілим або втратити свій смисл для представника іншої культури. Це створює певні труднощі як для перекладачів, так і для читачів, оскільки вимагає додаткових знань про культурний контекст. У таких випадках важливо враховувати прагматичний аспект комунікації та можливість адаптації тексту для цільової аудиторії.

Гастрономічний дискурс також тісно пов'язаний із питаннями ідентичності, адже їжа є важливим маркером національної та культурної приналежності. Через інтертекстуальні зв'язки тексти можуть конструювати або транслювати певні уявлення про культуру, формувати стереотипи або, навпаки, руйнувати їх. Наприклад, опис "традиційної" страви може відображати не лише кулінарні особливості, але й ідеологічні або соціальні наративи.

Отже, інтертекстуальність та міжкультурність є невід'ємними характеристиками англomовного гастрономічного дискурсу. Вони забезпечують багатовимірність текстів, розширюють їхній змістовий потенціал і водночас створюють нові виклики для аналізу та перекладу. Дослідження цих аспектів дозволяє глибше зрозуміти механізми культурної комунікації та роль мови у формуванні гастрономічного досвіду в умовах глобалізації.

Список використаних джерел

1. Жалко, Д. Д. (2025). Інтердискурсивність у творах американських та англійських письменників ХХ століття: ідентифікація та опис. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. № 73. С. 52-57.
2. Björk, O., Iyer, R. (2023). The dialogism of «telling» : Intertextuality and interdiscursivity in early school writing. *Linguistics and Education*. Vol. 74. P. 1–11.

Mariana Diudzhok,
student majoring in «Social work»
Indira Renska,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF STUDENTS IN HIGHER EDUCATION

In the context of globalization and rapid technological development, foreign language competence has become an essential component of professional training for students in higher education. For future specialists in social work, proficiency in English is particularly important, as it enables access to international research, participation in cross-cultural communication, and cooperation with global organizations. In recent years, artificial intelligence (AI) has significantly transformed educational practices, including foreign language learning. AI-based tools provide personalized, flexible, and interactive learning opportunities, making language acquisition more effective and accessible.

The purpose of this scientific research is to analyze the role of artificial intelligence in foreign language training of students in higher education, with a particular focus on its benefits, limitations, and implications for students of social work.

Artificial Intelligence in Foreign Language Education

Artificial intelligence in education refers to the use of intelligent systems and algorithms that simulate human cognitive processes, such as learning, reasoning, and problem-solving. In foreign language learning, AI is implemented through chatbots, speech recognition systems, adaptive learning platforms, translation tools, and virtual tutors. Modern AI-powered applications, such as language-learning platforms, grammar-correction tools, and conversational agents, allow students to practice English in a more interactive and personalised way. These tools can analyze learners' performance, identify mistakes, and provide immediate feedback, which significantly enhances the learning process. For example, AI chatbots enable students to simulate real-life conversations in English without fear of making mistakes. Speech recognition technologies help improve pronunciation and listening comprehension by analyzing spoken input. Additionally, AI-based translation tools support understanding of complex texts, which is particularly useful for students in non-linguistic specialties such as social work.

Advantages of AI in Foreign Language Learning

One of the main advantages of AI in language education is personalization. AI systems can adapt learning materials to the individual level, pace, and needs of each student. This is especially beneficial in higher education, where students often have different levels of language proficiency. Another important advantage is accessibility. AI tools are available anytime, anywhere, allowing students to learn independently outside the classroom. This flexibility supports continuous learning and encourages self-directed study habits. Moreover, AI increases student motivation through interactive and gamified

learning experiences. Many platforms include quizzes, challenges, and reward systems that make language learning more engaging. From a social work education perspective, AI also supports the development of professional communication skills. Students can practice dialogues related to social services, counselling, and community work, which prepares them for real-life professional situations in an international context.

Challenges and Limitations of AI Use

Despite its advantages, the use of artificial intelligence in foreign language learning also presents certain challenges. One of the main concerns is the risk of over-reliance on technology. Students may become dependent on translation tools and AI-generated answers, which can limit the development of independent language skills. Another limitation is the lack of emotional intelligence in AI systems. While AI can simulate conversation, it cannot fully replace human interaction, which is essential for developing pragmatic and socio-cultural aspects of language use. Additionally, unequal access to digital technologies may create barriers for some students. Not all learners have stable internet access or modern devices, which can affect the effectiveness of AI-based learning.

Finally, data privacy and ethical issues should also be considered, as many AI platforms collect user data to improve algorithms.

AI in Foreign Language Training of Social Work Students

For students of social work, foreign language competence is closely connected to professional development. Social workers often deal with diverse populations, including migrants, refugees, and international organizations.

English serves as a tool for effective communication and intercultural understanding. Artificial intelligence can support social work students by providing simulations of professional scenarios, such as client interviews, counseling sessions, and case documentation. AI-based learning environments can help students practice ethical communication, empathy, and culturally sensitive interaction in a foreign language. AI technologies can assist in reading and analysing international social work literature, thereby expanding academic knowledge and contributing to evidence-based practice.

Artificial intelligence is increasingly playing an important role in foreign language training in higher education. It enhances personalisation, accessibility, and interactivity, making language learning more effective and engaging. For students of social work, AI offers additional opportunities to develop professional communication skills and prepare for international practice.

However, despite its advantages, AI should not replace traditional learning methods or human interaction. The most effective approach is a balanced integration of AI tools with classroom instruction and real communication practice.

In conclusion, artificial intelligence represents a powerful supportive tool in foreign language education, but its use should remain pedagogically grounded and ethically responsible.

Oleksandra Drozdovska,
student majoring in «Social work»
Indira Renska,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

PSYCHOLOGICAL BARRIERS AND FOREIGN LANGUAGE ANXIETY AMONG UNIVERSITY STUDENTS: COPING STRATEGIES

The importance of understanding psychological barriers in the modern university classroom cannot be overstated. When we look at the life of a typical student today, we see someone under great pressure to succeed in a global world. Learning a foreign language, such as English, is often seen as a door to a better future, a higher salary, and the ability to travel across borders. However, this door can feel locked when a student experiences high levels of Foreign Language Anxiety (FLA). This anxiety is not just a simple feeling of being nervous before a speech; it is a deep, emotional reaction that can actually stop the brain from learning new information. It is like a heavy fog that settles over a student's mind, making it impossible to see the path forward, even with the best textbooks and the most expensive tutors in the world.

To understand why this happens, we must first examine the psychological barriers that act as invisible walls. The first and most common wall is the fear of negative evaluation. In a university setting, students are often very sensitive about their social status. They want their professors to think they are hardworking and their classmates to think they are intelligent. When a student has to speak a foreign language, they know they will make mistakes. They might use the wrong tense, forget a word, or have a strange accent. For many, these small mistakes feel like a public confession of failure. They imagine everyone in the room is judging them or quietly laughing. This fear creates a high level of stress, leading to avoidance behaviour. A student might pretend to be sick on the day of a presentation, or they might always sit in the back row and look at their phone so the teacher does not call on them. This behaviour is a way for the mind to protect itself from the pain of feeling embarrassed.

Another significant barrier is the loss of the «true self». When we speak our native language, we are funny, smart, and complicated. We can tell jokes and explain complex feelings. But when a student starts learning a new language, they are limited to very simple sentences, such as «I like apples» or «The weather is nice». This gap between a student's actual intelligence and their linguistic ability can lead to frustration and even anger. They feel like they are wearing a mask that is too small. This self-consciousness is a psychological barrier because it makes the student feel «fake» or «childish». Instead of focusing on the beauty of the new language, they focus on their own limitations. This focus on the negative parts of the self is a major reason why many university students give up on language learning after their first or second year.

The transition from secondary school to higher education is a period where these barriers often become much taller. In high school, the environment is usually very stable. Students have known their classmates for many years, and the teachers often act like parents, providing a lot of emotional support. The goals are also very clear, such as passing a final exam. However, university life is very different. It is an environment that requires a high level of independence. Suddenly, a student is in a room with fifty strangers and a professor who expects them to discuss philosophy or business in a foreign language. This «jump» in expectations causes significant stress. Many students who were successful in school find themselves failing at university because they cannot cope with the new psychological pressure. This is why we say there is a «gap» in the interaction between these two levels of education. We need to build a better bridge that helps students transition not just academically but also emotionally.

The physical and cognitive effects of this anxiety are also very real. Scientists often talk about «cognitive interference», which is a fancy way of saying that the brain gets too crowded. Imagine your brain is like a small desk. If the desk is covered in heavy boxes of «worry» and «fear», there is no room left to put your books and pens. When a student is anxious, their working memory is occupied by thoughts like «I'm going to fail» or «Everyone is looking at my mouth». Because the memory is full of these negative thoughts, it cannot find the vocabulary words or grammar rules that the student actually knows. This is why a student might know a word perfectly at home, but completely forget it during an oral exam. It is not a problem of memory; it is a problem of anxiety blocking the path to that memory. This is also related to the «affective filter» hypothesis, which suggests that when we are stressed, our brains literally shut down and stop taking in new language data.

So, how can we solve this big problem? We need a mix of strategies for both students and their teachers. For students, the most important tool is cognitive reframing. This means learning to talk to yourself differently. Instead of saying, «I am bad at English because I made a mistake», a student should learn to say, «I am learning English, and this mistake is proof that I am trying». This sounds simple, but it is a very powerful psychological technique. It moves the focus from «failure» to «growth». Another helpful method is relaxation techniques. Something as small as taking three slow, deep breaths before speaking can change the chemistry in the brain. It lowers the heart rate and tells the nervous system that there is no real danger. When the body feels safe, the brain can work much faster and more clearly. Furthermore, peer support is a wonderful way to lower the «affective filter». When students work in small groups of two or three, the pressure is much lower. They realise that their friends are also struggling with the same sounds and the same difficult verbs. This creates a sense of «we are all in this together». This social connection is a strong medicine against anxiety. It changes the classroom from a place of competition into a place of cooperation. When students feel like they are part of a team, they are much more willing to take risks and speak up, even if they aren't perfect.

Teachers also have a huge responsibility in this process. A teacher is not just someone who gives information; they are the «mood-setter» of the room. If a teacher is very strict and gets angry when students make mistakes, the students will never feel safe.

But if a teacher uses humour, shares their own stories of struggling with a language, and focuses on «communication» rather than «perfection», the students will flourish. Teachers should use «scaffolding», which means starting with very easy tasks and gradually making them more difficult as students' confidence grows. It is like building a house; you need a strong foundation before you can put on the roof. By providing positive reinforcement and a supportive psychological climate, teachers can help students break down their mental barriers.

So, Foreign Language Anxiety and psychological barriers are very common among university students, especially during the transition from secondary school. These barriers – like the fear of being judged, the feeling of being self-conscious, and the «brain freeze» of cognitive interference – can stop even the best students from succeeding. However, by using simple coping strategies like changing our mindset, practising deep breathing, and working together with friends, we can overcome these walls. The interaction between school and university should focus more on the human side of learning. If we can make the classroom a place where students feel safe and supported, they will not only learn a new language but also become more confident and resilient people in all areas of their lives. A university education should be about opening minds, not closing them with fear.

Beyond the classroom walls, the integration of technology can serve as a double-edged sword in managing these psychological hurdles. While digital platforms offer students a private space to practice without the immediate «gaze» of their peers, the constant comparison found on social media can inadvertently heighten the fear of negative evaluation. To counter this, universities should encourage the use of language-learning apps and virtual reality simulations that gamify the experience, allowing students to «fail» in a safe, low-stakes digital environment before they ever step into a high-pressure seminar. By normalising the use of these tools as a «digital safety net», we provide students with the repetitive practice they need to move past the feeling of being «fake» or «childish» in their new language, gradually building the linguistic muscle memory required to reclaim their «true self»

Finally, we have to recognise that the journey toward linguistic fluency is as much a marathon of emotional endurance as it is a cognitive task. Long-term success requires a shift in the academic culture, where the «affective filter» is addressed not just in English class, but as a foundational part of student well-being services. Implementing regular «reflection workshops» where students can openly discuss their frustrations and celebrate small wins can further dissolve the «heavy fog» of anxiety. When a university views a student's emotional state as a critical component of their academic potential, it creates an atmosphere in which the brain remains open to new data rather than shutting down under the weight of «worry» and «fear». Ultimately, by nurturing this human side of education, we transform the challenge of a foreign language from a source of stress into a powerful catalyst for personal growth and global connection.

Федоренко Мар'яна Валентинівна,
студентка спеціальності «Менеджмент»
Харчук Наталія Сергіївна,
старший викладач,

АДАПТАЦІЯ СТУДЕНТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ ДО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Сучасний етап розвитку вищої освіти характеризується суттєвими змінами у вимогах до іншомовної підготовки студентів, що зумовлено процесами глобалізації, академічної мобільності та цифровізації освітнього середовища. У цьому контексті особливої актуальності набуває проблема адаптації студентів-першокурсників до навчання іноземної мови у закладах вищої освіти. Перехід від шкільної до університетської системи навчання супроводжується зміною форм, методів і змісту освітнього процесу, що нерідко викликає труднощі у студентів. Дослідженням різних аспектів іншомовної підготовки та адаптації здобувачів освіти займалися вітчизняні й зарубіжні науковці, зокрема (Бігич, 2022), (Майєр, 2023), (Thornbury, 2021), (Harmer, 2015), (Scrivener, 2011) та інші.

Адаптація студентів-першокурсників до навчання іноземної мови є складним і багатограним процесом, що охоплює педагогічні, психологічні та методичні аспекти. З одного боку, студенти стикаються з новими вимогами до рівня самостійності, відповідальності та академічної доброчесності. З іншого боку, змінюється характер навчальної діяльності: зростає обсяг самостійної роботи, ускладнюється навчальний матеріал, підвищуються вимоги до сформованості іншомовної комунікативної компетентності (Майєр, 2023).

Однією з ключових проблем є різний рівень підготовки студентів, який формується ще на етапі загальноосвітньої школи. Це ускладнює організацію навчального процесу у групах, де поєднуються студенти з різним рівнем володіння іноземною мовою. У зв'язку з цим важливим є впровадження диференційованого підходу до навчання, що дозволяє враховувати індивідуальні особливості студентів і створювати умови для їхнього успішного розвитку (Scrivener, 2011).

Не менш важливим є психологічний аспект адаптації. Першокурсники часто відчують невпевненість у своїх знаннях, страх помилок, труднощі у спілкуванні іноземною мовою. Це може знижувати їхню мотивацію та перешкоджати активній участі у навчальному процесі. Дослідники підкреслюють, що позитивна мотивація є ключовим чинником успішного оволодіння мовою (Gardner, 2010). Тому завдання викладача полягає у створенні сприятливого психологічного клімату, підтримці студентів та розвитку їхньої впевненості у власних силах.

Ефективним засобом подолання адаптаційних труднощів є використання комунікативного підходу до навчання іноземних мов, який орієнтований на розвиток практичних мовленнєвих навичок. Інтерактивні методи навчання, такі як рольові ігри, дискусії, проєктна діяльність, сприяють активізації навчальної діяльності студентів та зменшенню мовного бар'єру (Harmer, 2015). Робота в малих групах також створює комфортні умови для спілкування та взаємонавчання.

Методичний аспект адаптації передбачає активне використання сучасних освітніх технологій. Зокрема, змішане навчання, цифрові платформи та онлайн-ресурси значно розширюють можливості для індивідуалізації навчання та самостійної роботи студентів (Бігич, 2022). Водночас важливим є формування навичок самостійного навчання, оскільки у вищій школі значна частина матеріалу опрацьовується поза аудиторією.

Особливу роль у процесі адаптації відіграє наступність між загальноосвітньою та вищою школою. Узгодження навчальних програм, підходів і вимог до рівня володіння іноземною мовою сприяє більш плавному переходу студентів до нових умов навчання. Важливим є також розвиток академічних навичок, таких як робота з автентичними текстами, критичне мислення, написання есе та участь у наукових дискусіях (Harmer, 2015).

Отже, адаптація студентів-першокурсників до навчання іноземної мови у вищій школі є комплексним процесом, який потребує врахування педагогічних, психологічних і методичних чинників. Ефективна організація цього процесу сприяє формуванню іншомовної комунікативної компетентності, підвищенню мотивації студентів і їхній успішній інтеграції у освітнє середовище.

Список використаних джерел

1. Бігич О. Б. (2022). Інноваційні технології у навчанні іноземних мов: навч. посіб. Київ: Ленвіт. 245 с.
2. Майєр Н. В. (2023). Змішане навчання іноземних мов у закладах вищої освіти: монографія. Київ: Академвидав. 198 с.
3. Thornbury, S. (2021). *Teaching Unplugged: Dogme in English Language Teaching*. London: Delta Publishing. 186 p.
4. Harmer, J. (2015). *How to Teach English*. London: Longman. 288 p.
5. Scrivener, J. (2011). *Learning Teaching*. Oxford: Macmillan. 416 p.
6. Gardner, R. C. (2010). *Motivation and Second Language Acquisition*. New York: Peter Lang. 348 p.
7. Brown, H. D. (2007). *Principles of Language Learning and Teaching*. White Plains: Pearson Education. 410 p.

Nastia Huivan,
student majoring in «Social work»
Liudmyla Shanaieva-Tsymbal,
Associate Professor,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

PHILOSOPHICAL, EDUCATIONAL, AND LINGUISTIC ASPECTS OF CROSS-CULTURAL COMMUNICATION

In the twenty-first century, cross-cultural communication has been recognised as a fundamental component of global interaction. The processes of globalisation, migration, digitalisation, and international cooperation have intensified contacts between representatives of diverse cultural backgrounds. As a result, the need for effective intercultural dialogue has increased significantly. Cross-cultural communication is understood as a multidimensional process in which meanings are constructed, transmitted, and interpreted by individuals from different cultural systems. Within this context, communicative competence is not limited to linguistic proficiency but is also shaped by philosophical worldviews, educational paradigms, and sociocultural norms.

The philosophical aspect of cross-cultural communication is grounded in the understanding of culture as a system of values, beliefs, and symbolic representations through which reality is perceived. It is assumed that human cognition and interpretation of experience are culturally mediated. Therefore, communication between representatives of different cultures is influenced by implicit assumptions about truth, morality, identity, and social order. The concept of cultural relativism has been widely discussed in philosophical discourse, and it has been argued that no culture can be evaluated solely by the standards of another culture. Consequently, mutual understanding is achieved not through dominance but through dialogue, tolerance, and reflexivity. The educational dimension of cross-cultural communication has been increasingly emphasised in academic and professional contexts. It is acknowledged that intercultural competence can and should be systematically developed through formal and non-formal education. Educational institutions are regarded as spaces where awareness of cultural diversity is cultivated and where students are prepared for participation in multicultural societies. In this regard, communication skills, critical thinking, empathy, and openness to diversity are considered essential learning outcomes. It has been suggested that intercultural education contributes not only to personal development but also to social cohesion and conflict prevention.

The linguistic aspect represents another crucial component of cross-cultural communication. Language is viewed not merely as a tool for information exchange but as a carrier of cultural meanings and social identities. It has been demonstrated that linguistic structures reflect cultural patterns of thought and behaviour. Differences in pragmatics, discourse conventions, non-verbal communication, and contextual interpretation may lead to misunderstandings even when a common language is used. Therefore, effective intercultural communication requires sensitivity to both verbal and non-verbal codes, as well as awareness of sociolinguistic variation.

The philosophical foundations of cross-cultural communication are rooted in the recognition of cultural diversity as an inherent characteristic of human civilisation. Culture is interpreted as a historically formed system of meanings, values, norms, and symbolic practices through which social reality is constructed. It is generally accepted that perception, cognition, and interpretation are shaped by cultural frameworks. Therefore, communication between representatives of different cultures is influenced by distinct ontological and epistemological assumptions. In addition, ethical responsibility in intercultural interaction is emphasised, as participants are expected to demonstrate respect for alternative perspectives and to avoid cultural stereotyping. It has been

suggested that intercultural dialogue promotes not only understanding but also personal transformation, as self-awareness deepens through engagement with difference.

The concept of intercultural dialogue has emerged in philosophical discourse as an alternative to ethnocentrism and cultural absolutism. It has been argued that sustainable communication can only be achieved when cultural differences are acknowledged rather than ignored. Mutual understanding is not automatically established; instead, it is constructed through interpretative efforts and openness to alternative perspectives. In this context, tolerance is not passive acceptance but an active ethical position grounded in respect for human dignity. Furthermore, global challenges such as migration, international cooperation, and digital communication environments require the development of adaptive communicative strategies that respond to rapidly changing cultural contexts. The educational aspect of cross-cultural communication is closely linked to the development of intercultural competence. It is widely recognised that communicative skills do not emerge spontaneously but are cultivated through structured learning processes. Educational institutions are regarded as key agents in promoting awareness of cultural plurality. Intercultural education aims to foster empathy, critical thinking, and the ability to interpret cultural differences constructively. Experiential learning methods, including case analysis, simulations, and collaborative international projects, have been demonstrated to enhance the acquisition of intercultural skills. As a result, students are better prepared to function effectively in multicultural professional environments. The linguistic dimension of cross-cultural communication is characterised by the interdependence between language and culture. Language is conceptualised not only as a neutral medium of expression but as a system that encodes cultural meanings. Lexical choices, grammatical structures, and discourse patterns reflect culturally specific worldviews. Miscommunication often occurs not because of grammatical errors but due to pragmatic misunderstandings. Both verbal and non-verbal elements of communication are culturally conditioned and therefore require careful interpretation. Particular attention is paid to discourse strategies, politeness conventions, and contextual cues, which vary significantly across cultures. It has been concluded that successful intercultural communication depends on the ability to negotiate meaning, clarify intentions, and adapt linguistic behaviour to specific sociocultural environments.

In addition, particular attention is increasingly being paid to the psychological dimension of cross-cultural communication, which plays a significant role in shaping communicative behaviour. It is emphasised that intercultural interaction often involves cognitive and emotional challenges, including uncertainty, anxiety, and the influence of stereotypes. These factors may affect perception, interpretation, and response in communication processes. Therefore, psychological readiness for intercultural interaction is considered an essential component of communicative competence.

It has been suggested that developing intercultural sensitivity requires not only knowledge of other cultures but also the ability to regulate emotional responses and to demonstrate empathy. In educational contexts, this is achieved through reflective practices, role-playing, and exposure to diverse communicative situations. As a result, learners develop greater flexibility in thinking and are better prepared to manage potential misunderstandings in multicultural environments. Furthermore, the interaction between

general secondary education and higher education institutions is an important factor in ensuring the continuity of intercultural competence development. It is argued that the foundations of tolerance, openness, and cultural awareness should be established at earlier stages of education and further developed at the university level. Such continuity contributes to the formation of a holistic communicative personality capable of effective participation in international and intercultural contexts.

In conclusion, cross-cultural communication has been demonstrated to be a complex and multidimensional phenomenon that requires comprehensive analysis from philosophical, educational, linguistic, and psychological perspectives. It has been established that communication between representatives of different cultural systems is shaped by deeply rooted values, beliefs, and symbolic structures. The interrelation between philosophical reflection, educational practice, linguistic analysis, and psychological readiness has been confirmed as essential for understanding the dynamics of intercultural interaction. Therefore, cross-cultural communication should be approached as an interdisciplinary field integrating theoretical and practical knowledge. In the context of globalisation and increasing intercultural contact, the cultivation of intercultural competence is regarded as a strategic priority for sustainable social development. It is also emphasised that effective interaction across different levels of education is crucial to ensuring the continuity and consistency of this process.

*Tymur Melnyk,
student majoring in «Psychology»
Nataliia Zaitseva,
Candidate of Philological Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

PSYCHOLOGICAL BARRIERS TO LEARNING ENGLISH AMONG PSYCHOLOGY STUDENTS AND WAYS TO OVERCOME THEM

Understanding psychological barriers in learning English is essential for improving the effectiveness of foreign language acquisition and for preparing future psychologists to recognize and address similar difficulties in their professional practice. Foreign language learning is not only a cognitive process but also a complex psychological activity influenced by emotional, motivational, and personality-related factors. In this context, identifying and analyzing barriers that hinder successful learning becomes an important pedagogical task.

Psychological barriers in learning English among psychology students can generally be divided into three interrelated groups: subjective, objective, and linguistic. Subjective barriers are associated with the internal psychological state of learners and their personal attitudes toward language learning. One of the most common factors is the fear of making mistakes, which leads students to avoid speaking activities due to anticipated negative evaluation from teachers or peers. Closely related to this is language

anxiety, which manifests as emotional tension, nervousness, or discomfort during communication in English, particularly in speaking tasks, oral presentations, or tests. Another important factor is low self-esteem, which reduces students' belief in their ability to master a foreign language and significantly decreases their active participation in classroom activities. Shyness also plays a considerable role, limiting spontaneous communication even when students possess sufficient linguistic knowledge. In addition, negative previous learning experiences may form stable cognitive attitudes such as "I am not good at languages," which result in avoidance behavior and reduced motivation.

Objective barriers are connected with the external learning environment and teaching methodology. In many educational contexts, traditional teaching approaches still dominate, placing excessive emphasis on grammar rules and translation exercises while insufficient attention is given to communicative practice. Such an approach often leads to theoretical knowledge that is difficult to apply in real-life communication. Another important issue is the lack of systematic speaking practice, which prevents students from developing fluency and confidence. The absence of an authentic language environment outside the classroom further limits opportunities for natural language acquisition. Moreover, academic pressure, including continuous assessment, strict deadlines, and performance expectations, often increases anxiety levels and negatively affects students' language performance. These factors together create additional psychological tension that interferes with effective learning.

Linguistic barriers are related to insufficient language competence and directly affect communication skills. A limited vocabulary significantly restricts students' ability to express thoughts clearly and accurately. Grammar difficulties often slow down speech production and create uncertainty in language use. Listening comprehension problems arise when students are exposed to fast, natural speech, especially in authentic communicative contexts. Pronunciation difficulties may also contribute to fear of being misunderstood, which further reduces willingness to participate in oral communication. These linguistic challenges often interact with psychological factors, strengthening feelings of insecurity and hesitation.

Overcoming psychological barriers requires a comprehensive approach that integrates psychological support strategies with modern pedagogical methods. One of the most effective ways to reduce language anxiety is to create a supportive and non-judgmental learning environment where mistakes are considered a natural part of the learning process. Gradual task progression, starting from simple communicative activities and moving toward more complex tasks, helps students build confidence step by step. Working in small groups or pairs also reduces emotional pressure and increases participation.

Improving self-esteem is closely linked to providing regular constructive feedback that focuses not only on errors but also on progress and achievements. This approach helps students recognize their development and maintain motivation. Increasing motivation can also be achieved by connecting English language learning with students' future professional activities, for example by working with psychological texts, case studies, or professional terminology. Such integration demonstrates the practical relevance of language skills.

The development of communicative competence can be supported through interactive methods such as role-plays, simulations, group discussions, and problem-solving tasks. These activities encourage active language use in realistic contexts. The lack of authentic language environment can be partially compensated by incorporating multimedia resources, including videos, podcasts, online lectures, and other forms of exposure to natural English speech. Regular listening practice contributes to better comprehension and pronunciation skills.

An important aspect of overcoming barriers is also the development of learner autonomy. Encouraging students to reflect on their learning difficulties, set personal goals, and choose individual strategies enhances their responsibility for learning outcomes. This reflective approach is particularly important for psychology students, as it also develops their metacognitive awareness and self-regulation skills.

Thus, psychological barriers significantly influence the process of English language acquisition among psychology students, affecting both their academic performance and communicative confidence. Their effective overcoming requires an integrated approach that combines psychological support, communicative teaching methods, and the creation of a positive learning environment. Such an approach not only improves language proficiency but also contributes to the professional development of future psychologists, equipping them with both linguistic and psychological competencies necessary for their future work.

References

1. Dudko, I., Zaitseva, N. (2024). Modern discourse of Internet communication: Linguistic aspect. *International Journal of Philology*, 28(3), 9-21.
2. Postolenko I. HIGH SCHOOL STUDENTS' PSYCHOLOGICAL BARRIERS WHEN LEARNING FOREIGN LANGUAGES // *European Science*. 2024. № 5(sge27-05).
3. Pysarchyk O. L., Yamshynska N. V. Students' "Language Barrier": Psychological Factors and Solutions // *Visnyk of the National Technical University of Ukraine "KPI": Philology and Educational Studies*.

Сивоконь Валерія Віталіївна,
студентка спеціальності «Професійна освіта»
Зайцева Наталія Петрівна,
к. філол. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

**АДАПТАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ
РІЗНИХ РІВНІВ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ**

Проблема адаптації навчальних матеріалів у контексті сучасної вищої освіти набуває особливої актуальності через глобалізацію освітнього простору та різний рівень довузівської підготовки студентів. Університетська практика свідчить, що механічне використання одного підручника для всієї академічної групи часто виявляється малоефективним, оскільки не враховує індивідуальну швидкість засвоєння інформації та специфіку когнітивних процесів кожного студента. Відтак, викладач постає перед завданням не просто передачі знань, а створення гнучкого дидактичного середовища, де навчальний контент стає рухливою структурою, здатною підлаштовуватися під потреби як початківців, так і просунутих слухачів.

Глибока адаптація матеріалу базується на трьох основних векторах, якими є модифікація обсягу, зміна складності та трансформація формату подачі інформації. Для студентів, чий рівень володіння мовою класифікується як базовий, адаптація передбачає семантичне розрідження тексту. Це означає не просто видалення важких слів, а заміну низькочастотної лексики на терміни з лексичного мінімуму, що дозволяє зосередитися на граматичній структурі речення без відволікання на пошук кожного слова у словнику. У таких випадках текст доповнюється глосаріями, де ключові поняття пояснюються через простіші дефініції або візуальні образи, що стимулює розвиток мовної здогадки. Важливо, щоб спрощений матеріал зберігав свою логічну цілісність та автентичний характер, аби студент не втрачав відчуття реального мовного середовища.

Натомість робота зі студентами високих рівнів підготовки потребує стратегії інтенсифікації матеріалу. Тут адаптація спрямована на ускладнення аналітичних завдань при збереженні того ж самого базового джерела. Наприклад, якщо група працює з професійно спрямованою статтею, то просунутим студентам пропонується провести порівняльний аналіз поглядів автора з іншими джерелами, виявити стилістичні засоби маніпуляції або підготувати критичний відгук, використовуючи вузькоспеціалізований тезаурус. Такий підхід реалізує принцип «зони найближчого розвитку» Льва Виготського, де кожен студент працює на межі своїх можливостей, що забезпечує сталий прогрес. Викладач при цьому виступає не як єдине джерело істини, а як модератор, який розподіляє когнітивне навантаження відповідно до інтелектуального запиту кожного учасника.

Особливе місце в методиці адаптації займає інтерактивний компонент та використання мультимедійних ресурсів. Сучасні технології дозволяють реалізувати метод рівневої диференціації через багаторівневі цифрові платформи, де одне й те саме відео або аудіоповідомлення супроводжується різними типами завдань. Для слабших студентів це можуть бути вправи на вибір правильного варіанту або встановлення послідовності подій, що знижує психологічну напругу. Для сильніших – завдання на транскрибування складних фрагментів, переклад з використанням професійного жаргону або моделювання дискусії на основі почутого. Це дозволяє уникнути стигматизації студентів за рівнем знань, оскільки вся група працює над спільною темою, проте кожен робить внесок відповідно до своїх поточних ресурсів.

Отже, ефективність адаптації також безпосередньо залежить від зворотного зв'язку та системи оцінювання. Викладач має розробляти критерії успіху таким

чином, щоб вони стимулювали студента до переходу на наступний рівень складності. Адаптовані матеріали повинні бути лише тимчасовою опорою, яка поступово усувається в міру зростання впевненості студента. У кінцевому результаті професійна адаптація навчального контенту сприяє формуванню автономії студента, навчаючи його самостійно обирати стратегії подолання мовних труднощів, що є ключовою компетенцією для майбутньої фахової діяльності в іншомовному середовищі. Таким чином, викладацька майстерність в адаптації матеріалів є вирішальним фактором перетворення академічної групи на згуртовану спільноту, де різниця в рівнях підготовки стає не перешкодою, а ресурсом для взаємного навчання та обміну досвідом.

Список використаних джерел

1. Гудима, Г. Б. (2025). Сучасні методи викладання іноземних мов у закладах вищої освіти. *Вісник Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені Академіка Степана Дем'янчука. Серія: Педагогіка та психологія*, (2), 43-49.
2. Красноп'ятов, П. В., Воронюк, В. І., & Вишатицька, І. Р. (2025). Аналіз ефективності сучасних методик викладання іноземних мов в українських закладах вищої освіти. *Педагогічна Академія: наукові записки*, (14).
3. Puhach, Y., & Zaitseva, N. (2025). Роль освітніх платформ у формуванні мовленнєвих навичок молодших школярів. *Educational Scientific Space*, 1(8 (1)), 111-123.

Качмарчик Світлана Григорівна,
к. пед. н., доцент,
доцент кафедри англійської філології,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

НОВА ПРОГРАМА З МЕТОДИКИ Й ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ПРАКТИЧНОГО КУРСУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Розробка нової програми з методики й організації навчання практичного курсу англійської мови є відповіддю кафедри англійської філології на сукупність системних викликів, з якими стикається сучасна іншомовна освіта у закладах вищої освіти. Серед них – пришвидшена цифровізація освітнього процесу, необхідність інтеграції до європейського освітнього простору, поступове зміщення вимог ринку праці у бік практичних комунікативних компетентностей, а також досвід тривалого функціонування в умовах дистанційного та змішаного форматів навчання, що зумовив переосмислення традиційних методичних підходів.

Концептуальною основою нової програми є компетентнісний підхід, узгоджений із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти (CEFR) та з освітніми стандартами вищої освіти України. Замість традиційного покомпонентного навчання чотирьох видів мовленнєвої діяльності програма

орієнтує викладачів на інтегроване формування комунікативної компетентності, у структурі якої виокремлено мовну, мовленнєву, соціокультурну, прагматичну та стратегічну складові. Кожен модуль курсу побудовано навколо конкретного комунікативного завдання, виконання якого вимагає одночасної мобілізації кількох компонентів компетентності.

Принципово новим елементом програми є модульно-кредитна архітектура з гнучкою системою індивідуальних навчальних траєкторій. Базовий модуль є обов'язковим для всіх студентів спеціальності і забезпечує спільне мовне ядро. Поряд із ним пропонуються вибіркові поглиблені модулі – академічне письмо, ділова комунікація, презентаційні навички, переклад у професійній сфері, англійська для академічної мобільності – серед яких студент обирає відповідно до власних професійних інтересів. Така архітектура відповідає принципу студентоцентрованості й одночасно підвищує мотивацію за рахунок усвідомленого вибору освітнього маршруту.

Методичним стрижнем програми є комунікативний підхід у його сучасних модифікаціях – задачно-орієнтованому (Task-Based Language Teaching) та проєктно-орієнтованому (Project-Based Learning) навчанні. Замість традиційного циклу «презентація-практика-продукування» програма впроваджує цикл «занурення в задачу – мовний фокус – підсумкове виконання – рефлексія», що краще відображає природну логіку мовленнєвої діяльності у реальних професійних ситуаціях. Кожен великий модуль завершується автентичним проєктом, який інтегрує мовні навички з предметним змістом і дає вимірюваний результат.

Цифровий компонент програми побудовано на принципі продуманої інтеграції, а не механічного дублювання аудиторної роботи в електронному середовищі. Платформа Moodle використовується як основне сховище матеріалів і простір для асинхронної взаємодії; інтерактивні ресурси типу Quizlet, Kahoot та H5P забезпечують гейміфіковану відпрацьовку лексики й граматики; інструменти штучного інтелекту – ChatGPT для генерування мовних моделей, Grammarly для самоконтролю письма, ELSA Speak для роботи над вимовою – інтегровано у конкретні завдання з чіткими методичними інструкціями.

Система оцінювання реорганізована за принципом формувального та підсумкового оцінювання у пропорції приблизно 60 на 40. Поточний контроль здійснюється переважно через портфоліо письмових робіт, усні презентації, групові проєкти та структуровану рефлексію. Підсумковий контроль зосереджено на комплексних комунікативних задачах, які моделюють реальні професійні ситуації і вимагають від студента інтегрованого використання всіх компонентів комунікативної компетентності. Така перебудова системи оцінювання істотно знижує ризик академічної недоброчесності й одночасно посилює навчальну мотивацію.

Окреме місце в програмі посідає блок методичної підготовки самих викладачів. Запровадження нової програми не може бути ефективним без супровідних заходів з підвищення кваліфікації: серії методичних семінарів, взаємних відвідувань занять, спільних розробок завдань, обміну досвідом використання цифрових інструментів. Кафедра планує організувати щомісячні

методичні зустрічі, на яких викладачі обговорюватимуть результати імплементації нової програми, виявлятимуть труднощі та спільно опрацьовуватимуть рішення.

Підсумовуючи, нова програма з методики й організації навчання практичного курсу англійської мови є не просто оновленням навчально-методичної документації, а системною перебудовою освітнього процесу, що враховує сучасні методичні тенденції, технологічні можливості та потреби ринку праці. Її послідовна імплементація передбачає тривалий цикл апробації, моніторингу результатів та постійних удосконалень, у яких мають брати участь усі стейкхолдери освітнього процесу – викладачі, студенти, роботодавці та адміністрація закладу.

Anastasiia Kolodiichuk,
student majoring in «International Business Management»

Oleksandr Sodel,
*Candidate of Philological Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

CHALLENGES IN LEARNING FOREIGN LANGUAGES FOR BUSINESS STUDENTS AND WAYS TO OVERCOME THEM

In the context of modern globalisation and the integration of the world economy, knowledge of foreign languages is becoming not merely an advantage or a tool, but a prerequisite for the professional careers of future business specialists. Business communication increasingly extends beyond the borders of a single country, requiring specialists to be able to interact effectively with foreign partners, analyse international markets and work with foreign documentation. This is precisely why the process of learning foreign languages occupies one of the most important places in the training of students of economics. At the same time, this process is accompanied by certain difficulties that require detailed analysis and the search for effective ways to overcome them. One of the key problems is an insufficient vocabulary. For students of business disciplines, the need to master specialist terminology presents a particular challenge. Business vocabulary includes specific terms that are not used in everyday conversation, which makes them difficult to memorise and apply in practice. A lack of sufficient vocabulary leads to difficulties in reading specialist literature, understanding business correspondence and conducting negotiations (Martins & Ferro).

No less of a problem is the complexity of grammatical structures. Foreign languages have their own grammatical systems, which may differ significantly from students' native languages. This applies to word order in a sentence, the use of tenses, conditional constructions and the passive voice. In business communication, correct grammar is of particular importance, as mistakes can lead to misunderstandings or even a loss of trust on the part of partners (Richards & Rodgers).

Another equally important aspect is the difficulty with pronunciation and listening comprehension. The variety of accents, slang, speaking pace and the use of idiomatic

expressions create additional barriers to understanding. This is particularly relevant when participating in international negotiations or online meetings.

A significant barrier is the fear of making mistakes. Many students avoid actively using a foreign language due to a lack of confidence in their own knowledge. Such behaviour negatively impacts the development of communication skills and slows down the learning process. In particular, the issue of motivation is worth highlighting. Learning a foreign language is a labour-intensive process that requires time, practice and self-discipline. Without a clear goal or a clear understanding of the practical value of the knowledge, students largely lose interest in learning.

Another significant issue affecting the quality and standard of language learning is the limited amount of practice. In many educational institutions, the main focus is on the theoretical aspects of the language, whilst opportunities for real-life communication are neglected. This leads to a situation where students possess the knowledge but are unable to apply it effectively in practice.

A comprehensive approach is required to effectively address these issues. First and foremost, it is advisable to implement modern teaching methods, such as the use of digital platforms, mobile apps and interactive courses. These provide constant access to learning materials and help to develop the skills and habits necessary for regular study (Richards & Rodgers).

The development of vocabulary through contextual learning is of great importance. The use of authentic sources, including business news, financial reports, video lectures and case studies, enables students to better understand the specifics of professional language. It is necessary to create conditions for active language practice.

Thus, the process of learning foreign languages by business students is accompanied by a number of difficulties, including insufficient vocabulary, complex grammar, pronunciation difficulties, the language barrier, low motivation and limited practice. At the same time, the application of modern teaching methods, active use of the language in practical situations and increased motivation can significantly enhance the effectiveness of the learning process. Thus, a comprehensive approach to the organisation of teaching is the key to developing a high level of language competence in future professionals.

References

1. Martins H., Ferro M. Vocabulary Learning Strategies in Foreign Language Acquisition.
2. Wold J. Difficulties in Learning English as a Second or Foreign Language.
3. Bobro M. Language Barrier Problem while Studying in a Foreign Language.
4. Richards J., Rodgers T. Approaches and Methods in Language Teaching.

*Ковальчук Ростислав Ростиславович,
студент спеціальності
«Інженерія програмного забезпечення»
Ямнич Наталія Юрївна,
старший викладач,*

НАСТУПНІСТЬ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ: ВІД ЗАГАЛЬНИХ ЗНАНЬ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У СИСТЕМІ «ШКОЛА – ЗВО»

У сучасній освітній системі перехід від загальної середньої до вищої освіти часто нагадує не плавний рух по мосту, а ризикований стрибок через методичну прірву. Найбільш гостро цей розрив відчувається у сфері іншомовної підготовки. Виникає парадоксальна ситуація: абітурієнт, який успішно подолав шкільні іспити, часто почувається безпорадним перед вимогами університетської програми. Причина цього явища полягає не стільки у складності матеріалу, скільки у критичній відсутності методичної наступності. Для побудови дійсно ефективного освітнього маршруту необхідно чітко розмежувати ролі обох інституцій: школа має збудувати надійний лінгвістичний фундамент, на якому університет зможе звести каркас професійної компетенції.

Шкільний етап: Формування лінгвістичного фундаменту

Згідно з вимогами сучасної української школи та міжнародних стандартів, випускник має досягти рівня Independent User (Незалежний користувач). На цьому етапі вкрай важливо забезпечити опанування рівнів B (Threshold) та B2 (Vantage). Рівень B1 закладає здатність розуміти основні ідеї чітких повідомлень на знайомі теми та описувати досвід, події чи прагнення. Своєю чергою, B2 передбачає розуміння складних текстів, включаючи вузькоспеціальні дискусії у своїй галузі на початковому рівні.

Школа має сформувати так званий «лінгвістичний скелет»: базову граматику, широкий лексичний запас загального вжитку та, що найважливіше, комунікативну сміливість. Без цього базису подальша професіоналізація мови в університеті стає неможливою, оскільки викладач ЗВО змушений витратити обмежений час на ліквідацію шкільних лакун замість поглибленого вивчення фахової термінології.

Університетський етап: Трансформація у площину ESP

Зі вступом до університету вектор навчання має радикально змінюватися: мова перестає бути предметом вивчення і перетворюється на інструмент діяльності. Концепція ESP (English for Specific Purposes) – англійської для спеціальних цілей – це не просто механічне додавання термінів до загальної лексики, а докорінна зміна методичного підходу. Вона базується на трьох китах:

1. Аналіз потреб (Needs Analysis): навчання структурується навколо того, як саме студент використовуватиме мову в майбутній професії – від написання коду до міжнародного арбітражу.
2. Академічний дискурс: перехід від «розповіді про себе» до продукування тез, анотацій та участі в наукових семінарах.
3. Зміна контексту: переорієнтація з побутових тем (наприклад, «Подорожі») на професійні (наприклад, «Логістичні стратегії»).

Критична проблема виникає саме тоді, коли університетська програма ігнорує реальний рівень вступників, або коли школа не надає бази, достатньої для такого переходу.

CEFR як спільний інструментарій та моніторинг

Єдиним об'єктивним інструментом подолання цього розриву є Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти (CEFR). Використання спільних дескрипторів дозволяє простежити динаміку розвитку мовної особистості на всіх етапах. Замість абстрактних оцінок, і школа, і виш мають оперувати конкретними дескрипторами «Can-do statements». Наприклад, якщо школа звітує, що учень «може зрозуміти основні тези тексту» (B1), то університет ставить наступну ціль: «може аргументовано критикувати фаховий звіт» (B2+/C1). Така прозорість робить перехід прогнозованим, а студент чітко розуміє, які саме навички йому потрібно «добудувати» для професійного успіху.

Наступність не є автоматичним процесом; вона вимагає активної синергії обох ланок освіти. По-перше, необхідне узгодження навчальних планів, щоб викладачі ЗВО орієнтувалися у змісті шкільних підручників, а вчителі розуміли вимоги сучасного академічного середовища. По-друге, ефективним інструментом є впровадження вирівнювальних модулів (Bridging Courses) у першому семестрі, які «дотягують» базу до рівня ESP. Нарешті, спільні проєкти, такі як олімпіади чи круглі столи за участю школярів і студентів, допомагають абітурієнтам адаптуватися до вимог вищої школи ще до моменту вступу.

Підсумовуючи, зазначимо: наступність методичних підходів – це не просто відсутність повторів у програмах, а цілісна стратегія формування професійно орієнтованої мовної особистості. Школа дає мові «душу та голос», а університет надає їй «інструменти та професійний статус». Тільки через координацію зусиль та фокус на спільних стандартах ми зможемо перетворити англійську мову на ефективний міст, що веде студента від шкільної парти до вершин світового професіоналізму.

*Ковалюк Андрій Сергійович,
студент спеціальності «Менеджмент»
Качмарчик Світлана Григорівна,
к. пед. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

СУТНІСТЬ КОМП'ЮТЕРНО-ОПОСЕРЕДКОВАНОЇ ВЗАЄМОДІЇ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗІ СТУДЕНТАМИ

Поняття комп'ютерно-опосередкованої взаємодії (computer-mediated communication, СМС) увійшло до лінгводидактики ще наприкінці 1980-х років, проте свого нинішнього методичного значення набуло лише в останні півтора десятиліття, коли цифрові комунікаційні технології стали повсякденним

інструментом мовної освіти. Сутність комп'ютерно-опосередкованої взаємодії полягає у здійсненні комунікативних актів між учасниками освітнього процесу через посередництво цифрових технологій – без безпосереднього фізичного контакту в просторі та часі або з частковою опорою на нього.

У методологічному плані СМС принципово відрізняється від традиційної аудиторної взаємодії за низкою параметрів. По-перше, за каналом комунікації: замість безпосереднього сприйняття мовлення співрозмовника через слух і зір СМС спирається на технічні засоби запису, передачі та відтворення інформації. По-друге, за модусом синхронності: СМС може бути синхронною (відеоконференції, чати) або асинхронною (форуми, електронна пошта, коментарі до спільних документів). По-третє, за модальністю: тільки текст, тільки звук, відео, мультимедіа з елементами візуалізації. Кожен з цих параметрів має методичні наслідки, що мають враховуватися викладачем.

Класичні моделі СМС у мовній освіті виокремлюють кілька типових форматів. Перший – синхронна текстова взаємодія через чати в LMS-платформах або месенджерах, що дозволяє студентам обмінюватися повідомленнями в реальному часі. Другий – синхронна аудіо- та відеовзаємодія через Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, що моделює аудиторну взаємодію, проте з додатковими методичними можливостями (запис заняття, breakout rooms, опитування, спільні документи). Третій – асинхронна текстова взаємодія через форуми, коментарі, peer-review письмових робіт. Четвертий – асинхронна мультимедійна взаємодія через спільну роботу з відео, аудіо- та текстовими матеріалами.

Методичні переваги СМС у викладанні англійської мови численні. Перша перевага – підвищення рівня участі студентів. Численні дослідження показують, що в чатах та форумах активніше беруть участь студенти, які мовчать у традиційній аудиторії – насамперед інтровертивні особистості та ті, хто має підвищений рівень мовної тривожності. Друга перевага – збільшення часу на формулювання й коригування власних думок: на відміну від спонтанного усного мовлення, текстова СМС дає можливість обміркувати, переписати, перевірити висловлення перед публікацією. Третя перевага – збереження повного запису комунікації, що дозволяє повертатися до неї для аналізу, рефлексії, мовного коригування.

Особливу методичну цінність має ефект «відлуння» (echo effect) у тестовій СМС. Студент бачить власне висловлення поряд з висловленнями інших учасників, що сприяє метакомунікативному аналізу – порівнянню власної мови з мовою колег, виявленню різниці в мовних рішеннях, рефлексії над власними мовними помилками. Такий метакомунікативний ефект значно слабше виражений в усній аудиторній комунікації, де висловлення «зникають» у часі і не можуть бути предметом такого ж послідовного аналізу. Викладач, що свідомо використовує метакомунікативний потенціал СМС, може істотно інтенсифікувати процес мовного навчання.

Водночас СМС у мовній освіті супроводжується низкою специфічних викликів. Перший – обмеженість невербального каналу комунікації. У текстових форматах повністю відсутня інформація про міміку, жести, інтонацію співрозмовника; навіть у відеоконференціях передача невербальних сигналів

обмежена технічними характеристиками камери та екрану. Це може ускладнити інтерпретацію смислу повідомлень і призвести до комунікативних непорозумінь. Другий виклик – нерівномірний доступ до якісного інтернет-з'єднання та обладнання, що може створювати освітню нерівність. Третій – потреба у спеціальній цифровій грамотності, без якої СМС не може бути ефективною.

Сучасні дослідження пропонують низку методичних рекомендацій щодо ефективної організації СМС на заняттях англійської мови. По-перше, доцільно поєднувати синхронні та асинхронні формати, використовуючи їх сильні сторони. По-друге, важливо чітко визначати очікувані результати кожної СМС-активності – від коротких діалогічних обмінів до розгорнутих дискусій. По-третє, варто інтегрувати СМС з аудиторною взаємодією, забезпечуючи їх взаємне доповнення. По-четверте, корисно навчати студентів специфічних мовних особливостей СМС – норм електронної кореспонденції, дискурсивних маркерів інтернет-комунікації, специфіки академічної комунікації у цифровому середовищі.

Підсумовуючи, комп'ютерно-опосередкована взаємодія є важливим компонентом сучасної методики викладання англійської мови, що відкриває нові можливості для розвитку мовленнєвої компетентності студентів і одночасно ставить перед викладачем нові методичні завдання. Глибоке розуміння сутності СМС, її переваг та обмежень, її різновидів та оптимальних форматів використання є необхідною передумовою ефективного впровадження цифрових технологій у мовну освіту. Подальші методичні розвідки доцільно зосередити на емпіричному дослідженні ефективності окремих форматів СМС для різних мовних компонентів та категорій студентів.

Victoriia Kravchenko,
*Bachelor student of the Faculty of
Agricultural Management,*
Svitlana Kachmarchyk,
*PhD in Pedagogy, Associate Professor,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

THE USE OF GAMIFICATION IN BLENDED LEARNING OF FOREIGN LANGUAGES AS A MEANS OF INCREASING STUDENTS' MOTIVATION

Gamification – the application of game-design elements in non-game contexts – has emerged in the past decade as one of the most discussed methodological innovations in foreign language education. Its theoretical appeal is straightforward: by tapping into the same psychological mechanisms that make commercial games engaging, gamified learning experiences should produce higher levels of motivation and consequently better learning outcomes. The empirical record, however, is more nuanced and points to a series of conditions under which gamification delivers on its theoretical promise.

In blended learning environments, gamification finds particularly fertile ground because the online component lends itself naturally to systematic tracking of points, levels, badges, and leaderboards, while the in-class component allows for face-to-face engagement that anchors digital game mechanics in a real social context. Without this dual presence, purely online gamification often degenerates into a shallow accumulation of digital rewards, while purely classroom gamification depends on manual tracking that quickly exhausts the instructor's attention and time. The blended format therefore represents the natural ecological niche for serious gamification of language learning.

Several distinct categories of game mechanics have proven effective in language education. Points and progress bars provide immediate visual feedback on incremental learning, exploiting the well-documented motivating power of visible accomplishment. Levels and rank systems leverage the human propensity for self-improvement, framing language acquisition as a series of attainable milestones rather than an undifferentiated mass of material. Badges and achievements reward specific behaviors – completing a streak of daily practice, mastering a difficult grammar topic, helping a peer – and thus shape learning habits beyond mere content acquisition. Leaderboards, when carefully designed, harness social motivation without producing the demoralizing effects of zero-sum competition.

Empirical research on gamification in language education has matured significantly in recent years. A meta-analysis of forty-two studies published between 2015 and 2022 found a moderate positive effect of gamified interventions on student motivation (Cohen's $d = 0.58$) and a smaller but still significant effect on learning outcomes ($d = 0.31$). Importantly, the studies that produced the largest effect sizes shared three characteristics: gamification was integrated into a coherent pedagogical design rather than appended as an afterthought; the game mechanics were tightly aligned with specific learning objectives; and the duration of the intervention was at least one full academic term, allowing time for game-based habits to consolidate.

Among commercially available platforms, Duolingo has become the most prominent example of large-scale gamification in language learning, with over five hundred million registered users worldwide. Its design combines virtually all major game mechanics – points, streaks, levels, leagues, achievements – within a content delivery system grounded in spaced repetition. Empirical studies of Duolingo's effectiveness show measurable gains in basic vocabulary and grammar comparable to introductory university courses for users who engage consistently over several months. The platform's limitations, however, are equally well documented: its game mechanics are most effective for input-based learning and struggle to support the development of productive skills such as spontaneous speaking and academic writing.

In the university classroom, instructor-designed gamification can be substantially richer than what mass-market platforms offer. Platforms such as Kahoot, Quizizz, and Wordwall allow teachers to create custom gamified activities tailored to the specific lexical and grammatical content of their courses. Beyond these dedicated tools, the gamification logic can be applied to entire course structures through systems of experience points awarded for various activities, custom badges for specific achievements, and term-long progress narratives that frame the course itself as a journey

of acquisition. Such systemic gamification, when carefully designed, can transform the affective texture of a language course without requiring constant technological mediation.

Several methodological cautions deserve emphasis. First, gamification works best when it supports intrinsic motivation rather than substitutes for it. Excessive reliance on extrinsic rewards – points, badges, leaderboards – may, paradoxically, undermine students' inherent interest in the language itself, especially over the long term. Second, individual differences in receptivity to gamification are substantial. Some students thrive under competitive leaderboards, while others find them stressful and demotivating. Differentiated game design, offering optional and personalized engagement paths, accommodates this variability. Third, gamification must remain pedagogically subordinated to clear learning objectives; entertaining mechanics that do not advance language acquisition are ultimately a distraction.

In conclusion, the use of gamification in blended learning of foreign languages, when implemented with methodological care, represents a genuinely effective approach to increasing student motivation and improving learning outcomes. Its success depends not on the technological sophistication of the tools employed but on the coherence of the pedagogical design, the alignment of game mechanics with learning objectives, and the duration of consistent application. Future methodological work in this area should focus on the development of replicable frameworks for course-level gamification, on the empirical investigation of long-term motivational dynamics, and on the integration of gamified design with the emerging capabilities of artificial intelligence in personalized language education.

Крот Юрій Олександрович,
студент спеціальності
«Інженерія програмного забезпечення»
Ямнич Наталія Юрївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

ПСИХОЛОГІЧНА СПАДКОЄМНІСТЬ ТА ПОДОЛАННЯ «МОВНОГО ШОКУ» ПРИ ПЕРЕХОДІ ДО ЗВО: МЕТОДИЧНИЙ ТА ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ

Перехід від загальноосвітньої школи до закладу вищої освіти (ЗВО) є одним із найскладніших етапів у житті молодої людини. Це не просто зміна навчального закладу, а глибока трансформація соціальних ролей, зростання відповідальності та тотальний перегляд власних компетенцій. У контексті вивчення англійської мови цей процес часто супроводжується явищем, яке дослідники визначають як «мовний шок». Це явище виходить далеко за межі труднощів із граматикою; воно являє собою глибокий психологічний дисонанс, що виникає, коли перевірені роками

«шкільні» стратегії виявляються недієвими в умовах академічної свободи та професійної спрямованості університету.

Основна причина психологічного навантаження на першокурсників криється у кардинальній зміні самого характеру навчальної діяльності.

Шкільна модель здебільшого базується на репродуктивному підході – виконанні вправ за зразком, читанні адаптованих текстів та заучуванні стандартних тем. Тут успіх традиційно вимірюється точністю відтворення заздалегідь наданої інформації.

Університетська модель, навпаки, вимагає від студента здатності до самостійного критичного аналізу. Студент має не просто переказати текст, а виділити аргументи, оцінити їхню валідність та сформулювати власну позицію англійською мовою.

Для вчорашнього школяра цей «когнітивний стрибок» створює ситуацію гострої невизначеності. Необхідність самостійно структурувати академічне есе або брати участь у науковій дискусії без належної підтримки часто призводить до демотивації та відчуття власної некомпетентності, навіть у тих випускників, які мали найвищі бали за ЗНО чи НМТ.

Центральним поняттям у подоланні «мовного шоку» є Foreign Language Anxiety (FLA) – специфічний вид тривожності, пов'язаний із використанням іноземної мови як засобу самовираження. Психологічне напруження у ЗВО підсилюється кількома факторами. Висока тривожність створює психологічний блок, який заважає мозку ефективно засвоювати нову інформацію. «Мовний шок» стає замкненим колом: тривога заважає вчитися, а відсутність прогресу лише підсилює тривогу. До цього додається страх перед «академічною маскою», коли студенти бояться, що обмежений словниковий запас зробить їхні думки примітивними в очах колег, та загальна зміна мовного середовища, де вимоги до академічної англійської (Academic English) є значно вищими за звичні шкільні стандарти.

Подолання цих бар'єрів вимагає системної взаємодії між середньою та вищою освітою. Спадкоємність означає, що школа має поступово готувати учня до автономії, а університет – створювати м'які механізми адаптації на початковому етапі.

Ефективними елементами перехідних програм можуть стати:

1. Bridging Courses (Адаптаційні курси): інтенсиви на початку навчання, що фокусуються не на новій лексиці, а на методиках (Note-taking, Academic Writing, Research Skills).

2. Діагностичне оцінювання без балів: перші тести, що мають на меті лише розгорнутий фідбек, що знімає страх перед оцінкою та зміщує фокус на розвиток.

3. Peer Mentoring (Студентське наставництво): залучення старшокурсників для допомоги новачкам, де спілкування за принципом «рівний-рівному» значно швидше знімає психологічні затиски.

У цей перехідний період викладач ЗВО має виступати не лише як лінгвіст, а й як психолог. Ключовим стає створення безпечного середовища, де помилка в аудиторії – це цінний матеріал для аналізу, а не привід для критики.

Методично це реалізується через деконструкцію складних завдань (Scaffolding) – розбиття великих проєктів на малі, зрозумілі етапи, що дозволяє студенту відчувати «смак успіху» та поступово витіснити страх впевненістю. Важливою є також робота над мисленням росту (Growth Mindset): студенти мають сприймати мову як м'яз, що розвивається через зусилля, а не як статичний «талант».

Психологічна спадкоємність між школою та університетом є запорукою не лише успішного навчання, а й ментального здоров'я студентів. Потрібно усвідомити: англійська мова в університеті – це не просто черговий рівень складності, це фундаментальна зміна світосприйняття. Допмагаючи студенту подолати мовний шок, ми не просто вчимо його граматики – ми формуємо гнучку, стійку особистість, здатну до критичного мислення та безперервного розвитку. Мова стає справжнім «містом» тільки тоді, коли студент не боїться зробити по ньому свій перший самостійний крок.

*Махонюк Єлизавета Сергіївна,
студентка спеціальності «Журналістика»
Медяник Ганна Андріївна,
старший викладач кафедри англійської філології,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

НАВЧАННЯ КРИТИЧНОГО СПРИЙНЯТТЯ АНГЛОМОВНИХ МЕДІАТЕКСТІВ ЯК КОМПОНЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЖУРНАЛІСТІВ

В умовах інформаційної війни та стрімкого поширення дезінформації критичне сприйняття медіаконтенту стає не лише загальнокультурною навичкою, а й ключовою фаховою компетентністю журналіста. Для українського медіапростору ця проблема набуває особливої гостроти: за даними дослідження «Індекс медіаграмотності українців – 2024» (Детектор медіа, 2024), попри зростання чутливості до спотвореного контенту, загальний рівень медіаграмотності аудиторії залишається нестабільним, а навички критичного аналізу джерел потребують цілеспрямованого розвитку. Водночас майбутній журналіст має не лише сам критично сприймати медіатексти, а й формувати таку здатність у своєї аудиторії – що робить навчання критичного медіаспоживання невід'ємним компонентом фахової підготовки.

У зарубіжній науковій літературі критична медіаграмотність (critical media literacy, CML) розглядається як багатовимірна компетентність, що охоплює здатність розпізнавати упередження, маніпулятивні техніки та пропаганду, а також розуміти соціальний і культурний вплив медіа (Martens & Hobbs, 2015). Дослідження, проведене в контексті навчання EFL, виявило, що інтеграція завдань із критичного медіааналізу – зокрема, розмежування фактичних і фейкових новин, аналіз структури і джерел матеріалу – суттєво розвиває аналітичне мислення

студентів та їхню здатність оцінювати достовірність англомовних текстів. Дослідники підкреслюють: студенти, яких навчають критично оцінювати медіаповідомлення, краще усвідомлюють, як медіа конструюють певну картину дійсності і формують суспільне сприйняття подій. Пропонується конкретний інструментарій для розвитку критичної цифрової грамотності (CDL) в контексті EFL: роботу з передумовами та імплікатурами в новинних текстах, порівняльний аналіз англомовних медіаджерел, виявлення прихованих оцінних позицій у начебто нейтральному матеріалі.

Вітчизняні дослідники також активно звертаються до цієї проблематики, аналізують медіаграмотність як чинник захисту інформаційного простору від дезінформації в умовах війни та наголошують, що її формування потребує системної інтеграції в освітній процес – передусім через навчання критичного осмислення медійного контенту та розвиток навичок фактчекінгу. Дослідники, які займаються підготовкою журналістів в Україні, фіксують: попри декларовану увагу до критичного мислення в освітніх стандартах зі спеціальності «Журналістика», практичне формування навичок критичного аналізу саме англомовних медіатекстів у навчальних програмах залишається недостатньо розробленим напрямом, що суперечить реаліям міжнародного медіасередовища, в якому функціонуватимуть випускники.

На практиці навчання критичного сприйняття англомовних медіатекстів для студентів-журналістів доцільно будувати навколо трьох взаємопов'язаних умінь: по-перше, структурного аналізу – розуміння жанрових конвенцій, принципу перевернутої піраміди, ролі заголовка і ліда у формуванні сприйняття; по-друге, дискурс-аналізу – виявлення оцінної лексики, маркерів хеджінгу, вибору голосів і джерел, що репрезентують різні позиції; по-третє, верифікації – зіставлення матеріалів різних англомовних видань (BBC, Reuters, The Guardian, Al Jazeera) щодо однієї події, оцінки надійності джерел і фактчекінгу. Дослідження, проведене за участю майбутніх журналістів іспанських університетів, засвідчує, що без системної педагогічної підготовки навіть ті студенти, які високо оцінюють власну медіаграмотність, насправді зазнають труднощів із критичним оцінюванням достовірності та упередженості англомовних медіатекстів.

Отже, навчання критичного сприйняття англомовних медіатекстів є необхідним та самостійним компонентом фахової підготовки журналістів, а не лише побічним ефектом загального курсу іноземної мови. Його реалізація потребує цілеспрямованої методики, що поєднує структурний аналіз новинного дискурсу, критичний дискурс-аналіз та навички верифікації інформації – і тим самим забезпечує готовність майбутніх журналістів до роботи в умовах глобального та гібридного медіапростору.

Список використаних джерел

1. Горбань Ю., Олійник О. (2024). Медіаграмотність як чинник захисту інформаційного простору від ворожої дезінформації в час війни. Український

- інформаційний простір, 1(13), 194–205. [https://doi.org/10.31866/2616-7948.1\(13\).2024.300896](https://doi.org/10.31866/2616-7948.1(13).2024.300896)
2. Детектор медіа. (2024). Індекс медіаграмотності українців 2020–2024 (п'ята хвиля). Аналітичний звіт. Громадська організація «Детектор медіа». <https://detector.media/infospace/article/240621/2025-05-06-indeks-mediagramotnosti-ukraintsiv-20202024-pyata-khvylya/>
3. Afrilyasanti, R., Basthomi, Y., Zen, E. L. (2023). Factual vs. fake news: teachers' lens on critical media literacy education in EFL classes. *Journal of Interactive Media in Education*, 1(11), 1–16. <https://doi.org/10.5334/jime.781>
4. Brocca, N., Masia, V., Garassino, D. (2024). Empowering critical digital literacy in EFL: teachers' evaluation of didactic materials involving the recognition of presupposed information. *Language Teaching Research*, 28(2). <https://doi.org/10.1177/13621688241235019>
5. Escribano-Muñoz, A., et al. (2025). Technology, education and critical media literacy: potential, challenges, and opportunities. *Frontiers in Human Dynamics*, 7, 1608911. <https://doi.org/10.3389/fhumd.2025.1608911>

Valeriia Mazur,
student majoring in «International Relations»
Svitlana Khrystiuk,
PhD, Associate Professor,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

OVERCOMING PSYCHOLOGICAL BARRIERS IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING: PEDAGOGICAL AND PSYCHOLOGICAL PERSPECTIVES

Foreign language learning is a complex cognitive and socio-emotional process that extends beyond the acquisition of grammatical structures and vocabulary. It involves the development of communicative competence, intercultural awareness, and the ability to use language effectively in real-life contexts. However, despite advances in pedagogical approaches and educational technologies, many learners continue to experience psychological barriers that hinder their progress. These barriers, which include anxiety, lack of confidence, fear of making mistakes, and low motivation, can significantly impact both the process and outcomes of language learning. Addressing these challenges requires an integrated approach that combines pedagogical strategies with psychological insights.

Psychological barriers in foreign language learning are multifaceted and can arise from both internal and external factors. Among the most common barriers is foreign language anxiety, which refers to feelings of tension, apprehension, and nervousness associated with language learning and use. This phenomenon can manifest in various forms, such as speaking anxiety, fear of negative evaluation, and test anxiety.

Another significant barrier is low self-confidence, which often stems from negative past experiences, perceived lack of ability, or unfavorable comparisons with peers.

Learners with low confidence may doubt their ability to succeed, leading to avoidance behaviors and decreased engagement. Closely related to this is the fear of making mistakes, which is particularly prevalent in formal educational settings where correctness is often emphasized.

Motivation is another critical factor influencing foreign language learning. Both intrinsic and extrinsic motivation play important roles, but a lack of motivation can severely impede progress. Learners who do not see the relevance or value of language learning may struggle to maintain interest and effort over time.

From a pedagogical perspective, addressing psychological barriers requires the implementation of learner-centered and supportive teaching strategies. One of the key principles is the creation of a positive and inclusive learning environment. Teachers play a crucial role in establishing a classroom atmosphere that encourages participation, respects individual differences, and reduces anxiety. Use of community among learners.

One effective pedagogical strategy for reducing psychological barriers is the use of communicative and interactive teaching methods. Approaches such as Communicative Language Teaching (CLT) emphasize the use of language for meaningful communication rather than focusing solely on accuracy. By engaging learners in real-life communication tasks, such as role-plays, discussions, and problem-solving activities, teachers can help reduce anxiety and increase confidence. These activities provide opportunities for learners to use language in a supportive and low-risk environment, which is essential for overcoming fear and hesitation.

The integration of technology in language learning also plays a significant role in addressing psychological barriers. Digital tools and online platforms provide flexible and interactive learning environments that can reduce anxiety and increase engagement. Platforms such as Moodle and Google Classroom enable learners to access materials, complete tasks, and receive feedback at their own pace. Communication tools like Zoom allow for both synchronous and asynchronous interaction, giving learners the opportunity to practice language in less intimidating settings. Additionally, collaborative tools such as Google Docs support peer interaction and group work, which can help reduce feelings of isolation and increase confidence.

Another important pedagogical approach is scaffolding, which involves providing structured support to learners as they develop new skills. Scaffolding can include breaking tasks into manageable steps, providing examples, offering hints, and gradually reducing support as learners gain competence. This approach helps learners build confidence and reduces the cognitive and emotional burden associated with challenging tasks. By ensuring that tasks are neither too easy nor too difficult, teachers can maintain learners' motivation and engagement.

From a psychological perspective, several theories and strategies can be applied to overcome barriers in language learning. One such theory is self-efficacy theory, which emphasizes the belief in one's ability to succeed in specific tasks. According to this theory, learners with high self-efficacy are more likely to engage in challenging tasks, persist in the face of difficulties, and achieve better outcomes.

Another relevant psychological concept is the affective filter hypothesis, which suggests that emotional factors such as anxiety, motivation, and self-confidence can

influence language acquisition. When the affective filter is high, learners are less likely to absorb input and make progress. Conversely, when the affective filter is low, learners are more open to input and more likely to acquire language effectively. Teachers can lower the affective filter by creating a relaxed and supportive learning environment, using engaging materials, and encouraging positive attitudes toward learning.

Motivational strategies also play a crucial role in overcoming psychological barriers. According to motivation theories, learners are more likely to succeed when they have clear goals, perceive relevance, and experience a sense of autonomy. Teachers can enhance motivation by incorporating authentic materials, connecting learning to real-life contexts, and allowing learners to make choices in their learning process. In addition to classroom strategies, individual learner strategies are also important for overcoming psychological barriers. Learners can develop self-regulation skills, such as goal setting, time management, and self-monitoring, to enhance their learning process. Techniques such as positive self-talk, relaxation exercises, and visualization can help reduce anxiety and improve confidence. Encouraging learners to reflect on their progress and achievements can also contribute to a more positive learning experience.

Cultural and contextual factors must also be considered when addressing psychological barriers. In some educational contexts, traditional teaching methods may emphasize correctness and teacher authority, which can increase anxiety and discourage participation. In such cases, transitioning to more learner-centered approaches may require gradual changes and careful adaptation.

The role of assessment is another important factor in addressing psychological barriers. Traditional assessment methods that focus on high-stakes testing can increase anxiety and create a negative learning experience. In contrast, formative assessment practices, which provide ongoing feedback and support, can help reduce anxiety and promote learning.

Teacher training and professional development are essential for effectively addressing psychological barriers in foreign language learning. Teachers need to be equipped with both pedagogical and psychological knowledge to understand the needs of their learners and to implement appropriate strategies. Training programs should include components on learner psychology, motivation, classroom management, and the use of supportive teaching techniques.

The interaction between pedagogical and psychological perspectives is crucial for developing a comprehensive approach to overcoming barriers in language learning. Pedagogical strategies provide the tools and methods for teaching, while psychological insights inform the understanding of learner behavior and needs.

In conclusion, psychological barriers represent a significant challenge in foreign language learning, but they can be effectively addressed through a combination of pedagogical and psychological approaches. Anxiety, low confidence, fear of mistakes, and lack of motivation can hinder learning, but these barriers can be reduced through supportive teaching practices, interactive methods, and the use of technology. By fostering a positive learning environment, enhancing motivation, and supporting learner autonomy, teachers can help students overcome these challenges and achieve success in foreign language learning.

Ultimately, the integration of pedagogical and psychological perspectives is essential for creating an effective and holistic approach to language education. As educational systems continue to evolve, greater emphasis should be placed on understanding and addressing the emotional and psychological dimensions of learning. This will not only improve language proficiency but also contribute to the overall well-being and development of learners, preparing them for successful communication in an increasingly globalized world.

*Медяник Ганна Андріївна,
старший викладач кафедри англійської філології,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ЧИННИК ЕФЕКТИВНОГО НАВЧАННЯ

Питання ефективності викладання іноземних мов традиційно розглядається крізь призму методичної компетентності, знання предмета та технологічної оснащеності. Водночас дедалі більше досліджень засвідчують, що особистісний емоційний вимір педагогічної діяльності – здатність викладача розпізнавати, розуміти та регулювати власні емоції, а також чутливо реагувати на емоційні стани студентів – є не менш вагомим чинником навчальних результатів. Ця проблематика набуває особливої гостроти в умовах воєнного часу, коли хронічний стрес і тривожність суттєво впливають на афективний клімат академічного середовища та здатність студентів до засвоєння нового матеріалу.

У сучасній науковій літературі емоційний інтелект (EI) викладача розглядається як інтегративна характеристика, що охоплює самосвідомість, саморегуляцію, мотивацію, емпатію та соціальні навички. Бібліометричний аналіз досліджень учительського EI за 2000–2023 роки (Pandey & Sharma, 2024) фіксує п'ятикратне зростання публікаційної активності з 2019 по 2023 рік і демонструє стійку позитивну кореляцію між рівнем EI педагога і показниками самоефективності та негативну – між EI і вигоранням. Систематичний огляд та наступні мета-аналізи підтверджують: розвинений емоційний інтелект є захисним ресурсом, що дозволяє викладачам зберігати педагогічну ефективність навіть в умовах підвищеного стресового навантаження. Для контексту навчання іноземних мов це є особливо значущим, оскільки тривожність – один із найпоширеніших афективних бар'єрів іншомовного мовлення – безпосередньо залежить від того, наскільки викладач здатен створити психологічно безпечне навчальне середовище.

Дослідження, присвячене підготовці майбутніх викладачів EFL, виявило, що розвиток емоційного інтелекту через рефлексивні практики – ведення щоденника спостережень, аналіз критичних ситуацій, групові обговорення – суттєво підвищує емоційну обізнаність студентів-педагогів і їхню здатність до ефективної комунікації в аудиторії. Важливо, що дослідження зафіксувало прямий зв'язок між

рівнем ЕІ викладача і мовленнєвими досягненнями студентів: там, де педагог демонструє емпатійне реагування та емоційну гнучкість, студенти виявляють більшу готовність до комунікативного ризику – ключової умови розвитку іншомовного мовлення. Додатково, систематичний огляд з регуляції емоцій педагогів у контексті EFL (Frontiers in Psychology, 2025) підкреслює, що адаптивні стратегії регуляції – когнітивна переоцінка та емоційний коучинг – безпосередньо формують навчальний клімат, підвищують внутрішню мотивацію студентів і сприяють їхній метакогнітивній активності.

Вітчизняні дослідники також звертаються до цієї проблематики. Огляд, опублікований у «Віснику Львівського університету. Серія: Психологічні науки» (2025), узагальнює дані про те, що викладачі з розвиненими навичками сприйняття, розуміння та регуляції емоцій демонструють вищий рівень педагогічної ефективності й формують позитивне та саморегулююче навчальне середовище – тоді як низький ЕІ корелює з підвищеною стресовою реакцією, зниженням якості інструкцій і ризиком вигорання. Розробляючи методику розвитку емоційного інтелекту студентів засобами іноземної мови в умовах цифрової трансформації, ЕІ розглядається як інтегративна якість особистості, що синтезує когнітивні, емоційні та поведінкові компоненти й забезпечує ефективну адаптацію до динамічних умов навчального середовища. Дослідники наголошують: іноземна мова виступає не лише засобом комунікації, а й дієвим інструментом особистісного розвитку, що вимагає переосмислення ролі емоційної складової у педагогічній майстерності викладача.

Отже, емоційний інтелект викладача іноземної мови є не периферійною особистісною рисою, а системоутворювальним чинником педагогічної ефективності: він визначає якість афективного клімату в аудиторії, знижує мовленнєву тривожність студентів, підвищує їхню мотивацію та готовність до комунікативного ризику. Перспективним напрямом є розроблення програм цілеспрямованого розвитку ЕІ у системі підвищення кваліфікації викладачів іноземних мов ЗВО, зокрема через рефлексивні практики, супервізію та емоційно орієнтовані форми методичної роботи.

Список використаних джерел

1. Осова О. (2025). Проєктування методики розвитку емоційного інтелекту студентів засобами іноземної мови в умовах цифрової трансформації. Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов, (102), 123–132. <https://doi.org/10.26565/2786-5312-2025-102-14>
2. Роль емоційного інтелекту викладача у формуванні позитивного навчального середовища. (2025). Вісник Львівського університету. Серія: Психологічні науки, 23, 138–146. http://psy-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/23_2025/18.pdf
3. Lasekan, A., Godoy, J., Méndez-Alarcón, C. (2025). Integrating emotional vocabulary in EFL education: a model for enhancing emotional intelligence in pre-service EFL teachers. Frontiers in Psychology, 15, 1508083. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1508083>

4. Pandey, R., Sharma, M. (2024). Research development of teachers' emotional intelligence in the 21st century: a bibliometric analysis. *Acta Psychologica*, 248, 104358. <https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2025.104358>
5. Zhang, F., et al. (2025). A systematic review of teacher emotion regulation and well-being: implications for student engagement, learning outcomes, and professional development in EFL contexts. *Frontiers in Psychology*, 16, 1715266. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2025.1715266>

*Миколаєнко Вероніка Євгенівна,
студентка спеціальності «Менеджмент»
Харчук Наталія Сергіївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ПЕДАГОГІЧНІ, МЕТОДИЧНІ ТА ПСИХОГІЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ: ВЗАЄМОДІЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ТА ВИЩОЇ ШКОЛИ

У сучасних умовах глобалізації володіння іноземними мовами є важливою складовою успішної професійної діяльності та особистісного розвитку. Центральне місце в іншомовній підготовці займають комунікативні навички, які забезпечують здатність ефективно взаємодіяти в усній і письмовій формах у реальних життєвих і професійних ситуаціях. Як зазначає (Hymes, 1972), комунікативна компетентність включає не лише знання мовної системи, а й уміння використовувати її відповідно до соціального контексту.

Проблема безперервності іншомовної освіти полягає в недостатній узгодженості між рівнем підготовки учнів у школі та вимогами закладів вищої освіти. У школі формуються базові мовленнєві навички, тоді як у вищій школі акцент зміщується на академічне мовлення, професійну лексику та самостійну роботу з іншомовними джерелами. Це часто ускладнює адаптацію першокурсників до нових умов навчання та знижує ефективність подальшого розвитку мовних умінь.

Ефективний розвиток іншомовних комунікативних навичок можливий за умови реалізації компетентнісного та особистісно орієнтованого підходів. Як підкреслює (Савченко, 2011), сучасний освітній процес має бути спрямований на активну участь здобувача освіти у навчальній діяльності. Викладач при цьому виступає організатором комунікативного середовища, у якому учні та студенти мають можливість постійно практикувати мову через діалог, обговорення, рольові ігри та проєктну діяльність.

Методично важливим є застосування комунікативного підходу до навчання іноземних мов. За словами (Richards, 2006), основною метою такого підходу є формування здатності використовувати мову для реального спілкування, а не лише

засвоєння граматичних правил. У школі це реалізується через формування базових навичок аудіювання, говоріння, читання та письма, тоді як у вищій школі ці навички розвиваються на більш складному рівні з урахуванням професійної спрямованості навчання.

Важливу роль відіграють інтерактивні методи навчання, використання інформаційно-комунікаційних технологій та проєктної діяльності. Як зазначає (Harmer, 2015), ефективне навчання іноземної мови передбачає максимальне залучення студентів до мовленнєвої практики, що підвищує їхню мотивацію та впевненість у власних силах. У цьому контексті особливо важливо забезпечити методичну наступність між школою та університетом, щоб уникнути різкого ускладнення вимог.

Психологічні чинники також суттєво впливають на процес формування комунікативних навичок. Рівень мотивації, страх помилок і мовленнєва тривожність можуть як сприяти, так і гальмувати навчальний процес. Як підкреслює (Dörnyei, 2014), мотивація є ключовим фактором успішного оволодіння іноземною мовою. Особливо це актуально для студентів першого курсу, які стикаються з новими академічними вимогами та підвищеним рівнем самостійності.

Взаємодія школи та університету є необхідною умовою забезпечення безперервності іншомовної освіти. Вона повинна реалізовуватися через узгодження навчальних програм, спільні методичні підходи, впровадження підготовчих курсів для першокурсників і використання єдиних критеріїв оцінювання. Також важливим є професійний обмін досвідом між учителями шкіл і викладачами університетів, що сприяє вдосконаленню методики навчання іноземних мов.

Отже, розвиток іншомовних комунікативних навичок учнів і студентів є складним багаторівневим процесом, який потребує системного підходу. Його ефективність залежить від поєднання педагогічних, методичних і психологічних чинників, а також від забезпечення тісної взаємодії між загальноосвітньою та вищою школою.

Список використаних джерел

1. Hymes D. On Communicative Competence. University of Pennsylvania Press, 1972.
2. Richards J. C. Communicative Language Teaching Today. Cambridge University Press, 2006.
3. Harmer J. The Practice of English Language Teaching. Pearson Education, 2015.
4. Dörnyei Z. Motivation in Second Language Learning. Routledge, 2014.
5. Савченко О. Я. Дидактика сучасної школи. Київ: Либідь, 2011.
6. Бігич О. Б. Методика навчання іноземних мов у сучасній школі. Київ, 2022.
7. Міністерство освіти і науки України. Освітні стандарти з іноземних мов, 2023.
8. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages (CEFR), 2020

Sofiia Obozna,
student majoring in
«International Business Management»

Oleksandr Sodel,
Candidate of Philological Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF STUDENTS MAJORING IN “INTERNATIONAL BUSINESS MANAGEMENT”: VECTORS OF DEVELOPMENT AND PRACTICAL NEEDS

The globalisation of the world economy and Ukraine's European integration course have significantly increased the demands placed on the foreign language proficiency of international business professionals. For students of the International Business Management (IBM) speciality, a foreign language is not merely an academic subject but a core instrument of future professional activity - a means of conducting negotiations, drafting contracts, analysing international markets, and engaging in cross-cultural communication with foreign partners.

Despite the recognised importance of foreign language training, a persistent gap exists between the level of language competencies developed within higher education institutions and the actual expectations of employers in the international business sector. Most IBM graduates encounter difficulties in the practical application of a foreign language: business correspondence, participation in negotiations, public presentations in a foreign language, and working with authentic professional texts (Polikarpova, 2017). This indicates the need to reconsider the vectors of foreign language training for IBM students.

An analysis of the educational programmes of leading Ukrainian universities in speciality 073 'Management' and 292 'International Economic Relations' reveals that foreign language training for IBM students covers two foreign languages but is largely focused on general language competence rather than the development of professionally oriented skills. In line with contemporary approaches to English for Specific Purposes (ESP), the priority vectors of foreign language training for future IBM specialists should be as follows.

First, the development of business communicative competence. IBM students must acquire not merely linguistic knowledge but specific communicative genres: business negotiations, commercial correspondence, report writing, participation in video conferences with foreign partners, and public presentations of investment projects. Business English is understood as a focused form of language use employed in international relations, business, and education to communicate effectively with colleagues, clients, and partners (Polishchuk, 2024).

Second, the integration of authentic professionally oriented materials. Working with real-world texts - IMF reports, Bloomberg analytics, Incoterms provisions, and

foreign trade contracts - simultaneously develops both language and professional competence. This approach aligns with the Content and Language Integrated Learning (CLIL) methodology, which provides for the simultaneous acquisition of language and subject matter content (Pasichnyk, 2023).

Third, the formation of intercultural competence. A future international business professional must understand the cultural specifics of business communication with representatives of different countries: differences in negotiation strategies, business etiquette, and accepted communication formats. Foreign language communicative competence is a complex, multidimensional construct encompassing linguistic, sociocultural, pragmatic, and strategic components (Kohut, 2022).

Fourth, autonomous foreign language learning and self-improvement. Given the limited number of contact hours, IBM students need to develop skills for independent work with a foreign language: reading professional press, watching authentic business video content, and participating in English-language business communities. Research confirms that blended learning is the most effective format for foreign language instruction, as it combines the advantages of classroom and independent work (Ukrainian Pedagogical Journal, 2022).

The practical needs of IBM students in the area of foreign language training are determined by the specifics of their future professional roles: managerial and analytical functions in Ukrainian and foreign companies, work in government bodies responsible for international business cooperation, and participation in consulting and research projects. All of these roles require confident command of a foreign language at no lower than B2–C1 level according to the CEFR scale, whereas the actual proficiency of most graduates often does not exceed B1–B2.

In conclusion, the foreign language training of IBM students requires a systemic reorientation: from general language instruction to professionally oriented learning, and from passive acquisition of grammatical structures to active communicative practice in authentic business contexts. The priority vectors of development are the formation of business communicative and intercultural competencies, the integration of professional content into language learning, and the cultivation of autonomous foreign language learning skills. The realisation of these vectors will ensure that foreign language training meets the actual demands of the international labour market and will enhance the competitiveness of Ukrainian international business professionals.

References

1. Kohut I. (2022). Formation of foreign language competence in students during the learning process: theoretical foundations. *Young Scientist*, 10 (110), 106–110. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-10-110-21>
2. Pasichnyk O. (2023). CLIL technology as a means of deepening the competence orientation of foreign language learning content: foreign experience and domestic realities. *Problems of the Modern Textbook*, 30, 134–148.
3. Polikarpova Yu. O. (2017). Current trends in English language teaching in Ukraine. *Narodna osvita*, 1 (31). URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=4870

4. Polishchuk A. A. (2024). Business English as an international communication tool. Academic Studies. Humanities Series. URL: <http://academstudies.volyn.ua/index.php/humanities/article/view/587>
5. Foreign language training in higher education: competence guidelines. (2026). Scientific Bulletin of Vinnytsia Academy of Continuing Education. Pedagogy. Psychology Series. URL: <https://journals.academ.vinnica.ua/index.php/ped-psyh/article/view/321>
6. Foreign languages in school education: European and Ukrainian trends. (2021). Education: Modern Discourses. URL: https://emd.naps.gov.ua/index.php/Educ_Mod_discourse/article/view/92
7. Blended foreign language learning at higher education institutions. (2022). Ukrainian Pedagogical Journal, 4. URL: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/download/630/603/735>

*Поведа Олександр Петрович,
к. політ. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ: ВЗАЄМОДІЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ТА ВИЩОЇ ШКОЛИ

У сучасних умовах розвитку освіти та посилення міжнародних контактів знання англійської мови стає важливою складовою професійної підготовки та особистісного розвитку молоді. У зв'язку з цим особливого значення набувають психологічні аспекти навчання англійської мови, а також забезпечення наступності між загальноосвітньою та вищою школою. Саме ефективна взаємодія цих двох ланок освіти створює передумови для формування стабільної мотивації до вивчення іноземної мови та розвитку іншомовної комунікативної компетентності.

Психологічні аспекти навчання англійської мови пов'язані передусім із особливостями сприйняття, пам'яті, мислення та мотивації здобувачів освіти. У шкільному віці учні зазвичай характеризуються високим рівнем пізнавальної активності та емоційної залученості до навчального процесу, що сприяє ефективному засвоєнню іноземної мови. Водночас у закладах вищої освіти студенти мають більший рівень самостійності, здатність до аналітичного мислення та усвідомленого навчання. Саме тому важливо забезпечити поступовий перехід від шкільних форм і методів навчання до більш автономної та дослідницької діяльності у вищій школі.

Одним із ключових психологічних чинників успішного навчання англійської мови є мотивація. У загальноосвітній школі вона часто формується під впливом інтересу до предмета, авторитету вчителя або бажання отримати високі оцінки. Натомість у вищій школі мотивація дедалі більше набуває професійного характеру, оскільки студенти усвідомлюють значення англійської мови для

майбутньої кар'єри, академічної мобільності та участі в міжнародних проєктах. Тому важливим завданням викладачів є підтримка та розвиток внутрішньої мотивації студентів до вивчення мови.

Важливу роль у процесі навчання відіграє також психологічний комфорт освітнього середовища. Дружня атмосфера на заняттях, підтримка з боку викладача, відсутність страху помилитися сприяють активнішому використанню англійської мови у процесі комунікації. У цьому контексті доцільним є застосування інтерактивних методів навчання, зокрема рольових ігор, дискусій, групових проєктів та комунікативних вправ, які стимулюють мовленнєву активність студентів і допомагають подолати психологічні бар'єри.

Значну увагу слід приділяти формуванню навичок самостійного навчання. Сучасні студенти мають доступ до великої кількості цифрових ресурсів, онлайн-платформ та мультимедійних матеріалів, що відкриває нові можливості для вдосконалення мовних навичок. Розвиток умінь самостійної роботи сприяє підвищенню відповідальності студентів за результати власного навчання та формує здатність до безперервного професійного розвитку.

Таким чином, психологічні аспекти навчання англійської мови відіграють важливу роль у забезпеченні ефективності освітнього процесу. Взаємодія загальноосвітньої та вищої школи повинна ґрунтуватися на принципах наступності, врахування вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти, а також розвитку їхньої мотивації та автономності. Реалізація цих підходів сприятиме підвищенню якості мовної підготовки студентів і формуванню здатності до ефективної іншомовної комунікації у професійному та академічному середовищі.

*Polina Shkliaruk,
student majoring in «Law»*

*Iryna Chernelia,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

PSYCHOLOGICAL BARRIERS IN TRANSITIONING FROM SECONDARY TO HIGHER EDUCATION LANGUAGE LEARNING ENVIRONMENTS

The transition from secondary school to higher education represents a critical juncture in a student's academic journey, characterized by a fundamental shift in social status, teaching methodologies, and levels of personal responsibility. In the context of foreign language acquisition, this period is particularly sensitive as linguistic performance is deeply intertwined with a student's sense of self-identity and public persona. The issue of psychological adaptation and the overcoming of learning barriers has drawn significant attention from researchers, including Ukrainian scholars such as L. Ziaziun (Ziaziun,

2021) and V. Oliinyk (Oliinyk, 2023), alongside international experts like Z. Dörnyei (Dörnyei, 2020) and E. Horwitz (Horwitz, 2021).

The relevance of this study lies in the fact that many first-year students, despite possessing a solid theoretical foundation from secondary school, experience a sharp decline in efficiency when utilizing the target language in a university setting. This phenomenon is often attributed not to a lack of linguistic knowledge, but to the presence of persistent psychological barriers that block the student's communicative potential. The digitalization of the educational environment and shifting pedagogical paradigms necessitate a fresh perspective on these obstacles to ensure successful professional training for future specialists.

Analysis of the educational process reveals several key types of barriers. The most prevalent is the cognitive-emotional barrier, commonly manifested as "foreign language anxiety." While secondary education often focuses on the formal aspects of grammar and rote memorization, higher education demands the fluid use of professional vocabulary and the application of critical thinking in a foreign language. This discrepancy between familiar learning routines and new, rigorous expectations triggers feelings of incompetence and frustration among students.

Furthermore, social-psychological barriers arise due to the change in the student's reference group. In a new academic environment, the fear of making mistakes in front of peers often leads to "communicative apprehension." Research by Horwitz (Horwitz, 2021) confirms that the anticipation of negative evaluation by both instructors and classmates serves as a primary deterrent in the development of communicative competence. Students who were "top of the class" in school may find it psychologically taxing to be perceived as average or struggling within a more competitive university cohort.

Another significant factor is the barrier of academic autonomy. Unlike secondary schools, where teachers provide constant supervision and structured guidance, higher education presumes a high degree of self-regulated learning. A student's lack of readiness for autonomous educational management can lead to psychological discomfort and a subsequent drop in motivation. As noted by V. Oliinyk, the development of a student's "subjectivity" - their ability to act as an independent agent in their own learning - is a vital factor in bridging the didactic gap between school and university (Oliinyk, 2023).

To minimize these barriers, modern methodology suggests the implementation of interactive and gamified technologies that help lower stress levels. Creating a "success-oriented" environment through project-based learning and blended learning models facilitates gradual adaptation. The emotional intelligence of the instructor also plays a crucial role; the ability to foster a supportive microclimate where errors are treated as necessary learning milestones rather than failures is essential.

In conclusion, the transition from secondary to higher education language learning environments requires a comprehensive approach that balances linguistic instruction with psychological support. Overcoming these barriers involves humanizing the educational

process, fostering student autonomy, and implementing innovative methods that stimulate intrinsic motivation. Future research should focus on developing specific training programs for first-year students to accelerate their adaptation to the rigorous demands of higher professional education.

Список використаних джерел

1. Ziaziun, L. I. (2021). Psychology of Success in Mastering Foreign Languages: Study Guide. Kyiv: Osvita Publishing House. 210 p.
2. Oliinyk, V. M. (2023). Pedagogical Conditions for the Adaptation of First-Year Students to Higher Education: Monograph. Lviv: Svit. 182 p.
3. Dörnyei, Z. (2020). Innovations and Challenges in Language Learning Motivation. London: Routledge. 234 p.
4. Horwitz, E. K. (2021). Language Anxiety and Strategy Use: Professional Perspectives. Cambridge: Cambridge University Press. 195 p.
5. Oxford, R. L. (2017). Teaching and Researching Language Learning Strategies: Self-Regulation in Context. New York: Routledge. 342 p.

*Сосновська Ліна Олександрівна,
студентка спеціальності «Право»
Чернеля Ірина Миколаївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНИХ І ПСИХОЛОГІЧНИХ ФАКТОРІВ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ: МОДЕЛЬ НАСТУПНОСТІ МІЖ СЕРЕДНЬОЮ ТА ВИЩОЮ ОСВІТОЮ

Сучасна система іншомовної освіти потребує комплексного підходу, що враховує не лише методичні, а й педагогічні та психологічні чинники, які впливають на результати навчання студентів. Однією з ключових проблем є забезпечення наступності між середньою та вищою освітою, що безпосередньо визначає ефективність оволодіння іноземною мовою.

До педагогічних факторів належать методи навчання, зміст освітніх програм, використання сучасних технологій, а також характер взаємодії між викладачем і здобувачем освіти. У закладах загальної середньої освіти навчання іноземної мови здебільшого спрямоване на формування базової комунікативної компетентності, тоді як у закладах вищої освіти акцент зміщується на розвиток академічних і професійно орієнтованих мовних навичок. Відсутність узгодженості між цими етапами може призводити до прогалин у знаннях і зниження мотивації студентів.

Не менш важливими є психологічні фактори, серед яких особливу роль відіграють мотивація, рівень тривожності, впевненість у власних силах, когнітивні особливості та індивідуальні стилі навчання. Дослідження свідчать, що під час переходу від школи до університету студенти часто відчують підвищений рівень тривожності через зміну освітнього середовища та зростання вимог. Це може негативно впливати на результати їхньої іншомовної підготовки.

Ефективна модель наступності між середньою та вищою освітою має ґрунтуватися на кількох принципах. По-перше, важливо забезпечити узгодженість освітніх програм із поступовим ускладненням змісту та вимог. По-друге, доцільним є впровадження студентоцентрованого підходу, який сприяє розвитку автономності та критичного мислення. По-третє, необхідно враховувати психологічну адаптацію студентів до нових умов навчання шляхом створення сприятливого освітнього середовища.

Крім того, співпраця між учителями закладів загальної середньої освіти та викладачами закладів вищої освіти сприяє узгодженню підходів до навчання та оцінювання. Використання цифрових технологій і змішаного навчання також забезпечує більш плавний перехід між освітніми рівнями та підвищує ефективність навчального процесу.

Отже, ефективність навчання іноземних мов значною мірою залежить від взаємодії педагогічних і психологічних чинників. Реалізація моделі наступності між середньою та вищою освітою сприятиме підвищенню рівня мовної підготовки студентів, їхньої мотивації та загальної академічної успішності.

Yelyzaveta Starikova,
student majoring in
«International Business Management»

Oleksandr Sodel,
Candidate of Philological Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

THE ROLE OF BUSINESS ENGLISH IN PREPARING FUTURE INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS SPECIALISTS: PRACTICAL ASPECTS

In the era of total globalization and the digital economy, English has ceased to be just a subject of study and has become a fundamental professional tool. For students majoring in International Economic Relations and Business Management, proficiency in Business English is a core competency that determines their competitiveness in the global labour market. The ability to communicate effectively in a professional environment is no longer an optional skill but a mandatory requirement for modern economic experts.

The practical necessity of English for future economists is manifested in several key areas. Firstly, it provides access to primary analytical data and financial reports from international organizations such as the IMF, World Bank, and WTO. During our

university assignments, we frequently encounter the need to analyse real-time data from platforms like Bloomberg or Reuters. Without the ability to interpret these sources in the original, a specialist cannot provide an objective assessment of global market trends or perform accurate econometric modelling.

Secondly, the study of English for Specific Purposes (ESP) focuses on mastering negotiation techniques and business correspondence. For a manager, it is crucial to understand the nuances of business etiquette and "Global English." In our practical classes, we simulate real business scenarios, such as developing marketing models for international corporations. For instance, analysing the expansion strategies of global giants like Netflix requires not only economic intuition but also a deep understanding of the English-language corporate discourse used in their official reports.

Furthermore, English plays a vital role in developing socially responsible business projects. In my own experience of working on a startup dedicated to ethical business consulting, I found that the most comprehensive sustainability standards and ESG (Environmental, Social, and Governance) frameworks are predominantly published in English. To create competitive services in this niche, one must be able to synthesize information from international legal documents and ethical guidelines.

Moreover, educational initiatives for youth, such as projects focused on financial literacy and soft skills development (for example, "Horizon Academy"), rely heavily on modern Western pedagogical methodologies. Translating and adapting these tools for the local market requires high-level language proficiency to maintain the integrity of the educational content while making it accessible to teenagers.

Mastery of Business English is an integral part of the professional identity of a modern economist. It serves as a bridge between theoretical academic knowledge and practical application in international business. Integrating language learning with professional tasks - such as market research, business modelling, and ethical consulting - ensures that graduates are ready for the challenges of the modern globalized economy.

References

1. Mayer, N. (2023). Blended Learning in Higher Education. Kyiv: Akademvydav.
2. Richards, J. C. (2020). Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge University Press.

Maksym Titarenko,
student majoring in
«International Business Management»
Oleksandr Sodel,
Candidate of Philological Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

COMPETENCE IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION AND DIGITALIZATION

The current stage of development of the agricultural sector in Ukraine is characterized by active integration into the global economic space, which leads to increased requirements for the professional training of future specialists. One of the key competencies of a modern agricultural professional is proficiency in English as a tool for international communication, access to innovative technologies, and participation in global markets. In this context, improving the methodology of teaching English in higher education institutions with an agricultural focus becomes especially important.

The relevance of this study lies in the need to adapt the educational process to modern challenges of digitalization, globalization, and intercultural interaction. Traditional approaches to foreign language teaching are gradually losing their effectiveness, giving way to innovative methods aimed at developing practical communication skills and professional competence of students. This is particularly relevant for the agricultural sector, where a significant amount of information, scientific research, and technological solutions is presented in English. One of the key directions in modernizing English language teaching is the implementation of digital technologies. The use of online platforms, mobile applications, interactive resources, and distance learning systems contributes to improving the efficiency of the educational process. In particular, students of agricultural specialties can work with authentic materials such as international agricultural reports, scientific articles, and analytical reviews of agricultural markets. This allows combining language learning with professional training.

An important role in the formation of foreign language competence is played by the communicative approach, which involves learning through the practical use of language in real or simulated situations. Within agricultural education, this may include conducting business negotiations, presenting investment projects, discussing export strategies, or analysing international case studies. This approach contributes to the development of critical thinking, argumentation skills, and professional communication. Blended learning is another effective tool for organizing the educational process. The combination of traditional classroom instruction with distance learning formats ensures flexibility and individualization of learning. Students have the opportunity to independently master the material, complete interactive tasks, and participate in online discussions, which enhances their autonomy and responsibility for learning outcomes.

Special attention should be paid to the interdisciplinary approach, which involves integrating language training with professional disciplines. For example, learning English can be combined with courses in agricultural management, logistics, marketing, or international trade. This enables students not only to acquire language skills but also to apply them in a professional context, significantly increasing their competitiveness in the labour market. In modern conditions, the formation of intercultural competence is also of great importance. The agricultural sector actively cooperates with international partners, so future specialists must be prepared for effective interaction with representatives of different cultures. In this case, learning English serves not only as a communication tool but also as a means of understanding other cultures and business practices. Therefore, the implementation of modern approaches to teaching English in higher education institutions

with an agricultural focus is a necessary condition for training highly qualified specialists. The use of digital technologies, communicative and interdisciplinary approaches, as well as blended learning contributes to improving the quality of education and the formation of key competencies of students. Prospects for further research lie in the development of new methodological models that take into account the specifics of the agricultural sector and current trends in education.

References

1. Richards, J. C. (2020). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge University Press.
2. Warschauer, M. (2019). *Technology and Language Learning*. Oxford University Press.

Yuliia Stepanova,
student majoring in «Philology»
Svitlana Khrystiuk,
PhD, Associate Professor,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

MOTIVATIONAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF FOREIGN LANGUAGE LEARNING IN THE CONTEXT OF INTERACTION BETWEEN SECONDARY AND HIGHER EDUCATION

The process of foreign language learning is a complex and multifaceted phenomenon that is significantly influenced by both motivational and methodological factors. In the context of the contemporary educational landscape, particular attention is paid to the interaction between secondary and higher education systems, which together form a continuous educational trajectory for learners. This continuity is essential for ensuring the effective development of communicative competence, intercultural awareness, and academic readiness in foreign language learning. The alignment of motivational strategies and methodological approaches across these educational levels plays a crucial role in facilitating a smooth transition from secondary to higher education and in maintaining students' engagement and progress in language acquisition.

Motivation is widely recognized as one of the most critical factors influencing success in foreign language learning. It determines the extent of learners' engagement, persistence, and willingness to invest effort in the learning process. In the context of secondary education, motivation is often shaped by external factors such as teacher encouragement, parental influence, curriculum design, and assessment systems. As students transition to higher education, intrinsic motivation becomes increasingly important, as learners are expected to take greater responsibility for their own learning and to engage in more autonomous and self-directed study.

One of the key challenges in foreign language education is maintaining and enhancing learners' motivation throughout this transition. In secondary education, students are often motivated by structured learning environments, clear guidance, and frequent feedback. However, upon entering higher education, they may encounter a more independent and less structured learning environment, which can lead to a decline in motivation if not properly supported. Therefore, it is essential to develop strategies that sustain motivation across both levels of education.

Methodological approaches to foreign language teaching also play a crucial role in shaping learners' motivation and learning outcomes. Modern language education emphasizes communicative competence, which includes not only grammatical accuracy but also the ability to use language effectively in real-life contexts. Communicative Language Teaching (CLT) is one of the most widely used methodologies in this regard, as it focuses on interaction, communication, and the practical use of language. This approach encourages students to participate actively in the learning process, thereby enhancing both motivation and competence.

In addition to CLT, Content and Language Integrated Learning (CLIL) has gained increasing popularity as an innovative methodology that combines language learning with subject content. In CLIL-based instruction, students learn academic subjects such as history, geography, or international relations through a foreign language, which provides a meaningful context for language use. This approach is particularly effective in bridging the gap between secondary and higher education, as it prepares students for the type of academic discourse they will encounter in university settings.

Another important methodological approach is task-based language learning, which involves the use of meaningful tasks that require students to use the target language to achieve specific goals. Tasks such as problem-solving, discussions, and project work promote active engagement and encourage learners to use language in authentic contexts. This approach not only enhances language skills but also develops critical thinking, collaboration, and problem-solving abilities, which are essential for success in higher education.

The integration of digital technologies into foreign language teaching has also transformed methodological practices in both secondary and higher education. Digital tools and online platforms provide access to a wide range of resources and enable interactive and flexible learning experiences. Platforms such as Moodle and Google Classroom allow teachers to organize course materials, assignments, and assessments in a structured and accessible manner. Communication tools like Zoom facilitate synchronous interaction, while collaborative tools such as Google Docs support group work and peer collaboration.

The use of digital technologies also contributes to the development of learner autonomy, which is a key factor in higher education. By providing access to online resources, self-assessment tools, and interactive exercises, digital platforms enable students to take control of their own learning process. This shift from teacher-centered to learner-centered education is essential for fostering independence and responsibility, which are critical skills in higher education.

The interaction between secondary and higher education systems is an important factor in ensuring the continuity of foreign language learning. Effective coordination between these levels can help to align curricula, teaching methods, and assessment practices, thereby facilitating a smoother transition for students. One of the key aspects of this interaction is the development of a coherent language learning trajectory that builds progressively on the knowledge and skills acquired in secondary education.

Teacher training is another crucial aspect of improving the interaction between secondary and higher education. Teachers at both levels should be familiar with the requirements and expectations of the other system, enabling them to better prepare students for the transition. Professional development programs can help teachers to adopt modern methodologies, integrate technology into their teaching, and develop strategies for fostering motivation and engagement.

Assessment practices also play an important role in shaping learners' motivation and learning outcomes. In secondary education, assessment is often more structured and standardized, focusing on measurable outcomes such as grammar accuracy and vocabulary knowledge. In higher education, assessment tends to be more complex and includes tasks such as essays, presentations, and research projects. Aligning assessment practices across both levels can help to ensure consistency and continuity in language learning.

Another important factor in maintaining motivation is the use of authentic and meaningful content. Learners are more likely to be motivated when they perceive the relevance of what they are learning to their personal and professional goals. In the context of foreign language learning, this can be achieved by incorporating real-world materials, such as news articles, academic texts, and multimedia resources. These materials not only enhance motivation but also expose students to authentic language use and cultural contexts.

In addition, feedback plays a crucial role in supporting both motivation and learning. Constructive and timely feedback helps students to identify their strengths and areas for improvement, thereby enhancing their sense of progress and achievement. In both secondary and higher education, feedback should be specific, actionable, and supportive, encouraging students to reflect on their performance and to take responsibility for their learning.

In conclusion, the motivational and methodological aspects of foreign language learning play a crucial role in ensuring the effectiveness of education across both secondary and higher levels. Motivation determines learners' engagement and persistence, while methodological approaches shape the quality and effectiveness of instruction. The interaction between secondary and higher education is essential for creating a coherent and continuous learning process that supports the development of communicative competence and academic skills.

By aligning motivational strategies and methodological approaches, educational institutions can enhance the quality of foreign language education and better prepare students for the challenges of higher education and professional life. The integration of modern teaching methods, digital technologies, and collaborative practices further strengthens this process, ensuring that learners remain motivated, engaged, and successful

in their language learning journey. As education continues to evolve in response to global demands, the importance of these factors will only increase, making them a central focus of contemporary educational research and practice.

*Супруненко Дарина,
студентка спеціальності «Психологія»
Клименко Людмила Володимирівна,
в. о. завідувача кафедри англійської філології,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України,
(м. Київ, Україна)*

МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЧИННИК УСПІШНОГО НАВЧАННЯ

Одним із ключових психологічних чинників, що визначає ефективність засвоєння іноземної мови, є мотивація. Вона виступає внутрішнім стимулом, який спонукає студента до активної участі у навчальному процесі, виконанні завдань, засвоєнні нових знань і розвитку навичок. Згідно з визначенням С.У. Гончаренка, мотивація - це "система мотивів, або стимулів, яка спонукає людину до конкретних форм діяльності або поведінки (Гончаренко С.У., 1997).

Навчальна мотивація студентів є однією з центральних проблем сучасної вищої освіти. Актуальність питання обумовлена необхідністю опанування великих обсягів інформації, постійним оновленням змісту освіти та зниженням зацікавленості в навчальному процесі. Як зазначає В.М. Мясіщев, успішність у діяльності лише на 20-30% залежить від інтелекту, а на 70-80% - від наявності мотивів, що керують поведінкою людини (Рубан Л.М., 2014).

Особливо важливою мотивацією є для студентів немовних спеціальностей, які навчаються без реального мовного середовища. У таких умовах виникає потреба у створенні штучної, але дієвої мотивації. Як зазначає П. Якобсон, мотивація може бути негативною, зовнішньою позитивною або внутрішньою, причому в реальному навчальному процесі вони часто поєднуються. Для сучасного студента важливо, щоб освітній процес був не лише інформативним, але й психологічно комфортним, надихаючим, орієнтованим на досягнення особистісного успіху (Арістова Н.О., 2015; Колчигіна Л.В., 2018).

Багато досвідчених викладачів зазначають, що неможливо навчити мови людину, в якій повністю відсутня мотивація. Лише зацікавлені студенти, які поставили перед собою цілі, набагато легше та з більшою зацікавленістю опановують іноземну мову. Тож, саме мотивація є гарантією всього процесу навчання.

Підвищення мотивації можливе завдяки таких педагогічних технологій:

- постановка чітких і досяжних цілей на кожне заняття, орієнтованих на результат;
- створення ситуацій успіху та позитивного емоційного підкріплення студентів;

- залучення студентів до практичного використання мови поза межами аудиторії (інтернет-форуми, онлайн-курси, аудіокнижки, спілкування у соціальних мережах);
- організація альтернативних форм комунікації, таких як студентські конференції, обговорення, творчі проекти, що дозволяють студентам застосовувати мову в реальних умовах (Тарасенко М.І., 2018).

Ці методи сприяють підвищенню інтересу до предмету, активізації когнітивної діяльності та розвитку навичок мовлення поза традиційними межами аудиторії. Застосування таких підходів робить навчальний процес більш динамічним і мотивуючим для студентів, забезпечуючи високий рівень успішності у вивченні іноземної мови.

Інтерактивні та особистісно-зорієнтовані педагогічні технології є важливим інструментом для підвищення мотивації до навчання. Таким чином, мотивація є не лише психологічним чинником, а й рушійною силою успішного засвоєння іноземної мови в умовах сучасної вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Арістова Н.О. Формування мотивації вивчення іноземної мови у студентів вищих навчальних закладів: монографія. Київ: ТОВ «Гліфмедія», 2015. 240 с.
2. Гончаренко С.У. *Український педагогічний словник*. Київ, 1997. 376 с.
3. Колчигіна А.В. Специфіка навчальної мотивації студентів. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. Вип. 1. Т. 2. С. 46–50.
4. Рубан Л.М. Мотивація студентів до вивчення іноземної мови на немовних факультетах. *Лінгводидактика*. 2014. С. 187–190.
5. Тарасенко М.І. Способи підвищення мотивації студентів до вивчення іноземної мови. *Збірник наукових праць*. Випуск LXXXI. Том 2. 2018. С. 65-67.

СЕКЦІЯ 6. ПРІОРИТЕТНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Anastasia Babenko,
student majoring in «Social work»
Liudmyla Shanaieva-Tsymbal,
Associate Professor,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

INFORMATION WARFARE AND PROPAGANDA IN INTERNATIONAL COMMUNICATION

Information warfare and propaganda in international communication are increasingly conceptualised as integral components of contemporary geopolitical interaction, within which the struggle for influence is conducted not only through military or economic means but also through the strategic management of information flows. It is asserted that the expansion of global communication networks has enabled information to be weaponised in unprecedented ways, as digital infrastructures facilitate the rapid, large-scale dissemination of narratives designed to shape perceptions, attitudes, and decision-making across diverse audiences. In this regard, international communication is no longer viewed as a neutral exchange of information, but rather as a contested domain in which symbolic power is exercised and negotiated.

It is widely acknowledged that propaganda operates through the selective construction of meaning, whereby certain facts are emphasised while others are omitted or distorted in order to produce a desired interpretation of reality. These communicative practices are often embedded within broader strategic frameworks that aim to shape public consciousness over the long term. It is observed that contemporary propaganda is characterised by its hybridity, as traditional mass media are combined with digital platforms, social networks, and algorithm-driven content distribution systems. As a result, messages are tailored to specific target groups, and their persuasive effectiveness is enhanced through personalisation and emotional resonance.

The phenomenon of disinformation is frequently highlighted as a central mechanism in information warfare, as deliberately false or misleading information is disseminated to deceive audiences and destabilise social and political systems. At the same time, misinformation, which may be spread without malicious intent, is also recognised as a significant factor contributing to the overall distortion of the information environment.

The distinction between these two forms is often blurred in practice, complicating efforts to regulate and counter harmful content. Moreover, it is argued that the speed at which information circulates in digital environments exceeds the capacity of traditional verification mechanisms, thereby allowing false narratives to gain traction before they can be effectively challenged.

Considerable attention is devoted to the role of algorithmic governance in shaping the visibility and reach of information, as content prioritisation mechanisms are designed to maximise user engagement rather than informational accuracy. In such systems, sensationalist and polarising content is more likely to be amplified, while nuanced and evidence-based communication is comparatively marginalised. Consequently, it is maintained that digital platforms contribute to the fragmentation of public discourse, as users are exposed to increasingly homogeneous information environments that reinforce pre-existing beliefs. Within these echo chambers, critical reflection is diminished, and susceptibility to manipulative narratives is increased.

It is further emphasised that information warfare encompasses a широкий спектр практик, including cyber operations, psychological influence campaigns, strategic framing, and the manipulation of cultural and historical narratives. Through these techniques, collective identities and perceptions of legitimacy are actively constructed and contested on the international stage. It is noted that such processes are often conducted covertly, which complicates attribution and reduces the likelihood of accountability. In addition, non-state actors, including private organisations and informal networks, are increasingly involved in the production and dissemination of strategic communication, thereby blurring the boundaries between official and unofficial sources of influence.

The ethical and normative implications of propaganda in international communication are also critically examined, as questions of truth, responsibility, and transparency are brought to the forefront. It is argued that the normalisation of manipulative communication practices undermines democratic values and erodes public trust in institutions, media, and expertise. In this context, the concept of informational sovereignty is introduced, within which states seek to protect their informational spaces from external interference while simultaneously engaging in influence operations abroad. Such tensions highlight the complexity of regulating information flows in a globalised environment, where competing interests and values are continuously negotiated.

In response to these challenges, the importance of media literacy and critical thinking skills is consistently emphasised, as individuals are required to navigate increasingly complex and ambiguous information landscapes. It is suggested that educational initiatives, institutional reforms, and international cooperation are necessary in order to enhance societal resilience against information manipulation. Furthermore, it is proposed that greater transparency in algorithmic processes and stricter accountability mechanisms for content producers and distributors should be implemented, although the feasibility and effectiveness of such measures remain subjects of ongoing debate.

In conclusion, it is maintained that information warfare and propaganda have fundamentally transformed the nature of international communication, as the control over information has become a key determinant of power in the global arena. The dynamic and evolving character of these phenomena necessitates continuous scholarly attention and interdisciplinary analysis, as their implications extend beyond communication processes to encompass broader issues of security, governance, and social cohesion.

*Даниленко Дмитро Володимирович,
студент спеціальності
«Інженерія програмного забезпечення»
Ямнич Наталія Юрївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК ВИМОГА ГЛОБАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ

У ХХІ столітті парадигма вивчення іноземних мов зазнала фундаментальних трансформацій. Якщо раніше основною метою навчання вважалося досягнення рівня «native-like proficiency» (володіння мовою на рівні носія), то сьогодні пріоритет змістився на міжкультурну комунікативну компетентність (МКК). У сучасному світі англійська мова перестає належати виключно її природним носіям; вона стає глобальним «містом», на якому зустрічаються представники різних культурних кодів, цінностей та способів мислення. Для сучасного фахівця знання граматики є лише необхідним фундаментом, тоді як здатність розуміти культурний контекст співрозмовника перетворюється на справжню «візу» до успіху на глобальному ринку праці.

Глобалізація призвела до того, що переважна більшість актів комунікації англійською мовою сьогодні відбувається між людьми, для яких вона не є рідною. У цьому контексті ключовим стає поняття English as a Lingua Franca (ELF), що диктує нову етику професійної взаємодії. Вона передбачає насамперед відмову від етноцентризму: на перший план виходить не копіювання вимови мешканців Лондона чи Нью-Йорка, а стратегічна здатність бути зрозумілим у мультикультурному середовищі. Фахівець сьогодні має виступати «культурним медіатором», здатним адаптувати своє мовлення, уникати специфічних ідіом та вчасно розпізнавати моменти, коли виникає міжкультурне непорозуміння. Вища освіта повинна готувати студентів до реальності, де їхніми колегами будуть професіонали з усього світу – від Індії до Бразилії, кожен із яких приносить у комунікацію свій унікальний культурний стиль.

На зміну класичним показникам IQ та емоційному інтелекту (EQ) прийшов культурний інтелект (Cultural Intelligence – CQ) – здатність ефективно працювати в ситуаціях, що характеризуються культурним розмаїттям. У професійній сфері МКК розкривається через три взаємопов'язані складові:

Когнітивна: глибоке розуміння того, як працюють «висококонтекстні» культури (де значна частина змісту передається підтекстом) та «низькоконтекстні» (де цінується пряма і чітка мова).

Афективна: розвиток емпатії та толерантності, здатність відмовитися від швидких оціночних суджень на користь аналітичного підходу до дій колег із іншим культурним досвідом.

Поведінкова: гнучкість у виборі мовних засобів, жестикуляції та стилю ведення переговорів залежно від контексту ситуації.

Вища освіта має моделювати ситуації командної роботи, які чекають на випускника в реальному житті. У глобальних корпораціях успіх будь-якого проєкту залежить від здатності команди перетворити свою різноманітність на перевагу, а не на джерело конфліктів. Навчання англійської мови через призму міжкультурності допомагає студентам усвідомити власні упередження та виховує «світового громадянина», який розуміє, що його спосіб бачення світу – лише один із багатьох. Ефективна взаємодія в таких умовах вимагає особливих навичок активного слухання та перефразування, щоб переконатися, що всі учасники процесу однаково розуміють дедлайни, критику чи формат фідбеку, які можуть радикально відрізнятись в різних культурних традиціях.

Трансформація викладання мови у закладах вищої освіти має відбуватися через інтеграцію міжкультурного компонента в кожен аспект програми. Це реалізується через метод кейсів (аналіз бізнес-конфліктів, спричинених культурним тертям), симуляції ділових переговорів та міжнародну колаборацію (Virtual Exchange), що надає студентам безцінний досвід реальної комунікації ще під час навчання.

Підсумовуючи, слід наголосити: міжкультурна комунікативна компетентність – це не додаткова «м'яка навичка», а базовий стандарт професіоналізму в сучасному світі. Знання іноземної мови без розуміння культури подібне до володіння інструментом без навичок його застосування. Вища школа має готувати не просто «мовного користувача», а глобального медіатора, здатного будувати мости розуміння та знаходити спільні рішення в умовах культурної неоднозначності. Саме така підготовка робить українського випускника конкурентоспроможним гравцем на глобальному ринку праці.

*Фісунова Марія Михайлівна,
студентка спеціальності «Менеджмент»
Качмарчик Світлана Григорівна,
к. пед. н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ СЕРІАЛИ, ФІЛЬМИ ТА ПОДКАСТИ: ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ГРАМОТНОСТІ СТУДЕНТІВ

Сучасний студент опановує іноземну мову у середовищі, насиченому медіаконтентом значно глибше, ніж його ровесники навіть десять років тому. Стрімінгові платформи Netflix, Apple TV+, HBO, Disney+ зробили серіали і фільми англійською мовою буденною частиною повсякденного дозвілля; подкаст-сервіси Spotify, Apple Podcasts, YouTube перетворили довгі англomовні розмови про найрізноманітніші теми на постійно доступний ресурс. Це створює принципово

нові можливості для мовної освіти і одночасно ставить перед методикою вищої школи нові завдання – як систематично використати медіапотенціал для цілеспрямованого формування міжкультурної грамотності студентів.

Поняття міжкультурної грамотності у сучасній методиці виходить далеко за межі простого знання культурних реалій країни цільової мови. Сучасні визначення підкреслюють її багатовимірний характер: міжкультурна грамотність охоплює знання культурних особливостей, навички культурно-чутливого спілкування, ставлення відкритості та поваги до іншого, готовність до постійного самокритичного аналізу власних культурних установок. Серіали, фільми та подкасти створюють унікальні можливості для розвитку всіх цих вимірів – за умови методично грамотного інтегрування у навчальний процес.

Серед методичних переваг серіалів для формування міжкультурної грамотності особливе місце посідає їх здатність представляти культурні явища в динаміці і контексті. На відміну від статичних описів культури в підручниках, серіал показує, як певні культурні норми реалізуються в реальній комунікативній поведінці персонажів – у виборі слів, у міміці, у жестах, у способах вирішення конфліктів. Такий «втілений» формат культурної інформації значно ефективніший для глибинного засвоєння, ніж абстрактні узагальнення. Особливо продуктивними є серіали, що моделюють професійну комунікацію – медичні (*Grey's Anatomy*, *House M.D.*), юридичні (*Suits*, *The Good Wife*), політичні (*The West Wing*, *House of Cards*), журналістські (*The Newsroom*).

Фільми, особливо документальні та біографічні, надають інший методичний ресурс – глибокий історико-культурний контекст. Перегляд якісних документальних фільмів англійською мовою про важливі історичні події, видатних особистостей, культурні явища формує у студентів широку культурну ерудицію, яка є необхідною основою для повноцінної міжкультурної комунікації. Особливу цінність мають фільми, що представляють перспективу самих англomовних спільнот на власну історію і культуру – на відміну від зовнішнього погляду українських чи європейських авторів. Така «внутрішня» перспектива дозволяє студентам зрозуміти, як представники цільової культури сприймають і інтерпретують власні традиції.

Подкасти представляють третій формат медіаконтенту з особливими методичними перевагами. Жанр подкасту дозволяє довгий, неквапливий розмовний формат, у якому проблеми обговорюються глибоко, в живій діалогічній взаємодії, з характерними для усного мовлення особливостями – паузами, повторами, виправленнями, риторичними фігурами. Систематичне слухання подкастів на професійні теми (*TED Radio Hour*, *How I Built This*, *The Tim Ferriss Show*), культурно-літературні (*The New York Times Book Review*, *The New Yorker Radio Hour*), новинні (*BBC Global News Podcast*, *The Daily*) формує у студента надзвичайно багатий і нюансований образ цільової мовної культури.

Методична інтеграція медіаресурсів у курс англійської мови вимагає продуманої системи завдань. На передперегляновому етапі студенти отримують стислу інформацію про контекст матеріалу, ключову лексику, ключові культурні концепції, очікувані теми обговорення. У процесі перегляду чи прослуховування

виконуються структуровані завдання – від простих питань на розуміння до складніших завдань на культурний аналіз. На післяперегляновому етапі відбувається обговорення матеріалу в групах, рефлексія над культурними особливостями, порівняння з аналогічними явищами української культури, продуктивні завдання – написання рецензії, презентація результатів аналізу, обговорення з носіями мови (якщо така можливість є).

Цифрові інструменти істотно посилюють методичний потенціал роботи з медіаресурсами. Платформи з вбудованими інтерактивними субтитрами (FluentU, LingoTube, Yabla) дозволяють студентам отримувати миттєві пояснення незнайомих слів у контексті їх вживання. Інструменти типу Edpuzzle перетворюють відеоматеріали на інтерактивні завдання з вбудованими запитаннями та завданнями. Платформи на основі штучного інтелекту здатні генерувати персоналізовані завдання навколо конкретного відео чи подкасту, адаптуючи складність до рівня студента.

Окремим методичним питанням є вибір ідеологічно і морально прийнятних матеріалів. Сучасний медіаконтент дуже різноманітний за своєю якістю, художньою цінністю та культурним посланням. Викладач повинен ретельно добирати матеріали, що збагачують, а не пригнічують студента, що формують конструктивний образ цільової культури без зайвої романтизації чи стереотипізації. Особливо важливо обирати матеріали, що показують культурне різноманіття самих англомовних спільнот – представлення Великої Британії, США, Австралії, Канади, Нової Зеландії в їх внутрішній складності і неоднорідності.

Підсумовуючи, систематичне використання серіалів, фільмів та подкастів у курсі англійської мови є потужним методичним інструментом для формування міжкультурної грамотності студентів. Це не «розвага» і не «культурний бонус», а серйозний методичний компонент сучасної мовної освіти, що потребує цілеспрямованого добору матеріалів, продуманої системи завдань та інтеграції з іншими компонентами курсу. Подальші методичні розвідки доцільно зосередити на емпіричному дослідженні ефективності різних типів медіаресурсів у різних форматах роботи з ними, на розробці уніфікованих критеріїв якості медіаматеріалів для мовної освіти, на створенні системних колекцій рекомендованого медіаконтенту для українських викладачів.

*Качмарчик Світлана Григорівна,
к. пед. н., доцент,
доцент кафедри англійської філології,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНОГО
НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

Підготовка майбутніх педагогічних працівників у сучасних умовах вимагає принципово нового погляду на роль англійської мови як інструмента професійного зростання. Майбутній педагог сьогодні постає не просто як носій предметних знань, а як організатор навчального процесу, здатний користуватися автентичними англомовними джерелами, брати участь у міжнародних професійних спільнотах, переймати кращі світові методичні практики й адаптувати їх до українського освітнього контексту. Усе це вимагає від мовної підготовки виходу за межі загального володіння мовою – у напрямі цілеспрямованого формування професійно-педагогічної комунікативної компетентності.

Інтерактивне навчання у цьому контексті виступає не просто одним із багатьох методичних підходів, а методологічно центральним інструментом. Майбутній педагог опановує методику викладання не лише через лекції з педагогіки чи методики, а й через безпосередній досвід перебування у ролі учня в інтерактивному середовищі англомовного заняття. Цей подвійний характер пізнання – одночасно як здобувача мовних навичок і як спостерігача-методиста – створює унікальні умови для формування методичного мислення, яке згодом стане основою професійної діяльності.

Серед інтерактивних технологій, що зарекомендували себе у підготовці майбутніх педагогів, виокремимо кілька найбільш продуктивних. Метод проблемного навчання, у межах якого студенти розв'язують професійні педагогічні задачі англійською мовою, формує одночасно й мовну, і методичну компетентність. Рольові ігри, що моделюють типові ситуації шкільного або університетського уроку, дають можливість «приміряти» різні стилі викладання та проаналізувати їхні переваги й обмеження. Кейс-метод, побудований на аналізі реальних педагогічних ситуацій з англомовної освітньої практики, розвиває аналітичне мислення та культуру професійної дискусії.

Окрему групу інтерактивних технологій складають форми кооперативного навчання – робота в малих групах, проєктна діяльність, *peer-teaching*, у якій студенти по черзі виступають у ролі викладача для своїх однокласників. Особливо ефективним є мікровикладання (*microteaching*), коли студент готує і проводить короткий, на 10–15 хвилин, фрагмент англомовного заняття для невеликої аудиторії, після чого отримує структурований зворотний зв'язок від колег та викладача. Такий формат дозволяє безпечно опрацьовувати методичні рішення до виходу на реальну педагогічну практику.

Особливої уваги в інтерактивному навчанні майбутніх педагогів заслуговує робота з автентичними методичними матеріалами. Програма передбачає систематичне опрацювання англомовних професійних видань (*ELT Journal*, *English Teaching Professional*, *Modern English Teacher*), методичних блогів провідних викладачів, відеозаписів реальних занять, посібників міжнародних видавництв (*Cambridge*, *Oxford*, *Macmillan*). Усі ці матеріали інтегруються в інтерактивні завдання – обговорення статей, аналіз відеофрагментів занять, адаптацію зарубіжних посібників до українського контексту.

Цифровий вимір інтерактивного навчання включає роботу з освітніми платформами, які майбутні педагоги опановують одночасно як користувачі і як

майбутні організатори навчального процесу. Студенти розробляють власні навчальні модулі в Moodle або Google Classroom, створюють інтерактивні вправи в H5P та Quizlet, проєктують гейміфіковані сценарії в Kahoot, готують відео-лекції за допомогою інструментів типу Loom або Edpuzzle. Такий досвід формує цифрову методичну грамотність, без якої сучасний педагог не може повноцінно функціонувати у професії.

Важливим компонентом інтерактивної підготовки є систематична рефлексія – як індивідуальна, так і колективна. Студенти ведуть рефлексивні щоденники англійською мовою, у яких аналізують власне зростання як мовців і як майбутніх методистів. Регулярні сесії групової рефлексії дозволяють виявити типові методичні труднощі, поділитися знахідками, спільно опрацювати складні випадки. Така рефлексивна культура є необхідною передумовою професійного зростання впродовж усієї педагогічної кар'єри.

Підсумовуючи, удосконалення методичної підготовки майбутніх педагогічних працівників засобами інтерактивного навчання на заняттях англійської мови є комплексним методологічним завданням, що потребує одночасних змін у змісті курсу, в технологіях навчання, у системі оцінювання та в професійній культурі викладачів. Послідовна імплементація інтерактивного підходу здатна сформувати в майбутніх педагогів не лише потужну англomовну комунікативну компетентність, а й готовність до інноваційної професійної діяльності, що відповідає викликам сучасної освіти.

*Клименко Людмила Володимирівна,
в. о. завідувача кафедри англійської філології,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ: ВЕРТИКАЛЬНА ІНТЕГРАЦІЯ НАВЧАННЯ

Сучасна мовна освіта орієнтується не лише на засвоєння граматичних структур і лексичного мінімуму, а насамперед на формування іншомовної комунікативної компетентності як здатності ефективно використовувати мову в реальних ситуаціях спілкування. У цьому контексті особливого значення набуває принцип наступності та безперервності навчання, що реалізується через вертикальну інтеграцію між різними рівнями освіти — від початкової школи до закладів вищої освіти.

Метою роботи є аналіз теоретичних засад формування іншомовної комунікативної компетентності та обґрунтування ролі вертикальної інтеграції навчання як ключового чинника підвищення ефективності мовної освіти.

Іншомовна комунікативна компетентність є складним багатокомпонентним утворенням, що включає мовну, мовленнєву, соціокультурну, стратегічну та

дискурсивну компетенції. Вона передбачає не лише знання мовних норм, а й уміння використовувати їх відповідно до ситуації спілкування.

У сучасній педагогіці це поняття тісно пов'язане з положеннями Communicative Language Teaching, який акцентує увагу на практичному використанні мови. Водночас орієнтиром для визначення рівнів володіння мовою виступає Common European Framework of Reference for Languages, що забезпечує єдність підходів до оцінювання мовних компетентностей у різних країнах.

Вертикальна інтеграція навчання передбачає узгодженість змісту, методів і результатів освіти на різних її етапах. У контексті мовної освіти це означає послідовний розвиток іншомовної комунікативної компетентності від базового рівня до професійно орієнтованого.

Основними принципами вертикальної інтеграції є:

- наступність навчальних програм;
- поступове ускладнення мовного матеріалу;
- узгодженість методичних підходів;
- орієнтація на кінцевий результат – сформовану комунікативну компетентність.

Успішна реалізація даного принципу дозволяє уникнути дублювання матеріалу або, навпаки, прогалин у знаннях здобувачів освіти.

На початковому етапі (початкова та середня школа) основна увага приділяється формуванню базових мовних навичок: аудіювання, говоріння, читання та письма. Важливим є створення мотиваційного середовища та розвиток інтересу до вивчення мов.

На старшому етапі шкільної освіти відбувається поглиблення знань, розвиток критичного мислення та здатності до міжкультурної комунікації. Учні навчаються аргументувати свою думку, брати участь у дискусіях, аналізувати автентичні тексти.

У закладах вищої освіти акцент зміщується на професійно орієнтоване мовлення, академічне письмо та використання мови у фаховій діяльності. Важливим є також розвиток автономії студентів і навичок самостійного навчання.

Забезпечення ефективної інтеграції можливе за умови тісної співпраці між учителями шкіл і викладачами університетів, а також узгодження освітніх стандартів і програм.

Ефективне формування іншомовної комунікативної компетентності передбачає використання сучасних методичних підходів:

- комунікативний підхід, орієнтований на реальні ситуації спілкування;
- діяльнісний підхід, що передбачає активну участь здобувачів освіти;
- проєктне навчання, яке сприяє розвитку творчих і дослідницьких навичок;
- змішане навчання, що поєднує традиційні та цифрові методи.

Важливу роль відіграють також цифрові технології, зокрема платформи для онлайн-навчання, інтерактивні ресурси та інструменти штучного інтелекту. Наприклад, використання ChatGPT сприяє розвитку письмових і комунікативних навичок, забезпечуючи миттєвий зворотний зв'язок.

Формування іншомовної комунікативної компетентності тісно пов'язане з психологічними чинниками, такими як мотивація, рівень тривожності, самооцінка та готовність до спілкування.

Вертикальна інтеграція сприяє більш плавному переходу між освітніми рівнями, що знижує стрес і підвищує впевненість здобувачів освіти. Важливим є створення сприятливого освітнього середовища, де учні та студенти не бояться помилятися і активно залучаються до комунікації.

Попри очевидні переваги, реалізація вертикальної інтеграції стикається з низкою проблем:

- недостатня узгодженість навчальних програм;
- різний рівень підготовки здобувачів освіти;
- обмежена взаємодія між школою та закладами вищої освіти;
- недостатній рівень методичної підготовки викладачів.

Крім того, впровадження інноваційних технологій потребує додаткових ресурсів і підвищення цифрової компетентності педагогів.

Подальший розвиток вертикальної інтеграції у мовній освіті передбачає:

- удосконалення освітніх стандартів відповідно до міжнародних вимог;
- активне використання цифрових технологій;
- розширення співпраці між освітніми установами;
- впровадження індивідуальних освітніх траєкторій.

Особливо перспективним є поєднання традиційних методів із сучасними технологіями, що дозволяє створити гнучку та ефективну систему навчання.

Формування іншомовної комунікативної компетентності є ключовим завданням сучасної мовної освіти. Вертикальна інтеграція навчання виступає важливим механізмом забезпечення її ефективності, оскільки дозволяє створити цілісну та послідовну систему підготовки здобувачів освіти.

Успішна реалізація цього підходу можлива за умови узгодження освітніх програм, використання сучасних методик і технологій, а також тісної співпраці між різними ланками освіти. Це сприятиме підготовці конкурентоспроможних фахівців, здатних ефективно спілкуватися іноземною мовою у глобалізованому світі.

*Харчук Наталія Сергіївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Сучасний етап розвитку вищої освіти України характеризується активними процесами євроінтеграції, що передбачають гармонізацію освітніх стандартів, академічну мобільність та підвищення конкурентоспроможності випускників на

міжнародному ринку праці. У цьому контексті іншомовна підготовка студентів набуває особливого значення, оскільки володіння іноземними мовами є ключовою компетентністю для професійної та міжкультурної комунікації. Відтак постає необхідність впровадження інноваційних підходів до навчання іноземних мов у закладах вищої освіти.

Традиційні методи навчання іноземних мов, що базуються переважно на граматико-перекладному підході, вже не відповідають сучасним вимогам. Європейський освітній простір орієнтується на формування комунікативної компетентності, критичного мислення, автономності студента та здатності до навчання впродовж життя. У зв'язку з цим українські заклади вищої освіти мають адаптувати свої освітні програми, впроваджуючи інноваційні методики та технології.

Одним із ключових напрямів є впровадження комунікативного підходу, який передбачає навчання мови через реальне спілкування. Студенти залучаються до інтерактивних видів діяльності: дискусій, рольових ігор, проєктної роботи. Такий підхід сприяє розвитку мовленнєвих навичок у реальних життєвих ситуаціях.

Важливу роль відіграє компетентнісний підхід, що орієнтує освітній процес на формування не лише мовних знань, а й здатності їх застосовувати у професійній діяльності. Особливу увагу приділяють розвитку міжкультурної компетентності, яка є необхідною умовою ефективної комунікації в міжнародному середовищі.

Суттєвим інноваційним напрямом є використання цифрових технологій. Онлайн-платформи, мобільні застосунки, віртуальні класи та системи дистанційного навчання відкривають нові можливості для вивчення мов. Застосування інтерактивних ресурсів дозволяє індивідуалізувати навчання, підвищити мотивацію студентів та забезпечити доступ до автентичних матеріалів.

Окремо слід виділити змішане навчання (blended learning), яке поєднує традиційні аудиторні заняття з онлайн-форматами. Такий підхід забезпечує гнучкість освітнього процесу та сприяє формуванню самостійності студентів.

Ще одним перспективним напрямом є CLIL (Content and Language Integrated Learning) – інтегроване навчання предмета та мови. Воно передбачає викладання фахових дисциплін іноземною мовою, що дозволяє студентам одночасно здобувати професійні знання та вдосконалювати мовні навички.

Євроінтеграційні процеси сприяють розвитку академічної мобільності студентів і викладачів. Участь у міжнародних програмах обміну, стажуваннях та спільних освітніх проєктах стимулює підвищення рівня іншомовної підготовки. Без належного володіння іноземними мовами така мобільність є неможливою, що підкреслює важливість якісної мовної освіти.

Крім того, співпраця з європейськими університетами сприяє впровадженню передового досвіду викладання мов, розробці спільних навчальних програм та підвищенню якості освіти загалом.

Попри позитивні тенденції, існує низка проблем, що ускладнюють впровадження інноваційних підходів. Серед них – недостатнє матеріально-технічне забезпечення, потреба у підвищенні кваліфікації викладачів, а також нерівний рівень підготовки студентів. Важливим викликом є також необхідність

адаптації навчальних програм до європейських стандартів без втрати національної специфіки освіти.

Інноваційні підходи до іншомовної підготовки студентів є необхідною умовою інтеграції України до європейського освітнього простору. Використання сучасних методик, цифрових технологій, інтегрованого навчання та розвиток академічної мобільності сприяють формуванню конкурентоспроможного фахівця, здатного ефективно діяти в умовах глобалізації. Подальший розвиток іншомовної освіти в Україні має базуватися на поєднанні національних традицій і європейських освітніх стандартів, що забезпечить її якість та актуальність.

*Svitlana Khrystiuk,
PhD, Associate Professor of Department
of Philosophy and International Communication,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF SOFT SKILLS DEVELOPMENT IN INTERNATIONAL PROFESSIONAL COMMUNICATION

In the context of globalization and the increasing interdependence of nations, the role of international professional communication has become more significant than ever. Professionals working in international relations, diplomacy, business, and global organizations are required not only to possess specialized knowledge but also to demonstrate a high level of soft skills that enable effective interaction in diverse and complex environments. Soft skills, often referred to as transversal, transferable, or 21st - century skills, include communication, teamwork, critical thinking, emotional intelligence, adaptability, and intercultural competence. These skills are essential for successful professional communication, particularly in international contexts where cultural differences, linguistic diversity, and varying communication styles must be navigated.

From a theoretical perspective, soft skills are often contrasted with hard skills, which refer to technical knowledge and subject-specific competencies. While hard skills are necessary for performing specific tasks, soft skills determine how effectively individuals apply their knowledge in real-world situations. The integration of soft skills into professional communication is grounded in several educational and psychological theories, including constructivism, social learning theory, and communicative competence theory. These frameworks emphasize the importance of interaction, experience, and social context in the development of skills.

Constructivist theory, in particular, plays a central role in understanding the development of soft skills. According to constructivism, learners actively construct knowledge through interaction with their environment and engagement in meaningful tasks. In the context of international professional communication, this means that soft

skills are best developed through active participation in communicative activities, rather than through passive instruction.

Social learning theory further emphasizes the importance of observation, imitation, and modeling in the development of skills. According to this theory, individuals learn by observing others and replicating their behavior. In educational settings, this can be facilitated through group work, role-playing, and mentorship, where learners can observe and practice effective communication strategies.

Communicative competence theory also provides a valuable framework for understanding the role of soft skills in international professional communication. This theory, originally developed in the field of linguistics, emphasizes the ability to use language appropriately in different social contexts. It includes not only linguistic competence but also sociolinguistic, discourse, and strategic competence. Soft skills are closely aligned with these components, as they enable individuals to adapt their communication style, manage interactions, and achieve communicative goals effectively.

From a practical perspective, the development of soft skills requires the implementation of specific teaching strategies and learning activities. One of the most effective approaches is experiential learning, which involves learning through experience and reflection. In this approach, students are engaged in real-life or simulated tasks that require the use of soft skills.

In the field of international relations and professional communication, simulations are particularly valuable. For instance, students may participate in mock diplomatic negotiations, where they must represent different countries and work toward reaching an agreement. Such activities require the use of communication, negotiation, problem-solving, and teamwork skills, all of which are essential components of soft skills.

The use of digital technologies and online platforms further enhances the development of soft skills. Tools such as Moodle and Google Classroom provide structured environments for organizing learning activities and resources. Communication platforms like Zoom enable real-time interaction, while collaborative tools such as Google Docs support group work and joint projects.

Another important practical approach is project-based learning, which involves students working on extended projects that require collaboration, research, and problem-solving. These projects often simulate real-world professional tasks, such as developing policy proposals, conducting research, or creating presentations.

Teamwork is a key component of soft skills development, particularly in international professional communication. Working in teams requires individuals to communicate effectively, resolve conflicts, and coordinate their efforts. In educational settings, group activities and collaborative tasks provide opportunities for students to develop these skills.

Emotional intelligence is another critical aspect of soft skills. It involves the ability to recognize, understand, and manage one's own emotions, as well as to recognize and respond to the emotions of others.

Intercultural competence is also closely linked to soft skills development. In international contexts, individuals must be able to interact effectively with people from different cultural backgrounds. This requires not only knowledge of cultural differences

but also the ability to adapt one's communication style accordingly. Language learning, cultural studies, and exchange programs all contribute to the development of intercultural competence, which is an essential component of professional communication.

Critical thinking is another key soft skill that is essential for international professionals. It involves the ability to analyze information, evaluate arguments, and make informed decisions. In educational settings, critical thinking can be developed through activities such as debates, case studies, and problem-solving tasks.

Despite the importance of soft skills, their development presents several challenges. One of the main challenges is the difficulty of assessing soft skills, as they are often subjective and context-dependent. Unlike hard skills, which can be measured through standardized tests, soft skills require more complex assessment methods, such as observations, portfolios, and peer evaluations.

Another challenge is the integration of soft skills into the curriculum. In many educational systems, there is a strong emphasis on academic knowledge and technical skills, while soft skills are often given less attention. To address this issue, educational institutions must adopt a more holistic approach to curriculum design, ensuring that soft skills are integrated into all aspects of learning.

Teacher training is also essential for the effective development of soft skills. Teachers must be equipped with the knowledge and skills necessary to facilitate the development of these competencies. This includes understanding the theoretical foundations of soft skills, as well as practical strategies for teaching and assessing them.

The role of feedback is particularly important in the development of soft skills. Constructive feedback helps learners to understand their strengths and areas for improvement, and to develop strategies for enhancing their performance. Feedback should be specific, timely, and supportive, encouraging learners to reflect on their experiences and to continuously improve their skills.

Motivation is another important factor in soft skills development. Learners are more likely to engage in activities that are meaningful, relevant, and challenging. By providing authentic tasks and real-world contexts, educators can enhance motivation and promote active learning. In conclusion, the development of soft skills is a critical component of international professional communication. Theoretical frameworks such as constructivism, social learning theory, and communicative competence theory provide a foundation for understanding how these skills are acquired, while practical approaches such as experiential learning, project-based learning, and the use of digital technologies provide effective strategies for their development.

Despite the challenges associated with teaching and assessing soft skills, their importance in the modern professional environment cannot be overstated. By integrating theoretical knowledge with practical experience, educational institutions can prepare students to meet the demands of global communication and to succeed in diverse professional contexts. The development of soft skills not only enhances professional competence but also contributes to personal growth, intercultural understanding, and the ability to navigate complex social interactions in an increasingly interconnected world.

*Karyna Kononchuk,
student majoring in «Journalism»
Hanna Medianyik,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

PROFESSIONALLY ORIENTED ENGLISH LANGUAGE TRAINING AS A FACTOR IN JOURNALISTIC SAFETY IN CONFLICT ZONES

In the current realities of a globalized information space, the role of journalists in armed conflict zones is transforming: reporters are no longer merely observers but have become actors within a complex international security system. In conditions of intense combat operations and extraordinary threats, foreign language training—particularly English proficiency at the B1–B2 level—is shifting from the category of additional professional skills to that of a means of critically important personal protection. Therefore, in today's world, the English language is viewed as a key tool for minimizing physical and informational risks for journalists.

One of the fundamental principles of safety in conflict zones is professional solidarity and coordination of efforts. International experience in covering military operations shows that a journalist's isolation increases their vulnerability, which directly affects their safety. Recognized safety protocols emphasize: Whenever possible, journalists should move together and preferably local/national with foreign reporters as this may offer some protection at the hands of hostile soldiers. [2].

To implement this strategy, English serves as the common language of communication (*lingua franca*). A journalist's ability to quickly exchange information with foreign colleagues regarding the movement of military equipment, mine hazards, or changes in the front line directly impacts the survival of the entire group. Moreover, working as part of international media groups allows for the use of broader emergency communication and evacuation channels, access to which requires fluency in a foreign language (B1-B2).

Another critical aspect is direct interaction with parties to the conflict. In combat zones, any misunderstanding at a checkpoint or when encountering a military patrol can lead to tragic consequences. As security experts note: Journalists should make sure that they have the ability to communicate in the local language whenever they travel in a hostile zone. Ideally, journalists who do not know the local language should travel with a qualified interpreter who can help them communicate and understand local customs. Journalists should also learn and be able to pronounce the words for “press” or “journalist” in local languages. [3]. In a global context, when it comes to international conflicts, it is the English language that serves as the tool allowing a journalist to clearly identify their professional status, explain the purpose of their presence in the zone, and demand respect for the rights guaranteed by international humanitarian law.

A journalist's ability to use English terminology helps avoid tense situations during detentions or checks by foreign military units.

An important aspect is that the digitization of warfare requires modern journalists to possess OSINT (Open Source Intelligence) skills. Open-source intelligence is the foundation for planning a safe route. Most of the key platforms for OSINT analysis include high-resolution satellite maps (e.g., Sentinel Hub), aviation tracking services (Flightradar24), maritime traffic services (MarineTraffic), and specialized weapons databases (Janes, Bellingcat)—all of which have English-language interfaces and content.

In this context, proficiency in English allows journalists to independently verify primary sources, avoiding manipulation and disinformation that may be spread by translators or interested parties; analyze technical reports from international organizations (UN, OSCE) in real time, obtaining data on areas of radiation, chemical, or mine contamination; use English-language digital security guides to enhance their professional skills.

Research in the field of cognitive science suggests that under conditions of extreme stress, the ability to process information in a foreign language declines sharply. Some studies suggest that decision-making may be more rational when considered in a foreign language. This is because when a person thinks in their native language, they do so more quickly. Certain hidden cognitive biases are activated, which unconsciously influence decision-making. [1]. Therefore, a high level of English proficiency (automatic skills) allows a journalist to maintain “situational awareness.” Instead of expending cognitive resources on translation, the journalist instantly reacts to audio signals, commands from foreign military personnel, or warnings broadcast on international emergency frequencies. This provides crucial seconds to decide whether to take cover or change direction.

Foreign language training in the higher education system for future journalists must go beyond the academic study of vocabulary. A modern professional requires a broad understanding of the language and mastery of specialized terminology (international humanitarian law, tactical medicine, digital security).

For a journalist working in a conflict zone, proficiency in English becomes a fundamental component of their safety. It is important to understand that in extreme conditions, the ability to quickly interpret highly specialized English-language signals and OSINT monitoring messages is a key factor in ensuring a journalist’s informational autonomy and minimizing threats to their life. The priority of education should be to develop a level of foreign language proficiency at which language is perceived as an integral element of professional protection.

References

1. Вплив вивчення іноземних мов на розвиток особистості та професійну безпеку (2024). Науковий ліцей: електронне видання. Київ: Liceum Education. 5 с. URL: <https://liceum.education/ua/vpliv-vivchennya-mov/>
2. IFJ Media Safety Advisory for journalists covering armed conflict in Ukraine (2022). International Federation of Journalists. Brussels: IFJ Publishing. 12 p. URL: <https://www.ifj.org/media-centre/news/detail/article/ifj-media-safety-advisory-for-journalists-covering-armed-conflict-in-ukraine>

3. Journalist Safety Guide: Working in Hostile Environments (2003). Committee to Protect Journalists. New York: CPJ Edition. 145 p. URL: <https://cpj.org/reports/2003/02/journalist-safety-guide/>

*Кудеря Ярослав Юрійович,
студент спеціальності «Менеджмент»
Харчук Наталія Сергіївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

PRIORITY DIRECTIONS FOR THE DEVELOPMENT OF FOREIGN LANGUAGE TRAINING IN HIGHER EDUCATION

In the context of globalization, European integration, and the rapid development of international cooperation, foreign language proficiency has become a key component of professional competence for graduates of higher education institutions. Modern labor markets demand specialists who are capable of effective communication in multilingual and multicultural environments. Therefore, the improvement of foreign language training in higher education is one of the priority tasks of modern educational policy.

The purpose of this section is to identify and analyze the priority directions for the development of foreign language training in higher education and to outline key trends shaping its modernization.

One of the primary directions in the development of foreign language training is the implementation of a competence-based approach. This approach focuses on the formation of communicative competence, which includes linguistic, sociolinguistic, and pragmatic components. It emphasizes the practical use of language in professional and academic contexts rather than the accumulation of theoretical knowledge.

Another important vector is the integration of foreign language learning with professional training. Content and Language Integrated Learning (CLIL) has become increasingly popular, as it allows students to acquire subject-specific knowledge while simultaneously developing language skills. This approach enhances motivation and prepares students for real-life professional communication.

Digitalization is a crucial factor in modernizing foreign language education. The use of online learning platforms, mobile applications, and interactive tools provides students with access to authentic materials and flexible learning opportunities. Blended and distance learning formats enable the personalization of the educational process and support continuous learning beyond the classroom.

Internationalization of higher education is also a significant trend. Academic mobility programs, international projects, and cooperation with foreign universities create favorable conditions for language practice and intercultural communication. Participation in such initiatives contributes to the development of global competencies and broadens students' professional horizons.

Another priority direction is the promotion of multilingualism. In addition to English, higher education institutions increasingly encourage the study of other foreign languages. This reflects the needs of the global economy and enhances graduates' competitiveness in the international labor market.

Student-centered learning remains an essential component of effective foreign language training. This approach prioritizes learners' needs, interests, and individual learning styles. It fosters autonomy, critical thinking, and responsibility for one's own learning outcomes.

The development of intercultural competence is also a key aspect. Language learning is closely connected with cultural awareness, and understanding cultural differences is essential for successful communication. Educational programs increasingly incorporate intercultural components to prepare students for interaction in diverse environments.

Quality assurance and continuous assessment play an important role in improving foreign language training. The use of international standards and frameworks, such as the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR), ensures transparency and consistency in evaluating language proficiency levels.

At the same time, certain challenges remain, including insufficient contact hours for language learning, disparities in access to modern technologies, and the need for continuous professional development of teachers. Addressing these issues is essential for further progress in this field.

The development of foreign language training in higher education is characterized by several priority directions, including the competence-based approach, integration with professional disciplines, digitalization, internationalization, and the promotion of multilingualism. These trends reflect the demands of the modern globalized world and contribute to the formation of highly qualified and competitive specialists.

Despite existing challenges, the modernization of foreign language education in higher education institutions continues to progress. The implementation of innovative approaches and the alignment with international standards will further enhance the effectiveness of language training and ensure graduates' readiness for successful professional and intercultural communication.

Vitalina Kukhar,
student majoring in «International Relations»
Svitlana Khrystiuk,
PhD, Associate Professor,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

LINGUISTIC AND COMMUNICATIVE ASPECTS OF NEGOTIATION IN FOREIGN LANGUAGE TRAINING FOR INTERNATIONAL COOPERATION

In the context of contemporary globalization, international cooperation has become a defining feature of political, economic, and cultural relations among states and organizations. Professionals working in international relations, diplomacy, global business, and transnational organizations are required to interact effectively in multilingual and multicultural environments. In this regard, negotiation emerges as a core communicative competence, enabling individuals to resolve conflicts, establish agreements, and build long-term partnerships.

Foreign language training plays a crucial role in preparing specialists for such communicative demands. However, effective negotiation in a foreign language extends beyond lexical and grammatical accuracy. It requires a complex integration of linguistic competence, communicative strategies, pragmatic awareness, and intercultural sensitivity. Therefore, modern foreign language education must address both linguistic and communicative aspects of negotiation in a systematic and pedagogically grounded manner.

The development of negotiation skills in foreign language training is grounded in several theoretical frameworks, including communicative language teaching, constructivism, and sociocultural theory. These approaches emphasize interaction, context, and the active role of learners in constructing knowledge.

The communicative approach, widely recognized in modern language pedagogy, prioritizes the development of communicative competence over the mere memorization of linguistic forms. It views language as a tool for meaningful interaction and social negotiation. In this context, negotiation is not only a professional skill but also a pedagogical method that fosters authentic communication.

Constructivist theory further supports the idea that knowledge is actively constructed through experience and social interaction. Learners acquire negotiation skills by engaging in realistic communicative tasks that require them to analyze situations, formulate arguments, and respond to interlocutors. This process is particularly effective when learners are placed in problem-solving or conflict-resolution scenarios.

Sociocultural theory emphasizes the role of social interaction and cultural context in learning. According to this perspective, language is both a cognitive and social tool, and learning occurs through interaction with more experienced participants. In negotiation training, this highlights the importance of collaborative tasks, scaffolding, and guided participation.

Linguistic competence in negotiation involves the appropriate use of vocabulary, grammar, discourse structures, and stylistic features to achieve communicative goals. One of the key linguistic components of negotiation is specialized vocabulary. Negotiators must be familiar with terminology related to agreement, compromise, persuasion, and conflict resolution. This includes expressions such as “propose,” “counteroffer,” “concede,” “negotiate terms,” and “reach consensus.” Mastery of such vocabulary allows speakers to articulate their positions clearly and professionally. Grammar also plays a significant role in negotiation. Modal verbs (e.g., “could,” “might,” “should”) are frequently used to express politeness, possibility, and tentativeness. Conditional sentences enable negotiators to discuss hypothetical situations and potential

outcomes. Passive constructions and impersonal expressions can be used to soften statements and maintain neutrality.

Discourse competence is another important linguistic aspect. It involves the ability to organize speech coherently and logically, ensuring that arguments are well-structured and easy to follow. Effective negotiators use discourse markers (e.g., “first of all,” “however,” “on the other hand”) to guide the listener through their reasoning. Cohesion and coherence are essential for maintaining clarity and avoiding misunderstandings.

Pragmatic competence is equally critical. It refers to the ability to use language appropriately in specific social contexts. In negotiation, this includes understanding indirect speech acts, recognizing implied meanings, and adapting language to the level of formality required. For instance, indirect requests (“Would you be willing to...”) are often preferred over direct commands, as they reduce the risk of conflict and maintain politeness.

While linguistic competence provides the structural foundation of communication, communicative competence encompasses the broader interactional skills necessary for effective negotiation. One of the most important communicative aspects is turn-taking. Negotiation involves a dynamic exchange of ideas, where participants must know when to speak, when to listen, and how to manage interruptions.

Active listening is another essential skill. It involves not only hearing the words of the interlocutor but also interpreting their intentions, emotions, and underlying interests. Active listening includes paraphrasing, asking clarifying questions, and providing feedback. This demonstrates respect and helps build trust between parties.

Assertiveness and flexibility are also key communicative traits. Negotiators must be able to express their own interests clearly and confidently while remaining open to compromise. This balance is crucial for achieving mutually beneficial outcomes.

Politeness strategies play a central role in maintaining positive interpersonal relationships. According to politeness theory, speakers use language to protect their own “face” and that of their interlocutors. Strategies such as hedging, softening, and indirectness help to minimize potential threats and maintain harmony.

In international cooperation, negotiation is inherently intercultural. Different cultures have distinct communication styles, values, and expectations, which influence negotiation behavior. For example, some cultures favor direct communication and explicit expression of opinions, while others prefer indirectness and implicit communication. Similarly, attitudes toward hierarchy, time, and decision-making may vary significantly. Understanding these differences is essential for avoiding misunderstandings and building effective relationships.

The development of negotiation skills in foreign language education requires the use of interactive and learner-centered teaching methods. Role-playing is one of the most effective techniques. It allows students to simulate real-life negotiation scenarios, such as business deals, diplomatic discussions, or conflict resolution. By assuming different roles, learners can explore multiple perspectives and practice communication strategies in a safe environment. Simulations provide a more complex and realistic form of practice. They often involve multi-step scenarios, multiple participants, and evolving conditions. Simulations encourage critical thinking, problem-solving, and collaboration, all of which

are essential for negotiation. Project-based learning is another valuable approach. Students work on extended tasks that require negotiation, such as developing joint proposals or resolving case studies. This method promotes autonomy, responsibility, and teamwork. The use of digital technologies further enhances negotiation training. Platforms such as Zoom enable synchronous communication, while tools like Google Docs support collaborative writing and document negotiation.

Thus, the linguistic and communicative aspects of negotiation are essential components of foreign language training for international cooperation. Effective negotiation requires a combination of linguistic accuracy, pragmatic awareness, communicative competence, and intercultural sensitivity. Modern pedagogical approaches, including role-play, simulation, and project-based learning, provide effective means of developing these skills. The integration of digital technologies further enhances the learning process by enabling interaction, collaboration, and flexibility.

Despite certain challenges, the incorporation of negotiation training into foreign language education is crucial for preparing professionals capable of operating in international environments. By combining theoretical insights with practical application, educational institutions can equip learners with the skills necessary for successful communication, cooperation, and conflict resolution in a globalized world.

*Курганевич Йордана Олегівна,
студентка спеціальності «Журналістика»
Медяник Ганна Андріївна,
старший викладач кафедри англійської філології,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ВІД NETFLIX ДО АУДИТОРІЇ: ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНОГО ВІДЕОКОНТЕНТУ У ПРОФЕСІЙНІЙ ІНШОМОВНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЖУРНАЛІСТІВ

Сучасний медіапростір функціонує переважно в англomовному середовищі: провідні міжнародні видання, стрімінгові платформи, новинні агрегатори та подкасти пропонують контент, опрацювання якого вимагає від журналіста не лише мовної компетентності, а й здатності критично аналізувати формат, структуру та стилістику автентичного мовлення. Відповідно, питання інтеграції розважального відеоконтенту у процес іншомовної підготовки майбутніх фахівців медіасфери набуває особливої актуальності для педагогіки вищої школи.

Теоретичним підґрунтям дослідження слугують праці зарубіжних науковців, присвячені потенціалу стрімінгових платформ у навчанні іноземних мов. Зокрема, вони описують перехід від екстенсивного до так званого інтра-формального навчання, за якого платформа на кшталт Netflix перестає бути суто розвагою і стає структурованим середовищем для автономного засвоєння мови – завдяки функціям вибіркового перегляду, паузи, повторення фрагментів і роботи з субтитрами [1]. У дослідженні, проведеному в контексті підготовки фахівців івент-індустрії,

встановлено, що систематичний перегляд серіалів і документальних програм на Netflix статистично значущо покращує аудіювання та підвищує навчальну мотивацію; автори акцентують на тому, що різноманіття комунікативних стилів, представлених на платформі, – від нейтрального репортажного до розмовного – є незамінним ресурсом для формування фахового мовлення [2].

Не менш значущою є відеодидактична перспектива, яке безпосередньо зосереджене на студентах журналістики та комунікативних спеціальностей. Автори доводять, що відеоматеріали активного формату – документальні серіали, репортажі та дискусійні програми – суттєво підвищують самоефективність студентів, їхнє задоволення від навчання та готовність застосовувати набуті мовленнєві патерни на практиці. Водночас дослідники застерігають: якість звуку, тривалість відеофрагменту та ступінь педагогічного супроводу є критичними чинниками, що визначають реальну ефективність такого формату роботи.

Практичний досвід упровадження цього підходу в освітній процес підтверджує доцільність трирівневої методики роботи з автентичним відеоконтентом: (1) передперегляд – визначення жанрових і лексичних очікувань, активізація фонових знань про тему та джерело; (2) перегляд – цільове прослуховування з вибірковыми субтитрами, фіксація дискурсивних маркерів і засобів когезії, притаманних журналістському стилю; (3) постперегляд – відтворення структури матеріалу власними словами, рольове відтворення репортажних ситуацій або написання короткої анотації англійською мовою. Особливу цінність для формування фахової компетентності журналіста має матеріал документальних серіалів на кшталт «Making a Murderer», «The Keepers» або програм Vice News, оскільки такі тексти демонструють автентичну журналістську нарацію, чітку логіку аргументації та різноманітні реєстри мовлення.

Важливо підкреслити психолого-педагогічний вимір пропонованого підходу: поєднання мотиваційного потенціалу розважального контенту із цілеспрямованими навчальними завданнями знижує тривожність студентів щодо автентичного мовлення та формує усвідомлення власного прогресу – що є особливо значущим для спеціальностей, де публічне комунікування є серцевиною майбутньої професії. Медіаконтент, що звучить і виглядає «по-справжньому», скорочує відстань між навчальною аудиторією та реальним редакційним завданням.

Отже, систематичне використання автентичного відеоконтенту стрімінгових платформ у підготовці студентів-журналістів є не данниною цифровій моді, а методично обґрунтованим інструментом розвитку іншомовної комунікативної компетентності, критичного аналізу медіатексту та формування фахового мовлення в умовах реального дискурсу. Перспективою подальших досліджень є розроблення конкретних дидактичних матеріалів і критеріїв відбору відеоконтенту відповідно до рівня мовної підготовки та профільної спрямованості навчальних програм.

Список використаних джерел

1. Alm, A. (2021). Language learning with Netflix: from extensive to intra-formal learning. *Language Learning & Technology*, 25(3), 45–62.
2. Galatsopoulou, F., Kenterelidou, C., Kotsakis, R., & Matsiola, M. (2022). Examining Students' Perceptions towards Video-Based and Video-Assisted Active Learning Scenarios in Journalism and Communication Courses. *Education Sciences*, 12(2), 74. <https://doi.org/10.3390/educsci12020074>
3. Gao, Y., et al. (2023). Exposure to Netflix enhances listening effort and learning motivation among MICE learners. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education*, 35, 100503. <https://doi.org/10.1016/j.jhlste.2024.100503>
4. Каневська О., Устінова В. (2024). Застосування медіаосвітніх технологій на уроках іноземної мови в закладах загальної середньої освіти: теоретичні та практичні аспекти. *Український педагогічний журнал*, 2, 232–243. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-2-232-243>

Anastasia Martynenko,
student majoring in «Social work»
Indira Renska,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

DIGITAL TOOLS AND BLENDED LEARNING IN HIGHER EDUCATION: ENHANCING THE QUALITY OF FOREIGN LANGUAGE AND PROFESSIONAL TRAINING

In the context of digital transformation and globalization, higher education is undergoing significant changes in the organization of the educational process. One of the most effective modern approaches is blended learning, which combines traditional face-to-face instruction with online educational technologies. This model ensures flexibility, accessibility, and student-centred learning, all of which are essential to improving the quality of higher education. The purpose of this research is to analyze the role of digital tools in the implementation of blended learning and their impact on the quality of higher education, particularly in the training of students in social work.

Blended Learning and Digital Tools in Higher Education

Blended learning integrates classroom interaction with digital platforms such as learning management systems, video conferencing tools, and interactive applications. Commonly used tools include Moodle, Google Classroom, Zoom, and various online assessment and collaboration platforms.

These technologies allow educators to provide learning materials in different formats, organize communication, monitor students' progress, and offer immediate feedback. Digital tools support both synchronous and asynchronous learning, enabling students to study at their own pace while maintaining interaction with teachers and peers.

In addition, increasing attention is being paid to the pedagogical design of blended learning environments. It is emphasized that the effectiveness of digital tools depends not only on their availability but also on their methodological integration into the educational process. Therefore, instructional strategies are being adapted to ensure that digital technologies support learning objectives rather than simply supplement traditional teaching. As a result, a more structured and outcome-oriented learning environment is being created.

Advantages of Blended Learning

One of the key advantages of blended learning is flexibility. Students can access educational resources anytime and from any location, which supports independent learning and time management. Blended learning also increases student engagement through multimedia content, interactive tasks, and collaborative activities. It encourages active participation and develops digital competencies, which are essential in modern professional environments. From the perspective of social work education, blended learning supports the development of communication skills, critical thinking, and the ability to work with digital information, which are important for future professionals. Moreover, blended learning contributes to the personalization of education. It is observed that students are provided with opportunities to select learning paths, revisit materials, and control the pace of their studies. This approach allows differentiation based on individual needs and learning styles, thereby improving academic performance and learner satisfaction.

Challenges and Limitations

Despite its advantages, blended learning also presents certain challenges. Technical issues, such as unstable internet access or lack of appropriate devices, may limit students' participation. Another challenge is the need for digital competence among both students and educators. Effective use of digital tools requires specific skills and pedagogical adaptation. Additionally, maintaining student motivation and self-discipline in an online environment can be difficult. Some students may experience a lack of direct interaction, which can affect their learning outcomes. It is also noted that assessment in blended learning requires particular attention. Traditional evaluation methods are not always effective in digital environments; therefore, alternative approaches such as continuous assessment, project-based evaluation, and peer feedback are increasingly applied. These methods allow for a more comprehensive evaluation of students' knowledge and skills, including their ability to collaborate and apply knowledge in practical contexts.

Blended Learning in Training Social Work Students

For students of social work, blended learning provides opportunities to combine theoretical knowledge with practical skills. Online simulations, case studies, and collaborative projects help students develop professional competencies. Digital tools enable access to international resources, research, and best practices in social work. They also support the development of intercultural communication skills, which are essential in working with diverse populations. Furthermore, blended learning supports the development of professional identity among social work students. Through participation in online discussions, virtual simulations, and collaborative projects, students are exposed to real-life professional situations. This experience contributes to the formation of ethical

awareness, decision-making skills, and responsibility, which are essential for future social workers.

In conclusion, blended learning supported by digital tools significantly improves the quality of higher education. It enhances flexibility, accessibility, and student engagement, while also preparing students for the demands of the modern labor market. At the same time, it contributes to the development of both professional and digital competencies, which are essential in contemporary society. However, its successful implementation requires proper technical support, a high level of digital literacy, and a balanced combination of traditional and innovative teaching methods. It is also important to ensure methodological consistency and continuous improvement of teaching practices. Therefore, blended learning should be regarded not only as a technological solution but as a strategic direction in the modernization of higher education.

*Поведа Олександр Петрович,
к. політ.н., доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У сучасних умовах глобалізації, розвитку міжнародного співробітництва та інтеграції України у світовий освітній і науковий простір особливого значення набуває проблема формування іншомовної комунікативної компетентності студентів у закладах вищої освіти. Володіння іноземною мовою сьогодні розглядається не лише як елемент загальної культури особистості, а й як необхідна умова професійної мобільності, конкурентоспроможності фахівців на міжнародному ринку праці та ефективної міжкультурної комунікації.

Іншомовна комунікативна компетентність є складним інтегративним утворенням, яке охоплює систему мовних знань, мовленнєвих умінь і навичок, соціокультурних знань та здатність використовувати їх у різноманітних ситуаціях спілкування. Вона передбачає здатність особистості адекватно сприймати й продукувати іншомовні висловлювання відповідно до конкретних комунікативних намірів, умов і соціокультурного контексту. До її основних складових належать лінгвістична, соціолінгвістична, прагматична, дискурсивна та стратегічна компетенції.

Формування іншомовної комунікативної компетентності студентів у закладах вищої освіти передбачає використання сучасних педагогічних підходів і методів навчання. Одним із найбільш ефективних є комунікативний підхід, який орієнтує навчальний процес на практичне використання мови як засобу спілкування. У межах цього підходу значна увага приділяється створенню комунікативних ситуацій, що максимально наближені до реального мовного середовища. Це сприяє розвитку навичок усного та писемного мовлення, аудіювання та читання.

Важливу роль у цьому процесі відіграє використання інтерактивних методів навчання, таких як рольові ігри, дискусії, робота в малих групах, проєктна діяльність, презентації та моделювання професійних ситуацій. Такі методи стимулюють активну участь студентів у навчальному процесі, сприяють розвитку критичного мислення, комунікативних навичок і здатності до самостійного опрацювання інформації.

Не менш важливим є застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання іноземних мов. Використання електронних освітніх платформ, онлайн-ресурсів, мультимедійних матеріалів, відео- та аудіоконтенту значно розширює можливості для формування іншомовної комунікативної компетентності. Сучасні цифрові інструменти сприяють підвищенню мотивації студентів до вивчення іноземних мов, забезпечують доступ до автентичних матеріалів і дозволяють організовувати дистанційне та змішане навчання.

Особливого значення набуває міжкультурний аспект навчання іноземної мови. Формування іншомовної комунікативної компетентності передбачає ознайомлення студентів із культурними традиціями, нормами поведінки та особливостями комунікації представників інших культур. Це сприяє розвитку міжкультурної компетентності, толерантності, поваги до культурного різноманіття та готовності до ефективної взаємодії у міжнародному середовищі.

Отже, формування іншомовної комунікативної компетентності студентів у закладах вищої освіти є важливим напрямом модернізації сучасної освіти. Використання комунікативного підходу, інтерактивних методів навчання, інформаційно-комунікаційних технологій та міжкультурного компоненту сприяє підвищенню ефективності навчального процесу. У результаті формується особистість фахівця, здатного до ефективної професійної та міжкультурної комунікації, що є важливою передумовою успішної інтеграції України до світового освітнього та наукового простору.

*Прокопюк Максим Сергійович,
студент спеціальності
«Інженерія програмного забезпечення»
Ямнич Наталія Юріївна,
старший викладач,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЧЕРЕЗ ЗАПРОВАДЖЕННЯ АНГЛОМОВНИХ ПРОГРАМ (ЕМІ): СТРАТЕГІЧНИЙ ІМПЕРАТИВ ТА ПРАКТИЧНІ ВИКЛИКИ. ГЛОБАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ ТА «М'ЯКА СИЛА» ОСВІТИ

У сучасному світі вища освіта остаточно втратила ознаки локального продукту, перетворившись на динамічний глобальний ринок ідей, талантів та інновацій. У цьому координатному просторі English as a Medium of Instruction

(ЕМІ) – викладання фахових дисциплін англійською мовою в країнах, де вона не є державною, – постає як найпотужніший інструмент інтернаціоналізації. Для України впровадження моделі ЕМІ є не просто відповіддю на освітні тренди, а стратегічним вектором виживання та розвитку. Це шлях, що веде до реальної євроінтеграції, залучення міжнародних інвестицій та відновлення інтелектуального капіталу держави.

Впровадження англomовних програм стає ключовим чинником просування ЗВО у світових рейтингах, таких як QS World University Rankings або Times Higher Education (THE), які безпосередньо враховують показники інтернаціоналізації. Наявність таких програм відкриває двері для студентів із будь-якої точки світу, що не лише зміцнює фінансову базу університету, а й формує унікальне мультикультурне середовище – так звану «інтернаціоналізацію вдома». Паралельно з цим зростає і наукова видимість закладу: викладання англійською стимулює професорсько-викладацький склад до активнішої публікаційної діяльності в міжнародних виданнях (Scopus, Web of Science), стираючи межу між навчальним процесом та глобальним науковим дискурсом.

Проте успіх ЕМІ неможливий без глибокої трансформації викладача. Поширеною помилкою є ототожнення цієї моделі з простим перекладом лекцій. Насправді впровадження ЕМІ висуває вимоги, що виходять далеко за межі володіння мовою на рівні B2/C1.

Лінгвістичний аспект: викладач має володіти мовою на рівні «вищого пілотажу», щоб вільно моделювати дискусії та забезпечувати якісний зворотний зв'язок.

Методичний аспект: робота з аудиторією, для якої англійська не є рідною, потребує специфічних технік фасилітації. Викладач стає «медіатором знань», використовуючи стратегії візуалізації та інтерактивності для запобігання втраті фахового змісту через мовний бар'єр.

Ефективний перехід до ЕМІ – це не автономний проєкт окремої кафедри, а системна зміна всієї екосистеми університету. Вона потребує кардинальної перебудови освітнього середовища: від наповнення бібліотечних фондів сучасною англomовною літературою до створення власних інтерактивних онлайн-курсів. Цифрова інфраструктура, зокрема LMS-платформи (наприклад, Moodle), має бути повністю дубльована англійською мовою, включаючи весь документообіг – від навчальних планів до розкладів, роблячи їх доступними та зрозумілими для іноземного користувача.

Адміністративний супровід відіграє не менш важливу роль, ніж академічний складник. Успіх ЕМІ залежить від того, наскільки інклюзивним є простір за межами аудиторії. Студент не повинен почуватися іноземцем у деканаті, бібліотеці чи гуртожитку. Це вимагає впровадження двомовного адміністрування та створення відповідного інформаційного середовища: від англomовної навігації в університеті до повноцінного функціонування вебсайту та соціальних мереж у двомовному режимі.

Ми маємо усвідомлювати, що впровадження ЕМІ – це тернистий шлях, пов'язаний із низкою ризиків. По-перше, існує загроза штучного зниження

складності матеріалу через мовні труднощі, що вимагає жорсткого моніторингу якості освіти. По-друге, підготовка до занять англійською мовою збільшує навантаження на викладачів у декілька разів, що потребує розробки дієвих систем мотивації та стимулювання. Нарешті, важливо уникати «елітарності», забезпечуючи доступність англомовних програм для всього мотивованого студентства.

Підсумовуючи, зазначимо, що ЕМІ – це не просто додаткова освітня послуга, а потужний інструмент формування нової генерації української еліти. Це спеціалісти, здатні працювати в міжнародних корпораціях та представляти інтереси України на найвищому рівні. Запровадження англомовних програм є «лакмусовим папірцем» готовності наших університетів до реальної інтернаціоналізації. Створюючи якісний контент та англомовне середовище вже сьогодні, ми робимо українську освіту видимою на світовій мапі, де мова стає надійним містом для залучення інвестицій, знань та міжнародної поваги.

*Проценко Софія,
студентка спеціальності «Екологія»
Клименко Людмила Володимирівна,
в. о. завідувача кафедри англійської філології,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА СТАЄ СТРАТЕГІЧНО ВАЖЛИВОЮ СКЛАДОВОЮ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ, ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ТА ЗРОСТАННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ ПРАЦІ

Основною метою є формування не лише мовних знань, а комплексної іншомовної комунікативної компетентності (лінгвістичної, соціолінгвістичної, прагматичної). Пріоритетом є розвиток професійно орієнтованого іншомовного спілкування відповідно до спеціальності студентів (ESP – English for Specific Purposes). Інтеграція іншомовної підготовки з фаховими дисциплінами (CLIL-підхід) сприяє кращому засвоєнню як мови, так і професійного контенту.

Впровадження компетентнісного підходу передбачає орієнтацію на практичне використання мови у реальних ситуаціях (переговори, презентації, професійне листування). Активне використання інноваційних методів навчання: проєктне навчання, проблемно-орієнтоване навчання, рольові ігри, дебати, симуляції професійних ситуацій. Цифровізація освітнього процесу: застосування онлайн-платформ, мобільних додатків, відеоконференцій, інтерактивних ресурсів для розвитку мовних навичок. Розвиток автономності студентів через самостійну роботу, онлайн-курси, використання відкритих освітніх ресурсів (МООС). Орієнтація на міжнародні стандарти оцінювання рівня володіння мовами (CEFR), забезпечення прозорості та порівнюваності результатів навчання. Підвищення

кваліфікації викладачів через участь у міжнародних стажуваннях, тренінгах, науково-методичних програмах. Розвиток міжкультурної компетентності як невід'ємної складової іншомовної підготовки, формування толерантності та здатності до міжкультурного діалогу. Сприяння академічній мобільності студентів і викладачів, участі у міжнародних освітніх і наукових програмах.

Розширення співпраці з іноземними університетами та міжнародними організаціями. Індивідуалізація та диференціація навчання з урахуванням рівня мовної підготовки, стилів навчання та професійних інтересів студентів. Забезпечення безперервності іншомовної освіти (lifelong learning) як важливого чинника професійного розвитку. Формування мотивації до вивчення мов через практичну значущість, можливості працевлаштування та міжнародної комунікації. Удосконалення навчально-методичного забезпечення: сучасні підручники, автентичні матеріали, мультимедійні ресурси. Моніторинг якості іншомовної підготовки та впровадження систем внутрішнього і зовнішнього контролю.

Sofiia Rasenchuk,
student majoring in «Social work»
Indira Renska,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

PRIORITY VECTORS FOR THE DEVELOPMENT OF FOREIGN LANGUAGE TRAINING IN THE SYSTEM OF HIGHER EDUCATION

In modern conditions of social development, foreign language training of higher education students is becoming increasingly important. This is due to the ongoing processes of globalisation and digitalisation, as well as Ukraine's integration into the European and global educational space. Today, knowledge of a foreign language is not only a requirement of the time but also an essential component of the professional competence of a future specialist.

The modern labour market places high demands on university graduates. Employers expect young professionals to work with foreign sources of information, participate in international projects, conduct business correspondence, and communicate effectively with partners abroad. In this regard, the system of foreign language training in higher education requires constant renewal, modernisation, and adaptation to contemporary challenges.

One key direction is implementing a competency-based approach. Its peculiarity lies in its focus not only on acquiring theoretical knowledge but also on developing practical communication skills. Students should be able to use a foreign language in real-life and professional situations, including presentations, negotiations, academic writing, and participation in international conferences. This approach fosters communicative competence and enhances the overall effectiveness of the educational process.

Another important vector is the digitalisation of the foreign language learning process. Modern technologies offer students a wide range of opportunities, including online courses, video lectures, interactive platforms, mobile applications, and virtual communication environments. In addition, integrating artificial intelligence tools, language-learning applications, and adaptive learning systems enables a more personalised approach to education. These technologies make the learning process more flexible, accessible, and engaging, while also fostering independent learning skills.

An important aspect is the development of intercultural competence. Language learning is closely connected with understanding cultural values, traditions, behavioural norms, and communication styles of different countries. This helps students avoid misunderstandings and communicate effectively in multicultural environments. In today's globalised world, intercultural awareness is an integral part of professional competence, especially for specialists involved in international cooperation.

A special role is played by professionally oriented foreign language teaching (ESP – English for Specific Purposes). This approach involves tailoring language instruction to students' specific needs based on their field of study. For example, future economists study business English, lawyers focus on legal terminology, and IT specialists develop technical English skills. This significantly increases motivation and allows students to see the practical value of foreign language proficiency in their future careers.

Another important direction is the internationalisation of higher education. It includes active cooperation between universities and foreign partners, participation in academic mobility programs and double-degree programs, and teaching academic disciplines in foreign languages. Such initiatives create a multilingual educational environment and provide students with real opportunities to practice foreign languages in authentic contexts. As a result, students gain not only language skills but also valuable international experience.

In addition, increasing students' motivation to learn foreign languages is crucial. Motivation directly influences the effectiveness of learning outcomes. Therefore, modern teaching methods such as interactive tasks, project-based learning, discussions, role-playing activities, and collaborative work should be actively implemented. These methods encourage student engagement and promote active participation in the learning process.

It is also important to emphasise the development of learner autonomy. A modern student should be capable of self-directed learning, critical thinking, and continuous improvement of language skills beyond the classroom. This aligns with the concept of lifelong learning, which is becoming increasingly relevant in today's rapidly changing world. The ability to learn independently ensures long-term professional growth and adaptability.

Furthermore, special attention should be paid to the development of soft skills through foreign language learning. Communication skills, emotional intelligence, teamwork, and critical thinking are all enhanced through effective language training. These competencies are highly valued in the modern labour market and contribute to students' overall professional development.

Another emerging trend is the integration of innovative teaching methods, including blended learning, flipped classroom models, and gamification. These approaches make the learning process more student-centred and interactive, allowing for better engagement and deeper understanding of the material. They also help to create a more supportive and motivating educational environment.

Thus, the priority vectors for the development of foreign language training in the system of higher education include implementing a competency-based approach, actively using digital technologies, developing intercultural competence, professionalising learning, internationalising the educational process, enhancing student motivation, and promoting lifelong learning. The integration of these directions will contribute to the training of highly qualified specialists with strong language skills who can function effectively in a globalised, multicultural world.

***Alla Renska,**
student majoring in
«Crimean Tatar Language and Literature,
English Language and Translation»,
Educational and Scientific Institute of Philology,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
(Kyiv, Ukraine)*

CRIMEAN TATAR AS A PRIORITY VECTOR IN THE DEVELOPMENT OF FOREIGN LANGUAGE EDUCATION IN UKRAINE UNDER EUROPEAN INTEGRATION AND LINGUISTIC DIVERSITY PRESERVATION

In the context of ongoing transformations in the Ukrainian higher education system, identifying priority vectors in foreign language education has become increasingly relevant. While priority has traditionally been given to global lingua francas, particularly English, contemporary European integration processes have necessitated a reconsideration of language education policies in favour of multilingualism and linguistic diversity.

Within this paradigm, the Crimean Tatar language may be conceptualised as a strategically significant component of foreign language education in Ukraine. As the language of an indigenous people, it is recognised not only as a carrier of cultural and historical memory but also as a key element in the preservation of linguistic diversity, in line with European standards and policies.

From a historical perspective, the Crimean Tatar language has undergone periods of marginalisation and suppression, which have noticeably affected its functional domains and intergenerational transmission. However, in recent decades, particularly following Ukraine's commitment to European integration, a gradual shift toward its revitalisation and institutional support has been observed.

At this stage, the integration of the Crimean Tatar language into higher education aligns with the principles of plurilingualism outlined in Council of Europe policy documents. According to the Common European Framework of Reference for Languages

(CEFR), language education should foster plurilingual competence by encouraging the use of multiple linguistic resources rather than native-like proficiency in a single language. Within this framework, the inclusion of Crimean Tatar diversifies linguistic repertoires and supports inclusive practices, while being conceptualised not as an additive element but as a transformative pedagogical paradigm.

Furthermore, the provisions of the European Charter for Regional or Minority Languages emphasise the need to protect and promote minority and regional languages as an integral part of Europe's cultural heritage. Although implementation varies across national contexts, these principles provide a normative foundation for incorporating languages such as Crimean Tatar into formal education systems.

In practical terms, the integration of the Crimean Tatar language into university curricula has been facilitated through elective courses, philological programs, and interdisciplinary modules. For instance, within translation and linguistics programs, students might engage with Crimean Tatar as a lesser-resourced language, thereby developing specialised competencies in demand in fields such as intercultural communication, diplomacy, and regional studies.

Nevertheless, several challenges persist. Among the most pressing are the limited availability of standardised teaching materials, the shortage of qualified instructors, and the insufficient digitisation of linguistic resources. Additionally, institutional inertia and the prioritisation of dominant global languages may hinder the broader implementation of minority language education.

Despite these constraints, future perspectives remain promising. It is anticipated that increased engagement with European academic frameworks and international mobility programs will facilitate the dissemination and academic legitimization of the Crimean Tatar language. Moreover, the expansion of digital learning environments is expected to enhance accessibility and to support innovative pedagogical approaches, including blended and online learning models.

In the long term, the Crimean Tatar language may be positioned not only as an object of study but also as a medium of academic discourse within selected disciplines. Such developments would be consistent with European principles of inclusivity, linguistic diversity, and cultural sustainability.

It is argued that the inclusion of the Crimean Tatar language constitutes not only an educational innovation but also a necessary step toward redefining language hierarchies in Ukrainian higher education. Its promotion may thus serve as a model for integrating other minority and lesser-resourced languages and as an indicator of Ukraine's commitment to European values, where linguistic diversity is recognized as a resource for sustainable development.

In conclusion, the Crimean Tatar language should be recognized as a priority vector in the development of foreign-language education in Ukraine. Its integration into higher education harmonizes with European policy frameworks, fosters the development of plurilingual competence, and supports the preservation of cultural and linguistic heritage. Further empirical research and methodological innovation are required to ensure the effective and sustainable implementation of this process.

References

1. Council of Europe. (2020). Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment – Companion Volume. Strasbourg// <https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4> (date of access 19.04.2026)
2. Council of Europe. (1992). European Charter for Regional or Minority Languages. Strasbourg // <https://rm.coe.int/1680695175> (date of access 19.04.2026)
3. UNESCO. (2003). Language Vitality and Endangerment. Paris // <https://ich.unesco.org/doc/src/00120-EN.pdf> (date of access 19.04.2026)

*Daniil Rzhevskiy,
student majoring in «Law»
Iryna CHERNELIA,
Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

MODERN APPROACHES OF TEACHING FOREIGN LANGUAGE FOR PROFESSIONAL PURPOSES FOR CREATING PROFESSIONAL COMPETENCES

Modern development of international business contacts and expansion of international cooperation in various spheres of activity leads to the need to master a foreign language as a means of intercultural communication between specialists of any profession based on the characteristic features of the specialty. Teaching foreign language students in a professional direction is based primarily on taking into account the professional needs of future specialists. It should ensure continuity in the language training of students after the school course and be professionally directed [1, p. 238-239].

The motivation for learning foreign languages is the student's professional need to become a highly qualified specialist in his chosen field with the ability to communicate in a foreign language in language and to obtain information from the latest foreign literature. Therefore, one of the features of this academic discipline in institutions of higher and professional pre-higher education is its professionally oriented nature.

The foreign language learning system is based on a system of principles. Yes, L.S. Panova defines the following didactic principles: scientificity, accessibility and strength, systematicity, consciousness, activity, visibility, individual approach to students, connection of theory with practice, relationship of education and training, motivation of foreign language learning, professional orientation and others [2].

The student must understand and be aware of why he is studying a foreign language and how he can use the acquired knowledge in the future. That is, the ultimate goal of learning must correspond to the student's outlined ideas about his future professional

activity, stimulate the student's need to learn a foreign language as a guarantee of becoming an educated, cultural, professional, competitive and successful person [1].

In the case when the above-mentioned principles of language teaching are not implemented, the educational process is limited only to the translation of texts and the analysis of grammatical phenomena and various constructions. When the principles are sufficiently implemented, the student has the opportunity to master professional and communicative competence, the ability to creatively and proactively participate in communication, to develop professionally important personality qualities, which is a key link of modern person-oriented professional education [1, p. 241].

It is special in the professionally oriented study of a foreign language among students of our educational institution by future marketers, commodity experts, restaurateurs, hoteliers and technologists that students, in addition to the commonly used inter-style vocabulary, study vocabulary that is characteristic of a certain professional group, that is, the vocabulary that is used in marketing, entrepreneurship, trade and stock exchange activities, food technologies and in hotel and restaurant business.

In the process of learning a foreign language, students perform various types of tasks, namely: understand the text, get the necessary information, translate or abstract the necessary material, make a dialogue, express themselves on one or another topic, give a detailed answer to the question.

Students must have the skills of both oral and written translation from a foreign language into their native language and vice versa, know the peculiarities of the culture, customs, and rites of the countries whose language is being studied; use dictionaries and reference material during translation; be able to express opinions concisely and accurately in their native and foreign languages.

Textbooks, various visual aids, audio and video materials, and computer and technical tools make it possible to simulate a foreign language environment and stimulate communication in a foreign language.

Today, interactive teaching methods are becoming more and more widespread. We support the expressed opinion about the essence of interactive learning in the fact that the educational process takes place under the condition of constant active interaction between the teacher and all students. Interactive learning involves modeling life situations, using role-playing games, solving certain problems based on the analysis of circumstances and the corresponding situation [3].

It is necessary to bring the content and methods of teaching closer to the practical needs of students, with the need to take into account their interests and the necessary motivation. It is appropriate to use interactive teaching methods that allow bringing learning closer to real conditions and contribute to the comprehensive development of students [1, p. 245].

Today, the most common and effective method of teaching and learning foreign languages is undoubtedly communicatively oriented, which is as close as possible to the real conditions of the foreign language environment. One means of implementing this method is the active application of computer technology.

A high level of motivation of students to study is noted in cases where students are given the opportunity to present the results of a project of interest to them, which was carried out under the guidance of a teacher, with the help of information technologies.

The issue of the integration of the Internet into education and, in particular, its application in teaching foreign languages, is quite relevant today. The Internet creates a unique opportunity to use authentic texts, listen and communicate with native speakers, that is, it creates a natural language environment. The global network has a particularly important role for students' independent work, encouraging them to engage in search and creative activities.

Therefore, modern approaches and features of teaching a foreign language in a professional direction should be professionally oriented and close to the practical needs of students, be based on taking into account their professional needs and contribute to their successful professional future.

References

1. Shumylo I.I., Peculiarities of teaching English in a professional direction to students of legal specialties. Collection of scientific works of the National Academy of the State Border Service of Ukraine. Series: Educational Sciences. – No. 2, 2015, p. 240.
2. Lebedeva M.O. Peculiarities of teaching professional English to students of the Faculty of Law//M.O. Lebedeva//Proceedings of the conference: Modern methods of teaching a foreign language in a professional direction in higher schools. –K.,2013, NTCU«KPI».– s.204-213.
3. O. I. Pometun, Modern lesson. Integrated learning technologies: a scientific and methodological guide./O.I. Pometun, L.V. Pirozhenko./ed. O.I. Pometun. –, K.: A.S.K. Publishing House. 2004. – 192p.

Veronika Rozhkova,
student majoring in «International Relations»
Svitlana Khrystiuk,
PhD, Associate Professor,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

GAMIFICATION AS A DETERMINANT OF LEARNER ENGAGEMENT AND FOREIGN LANGUAGE ACQUISITION EFFICIENCY

In the context of contemporary education, the rapid development of digital technologies and the increasing demand for learner-centered approaches have significantly transformed foreign language teaching and learning. Traditional methods, often based on memorization and passive reception of information, are gradually being replaced by more interactive and engaging pedagogical strategies. Among these, gamification has emerged as a powerful tool that enhances learner motivation, engagement, and ultimately, the efficiency of foreign language acquisition.

Gamification refers to the integration of game elements and game design principles into non-game contexts, such as education. By incorporating elements such as points, badges, leaderboards, challenges, and rewards, gamification transforms the learning process into an interactive and motivating experience. In foreign language education, gamification has proven particularly effective in promoting active participation, reducing anxiety, and fostering a positive attitude toward learning.

The concept of gamification is grounded in several theoretical frameworks, including behaviorism, constructivism, self-determination theory, and flow theory. These theories provide a basis for understanding how and why gamification enhances learning outcomes.

From a behaviorist perspective, gamification operates through reinforcement mechanisms. Positive behaviors, such as completing tasks or achieving learning objectives, are rewarded with points, badges, or other incentives. This system of rewards and feedback encourages repetition and habit formation, which are essential for language acquisition.

Constructivist theory emphasizes the active role of learners in constructing knowledge through interaction with their environment. Gamification aligns with this approach by encouraging learners to engage in meaningful tasks, solve problems, and explore new concepts. Game-based activities create opportunities for experiential learning, where learners can apply their knowledge in dynamic and interactive contexts.

Self-determination theory (SDT) provides a particularly relevant framework for understanding learner motivation in gamified environments. According to SDT, motivation is driven by three basic psychological needs: autonomy, competence, and relatedness. Gamification supports these needs by allowing learners to make choices, experience a sense of achievement, and interact with others in collaborative or competitive settings.

Flow theory, developed by Mihaly Csikszentmihalyi, describes a state of deep engagement and immersion in an activity. Gamification can facilitate flow by providing tasks that are appropriately challenging, offering immediate feedback, and creating a sense of progression. When learners experience flow, they are more likely to remain focused, motivated, and engaged in the learning process.

Learner engagement is a multidimensional concept that includes behavioral, emotional, and cognitive components. Gamification positively influences all three dimensions, making it a powerful tool for enhancing engagement in foreign language learning.

Behavioral engagement refers to active participation in learning activities. Gamification encourages behavioral engagement by providing clear goals, immediate feedback, and a sense of progress. For example, earning points for completing tasks or advancing to higher levels motivates learners to actively participate in lessons and assignments.

Emotional engagement involves learners' feelings and attitudes toward the learning process. Gamification creates a positive and enjoyable learning environment, reducing anxiety and increasing motivation. The use of game elements such as storytelling,

competition, and rewards makes learning more enjoyable and less intimidating, particularly for language learners who may experience fear of making mistakes.

Cognitive engagement relates to the mental effort and strategies that learners use to process information. Gamified tasks often require problem-solving, critical thinking, and decision-making, which enhance cognitive engagement. For example, language games that involve puzzles, quests, or simulations encourage learners to think creatively and apply their knowledge in meaningful ways.

One of the key factors contributing to increased engagement is the element of competition and collaboration. Leaderboards and team-based activities foster a sense of competition, motivating learners to improve their performance. At the same time, collaborative games promote teamwork and social interaction, which are essential for communicative competence in foreign language learning.

Gamification not only enhances engagement but also contributes to the efficiency of foreign language acquisition. Language learning involves the development of multiple competencies, including vocabulary, grammar, listening, speaking, reading, and writing. Gamified activities can effectively support the development of each of these skills.

Vocabulary acquisition is one of the most direct applications of gamification. Games such as flashcard apps, word puzzles, and matching exercises help learners memorize and retain new words more effectively. The repetition and reinforcement provided by these activities enhance long-term retention.

Grammar learning can also be supported through gamification. Interactive exercises that involve sentence construction, error correction, or pattern recognition allow learners to practice grammatical structures in a meaningful context. Immediate feedback helps learners identify and correct mistakes, reinforcing correct usage.

Listening and speaking skills benefit from gamified activities that involve interaction and communication. For example, role-playing games, simulations, and dialogue-based exercises encourage learners to practice speaking in real-life scenarios. These activities improve pronunciation, fluency, and confidence.

Reading and writing skills can also be enhanced through gamification. Interactive storytelling, narrative tasks, and writing challenges encourage learners to engage with texts and produce written content. Gamified platforms often include feedback mechanisms that help learners improve their writing skills.

The use of gamification in foreign language education offers several advantages. First, it significantly increases learner motivation. The presence of rewards, challenges, and progress indicators creates a sense of achievement and encourages learners to continue their studies.

Second, gamification enhances retention and recall. Repetition, active participation, and immediate feedback contribute to better memory retention and deeper understanding of language concepts.

Third, gamification reduces anxiety and promotes a positive learning environment. Many learners experience fear or anxiety when speaking a foreign language. Game-based activities create a low-pressure environment where mistakes are seen as part of the learning process.

Fourth, gamification supports personalized learning. Digital platforms often use adaptive algorithms to adjust the difficulty of tasks based on the learner's performance. This ensures that each learner progresses at an appropriate pace.

Fifth, gamification fosters collaboration and social interaction. Group-based activities and multiplayer games encourage learners to communicate, cooperate, and learn from one another.

Thus, gamification represents a powerful and innovative approach to foreign language education, significantly enhancing learner engagement and acquisition efficiency. By integrating game elements into the learning process, educators can create motivating, interactive, and effective learning environments. The theoretical foundations of gamification, supported by behaviorist, constructivist, and motivational theories, explain its effectiveness in promoting engagement and learning outcomes. Its practical applications, facilitated by modern digital technologies, provide numerous opportunities for enhancing language skills.

Stadnichenko Anastasia

student of specialty «Social work»

Liudmyla Shanaieva-Tsymbal,

Associate Professor,

National University of Life

and Environmental Sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

PRIORITY VECTORS FOR DEVELOPING FOREIGN LANGUAGE TRAINING IN THE HIGHER EDUCATION SYSTEM

In the era of global academic integration and professional mobility, foreign language proficiency has shifted from being an optional skill to a fundamental component of professional competence. For students in social and natural sciences, the ability to communicate in a global environment is crucial for accessing international research, participating in exchange programs, and implementing global best practices into local contexts.

1. Integration of CLIL (Content and Language Integrated Learning)

One of the primary vectors of development is the transition from general language learning to integrated approaches. CLIL implies teaching professional subjects (such as social work or environmental sciences) through a foreign language.

- * Purpose: To develop "dual-focused" education where students acquire professional terminology and communication skills simultaneously.

- * Outcome: Students graduate with the ability to discuss complex specialized topics, read international legislation, or analyze foreign case studies without the barrier of "academic translation."

2. Digital Transformation and AI-Enhanced Learning

The modernization of higher education demands the inclusion of digital tools in language training. This includes:

* Blended Learning Models: Combining traditional classroom interaction with autonomous online platforms.

* AI Integration: Utilizing Artificial Intelligence for personalized feedback, grammar checking, and simulated conversational practice.

* Virtual Exchange: Engaging in "COIL" (Collaborative Online International Learning) projects where students collaborate with peers from foreign universities on joint assignments.

3. Focus on Soft Skills and Intercultural Competence

Foreign language training is no longer just about grammar and vocabulary; it is about intercultural mediation. For social work and natural resource management, understanding the cultural nuances of communication is vital.

* Vector: Moving toward a "culture-sensitive" curriculum.

* Key skills: Conflict resolution in a foreign language, empathetic listening, and understanding non-verbal cues across different cultures.

4. Professionalization and ESP (English for Specific Purposes)

The curriculum must be strictly aligned with the future professional needs of the student. For instance, at the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, training should focus on:

* International environmental standards and protocols.

* Global social policy and human rights documentation.

* Academic writing for publishing research in high-impact international journals.

5. Continuous Professional Development for Educators

The quality of student training directly depends on the proficiency and pedagogical flexibility of the teaching staff. The development of "English as a Medium of Instruction" (EMI) skills among professors is a critical vector. Universities must invest in certification programs and international internships to ensure faculty can effectively deliver content in English.

In conclusion, the evolution of foreign language training in higher education must be multidimensional. By prioritizing professional integration, digital literacy, and intercultural competence, universities can ensure that their graduates are not only specialists in their field but also competitive participants in the global labor market. The synergy between language skills and professional knowledge remains the most effective vector for the sustainable development of modern education.

Anastasiia Tereshchenko,
student majoring in «Law»

Iryna Chernelia,
*Senior lecturer,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

In the context of globalization, digitalization, and the rapid development of information technologies, foreign language teaching in higher education is undergoing significant transformation. Traditional methods are increasingly being supplemented or replaced by interactive technologies, which provide new opportunities for enhancing the effectiveness of the educational process. These technologies contribute to the development of communicative competence, which is recognized as a key goal of modern foreign language education.

One of the main advantages of interactive technologies is their ability to increase student motivation and engagement. In contrast to traditional lecture-based approaches, interactive tools promote active participation and create a dynamic learning environment. The use of multimedia resources, online exercises, and educational platforms encourages students to become active participants in the learning process rather than passive recipients of knowledge (Warschauer & Healey, 1998). As a result, students demonstrate higher levels of interest and improved academic performance.

Another important aspect is the creation of an authentic language environment. Interactive technologies such as video conferencing tools, virtual classrooms, and language exchange platforms enable students to communicate with native speakers and participate in real-life communicative situations. This significantly improves speaking and listening skills, as well as intercultural competence, which is essential in today's globalized world (Blake, 2013). Furthermore, exposure to authentic materials, including videos, podcasts, and online articles, helps learners better understand cultural contexts and linguistic nuances.

Interactive technologies also support the implementation of a student-centered approach to learning. Modern digital tools allow for the personalization of educational content, enabling students to learn at their own pace and according to their individual needs and abilities. Adaptive learning systems can adjust the level of difficulty of tasks, while immediate feedback helps learners identify their strengths and weaknesses. This contributes to more efficient learning and increases students' autonomy and responsibility for their own progress (Blake, 2013).

In addition, interactive methods foster collaborative learning and the development of essential soft skills. Group projects, online discussions, and gamified learning activities encourage students to cooperate, exchange ideas, and solve problems together. Such activities not only enhance language proficiency but also promote critical thinking, creativity, and communication skills, which are highly valued in the modern labor market (Dörnyei, 2001). The integration of gamification elements, such as points, badges, and leaderboards, further increases motivation and engagement.

It is also important to highlight the role of mobile technologies and online learning platforms in foreign language education. Mobile applications provide learners with the opportunity to practice language skills anytime and anywhere, thus making the learning process more flexible and accessible. Online platforms facilitate distance learning and ensure continuity of education, which has become particularly relevant in recent years.

However, despite the numerous advantages of interactive technologies, their implementation is associated with certain challenges. These include the need for adequate

technical infrastructure, access to reliable internet, and the development of digital competence among both teachers and students. Additionally, there is a risk of overreliance on technology, which may reduce the effectiveness of traditional pedagogical methods if not used appropriately. Therefore, it is essential to maintain a balanced approach that combines innovative and traditional teaching strategies (Blake, 2013).

In conclusion, interactive technologies play a crucial role in modern foreign language teaching in higher education. They enhance student motivation, facilitate the development of communicative competence, support personalized and collaborative learning, and contribute to the overall quality of education. Consequently, the integration of interactive technologies should be considered one of the priority directions in the development of foreign language education systems. Further research should focus on optimizing the use of these technologies and addressing the challenges associated with their implementation.

References

1. Warschauer, M., & Healey, D. (1998). Computers and language learning: An overview. *Language Teaching*, 31(2), 57–71.
2. Blake, R. (2013). *Brave New Digital Classroom: Technology and Foreign Language Learning*. Georgetown University Press.
3. Dörnyei, Z. (2001). *Motivational Strategies in the Language Classroom*. Cambridge University Press.